CU NOI ESTE DUMNEZEU

Manual de cateheză pentru copiii de 11-12 ani

Partea a II-a:

Iisus Hristos, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu

Lecţiile 19-36

Apărut cu binecuvântarea Sfântului Sinod
al Bisericii Ortodoxe Române
ca material bibliografic suplimentar de Religie,
la clasa a V-a

Editura «Oastea Domnului» – Sibiu
2001

Coperta 1: ***Învierea Domnului*** – pictură pe sticlă, executată de **Pală Daniel**, deţinut la Penitenciarul Bacău, şi donată Casei Centrale a Oastei Domnului – Sibiu, cu prilejul prezentării programului religios al Oastei Domnului în penitenciar la 7 aprilie 2001, ajunul Floriilor.

Varianta în limba română a acestui manual reprezintă o prelucrare după manualul corespunzător realizat de **Prof. Constanţa Tarasar** pentru copiii ortodocşi din America. Prelucrarea a fost realizată, sub conducerea **Pr. prof. dr. Vasile Mihoc**, de **Asist. drd. Daniel Mihoc**, **prof. Daniela Blaga** şi **prof. Ana-Maria Ilieş**, iar îngrijirea ediţiei, machetarea, corectura şi viziunea grafică a cărţii de **Costică Balan**.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Cu noi este Dumnezeu: manual de cateheză pentru copii de 11-12 ani. – Sibiu: Oastea Domnului, 2001
15 vol. 29,7 cm.
ISBN 973-9364-54-3
Partea 2: Iisus Hristos, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu: lecţile 19-36. – 2001. – 116 p. – ISBN 973-9364-56-6

28

Prelucrarea şi editarea în limba română
a acestui manual
au fost facilitate
de World Vision România

© Editura «Gospel Light» (USA), pentru ediţia în limba engleză
© Editura «Oastea Domnului» – Sibiu, pentru versiunea românească

ISBN 973-9364-56-6

Dragi copii,

În partea I a manualului, ați învățat despre Iisus Hristos, Mesia Cel făgăduit, cum a fost vestită și pregătită venirea Lui în lume prin proorocii din Israel – poporul ales al lui Dumnezeu – ultimul din acești proroci, „cel mai mare născut din femeie", fiind Sfântul Ioan Botezătorul.

Ați luat apoi cunoștință despre vasul unic ales, Sfânta Fecioară Maria, prin care Fiul lui Dumnezeu a venit în lume, să ne mântuiască.

În partea a II-a a manualului, sfera cunoștințelor voastre despre planul de mântuire al lui Dumnezeu pentru om se lărgește și îmbogățește, ajutându-vă să vă faceți o imagine și mai cuprinzătoare și clară despre Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu.

Cunoștințele voastre despre Mântuitorul vor crește mult, în ceea ce privește învățătura noastră de credință, prin contactul cu activitatea învățătorească a Lui, prin cunoașterea unora din pildele și minunile Sale. În celelalte manuale veți cunoaște și mai multe aspecte din viața și activitatea Fiului lui Dumnezeu. Dar tot ce a învățat și a săvârșit Mântuitorul, în scurta dar luminoasa Lui trecere prin această lume, precum și ucenicii Săi, e mult mai mult decât cuprind Sfintele Evanghelii. Sfântul Evanghelist Ioan ne informează că *„...sunt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul (...) lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris"*.

Duhul Sfânt însă a îngăduit să ni se dea din aceste numeroase fapte și învățături doar atâta cât ne este necesar nouă, pământenilor, pentru mântuirea noastră.

După cum v-ați putut da seama încă din partea I a acestui manual, el cuprinde mai multe date și probleme decât manualul vostru de la clasă. Aceste cunoștințe în plus vă duc la o mai bună înțelegere și aprofundare a adevărurilor de credință, ajutându-vă să știți cum trebuie să le trăiți și să le mărturisiți în viața zilnică, la vârsta la care voi vă aflați.

Dar manualul vostru nu vă asigură numai cunoștințe. Acestea sunt foarte importante, însă ele nu înseamnă totul. Toate trebuie să devină pentru mintea și inima voastră o adevărată hrană care să se constituie în convingeri și atitudini de viață creștină. Adică să vă facă să gândiți și să acționați ca niște adevărați creștini în viața voastră de școlari. De exemplu: mărturisirea Sfântului Ioan Botezătorul sau a Sfântului Apostol Petru trebuie să întărească în voi credința că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii, și, în același timp, al fiecăruia din noi. Căci viața, faptele, moartea și Învierea lui Hristos mărturisesc acest adevăr, pe care noi trebuie să-l credem cu întreaga noastră ființă. Oare, dacă îi credem pe cuvânt pe învățații lumii, fără ca noi să putem reface experiențele lor, n-ar trebui, cu atât mai mult, să-L credem pe cuvânt pe Dumnezeu, Creatorul a tot ce există?

Din pilda Samarineanului Milostiv e bine să învățăm cum să ne iubim aproapele, oricine ar fi acesta. Mila creștină e mult mai cuprinzătoare, ea izvorând din dragostea lui Dumnezeu pentru noi, pe care, la rândul nostru, trebuie s-o arătăm prin cuvânt și faptă și aproapelui nostru. Colegii și colegele din clasă sau din școală sunt aproapele vostru imediat. În ajutorul lor trebuie să interveniți atunci când nevoia o cere grabnic.

Pilda Vameșului și a Fariseului ne învață sinceritatea față de Dumnezeu și față de semenii noștri. Ne face să vedem ce este smerenia și ce este fățărnicia. Ne îndeamnă să avem faptele bune ale fariseului, pe care însă trebuie să le unim cu smerenia, sinceritatea și căința vameșului. Căci, așa cum ne spune Psalmistul David, „inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi"; iar Sf. Apostol Pavel ne învață că „Dumnezeu stă împotriva celor mândri, iar celor smeriți le dă har".

Păcatul și iertarea, întoarcerea la Dumnezeu prin pocăință, atunci când greșim, felul cum e necesar să folosim darurile cu care Dumnezeu ne-a înzestrat, precum și multe alte virtuți ce împodobesc sufletul creștinului le veți cunoaște din parcurgerea întregului manual. Important este însă, dragi copii, ca toate cunoștințele însușite de către voi – din pildele și învățăturile evanghelice sau din acelea ale vieții Sfinților din toate timpurile, din istorioarele care vă delectează prin întâmplările înfățișate, precum și din poeziile aflate la sfârșitul fiecărei lecții – să vă învețe să alegeți modele de viețuire creștină. La acestea să vă referiți în orice împrejurare din viața voastră, punându-vă mereu întrebarea: „În situația în care mă aflu, ce-ar face în locul meu Hristos, sau Sfântul al cărui nume îl port?".

Oricâte lucruri bune, frumoase și interesante am învăța despre Hristos și Biserica Lui, dacă toate acestea nu se văd și în viața noastră, adică în cuvintele și faptele noastre, atunci dovedim semenilor noștri că nu suntem copii ai lui Hristos. Toate cunoștințele însușite cu care ne împodobim mintea rămân, în acest caz, niște balonașe de spumă, frumos colorate, dar spulberate de orice vântișor. Faptele noastre, trăirea noastră sunt trupul cuvintelor și al cunoștințelor, adică mărturisesc dacă suntem sau nu cu adevărat buni creștini și cetățeni.

Când înveți o limbă străină, n-ai făcut un mare lucru dacă știi cincizeci de cuvinte și formezi cu ele doar cinci propoziții. Numai atunci îți dezvolți posibilitățile de exprimare, când cu cinci cuvinte te străduiești să formezi cincizeci de propoziții... Vreau să spun, dragi copii, că nu cantitatea cunoștințelor despre Hristos este cea mai importantă, în cele din urmă, ci roadele Duhului Sfânt făcute prin credință, dragoste și smerenie. Acestea demonstrează cât suntem de credincioși și ce valoare au cunoștințele noastre despre El. Căci pe Hristos cu atât Îl cunoaștem mai adevărat cu cât Îl și trăim mai mult.

În concluzie, iubiți școlari, luați-L de model pe Copilul-Iisus. Străduiți-vă să învățați de la Domnul ascultarea, smerenia și răbdarea (El „le era [părinților] supus" – Luca 2, 51); felul de a Se comporta și a dobândi înțelepciune (care îi uimește în Templu, la vârsta de doisprezece ani, pe învățătorii Legii și pe cărturari – Luca 2, 46-47). Dar oare copilăria multor sfinți și sfinte nu vă oferă, de asemenea, astfel de modele unice în felul lor?

Faceți mereu legătură între personajele biblice și viața voastră de copii. În felul acesta, credința voastră, unită cu fapta, vă va duce la adevărata cunoaștere văzută concret în roadele vieții voastre de creștini autentici. Siliți-vă să dați un răspuns printr-o trăire creștină la toate problemele și situațiile cu care vă întâlniți în viața voastră de elevi aflați în „școala lui Hristos". Astfel, cu timpul, veți deveni oameni maturi în Hristos, capabili să-L slujiți în orice împrejurare a vieții voastre.

Prof. Gh. PRECUPESCU

Hristos este Taina

Hristos este Taina Sfintelor Scripturi,
Fiecare slovă poartă-al Lui Semn Sfânt,
Peste toate-i umbra Sfintei Lui Făpturi,
Numele-I ascunde fiece cuvânt.

Din Geneza până la Apocalips,
Prin versete umblă paşii lui Hristos,
Uneori mai tainic, alteori deschis,
Când fiind în umbră, când străluminos.

Ca printr-o pădure, când e soare plin,
Trece El prin toată Biblia, mereu,
Uneori L-ascunde câte-un tei, ori pin,
Şi-apoi iar străluce ca un Dumnezeu.

...De la-ntâia Seară, cea din Început,
Până după Miezul Nopții cu profeți,
El e-acel Luceafăr îndreptând tăcut
Ochii lor spre Ziua Marii Dimineți.

Dar din Dimineața Marii Lui Iviri,
Când slăvit deschide Noul Legământ,
Toate-I pier în fața marii străluciri,
E-n Etern Solstițiu Soarele Lui Sfânt.

...Se rotesc de-atuncea secole şi spații,
Când cu seri de beznă, când cu dimineți,
Pier şi nasc întruna alte generații,
– Ci Hristos rămâne Veşnic şi Măreț.

...Cercetați Scriptura din genunchi, smeriți,
Doar aşa-i pătrundeți strălucitul semn,
Numai ochii-n lacrimi pot privi uimiți
Taina şi Minunea de pe-al Crucii lemn.

Cercetați Scriptura proşternuți pios,
Mergeți pân-la Cruce şi rămâneți Sus,
Singura salvare-i numai în *Hristos*
Şi-o puteți cunoaşte numai prin *Iisus*.

Cele Două Nume au un sfânt înscris,
Fiecare-ntr-însul cuprinzând un har:
În *Hristos* e unic Harul cel promis
Şi-n *Iisus* e harul de-al pătrunde clar.

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 19

Cine zic oamenii că sunt Eu?

Credință și mărturisire

Adeseori spunem că suntem încredințați de un lucru, dar, când ne este pusă la încercare credința, reacționăm în moduri diferite. Dacă suntem foarte siguri de adevărul celor crezute, vom încerca să ne apărăm credința. Vom spune: „Știu că aceast lucru este adevărat sau corect!" Iar dacă suntem întrebați: „De unde știi?" vom răspunde: „Pentru că am văzut cu ochii mei!"; „Pentru că am citit despre el într-o carte și cred că este adevărat". Iar când vorbele unei cunoștințe de-a noastre sunt puse la îndoială, suntem chemați să le susținem: „Cunosc bine această persoană; am copilărit împreună, și tot ce spune ea este adevărat!"

Atunci când ne apărăm crezurile, ori când vrem să dovedim altora valabilitatea lor, facem o *mărturisire* înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, afirmându-ne deplina *încredere* că ceea ce susținem este *adevărul*.

Mărturisitori ai credinței

De-a lungul secolelor, mulți sfinți și mucenici au pătimit și au murit pentru Credință, pentru credința lor în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat. Unii dintre ei au fost aruncați în temnițe, alții au fost puși la tot felul de cazne. Toți aceștia au preferat să sufere lipsa libertății sau chiar moartea decât să se lepede de Hristos. De aceea îi prăznuim pe sfinții și mucenicii lui Hristos, pentru că s-au dovedit slugi bune și credincioase ale lui Dumnezeu, păstrând neatinse credința și adevărul despre Iisus Hristos, pentru ca ele să ajungă astfel până la noi. A-L mărturisi pe Hristos înseamnă a ne pune toată credința și încrederea în El, a ne da chiar viața spre slava numelui Său.

Sfântul Apostol Petru mărturisește că Iisus este „Fiul lui Dumnezeu Celui Viu"

Petru mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu

„Zis-a Iisus către ucenicii Săi: «Dar voi cine ziceți că sunt?» Răspunzând, Simon Petru a zis: «Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu»."

(Matei 16, 13-20)

După ce a învățat și a vindecat mulți oameni, Iisus S-a întors în părțile Cezareii lui Filip, un oraș grecesc din nordul Galileii, unde puțini oameni auziseră de El. Ajungând acolo, Iisus i-a întrebat pe ucenici: „Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?" Iar ei au răspuns: „Unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul din prooroci". Și le-a zis: „Dar voi cine ziceți că sunt?" La aceasta, Petru a dat un răspuns nemaiauzit: „Tu ești Hristosul (Mesia), Fiul lui Dumnezeu Celui Viu". Iar Iisus, răspunzându-i, i-a zis: „Fericit ești, Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu Cel din ceruri". Apoi a poruncit ucenicilor: „Să nu spuneți nimănui că Eu sunt Hristosul". *(vezi și Mt 16, 13-20)*

Textul biblic

Matei 16, 20-28:

20Atunci a poruncit ucenicilor să nu spună nimănui că El este Hristosul.

21De atunci a început Iisus să arate ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari, şi să fie ucis, şi a treia zi să învieze.

22Iar Petru, luându-L la o parte, a început să-L dojenească, zicându-I: „Fie-Ţi milă de Tine, să nu Ţi se întâmple Ţie aceasta!".

23Iar El, întorcându-Se, a zis lui Petru: „Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi eşti; că nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor".

24Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie.

25Că cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul pentru Mine îl va afla.

26Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

27Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

28Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii dintre cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în Împărăţia Sa."

Marcu 8, 30; 9, 1:

30Şi El le-a dat poruncă să nu spună nimănui despre El.

31Şi a început să-i înveţe că Fiul Omului trebuie să pătimească multe şi să fie defăimat de bătrâni, de arhierei şi de cărturari şi să fie omorât, iar după trei zile să învieze.

32Şi spunea acest cuvânt pe faţă. Şi, luându-L Petru deoparte, a început să-L dojenească.

33Dar El, întorcându-Se şi uitându-Se la ucenicii Săi, a certat pe Petru şi i-a zis: „Mergi înapoia Mea, satano! Căci tu nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor".

34Şi, chemând la Sine mulţimea împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: „Oricine doreşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie.

35Căci cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va scăpa.

36Căci ce-i foloseşte omului să câştige lumea întreagă, dacă-şi pierde sufletul?

37Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?

38Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat şi păcătos, şi Fiul Omului se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui Său cu sfinţii îngeri.

9, 1Şi le zicea lor: „Adevărat grăiesc vouă că sunt unii dintre cei ce stau aici care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu venind întru putere."

Meditaţie la textele biblice

Citiţi fragmentele din Biblie notate mai sus şi răspundeţi ***prin cuvintele voastre*** *la următoarele întrebări:*

1. De ce nu a dorit Iisus ca ucenicii să spună oamenilor cine era El?

.....

.....

2. Subliniaţi în cele două texte cuvintele prin care Iisus Îşi prevesteşte moartea şi Învierea.

.....

.....

3. Ce a spus sau a făcut Petru de L-a supărat pe Mântuitorul?

.....

.....

4. Subliniaţi acele cuvinte grele spuse de Mântuitorul lui Petru.

.....

.....

5. Ce le-a cerut Hristos să facă celor care voiesc să-L urmeze?

.....

.....

6. Ce înseamnă pentru tine cuvântul spus de Iisus: „Ia-ţi crucea şi urmează-Mi Mie"?

.....

.....

7. Cine este Fiul Omului şi ce ştim noi despre El?

.....

.....

Cine zic oamenii că sunt Eu?

Iisus a călătorit mult, însoțit fiind de ucenicii Săi, de-a lungul Mării Galileii, unde a predicat mulțimilor învățăturile Sale dumnezeiești. Ajungând odată în părțile Cezareii lui Filip – oraș aflat la o distanță de aproximativ 30 de km la nord de Marea Galileii –, i-a întrebat pe ucenicii Săi, zicând: „Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?" Și ei au răspuns: „Unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul din prooroci". Atunci Iisus le-a pus ucenicilor o întrebare foarte grea, de fapt cea mai serioasă și importantă întrebare pe care ar fi putut să o pună vreodată vreunei persoane: „Dar voi cine ziceți că sunt?"

Mărturisirea lui Petru

Dintre Apostoli, Petru a păşit înainte spre Domnul şi I-a răspuns cu mult curaj: *„Tu eşti Mesia (Hristos), Fiul Dumnezeului Celui Viu"*. Iisus S-a arătat foarte mulțumit de răspuns. Era atât de important ca ucenicii să priceapă că El este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu. Mântuitorul ştia că nu era posibil ca cineva să înțeleagă această mare taină folosindu-se doar de propria gândire. Un asemenea lucru negrăit de minunat putea fi priceput numai prin descoperire dumnezeiască.

Deci a zis Iisus lui Petru: *„Fericit eşti, Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri. Şi Eu zic ție că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea, şi porțile iadului nu o vor birui"*.

Cuvântul „piatră" era o descriere a credinței mărturisite de Petru atunci când a spus că Iisus este Hristosul, Mesia Cel mult aşteptat. În greceşte, cuvântul „petros" înseamnă „piatră" (echivalentul cuvântului aramaic „chefa", numele dat de Iisus lui Petru când l-a chemat să-I fie ucenic). Prin aceasta Iisus voia să spună că Biserica întemeiată de El trebuie să aibă o credință puternică precum este şi fundația ei, astfel încât nici chiar puterile morții (ale iadului) să nu poată distruge o atât de solidă şi strâns unită familie de credincioşi.

Autoritatea ucenicilor

Şi a mai zis Iisus lui Petru: *„Îți voi da cheile Împărăției cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri"*. Prin aceste cuvinte, Mântuitorul l-a răsplătit pe Petru cu făgăduința preoției pentru dreapta credință mărturisită în numele tuturor Apostolilor. Fiind cel mai vârstnic dintre Apostoli, Sf. Petru vorbea întotdeauna în numele lor. Mai târziu, după Înălțarea Domnului la ceruri, ori de câte ori conducătorii Bisericii s-au adunat în Ierusalim pentru a lua hotărâri importante cu privire la soarta Bisericii, Sfântul Apostol Petru a preluat rolul de conducător al acestor întruniri. Însă toți cei prezenți la adunări au participat la discuții, egali fiind unii cu alții. Puterea de „a lega şi a dezlega" nu se referă doar la puterea harică de a ierta păcatele, ci şi la aceea de a săvârşi Sfintele Taine şi la responsabilitățile administrative cu care Hristos i-a investit pe toți ucenicii. Aceste responsabilități vor fi preluate mai târziu de către toți episcopii Bisericii.

Prima vestire a Patimilor

De atunci a început Iisus să arate ucenicilor că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari şi să fie ucis, iar a treia zi să învieze.

Însă Petru se aştepta ca, o dată intrat în Ierusalim, Iisus să pună bazele unei împărății lumeşti cu care să biruiască taberele vrăjmaşilor lui Israel. Deci, când L-a auzit Petru pe Domnul vorbind despre propria suferință şi moarte s-a tulburat foarte tare. Cuvintele Domnului nu se potriveau deloc cu ideile sale. De aceea, luându-L la o parte pe Hristos, Petru I-a zis: *„Fie-Ți milă de Tine, să nu Ți se întâmple Ție aceasta"*.

Iar El, întorcându-Se, a zis lui Petru: „Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi eşti; că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor." Iisus nu a vrut să-l insulte pe Petru prin aceste cuvinte grele, ci doar să-l atenționeze că nu este bine să se împotrivească voii lui Dumnezeu, chiar dacă acest fapt atrage după sine acceptarea unor lucruri cu anevoie de înțeles pe moment.

Iisus ne spune cum trebuie să-L urmăm

Atunci a zis Iisus ucenicilor Săi: *„Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie. Că cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul pentru Mine îl va afla. Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?"*

Astfel, Mântuitorul a vrut să spună că viața noastră va fi săracă şi lipsită de sens dacă ne îngrijim doar de lucrurile lumeşti. Când însă dorim şi reuşim să renunțăm la comoditățile şi plăcerile egoiste în vederea slujirii lui Dumnezeu, viața noastră se umple de o bogăție fără margini. Ea devine atunci o pregustare a vieții din Împărăția lui Dumnezeu.

În cele din urmă, Hristos le spuse ucenicilor: *„Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale. Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii dintre cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în Împărăția Sa"*.

Mărturisire şi crez

În cuprinsul Sfintei Scripturi şi în cadrul Sfintei Liturghii există numeroase exemple de modalităţi prin care ne putem mărturisi credinţa în Mântuitorul Iisus Hristos. În coloana din mijlocul paginii se află texte din Sfânta Liturghie folosite şi de către noi acasă, când ne rugăm sau când citim din Sfânta Scriptură.

Uniţi prin linii textele aflate pe coloana din mijlocul paginii cu sursele lor din coloana din stânga, apoi scrieţi în coloana din dreapta locurile unde aceste texte pot fi studiate sau auzite.

Sursele textelor:		Locuri unde pot fi auzite sau studiate imnele şi rugăciunile *(unele pot apărea de mai multe ori)*
Antifonul al doilea	**1.** Cred, Doamne, şi mărturisesc că Tu eşti cu adevărat Hristos, Fiul Dumnezeului Celui viu, Care ai venit în lume ca să mântuieşti pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu. Încă cred că acesta este însuşi preacurat Trupul Tău şi acesta este însuşi scump Sângele Tău...	**1.** .....
Crezul	**2.** Acesta este chipul Dumnezeului Celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute şi cele nevăzute... Şi El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, întâiul născut din morţi... Căci în El a binevoit (Dumnezeu) să sălăşluiască toată plinirea...	• *În Sfânta Scriptură* • *La Sfânta Liturghie* • *Acasă* **2.** .....
Coloseni 1, 15-19	**3.** Cred într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute. Şi într-Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii.	**3.** .....
Rugăciunea dinaintea Sfintei Împărtăşanii	**4.** Totuşi, pentru noi, este un singur Dumnezeu-Tatăl, din Care sunt toate şi noi întru El; şi un singur Domn Iisus Hristos, prin Care sunt toate şi noi prin El.	**4.** .....
I Corinteni 8, 6	**5.** Unule Născut, Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu, Cela ce eşti fără de moarte, şi ai primit pentru mântuirea noastră a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi Pururea Fecioara Maria. Carele neschimbat Te-ai Întrupat şi, răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat, Unul fiind din Sfânta Treime împreună slăvit cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, mântuieşte-ne pe noi.	**5.** .....

Dacă aveţi mai mult timp la dispoziţie, puteţi sublinia frazele care vi se par mai importante în fiecare pasaj.

Oamenii spun uneori despre creştinism că este plin de paradoxuri – învățături care, la prima vedere, nu par a se potrivi în mod logic una cu cealaltă. De fapt, ele adeseori lasă doar impresia că sunt contradictorii, ori că se opun categoric una alteia. Un asemenea paradox este şi afirmația Mântuitorului potrivit căreia *cei ce îşi vor pierde viața o vor afla.*

Ca să putem înțelege mai bine ce înseamnă afirmația de mai sus a Mântuitorului, să luăm aminte cum viața unui om a dovedit din plin adevărul acestui paradox. Este vorba despre părintele Arsenie, un ieromonah care a fost deținut mulți ani într-un lagăr de concentrare. Un fost coleg de detenție îşi aminteşte următoarea întâmplare petrecută în lagăr:

În fiecare seară, înainte de încuierea barăcilor, se făcea apelul. Deținuții erau scoşi afară, unde trebuia să stea aliniați; fie că era ger cumplit, fie că era ploaie ori căldură înăbuşitoare cu nori de țânțari umplând aerul, prizonierii erau obligați să stea afară până ce toate numele erau strigate şi toți erau numărați.

Într-una din zile, gardienii au fost nevoiți să-i numere de două ori, deoarece lipsea un prizonier. Deținuții înghețaseră de frig, iar gardienii deveniseră deja furioşi când au început al treilea apel. Deodată, un tânăr de vreo 25 de ani a ieşit în fugă din baracă şi a încercat să ajungă la locul său în rând. Dar nici nu a apucat să intre în rând, că ofițerii au şi început să-l lovească cu picioarele, nedându-i răgaz să-şi explice întârzierea. Toți cei din jur priveau în tăcere. Fețele le erau întunecate şi mânioase, însă nimeni nu îndrăznea să spună nimic.

Eu stăteam în rând alături de părintele Arsenie când, deodată, l-am văzut ieşind din linie. A făcut semnul crucii, l-a binecuvântat pe ofițerul care îl lovea nemilos pe tânăr şi a spus răspicat: „În numele Domnului, îți poruncesc să te opreşti! Opreşte-te!" Şi binecuvântând pe toată lumea cu o cruce largă, s-a întors la locul lui între deținuți. Ofițerul a încetat imediat bătaia şi a continuat numărătoarea. Clătinându-se pe picioare, tânărul bătut şi-a reluat locul în rând.

Puțin mai târziu l-am întrebat pe alt deținut care stătuse lângă mine în rând: „Ai văzut ce a făcut Părintele Arsenie atunci când a fost bătut tânărul acela?" „N-a făcut nimic...", mi-a răspuns el, „a stat pe loc, nemişcat ca o statuie."

(Extras din *Părintele Arsenie*, Tipografia Seminarului Sf. Vladimir, 1998)

*

* *

1. Cum a arătat părintele Arsenie că ar fi putut oricând să-şi dea viața pentru Hristos?

2. Care a fost rezultatul bunei sale voiri de a-şi pierde viața pentru Domnul?

3. Credeți că această întâmplare demonstrează că paradoxul afirmat de Mântuitorul este adevărat?

4. Uneori suntem puşi în situația să ne apărăm aproapele. Acest lucru ne-ar putea costa nu neapărat viața, ci doar bunul renume sau tihna noastră. Numiți câteva astfel de cazuri. Cum v-ați putea pregăti voi înşivă să faceți față unor astfel de situații într-un mod asemănător cu ceea ce ne cere Hristos?

Praznicul Bobotezei

Glasul lui Dumnezeu se aude din cer, iar Sfântul Duh Se pogoară, când Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, este botezat de către Sfântul Ioan în apa Iordanului

Descoperirea Sfintei Treimi

Trei evenimente din Sfânta Evanghelie sunt sărbătorite ca praznice deosebite ale descoperirii de Sine a lui Dumnezeu ca Sfântă Treime (Un Dumnezeu în trei Persoane – trei Ipostasuri). Acestea sunt: *Epifania* (sau *Botezul Domnului*), *Schimbarea la Față* şi *Cincizecimea* (sau *Pogorârea Sfântului Duh*). Praznicul Epifaniei (6 ianuarie) celebrează Botezul Domnului. În timpul Botezului Mântuitorului, Dumnezeu-Tatăl a grăit, zicând: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit întru Care am binevoit!", iar Duhul Sfânt S-a pogorât peste El în chip de porumbel. De aceea, în ziua Arătării Domnului *(Boboteaza)* noi prăznuim şi ne mărturisim credința în Dumnezeu-Sfânta Treime.

În Iordan botezându-Te, Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat; că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit pe Tine numindu-Te, şi Duhul în chip de porumb a adeverit întărirea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, şi lumea ai luminat, slavă Ție.

(Troparul Praznicului)

Mărturisire

(Matei 16, 13-18)

Veni Domnu-n Cezareea
Şi pe ucenicii Lui
I-ntrebă ce zice lumea
Despre Fiul Omului.

– Spun c-ai fi Botezătorul,
Alţii, Ilie cel sfânt,
Ori profetul Ieremia
Sau alţi sfinţi de pe pământ.

Şi le-a zis: – Dar voi ce spuneţi,
Cine credeţi că sunt Eu?
Şi răspuns-a-n grabă Petru:
– Eşti Fiul lui Dumnezeu!

– Simone, ferice ţie,
Că nu carnea ţi-a vestit,
Ci-al Meu Tată Sfânt din ceruri
Taina ţi-a descoperit...

*

Când ne-ncearcă Domnul al credinţei zel,
Să ne punem toată-ncrederea în El.
Iar când arăta-Şi-va Slava, ne-ndoios,
Vom afla în ceruri plata la Hristos.

Cristian MIHALACHE

Când vrei...

Când vrei să afli Adevărul
Desăvârşeşte-ţi mintea ta
De tot ce-i negură şi zgomot
Şi-mpiedică lumina sa.

Smerit te roagă-nţelepciunii
Să te conducă pân-la El
Şi umilinţei să te-nalţe
Spre căi ştiute ei spre Ţel.

Iar Dragostea, când vrei s-o afli,
Să-ţi umpli inima cu dor
Şi cu puterea ce-ţi aduce
Dumnezeiescul ei fior.

Înalt te roagă Bucuriei
Şi Bunătăţii să ţi-o dea,
Căci numai ele ştiu cărarea
Pe care poţi s-ajungi la ea.

Traian DORZ

Tu Mă iubeşti?...

– Tu Mă iubeşti, iubitul Meu,
Mai mult ca orişicare?
Poţi tu veni fără-ndoieli
Pe calea Crucii, oare?
– Da, Doamne, ştii că Te iubesc,
Dar nu-ndeajuns de tare!...

– Iubitul Meu, tu Mă iubeşti
Mai mult ca orice-avere?
Poţi tu să laşi al lumii tron
Să iei a Mea durere?
– Da, Doamne, ştii că Te iubesc,
Dar încă se mai cere!...

– Iubitul Meu, azi Mă iubeşti
Mai mult ca ieri pe Mine?
Creşti, oare, tu iubirea Mea
Tot mai frumoasă-n tine?
–Da, Doamne, ştii că Te iubesc,
Dar vreau mai mult, ştii bine!...

– Eşti mulţumit cu cât îi dai
Şi cât îi arzi iubirii?
Îmi ştii tu, oare, îndeajuns
Dulceaţa-mpărtăşirii?
– Nu, Doamne, ci mai 'nalt mi-aş vrea
Altarul dăruirii!

Ajută-mi, Preaiubitul meu,
Iubirii proşternute
Să-Ţi verse mirul cel mai scump
Al lacrimii tăcute,
Ca rana cea mai din adânc
Să-Ţi spele şi sărute.

Traian DORZ

Rondelul tău

Şi arzi şi te-ndoieşti şi crezi,
Te frângi şi iarăşi dai seminţe,
Între miresme şi căinţe,
Între ispite şi zăpezi.

Şi urci din bezne în credinţe
Şi cazi din noapte în amiezi.
Şi arzi şi te-ndoieşti şi crezi,
Te frângi şi iarăşi dai seminţe.

Şi-ţi faci din patimă velinţe,
Te surpi, te-ntuneci, sângerezi,
Şi fulgeri iar de năzuinţe...
Te frângi şi iarăşi dai seminţe
Şi arzi şi te-ndoieşti şi crezi.

Radu GYR

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 20

Mântuitorul Își descoperă slava Sa

Slava lui Dumnezeu

În multe locuri din Biblie și în toate slujbele Bisericii ni se vorbește despre *slava lui Dumnezeu*. Atunci când Dumnezeu i-a grăit lui Moise dintr-un nor, slava Lui era asemenea unui foc mistuitor (Ieș 24, 17); când Solomon a terminat de construit Templul, acesta s-a umplut de slava Domnului (III Rg 8, 11); iar când Iisus Hristos S-a arătat în veșmânt de lumină înaintea ucenicilor Săi, Moise și Ilie se aflau lângă El, părtași ai aceleiași slave (Lc 9, 29-32).

Dumnezeu Se descoperă adeseori în slavă într-un nor sau într-o pară de foc. Noi nu putem să-L vedem față către față, pentru că slava și lumina Lui sunt atât de strălucitoare și copleșitoare încât, dacă am îndrăzni să le privim, am fi imediat orbiți ori mistuiți de splendoarea lor (Ieș 33, 18-23).

Uitați-vă cu atenție la icoana Schimbării la Față a Mântuitorului și observați cum au reacționat ucenicii la vederea slavei lui Dumnezeu.

Slava Domnului în noi

Dumnezeu ne descoperă și nouă slava Sa prin Fiul Său, Iisus Hristos, și prin Duhul Său Cel Sfânt. Dacă vom trăi în Hristos, Duhul Sfânt va începe să ne modeleze chipul după asemănarea cu Hristos, aducându-ne în lumina Lui și hrănindu-ne din ea pentru a crește din slavă în slavă (II Cor 3, 18). Atunci vom deveni „lumini" ale lui Hristos în lume, împărtășind și celorlalți din slava Sa. Ca să înțelegeți mai bine cum se poate descoperi slava Domnului înlăuntrul nostru, citiți convorbirea dintre Sfântul Serafim de Sarov și prietenul său, Motovilov.

Iisus Se arată ucenicilor Săi în slavă, alături de Moise și Ilie

Am văzut lumina cea adevărată!

„Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr... Și din plinătatea Lui noi toți am luat, și har peste har."

(Ioan 1, 14-16)

Sfânta Evanghelie după Ioan ne vorbește despre venirea în lume a Luminii Celei adevărate *„care luminează pe tot omul"* (In 1, 9;14). Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său Cel Întâi-Născut ca să dăruiască lumii lumină și viață nouă, pentru că „Întru El era viață și viața era lumina oamenilor ...și întunericul nu a cuprins-o" (In 1, 4-5). Dumnezeu S-a făcut om, pentru a lua asupră-Și păcatele noastre. Prin moartea Sa pe cruce, Hristos a omorât păcatul, surpându-i puterea cu care ne ținea legați în robie. Dar, înainte de a săvârși aceasta, Mântuitorul ne-a descoperit nouă, nevrednicilor, slava Sa cea negrăită, ca să credem în adevărul și puterea lui Dumnezeu. Pe Hristos Îl mărturisim la sfârșitul fiecărei Sfinte Liturghii, când zicem: *„Am văzut lumina cea adevărată, am primit Duhul Cel ceresc, am aflat credința cea adevărată, nedespărțitei, Sfintei Treimi închinându-ne, că Aceasta ne-a mântuit pe noi".*

Iisus intră în casa lui Zaheu

Vă mai aduceţi aminte ce simţeaţi când eraţi mici copii şi vă doreaţi tare mult să fiţi şi voi mai înalţi, mai ales atunci când nu puteaţi zări ce se ascunde în spatele tarabei dintr-un magazin? Şi când vă aflaţi într-o mulţime de oameni, nu-i aşa că nu aţi fi văzut nimic din cauza persoanelor aflate în faţă, dacă nu v-ar fi suit tatăl vostru pe umeri? Poate chiar şi astăzi vi se întâmplă să nu fiţi întotdeauna destul de înalţi ca să puteţi vedea dincolo de o mulţime de oameni, atunci când vă aflaţi în mijlocul ei.

Zaheu era o persoană importantă – mai-marele vameşilor din Ierihon – şi foarte bogat. Fiind atât de bogat, acest om ar fi putut obţine orice îşi dorea. Un singur lucru nu putea avea Zaheu – o statură mai înaltă. Faptul că era scund îl făcea pe Zaheu să fie tare nemulţumit, pentru că el nu putuse niciodată să vadă ce se întâmplă într-un loc unde era multă lume adunată.

Într-o zi, auzind Zaheu că Iisus avea să treacă prin Ierihon, şi-a lăsat lucrul deoparte şi a alergat să găsească un loc bun de unde putea să-L vadă şi el pe Domnul. Din păcate însă, când a ajuns la drumul pe unde avea să treacă Domnul, acesta era deja ticsit de o mulţime de oameni. Nu se mai găsea nici un loc liber în acea mare de popor. Zaheu nu avea nici o şansă să-L zărească pe Iisus. Deodată însă, o idee îi străfulgeră mintea. Alergă înaintea celorlalţi oameni, până ajunse la un sicomor înalt, se sui repede în el, se aşeză pe o creangă groasă şi aşteptă acolo, cuminte şi nerăbdător să-L vadă pe Hristos. Toţi cei din mulţime îl priveau şi se amuzau grozav de gestul său. Şi aveau şi de ce: mai-marele vameşilor din Ierihon se cocoţase într-un copac! Dar lui Zaheu nici că-i păsa de ei. Cea mai mare dorinţă a lui era pe cale de a fi împlinită: avea să-L vadă pe Fiul lui Dumnezeu în carne şi oase!

Iată că sosi şi Iisus la locul acela tocmai atunci. Iar când Domnul a ajuns în dreptul sicomorului, uitându-Se în sus, a zis către el: „Zahee, grăbeşte-te de coboară, că astăzi în casa ta trebuie să rămân." Lui Zaheu nu-i venea să-şi creadă ochilor şi urechilor. S-a coborât degrabă şi L-a primit, bucurându-se. Când au văzut aceasta, toţi oamenii s-au mâniat şi au început să murmure între ei. Cum putea Iisus să intre şi să găzduiască în casa unui om păcătos?

Zaheu însă era conştient că nu merita cinstea pe care Domnul i-o făcea intrând în casa lui de om păcătos. El ştia că de-a lungul activităţii sale de vameş îi păgubise pe mulţi şi nu încercase niciodată să-i ajute pe cei săraci şi lipsiţi. Da, într-adevăr, Zaheu păcătuise foarte mult, dar acum era dornic şi pregătit să-şi schimbe viaţa şi să se căiască de fărădelegile făcute.

Astfel, stând în picioare, Zaheu a zis către Domnul: „Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor, iar dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit". Iisus a înţeles atunci că pocăinţa lui Zaheu era sinceră. De aceea i-a zis: „Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, că şi acesta este fiu al lui Avraam. Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut".

Pericopa evanghelică ce cuprinde istorisirea despre Zaheu se citeşte în Biserică cu două duminici înainte de începutul Triodului. Cu această ocazie, Biserica ne reaminteşte că, pentru a fi creştini adevăraţi, trebuie să ne deschidem inimile ca să-L primim pe Hristos înlăuntrul nostru şi să dorim să ne schimbăm în bine. Astfel, primul pas spre viaţa nouă în Hristos este *dorinţa* fierbinte şi sinceră de a o avea!

Transfigurarea (Metamorfoza)

Cuvântul ***transfigurare*** *(în greacă:* ***metamorphosis****)* înseamnă schimbarea înfățișării sau a formei, transformarea aspectului, prefacerea trăsăturilor unei ființe prin trecerea ei dintr-o stare în alta. De obicei este vorba de o înfățișare exterioară, însă termenul mai poate semnifica (în special când se referă la persoane umane) și o schimbare interioară, adeseori chiar spirituală.

Priviți imaginile de mai jos care înfățișează exemple din natură; în fiecare situație există o posibilitate de transformare de la un fel de înfățișare la altul. Completați spațiile libere cu denumirile corecte ale ființei sau lucrului din imagine, înainte de transformare. De asemenea, puteți desena obiectele – în căsuțele indicate în partea stângă – așa cum arătau ele înainte de transformare.

DE LA: **LA:**

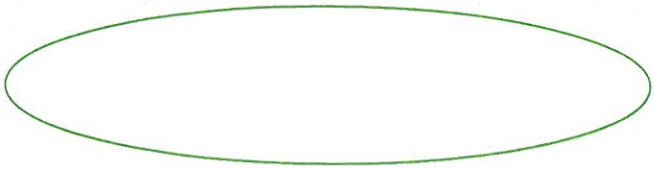

.....

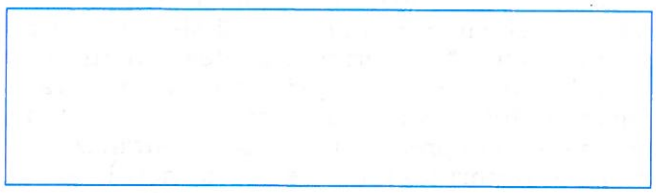

.....

.....

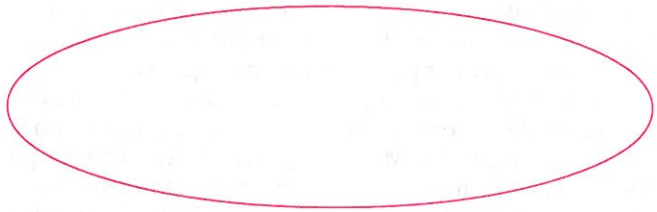

.....

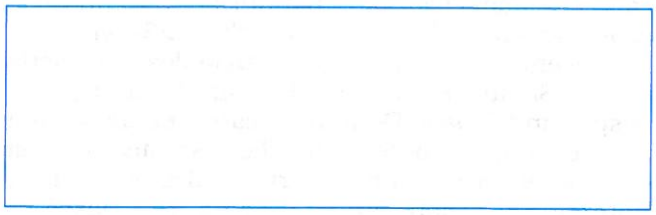

.....

.....

Mai cunoașteți și alte ființe sau lucruri – din natură și de pretutindeni – a căror formă poate fi schimbată? Dacă da, faceți o listă cu aceste ființe sau lucruri și desenați-le în caietele voastre înfățișarea dinainte și de după transformare, conform modelului dat.

Mântuitorul Iisus Hristos Îşi arată Slava Sa

Trei dintre ucenici aveau să fie martorii unei experienţe extraordinare la şase zile după ce Mântuitorul le-a vorbit despre cele ce trebuia El să pătimească.

Vederea slavei lui Dumnezeu

Într-o zi, Mântuitorul S-a hotărât să Se retragă într-un loc ferit, pentru a Se ruga. Luând cu Sine pe Petru, Iacov şi Ioan, i-a dus într-un munte înalt (Sfânta Tradiţie ne spune că ar fi vorba de Muntele Tabor). Iar pe când Se ruga, Iisus S-a schimbat la faţă înaintea lor. Faţa Lui era transfigurată şi strălucea ca soarele, iar veşmintele I s-au făcut albe foarte, ca zăpada sau ca lumina. Şi erau atât de albe şi de strălucitoare, cum nici un înălbitor nu poate înălbi pe pământ.

Moise şi Ilie se arată alături de Hristos

Şi, iată, doi bărbaţi vorbeau cu El; aceştia erau Moise şi Ilie care, arătându-se întru slavă, vorbeau despre Patimile Sale, ce aveau să se împlinească în Ierusalim.

Iar Petru, Iacov şi Ioan au căzut într-un somn adânc, iar deşteptându-se au văzut slava Lui şi pe cei doi bărbaţi stând cu El. Şi, când s-au despărţit de El, Petru i-a zis lui Iisus: „Învăţătorule, bine este să fim aici; să facem trei colibe (corturi): Ţie una, lui Moise una şi una lui Ilie". Sfântul Petru fusese atât de copleşit de vederea aceea minunată, încât nu mai ştia ce spune.

Un glas din nor

Şi pe când zicea Sfântul Petru acestea, s-a făcut un nor luminos şi i-a umbrit; şi ucenicii s-au înspăimântat când au intrat în acel nor. Şi glas s-a auzit din nor, zicând: Acesta este Fiul Meu Cel iubit întru Carele am binevoit; de El să ascultaţi!" Auzind acestea, ucenicii au căzut cu faţa la pământ şi s-au spăimântat foarte. Atunci Iisus a venit la ei şi, atingându-i, le-a zis: „Ridicaţi-vă şi nu vă temeţi!"

Iar când a încetat glasul, ucenicii şi-au ridicat ochii, însă nu mai rămăsese nimeni pe munte, decât Iisus singur.

Nu spuneţi nimănui

Pe când se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: „Nimănui să nu spuneţi ceea ce aţi văzut, până când Fiul Omului va învia din morţi". Iar ei au ţinut cuvântul Mântuitorului, întrebându-se între ei: „Ce înseamnă a învia din morţi?".

Ucenicii L-au întrebat, zicând: „Pentru ce dar spun cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie?" Iar El, răspunzând, le-a zis: „Ilie într-adevăr va veni şi pe toate le va aşeza din nou, la locul lor; Eu însă vă spun vouă că Ilie a şi venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el câte au vrut; tot aşa va pătimi şi Fiul Omului de la ei". Atunci au înţeles ucenicii că Iisus le-a vorbit despre Ioan Botezătorul.

Semnele vremii

Sfântul Petru cunoştea foarte bine Vechiul Testament, asemeni tuturor Apostolilor şi multora dintre ucenicii Mântuitorului. El şi-a amintit de „norul luminos" ce mersese înaintea poporului lui Israel, conducându-l prin pustie spre ţara făgăduită lui de către Dumnezeu. Acel nor era un semn vizibil al prezenţei reale a lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său. De aceea, norul apărut la Schimbarea la Faţă a avut pentru Sfântul Petru valoarea de semn al venirii Împărăţiei lui Dumnezeu.

Mai mult, Sfântul Petru ştia că Sărbătoarea Corturilor din Vechiul Testament preînchipuia venirea Împărăţiei Cerurilor. Probabil că pentru acest motiv el s-a oferit, plin de entuziasm, să construiască acele colibe (corturi) lui Iisus, lui Moise şi Ilie. Conform tradiţiei, iudeii obişnuiau ca la Sărbătoarea Corturilor să construiască colibe (corturi) ce simbolizau împreună-locuirea lui Dumnezeu cu dreptii întru Împărăţia Sa.

Când Mântuitorul le-a vorbit ucenicilor despre faptul că Ilie a venit deja, ei au văzut în altă lumină cuvintele profetului Maleahi: „Iată că Eu vă trimit pe Ilie proorocul, înainte de a veni ziua Domnului cea mare şi înfricoşătoare; el va întoarce inima părinţilor către fii şi inima fiilor către părinţii lor, ca să nu vin şi să lovesc ţara cu blestem!" (Maleahi 3, 23-24).

Ucenicii au înţeles că profetul Maleahi n-a scris despre Sfântul Prooroc Ilie însuşi, ci mai degrabă despre un trimis al Domnului, care trebuia să vină „cu duhul şi cu puterea lui Ilie". Acestea sunt şi cuvintele îngerului către Zaharia, tatăl Sfântului Ioan Botezătorul, despre fiul ce avea să li se nască în curând lui şi soţiei sale, Elisabeta. Conform profeţiei, Sfântul Ioan a venit şi a propovăduit oamenilor pocăinţa, îndemnându-i să lepede păcatul ce-i stăpânea şi să se întoarcă la Dumnezeu.

A doua vestire a Patimilor

Pe când străbăteau Galileea, Iisus le-a spus din nou ucenicilor: „Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor. Şi-L vor omorî, dar a treia zi va învia". Auzind aceste cuvinte, ucenicii s-au întristat foarte.

Moise şi Ilie

Ilie

.....

.....

Moise

.....

.....

Hristos S-a arătat ucenicilor pe Muntele Tabor înconjurat de slava Sa cea negrăită. Alături de El, părtaşi ai aceleiaşi slave, se aflau şi două figuri distincte ale Vechiului Testament: Moise şi proorocul Ilie. De ce credeţi că au fost alese aceste două persoane – iar nu altele – ca să se arate împreună cu Iisus?

Sfântul Ioan Gură de Aur a dat trei explicaţii acestui eveniment:

1. Moise şi Ilie reprezintă Legea şi Proorocii. De obicei, Moise apare în icoană ţinând Tablele Legii în mâini, în timp ce Sf. Prooroc Ilie este reprezentat cu părul lung şi trupul uscat de îndelunga postire (uneori ţinând în mână un pergament făcut sul), întocmai cum se obişnuieşte să fie închipuiţi sfinţii prooroci în icoanele şi frescele bisericeşti.

2. Amândoi au avut experienţa vederii lui Dumnezeu: Moise, pe Muntele Sinai (Ieş 24, 12-18; 33, 11-23), iar Ilie pe Muntele Horeb (III Rg 19, 3-16).

3. Moise şi Ilie reprezintă pe *cei vii* şi pe *cei morţi*. Moise a murit înainte de a apuca să vadă pământul făgăduinţei; Ilie a fost răpit la ceruri într-un car de foc, fără a cunoaşte moartea. La Schimbarea la Faţă, Hristos Se descoperă pe Sine drept Domnul Care „iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, a Cărui Împărăţie nu va avea sfârşit" (Crezul de la Niceea).

Unii oameni credeau că Iisus era însuşi proorocul Ilie sau Ieremia. Apărând însă alături de Moise şi Ilie, Mântuitorul a dovedit tuturor că El, Fiul lui Dumnezeu întrupat, este o Persoană distinctă de profeţi, simpli mesageri ai cuvântului Său în lume.

Completaţi spaţiile libere aflate deasupra fiecărei icoane cu descrierea corectă a persoanei reprezentate: cei vii sau cei morţi, legiuitor sau profet.

Din Stihira de la Vecernia Praznicului

...Vorbind împreună cu Moise şi Ilie, Hristos a arătat că stăpâneşte peste cei vii şi peste cei morţi. Că Cel ce a grăit de demult prin Lege şi prin prooroci este Dumnezeu, Căruia şi glasul Tatălui din nor luminos I-a mărturisit, zicând: Pe Acesta să-L ascultaţi, Care prin Cruce va prăda iadul şi va dărui morţilor viaţă veşnică.

Condacul Schimbării la Faţă

În munte Te-ai schimbat la faţă, şi pe cât au putut ucenicii Tăi au văzut slava Ta, Hristoase Dumnezeule, pentru ca, atunci când Te vor vedea răstignit, să înţeleagă Patima Ta cea de bunăvoie, şi să propovăduiască lumii că Tu eşti cu adevărat raza Tatălui.

Există tradiția să se aducă la biserică fructe (mai ales struguri timpurii) la Praznicul Schimbării la Față, pentru a fi binecuvântate și sfințite de preot. Totodată, acesta este un bun prilej de a mobiliza pe toți membrii familiei pentru pregătirea coșulețului cu fructe al casei.

Discutați mai întâi *motivul* pentru care preotul binecuvintează fructele și toate celelalte roade ale pământului. Cu siguranță, lucrul acesta are legătură cu faptul că marea sărbătoare a Schimbării la Față a Mântuitorului se prăznuiește aproape de sfârșitul verii, la pârguitul roadelor pământului.

Avem însă în fructe și un exemplu de schimbare, de atingere a maturității: două aspecte legate deopotrivă de Praznicul Schimbării la Față. Atunci când Mântuitorul S-a schimbat la Față înaintea ochilor Apostolilor celor mai apropiați Lui, ei au cunoscut că viața înseamnă mult mai mult decât existența cotidiană, oricât de prețioasă ar fi cea din urmă. Iar când Și-a arătat celor trei fața transfigurată și veșmintele strălucind de slava Sa dumnezeiască, El le-a dat prilejul să întrevadă, pentru câteva clipe doar, splendoarea vieții din Împărăția lui Dumnezeu. O pildă asemănătoare ne dă și fructul: începe prin a fi o biată sămânță obișnuită – poate chiar seacă – dar când ajunge la stadiul de fruct copt, dă impresia că e aproape gata să plesnească de multa culoare, aromă și mireasmă.

Toate aceste schimbări, precum și vestirea Împărăției pe care Dumnezeu ne-a pregătit-o drept moștenire, ne aduc aminte că și noi trebuie să căutăm neîncetat să ne schimbăm, silindu-ne să devenim mereu mai pregătiți și mai vrednici de a intra în Împărăția lui Dumnezeu.

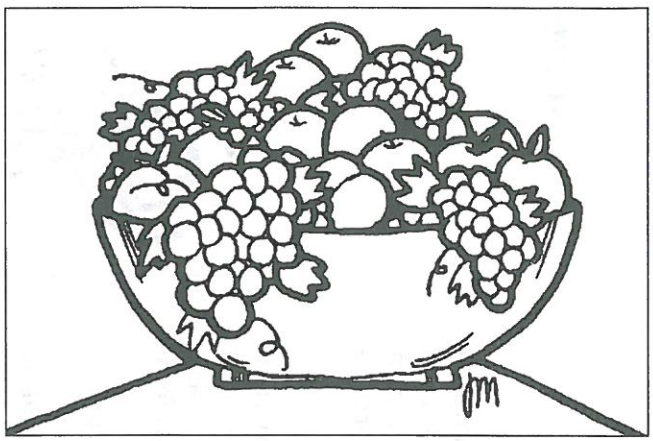

Încercați să-i convingeți pe membrii familiei voastre să ia parte la pregătirea fructelor pentru biserică. Dați fiecăruia câte o sarcină de îndeplinit: unul să aleagă fructele, altul să le spele, pe altul rugați-l să caute un coșuleț, să-l împodobească și să-l umple cu poamele alese, iar pe altul să le aranjeze în coș.

La urmă, propuneți-le să se gândească ce aspecte ar dori fiecare dintre ei să schimbe în viața personală. Puneți-i să ia câte o foaie de hârtie și să o împartă în două coloane. În capătul de sus al coloanei din stânga vor scrie cuvintele: ÎN CLIPA ACEASTA SUNT, iar în cel al coloanei din dreapta: ÎN VIITOR SPER SĂ FIU. Toți membrii familiei pot și trebuie să noteze acele lucruri pe care și-ar dori să le schimbe și ce consecințe cred ei că ar avea, în viața lor, schimbările făcute. Verificați-vă foile personale din când în când, notându-vă impresiile despre progresele făcute de voi între timp.

Cântați apoi, cu toții, Troparul Praznicului:

„Schimbatu-Te-ai la față în munte, Hristoase Dumnezeule, arătând ucenicilor Tăi slava Ta, pe cât li se putea. Strălucească și nouă, păcătoșilor, lumina Ta cea pururea fiitoare. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Dătătorule de lumină, slavă Ție".

Observați că Troparul ne spune că Iisus Și-a descoperit slava Sa Apostolilor „pe cât li se putea". Ca ființe omenești, noi nu-L putem vedea pe Dumnezeu așa cum este El. Slava și fericirea ce îi așteaptă pe cei drepți în Împărăția lui Dumnezeu sunt lucruri cu neputință de imaginat acum.

Schimbări...

ÎN CLIPA ACEASTA SUNT...

.....

.....

.....

ÎN VIITOR SPER SĂ FIU...

.....

.....

.....

Transfigurare

(Matei 17, 1-9)

Domnul urcă sus, pe munte,
Cu trei dintre ucenici,
Apoi Moise şi Ilie
Şi ei s-au ivit aici;
Stau uimiţi vorbind cu Domnul,
El la Faţă S-a schimbat,
Hainele I-s ca lumina,
Chipu-I, soare minunat.

Petru şi Ioan şi Iacov
S-au înspăimÐântat văzând,
Nu ştiu ce să mai vorbească,
Nu ştiu unde-s şi de când.
Iar din Ceruri aud glasul
Dumnezeului Slăvit:
– Ascultaţi-L, că El este
Fiul Meu Cel preaiubit...

*

Ce slăvită-i starea când eşti pe Tabor
Şi Hristos ţi-apare mai strălucitor,
Neuitat rămâne Chipu-I glorios,
Care ni-l arată uneori Hristos.

Traian DORZ

Tabor

Să-i înţeleagă zdrobirea pe lemn
Ca jertfă de ispăşire
Trebuia să-l vadă înainte de moarte
Stăpânit de dumnezeire
Că din slava mai presus de lume
De bunăvoie smereniei se supune
Că nu-i adaugă nimic încoronării
Paharul de otravă al lepădării
Că splendoarea ce zguduie munţii
Nu va irupe cu-nsângerarea frunţii
Că-i lăuntrică Împărăţia-ntreagă
Numai se frânge, snopul dezleagă,
În pumni zdrobită în frământătură
Pâinea se junghie
Prescură.

Ioan ALEXANDRU

Sunt, Doamne, copt...

Sunt, Doamne, copt pentru cules.
Nu că-mi simt anii grei recoltă,
Cât mi-este inima o boltă
De crengi, sub rodul tot mai des...

Sunt, Doamne, copt pentru cules.
Sunt numai fructe şi cununi.
Cu cât mi-aşezi pe trup rugină,
Cu-atât mi-e sufletul grădină,
Care Te roagă s-o aduni.

Sunt, Doamne, fructe şi minuni.

Şi când cu lacrimi Tu mă speli,
Mai mult în rod eu pun dulceaţă,
Să nu mai afli-n el nici ceaţă,
Nici viermi adânci, nici îndoieli.

Cu lacrimi, Doamne, Tu mă speli.

Şi dacă pică tot mai des
Din mine altă creangă frântă,
În vârfuri, sus, grădina cântă
Şi-aşteaptă marele cules...

Sunt, Doamne, copt pentru cules.

Radu GYR

Tavorul

Luminile Tavorului te-nvaţă,
O, suflete, cum să te schimbi la faţă.

Şi de voieşti să fii un alt Hristos,
Pe ucenici să-i laşi la poale, jos.
În ploaia harului, pe vârf de stâncă,
Să guşti singurătatea cea adâncă.
Ci tu aşteaptă colo sus să vie,
În duh, bărbaţii: Moise şi Ilie.
Ei vor veni şi vor grăi cu tine,
În taină, despre tainele străine.
Şi Moise, omul tare în cuvânt,
Ţi-o da lumina Duhului Prea Sfânt.
Iar omul focului ceresc, Ilie,
Te va aprinde-n dragostea cea vie.

O, schimbă-ţi faţa, suflete al meu:
Dintr-un nimic, tu fă-te Dumnezeu!...

Zorica LAŢCU

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 21

Păcatul și iertarea

Pregătirea pentru Postul Mare

Peste trei săptămâni vom intra în Postul Mare. Perioada aceasta de timp, pe care Biserica o numește și Postul Paștilor, Păresimi sau Patruzecime, este destinată pregătirii pentru Praznicul Sfintelor Paști, când sărbătorim și retrăim moartea și Învierea Domnului, Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Duminicile pregătitoare

Biserica a rânduit patru duminici încadrând trei săptămâni pregătitoare pentru intrarea în Postul Mare. Ele ne învață ce lucruri importante putem gândi sau înfăptui pe parcursul Marelui Post. Pericopele evanghelice ale acestor duminici au câte o temă principală. Teme sunt următoarele:

1. Duminica vameșului și a fariseului: *smerenia.*
2. Duminica fiului risipitor: *întoarcerea noastră la Dumnezeu.*
3. Duminica Înfricoșătoarei Judecăți (lăsatul secului de carne): *iubirea față de aproapele.*
4. Duminica Iertării (lăsatul secului de brânză): *iertarea, postul* și *rugăciunea.*

Pe măsură ce vom înainta în pregătirea noastră pentru Postul Paștilor, vom încerca să înțelegem valoarea și sensul lucrurilor pe care le vom face pe tot parcursul acestei importante perioade a anului bisericesc. Vom cerceta împreună fiecare dintre marile teme menționate mai sus, spre a deveni mai bine pregătiți pentru propria noastră întoarcere la Dumnezeu!

Vameșul și fariseul se roagă lui Dumnezeu în Templu

Iertare pentru noi înșine și pentru alții

„Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: «Doamne, de câte ori va greși față de mine fratele meu și-i voi ierta lui? Oare până de șapte ori?» Zis-a lui Iisus: «Nu zic ție până de șapte ori, ci până de șaptezeci de ori câte șapte».“

(Matei 18, 21-22)

Iertarea este o temă prezentă în aproape toate pericopele evanghelice duminicale ale anului, însă prezența ei devine mult mai pregnantă în perioada postului. În lecția anterioară am văzut cum Mântuitorul, venind în casa lui Zaheu vameșul și văzând intenția acestuia de a părăsi calea fărădelegii și de a-și schimba viața, i-a dăruit iertare de păcate. Astăzi vom citi pilda a doi oameni care se rugau în Templul din Ierusalim; unul ca să ceară mila lui Dumnezeu, iar celălalt, privind în același timp cu dispreț la cel umil, ca să-și facă cunoscute meritele personale înaintea Domnului. De asemenea, vom face cunoștință cu un slujitor care, îndată ce stăpânul său i-a iertat o mare datorie, s-a dovedit nedrept cu sărmanul său coleg ce-i datora o sumă infimă de bani. În săptămânile viitoare vom studia și povestirea despre un fiu nerecunoscător ce și-a risipit moștenirea, apoi s-a întors acasă cerându-și iertare de la tatăl său; iar în săptămâna dinaintea Marelui Post vom auzi de ce anume este nevoie să ne cerem iertare unii de la alții pentru a putea intra în Împărăția lui Dumnezeu.

A venit vremea să ne pregătim!

Peste mai puțin de trei luni vom prăznui **SFINTELE PAȘTI**, cea mai mare sărbătoare a Bisericii – *Sărbătoarea Sărbătorilor!* Întreaga viață a Bisericii gravitează în jurul acestui mare Praznic. Există un timp de ***pregătire pentru Sfintele Paști,*** numit Postul Mare, și un timp de ***prăznuire și aducere-aminte de Învierea Domnului,*** numit și perioada pascală (adică perioada cuprinsă între Paști și Cincizecime). Reunite, aceste două perioade ale timpului Bisericii durează aproximativ a treia parte dintr-un an. Pregătirea dinaintea Sfintelor Paști este deosebită de cea dinaintea altor praznice, deoarece ea conține și ***o vreme de pregătire pentru perioada de pregătire,*** numită perioada pregătitoare pentru Postul Mare.

Acum ne aflăm chiar la începutul primei perioade de pregătire, formată din patru duminici (sau trei săptămâni). Fiecare pericopă evanghelică citită la Sfânta Liturghie din aceste duminici are câte o temă centrală care ne ajută să înțelegem la ce trebuie să ne gândim sau ce ar trebui să facem în timpul Postului Mare. Chiar și duminica dinaintea acestor patru duminici ne ajută să ne pregătim, pentru că ne vorbește despre *dorința* sinceră de a ne apropia de Hristos. Aceasta este tema lecției pe care tocmai am studiat-o (cea despre Zaheu).

După ce veți parcurge și următoarele patru lecții, completați ultima coloană din tabelul de mai jos. Va trebui să alegeți din lista aflată în josul paginii cuvântul potrivit, în viziunea voastră, pentru a descrie tema centrală a fiecărei duminici pregătitoare pentru Postul Mare. Pe rândul liber de sub titlul fiecărei duminici, notați câte un lucru pe care vă luați angajamentul să-l duceți la îndeplinire în perioada Postului. Încercați să împliniți ceva referitor la mesajul și tema respectivei duminici.

Duminica pregătitoare	Evanghelia zilei	Tema
Exemplu:	**Zaheu**	***Dorința; și-a dorit să-L vadă pe Dumnezeu***
1. Prima duminică	**Vameșul și fariseul**	.....
Îmi propun să		
2. A doua duminică	**Fiul risipitor**	.....
Îmi propun să		
3. A treia duminică	**Înfricoșătoarea Judecată** (lăsatul secului de carne)	.....
Îmi propun să		
4. A patra duminică	**Iertarea** (lăsatul secului de brânză)	.....
Îmi propun să		

Găsiți printre cuvintele de mai jos temele duminicilor pregătitoare:

iubirea – smerenia – răbdarea – mândria – a spune „Îmi pare rău!" – rugăciunea – a spune „Iartă-mă!" – ajutorarea celorlalți – postul – recunoașterea greșelilor – întoarcerea la Dumnezeu – milostenia

Cele două fețe ale monedei – Iertarea datoriei

Matei 18, 21-34

În timp ce studiați istorisirea biblică, localizați și citiți versetele de mai jos, pentru a afla ce a spus Mântuitorul despre iertare.

1

Mt 18, 21
Cum își răspunde Petru la propria întrebare pusă de el Mântuitorului?

.....
.....
.....
.....
.....

2

Mt 18, 22
Cum răspunde Domnul la întrebarea lui Petru?

.....
.....
.....
.....
.....

3

Mt 18, 25
Ce avea de gând împăratul să facă datornicului, femeii și copiilor săi?

.....
.....
.....
.....
.....

4

Mt 18, 27
Ce a făcut împăratul în cele din urmă?

.....
.....
.....
.....
.....

5

Mt 18, 30
Cum s-a comportat datornicul iertat cu cel împreună-slujitor cu el, care-i datora doar câțiva dinari?

.....
.....
.....
.....

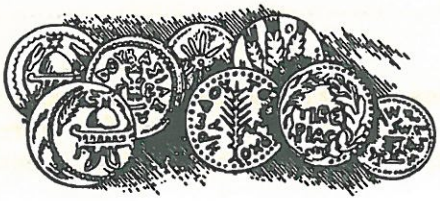

6

Mt 18, 34
Ce a făcut împăratul cu datornicul nemilostiv?

.....
.....
.....
.....
.....

Pilda Datornicului nemilostiv

Într-o zi, apropiindu-se de Iisus, Sfântul Apostol Petru I-a zis: „Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori?"

Cu siguranţă că Petru, ca mulţi dintre noi, simţea că a ierta un om de şapte ori era destul de mult. De aceea a fost probabil extrem de surprins de răspunsul Mântuitorului: „Nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte". Desigur că Domnul nu i-a indicat lui Petru un număr exact, ci unul ce simbolizează infinitul. Ceea ce a vrut Iisus să-i spună ucenicului prin vorbele Sale era faptul că suntem datori să iertăm neîncetat, fără a ţine vreo evidenţă sau a ne gândi să numărăm de câte ori o facem.

Slujitorul nerecunoscător

Iisus le-a spus ucenicilor o pildă pentru a-i ajuta să înţeleagă ce este iertarea cu adevărat.

Hotărându-se într-o bună zi să-şi verifice conturile şi să le aducă la zi, un împărat şi-a chemat vistiernicul şi i-a zis: „Adu-mi toate bilanţurile contabile. Vreau să văd câte avuţii şi câţi bani mai am. În plus, vreau să văd lista cu datoriile mele faţă de alţii şi cu cele ale altora faţă de mine". Registrele au fost aduse imediat şi împăratul împreună cu contabilul au început să le studieze.

O datorie imposibil de plătit

Mai târziu, în aceeaşi zi, iată că în sala tronului intră doi gardieni târând după ei un om tare neliniştit. Împăratul se uită atent la el şi pe un ton aspru îi spuse: „Ştii de ce te afli aici, nu-i aşa!? Ai aflat că tocmai mi-am verificat registrele şi am descoperit că-mi datorezi zece mii de talanţi. Îmi vreau banii acum". În acele vremuri, pentru a câştiga un singur talant, o persoană în putere trebuia să muncească aproximativ douăzeci de ani. Deci vă daţi seama că datornicului acesta i-ar fi luat cam 200.000 de ani ca să câştige 10.000 de talanţi şi să-şi poată plăti datoria.

Slujitorul înghiţi în sec şi începu să tremure îngrozit, gândindu-se la câţi bani datora împăratului. „N-n-nu am cu ce să-ţi plătesc acum" spuse el, abia suflând de frică.

„Dacă aşa stau treburile" – adăugă împăratul cu răceală – „atunci va trebui să-ţi vindem toate averile, casa, moşiile şi chiar familia, ca să-ţi poţi acoperi măcar o parte din datorie." Auzind acestea, slujitorul a căzut în genunchi la picioarele stăpânului său şi, cu glasul înecat de lacrimi, a început să-l roage pe împărat: „Doamne, îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti tot ce-ţi datorez!".

Datoria iertată

Împăratului i s-a făcut milă de bietul om prăbuşit la picioarele sale. Dintr-o dată, banii îi părură mai puţin importanţi decât cumplita nenorocire în care se găsea slujitorul. „Îţi voi ierta datoria" îi spuse. „Du-te! Nu-mi mai datorezi nimic."

Un răspuns nepotrivit

Copleşit de gestul împăratului care-l uşurase de greaua povară a datoriei sale, slujitorul i-a mulţumit acestuia şi, ieşind din palat, a pornit să alerge către casă. Însă nici nu a apucat să ajungă acasă, că a şi uitat de binefacerea ce i-o făcuse stăpânul său cu câteva momente mai înainte. Cum mergea el pe drumul spre casă, iată că-i iese în cale un împreună-slujitor cu el care îi datora câţiva dinari. Şi, punând mâna pe el, a început să-l sugrume, zicând: „Îmi eşti dator o sută de dinari. În clipa asta să-mi dai banii!". O sută de dinari erau pe atunci echivalentul aproximativ a o sută de zile de muncă.

Auzind acestea, cel ce era împreună-slujitor cu el a căzut în genunchi în faţa lui şi, tremurând, a început să-l roage, zicând: „Îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti tot ce îţi datorez!". Însă slujitorul ce tocmai fusese iertat nu avea inimă pentru el, aşa că l-a luat şi l-a aruncat fără nici o milă în temniţă, până când avea să-şi plătească toată datoria.

Se face dreptate

Nu după multă vreme, iată că zvonul despre cele ce făcuse datornicul iertat cu cealaltă slugă ajunse până la urechile împăratului. Când a auzit împăratul de răutatea săvârşită de cel căruia îl iertase deunăzi o datorie imposibil de plătit, s-a mâniat foarte şi a poruncit gărzilor să-l găsească şi să-l aducă înaintea lui. Şi, când l-a văzut împăratul, i-a zis: „Slugă vicleană, toată datoria aceea ţi-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat. Nu se cădea, oare, ca şi tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum şi eu am avut milă de tine?"

Şi, mâniindu-se, stăpânul lui l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria.

Vameşul şi fariseul

Mântuitorul ne pune înainte încă o pildă, pentru a ne arăta că cei care se roagă, cerând cu smerenie iertarea lui Dumnezeu, vor fi iertaţi.

„Doi oameni s-au suit la templu ca să se roage; unul fariseu şi celălalt vameş. Fariseul, stând, aşa se ruga în sine: «Dumnezeule, Îţi mulţumesc că nu sunt ca ceilalţi oameni, răpitori, nedrepţi, adulteri, sau ca şi acest vameş. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câştig...».

Iar vameşul, departe stând, nu voia nici ochii să-şi ridice către cer, ci-şi bătea pieptul, zicând: «Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului!». Zic vouă că acesta s-a coborât mai îndreptat la casa lui decât acela. Fiindcă oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa."

Pilda datornicului nemilostiv ne prezintă o situație în care are loc o „întorsătură a lucrurilor". Un om ce avusese mai înainte nevoie de milă sau înțelegere a trebuit să aștepte ca un altul să decidă dacă i-o va acorda sau nu. Și iată că acum același om este pus în situația de a arăta milă și bunătate față de altcineva.

Împreună cu cei din familiile voastre încercați să interpretați următoarele situații. Împărțiți rolurile și dați voie fiecărui personaj să hotărască ce va face. Discutați ce motive au avut personajele pentru a se comporta așa cum au făcut-o. Găsiți și alte modalități de rezolvare a fiecărei situații în parte.

1. Elvira i-a împrumutat lui Vasile o sumă de bani acum câțiva ani, când acesta era șomer și avea necazuri. Vasile i-a înapoiat banii imediat ce și-a găsit o slujbă. Într-o zi, în timp ce purta o discuție amicală cu Ana, Vasile a aflat de la aceasta că prietena lor comună, Elvira, își pierduse serviciul tocmai acum când trebuia să aibă grijă de părinții săi foarte bolnavi. Ana a mai adăugat că Elvira este probabil prea mândră ca să meargă și să ceară ajutorul cuiva.

Ce se va întâmpla?

2. Familia lui Andrei s-a mutat de câteva luni într-un alt oraș, iar el a fost nevoit să meargă la o altă școală. Primele săptămâni au fost grele și Andrei s-a simțit foarte singur. Noii lui colegi își aveau fiecare grupurile sau prieteniile lor și puțini au încercat să se apropie de Andrei. După câtăva vreme însă, Andrei a reușit să intre într-un grup de băieți și a început să se simtă mai bine. Într-o zi, în timpul unei pauze de masă, Andrei observă că un băiat stătea singur deoparte. „Este un nou-venit" – șopti unul dintre băieții din grupul lui Andrei, „și toată lumea spune că e un băiat plictisitor." Și băieții se întorc liniștiți la pachețelele lor cu mâncare și la îndeletnicirile de mai înainte.

Ce se va întâmpla?

3. Maria și Alexandra se jucau cu păpușile în grădină. Dar în timp ce ele se străduiau să-i „dea de mâncare" uneia dintre păpuși, iată că văd cum o fetiță din curtea vecină se strecoară printr-o crăpătură a gardului, ia în brațe una din păpușile lor și o duce la ea în grădină. Fetița era tare slabă și nu avea nici un fel de jucării, pentru că părinții săi erau foarte nevoiași. Maria și Alexandra privesc în liniște cum se joacă sărmana copilă din vecini cu păpușa lor. Pe fața ei se poate citi o mare bucurie. Cu toate acestea, ea a făcut ceva ce nu se cuvenea: și-a însușit un lucru ce nu îi aparținea.

Ce se va întâmpla?

Un mare sfânt iartă

Vă mai amintiți povestirea despre Sfântul Ioan Gură de Aur? (O puteți revedea la lecția 11 din Partea I.) Cu toate că era iubit de oameni, Sfântul Ioan avea un dușman puternic în persoana împărătesei Eudoxia. Ei nu-i plăcuseră niciodată criticile pe care Sfântul le aducea mereu lăcomiei și trufiei, pentru că de multe ori acestea o vizau direct pe ea. De aceea l-a trimis, nu o singură dată, pe Sfânt în exil. În cele din urmă, din cauza asprelor condiții de trai, Sfântul Ioan Gură de Aur s-a stins din viață în timp ce se afla în drum spre Armenia, unde fusese desemnat locul exilului său.

La treizeci de ani de la moartea Sfântului Ioan, patriarhul Constantinopolului a ținut o cuvântare în memoria celui ce-i fusese duhovnic, Sfântul Ioan, fostul patriarh. Discursul i-a impresionat atât de mult pe credincioșii aflați în biserică și pe împăratul Teodosie (fiul împărătesei Eudoxia), încât au dorit cu toții ca moaștele Sfântului să fie aduse din Armenia la Constantinopol, orașul unde Sfântul Ioan fusese atâta vreme patriarh.

Dar, spre uimirea tuturor, nimeni nu a fost în stare să ridice racla unde erau așezate moaștele Sfântului. Văzând acest semn dumnezeiesc, împăratul a scris o scrisoare prin care-și cerea iertare, în numele mamei sale, pentru felul cum îl tratase pe Sfânt. Și, când împăratul a pus scrisoarea în sicriu, acesta s-a făcut, ca prin minune. ușor, așa încât a putut fi cu ușurință ridicat și transportat.

Când au ajuns cu sfintele moaște în Constantinopol, împăratul Teodosie le-a îmbrățișat cu mare evlavie, cerându-și din nou iertare, în numele mamei sale și rostind niște cuvinte așa cum ar fi făcut-o împărăteasa însăși, dacă ar mai fi fost în viață: „Cât am trăit pe pământ te-am nedreptățit și te-am surghiunit. Ci acum că te bucuri cu drepții în ceruri, vino și într-ajutorul sufletului meu. Că, iată, toată slava mea de nimica s-a făcut și nu este cine să mă miluiască. Dar tu, părinte Ioane, roagă-te pentru mine, netrebnica, mai înainte de a fi eu înfățișată înaintea Judecătorului Celui nemitarnic, Hristos!".

Moaștele Sfântului au fost duse apoi în biserică. Iar în timp ce se făcea aceasta, toți credincioșii au putut să audă însuși glasul Sfântului Ioan zicând: „Pacea să fie cu voi, cu toți!"

Teme de discutat:

1. *De ce credeți că a făcut împăratul gestul de umilință în numele mamei sale?*
2. *Ce impact credeți că au avut acele evenimente asupra credincioșilor din Constantinopol?*

Iertare

(Matei 18, 21-35)

Întrebă pe Domnul Petru,
Ucenicul lui Hristos:
– Până chiar şi-a şaptea oară
Să-l iertăm pe păcătos?

Dar nemărginita Milă
Dă răspuns dumnezeiesc:
– Pân-la şaptezeci cât şapte
Să iertaţi cui vă greşesc.

Şi-i istoriseşte Domnul
Despre omul împărat
Ce îşi iartă un datornic
Cu dări grele-mpovărat,

Iar când rândul îi venise
Să se poarte tot aşa,
Arătă faţă de-un semen
Toată răutatea sa.

*

Dacă de la unii milă vom primi,
Plini de îndurare cade-se a fi.
Căci de-avem spre semeni gest mărinimos,
Cu mărinimie ne-o primi Hristos.

Cristian MIHALACHE

Cum trece roua

Cum trece roua sorbită-n crin,
Cum zboară norii şi alţii vin,
Cum piere-un sunet pe-aripi de vânt,
Aşa trec toate pe-acest pământ.

Cu cât în lume aduni comori,
Cu cât vrei slavă şi strângi splendori,
Cu cât în viaţă ai tot ce-ai vrea,
Cu-atât plăcerea e şi mai grea.

Fiori şi patimi şi trai slăvit
Au toate-o cale şi un sfârşit.
Căci toţi pleca-vom, lăsând ce-am strâns,
Dar unii-n pace, iar alţii-n plâns.

Costache IOANID

Mi s-a părut uşor

Mi s-a părut uşor, Iisuse,
Să-mi ierţi, când eu păcătuiam,
O dată de-mi ceream iertare,
Tu mi-o dădeai, nu mă-ndoiam.
Dar azi, când trebuie iertarea
Ca eu s-o dau cui sunt dator,
Cu ce durere văd, Iisuse,
Că nu-i uşor, că nu-i uşor!

Mi s-a părut uşor, Iisuse,
S-acoperi rătăcirea mea,
O dată de-Ţi ceream aceasta,
Cât de uşor mi se părea!...
Dar azi, când mi se cere mie
S-acopăr lucruri ce mă dor,
Ce-amarnic recunosc, Iisuse,
Că nu-i uşor, că nu-i uşor!...

Mi s-a părut uşor, Iisuse,
Să mergi cu mine şi apoi,
Când îmi uitasem legământul
Şi mi-l călcasem în noroi...
Dar azi, când mi se cere mie
Să uit ce nu pot, până mor,
Cunosc cu inima zdrobită
Că nu-i uşor, că nu-i uşor...

O, Dumnezeul meu, ai milă,
Ori fă să plec, ori fă să pot,
Dă-mi ajutorul şi puterea
Ce duce pân-la urmă tot.
Când inima mi-e ruptă-n două:
Şi partea mea, şi partea lor,
Să nu-mi cer moartea, ci viaţa,
Că nu-i uşor, că nu-i uşor...

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 22

Întoarcerea la Dumnezeu

Recunoașterea greșelilor

Unul din lucrurile cele mai greu de realizat este să recunoaștem că am spus un cuvânt nepotrivit, că am făcut o faptă rea, sau am avut anumite idei și atitudini greșite. De obicei, mândria ne oprește să ne recunoaștem greșeala. Și, așa cum am văzut în istorisirea din lecția precedentă, tot mândria l-a făcut pe fariseu să nu-și vadă propriile păcate și să-i judece pe ceilalți.

Să luăm aminte la noi înșine

Este nevoie să ne cercetăm sufletele și faptele cu mare luare-aminte pentru ca întoarcerea noastră la Dumnezeu să fie autentică; trebuie să fim în stare să recunoaștem în fața lui Dumnezeu și a propriei conștiințe că nu ne-am comportat întotdeauna frumos față de cei din familia noastră, față de colegi, prieteni, profesori și chiar față de oamenii necunoscuți nouă. Nici gândurile noastre nu trebuie să scape necercetate: Este modul nostru de gândire sau de comportare mai bun decât al altora? Ni se întâmplă vreodată să-i ignorăm pe acei oameni în preajma cărora nu ne place să fim sau pe care nu dorim să-i ajutăm?

Să ne îndreptăm comportamentul

Postul Mare este un timp al pocăinței și al îndreptării tuturor greșelilor. Avem nevoie să ne schimbăm atitudinea față de toate aspectele vieții noastre pentru a putea pune început bun îndreptării. În primul rând, trebuie să înlăturăm din viața noastră mândria, egoismul, invidia, mânia și toate concepțiile despre existență care ne fac să gândim sau să ne purtăm ca niște necreștini. De aceea trebuie să-L rugăm mereu pe Dumnezeu așa: „Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele" (Ps. 50).

Ești pregătit să-ți schimbi viața?

Fiul risipitor se hotărăște să se întoarcă la tatăl său

Întoarcerea noastră la Dumnezeu

„Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău."

(Luca 15, 21)

Tare greu i-a venit fiului risipitor să rostească aceste cuvinte. Doar el îi ceruse tatălui său partea sa de moștenire, pe care și-a cheltuit-o mai apoi ca unul fără de minte, rămânând fără nimic și fiind nevoit să lucreze ca îngrijitor al unei turme de porci. Însă toate își avuseseră rostul lor, căci dacă nu ajungea să fie un biet porcar flămând ce poftea să se sature din roșcovele porcilor, nu s-ar fi hotărât poate niciodată să se întoarcă în casa tatălui său. Și atât de mult l-a schimbat traiul înstrăinat, încât la întoarcerea acasă, când a mărturisit tatălui său că a greșit și și-a cerut iertare, era gata să lucreze ca argat pe moșia părintească. Dar, spre uimirea lui, tatăl l-a întâmpinat cu bucurie, a întins o masă mare și a chemat toată lumea să se veselească de întoarcerea celui ce fusese socotit cu cei morți, dar care acum a înviat.

Dumnezeu vrea să ne întoarcem cu toții la El. Chiar dacă L-am părăsit și am păcătuit împotriva Lui, El Se arată întotdeauna dornic să ne ierte, să ne primească din nou, cu bucurie, și să ne numere între aleșii Săi, în Împărăția Sa cea veșnică.

De la rău la bine

Sfânta Scriptură ne spune că nu există om fără păcat.

Gândiți-vă la o dată anume când și voi ați făcut vreun lucru rău. Notați sau desenați apoi în carnețelele de mai jos:

a) faptele săvârșite și consecințele lor și

b) ce ar fi trebuit să faceți și cum ar fi arătat consecințele faptelor voastre în acest caz.

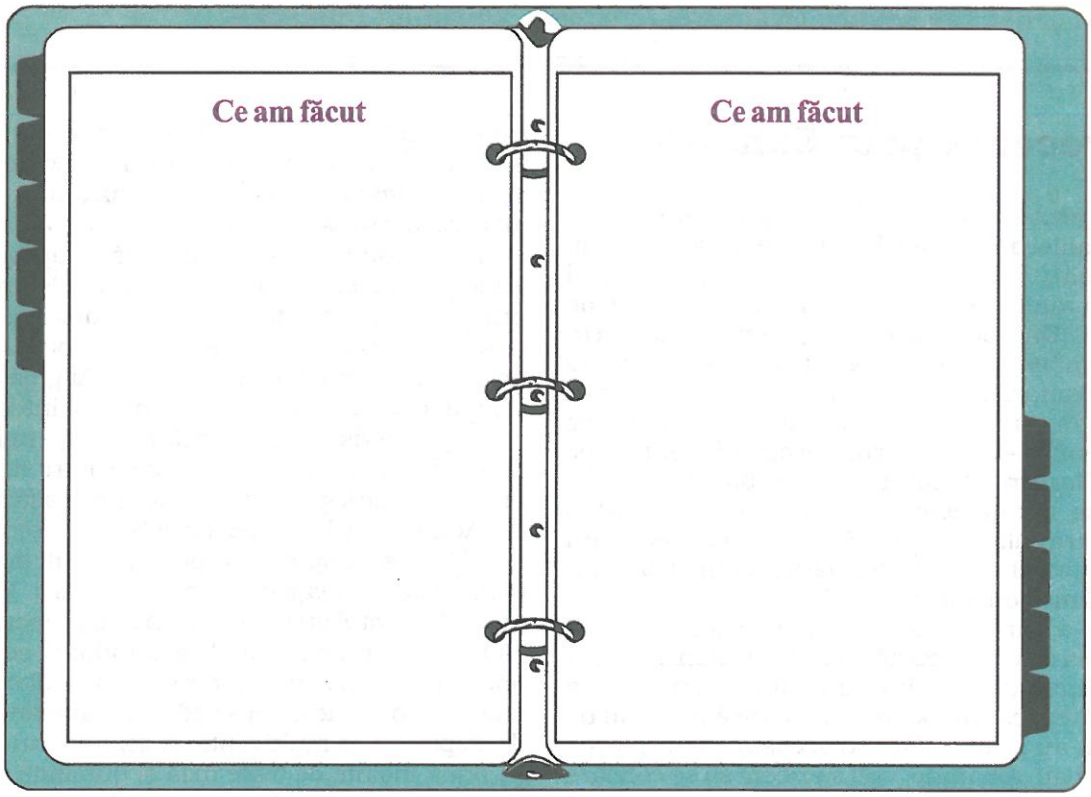

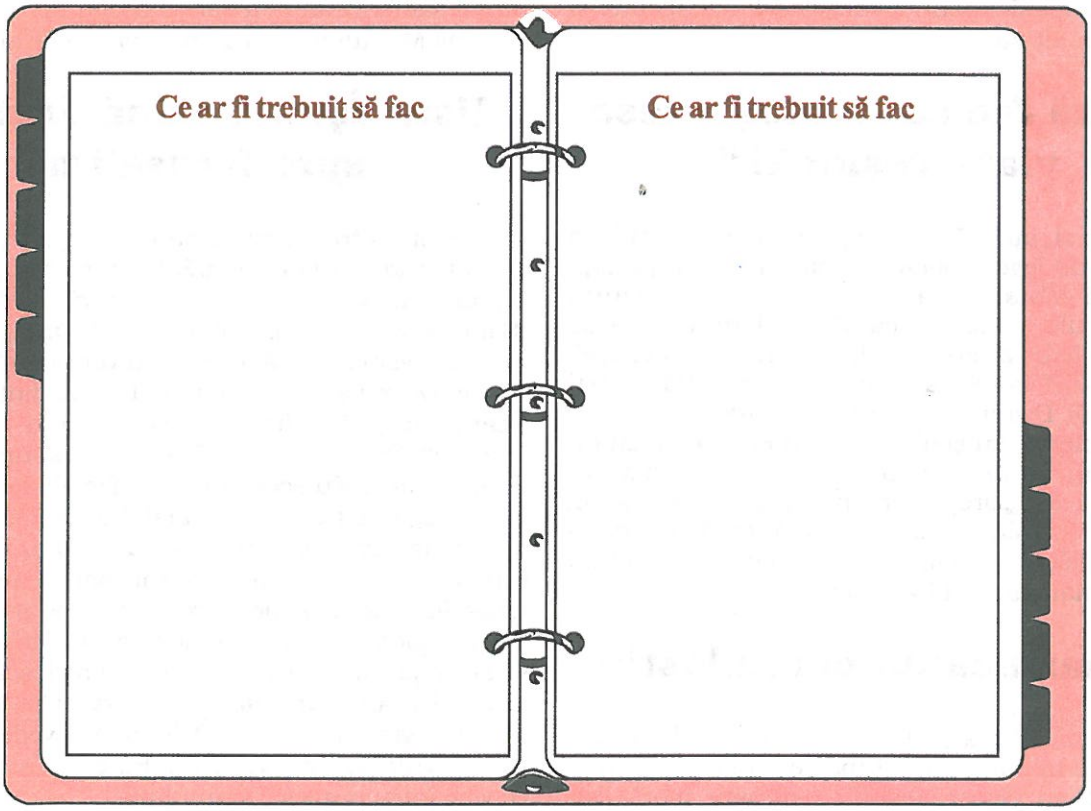

Mântuitorul Se îndreaptă spre Ierusalim

Sosise vremea ca Mântuitorul să meargă la Ierusalim şi să pătimească. Luând chip de rob smerit, El venise pe pământ pentru a împlini voia Tatălui Său şi a mântui lumea din păcat şi din moarte, dându-Şi viaţa ca preţ de răscumpărare pentru mulţi. Propovăduirea Sa, învăţăturile şi vindecările săvârşite de El până atunci erau deja bine cunoscute în Galileea, şi nu puţini erau cei ce veniseră din Iudeea ca să-L audă şi să vadă cu ochii lor pe Cel Căruia I se spunea Mesia sau Hristosul, Unsul lui Dumnezeu.

Trecerea prin Samaria

Regiunea Samariei aparţinea ţinutului aflat la sud de Galileea şi la nord de Iudeea. Samarinenii se închinau lui Dumnezeu la fel ca iudeii şi respectau toate prescripţiile din cele cinci cărţi ale lui Moise. Dar pentru că s-au amestecat, prin căsătorii mixte, cu cei pe care-i cuceriseră – după căderea Samariei, în 722 î. Hr. – ei nu mai erau număraţi în rândul seminţiilor lui Israel. De aceea samarinenii şi-au construit propriul templu pe muntele Garizim, de unde se vedea bine Sichemul. Din cauza neînţelegerilor dintre ei, majoritatea iudeilor care călătoreau din Iudeea în Galileea (sau în sens invers) ocoleau Samaria, pentru a evita orice întâlnire cu samarinenii.

Când a părăsit Galileea, Iisus S-a hotărât să apuce calea cea mai scurtă către Ierusalim. A trimis înainte câţiva ucenici într-un sat samarinean ca să-I pregătească un loc de popas, însă oamenii de acolo nu L-au primit. Văzând aceasta, Ioan şi Iacov L-au întrebat: „Doamne, vrei să zicem să se coboare foc din cer şi să-i mistuie?" Domnul însă i-a certat pe cei doi ucenici pentru vorbele lor necugetate şi a plecat în alt sat.

„Ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?"

Într-o zi, iată că se apropie de Mântuitorul un învăţător de lege – persoană care-i învăţa pe alţii Legea lui Moise – ca să-L ispitească, zicând: „Învăţătorule, ce să fac ca să moştenesc viaţa de veci?". Iar Iisus a zis către el: „Ce este scris în Lege? Cum citeşti?" Iar el, răspunzând, a zis: „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată puterea ta şi din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuţi". Şi Iisus i-a zis: „Drept ai răspuns; fă aceasta şi vei trăi". Dar el, voind să se îndreptăţească pe sine, a zis către Iisus: „Şi cine este aproapele meu?" La aceasta, Mântuitorul i-a răspuns cu o pildă.

Samarineanul cel milostiv

„Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, şi a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat şi l-au rănit, au plecat lăsându-l aproape mort. Din întâmplare, un preot cobora pe calea aceea şi, văzându-l, a trecut pe alături. De asemenea şi un levit, ajungând în acel loc şi văzând, a trecut pe alături. Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el şi, văzându-l, i s-a făcut milă şi, apropiindu-se, i-a legat rănile, turnând pe ele untdelemn şi vin şi, punându-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeţi şi a purtat grijă de el. Iar a doua zi, scoţând doi dinari, i-a dat gazdei şi i-a zis: «Ai grijă de el şi ce vei mai cheltui îţi voi da când mă voi întoarce»."

Apoi i-a zis Iisus: „Care dintre aceşti trei ţi se pare că s-a făcut aproapele celui căzut între tâlhari?" Iar învăţătorul de lege a răspuns: „Cel care a făcut milă cu el". Atunci a zis Iisus: „Mergi şi fă şi tu asemenea".

Hristos ne spune că vom fi judecaţi după modul cum ne purtăm faţă de aproapele nostru. Probabil că preotul şi levitul au trecut pe alături, preocupaţi fiind să respecte cu stricteţe Legea iudaică ce interzicea orice contact cu persoane decedate sau aflate în pragul morţii. În opoziţie cu ei se află samarineanul, cel atât de disprețuit de mulţi dintre iudei, care nu a pregetat să pună înainte de toate mila şi bunătatea. Omul de pe marginea drumului avea nevoie de ajutor, aşa că bunul samarinean i l-a dat. O astfel de dragoste ne cheamă Mântuitorul să avem unii faţă de alţii!

Iisus Îşi continuă drumul spre Ierusalim

Iar Iisus trecea prin cetăţi şi prin sate, învăţând şi călătorind spre Ierusalim. Şi I-a zis cineva: „Doamne, puţini sunt, oare, cei ce se mântuiesc?" Iar El le-a zis: „Siliţi-vă să intraţi pe poarta cea strâmtă, că mulţi, zic vouă, vor căuta să intre şi nu vor putea".

În ceasul acela au venit la El unii dintre farisei, zicându-I: „Ieşi şi du-Te de aici, că Irod vrea să Te omoare!" Şi El le-a zis: „Mergeţi şi spuneţi vulpii acesteia: Iată, Eu scot demoni şi fac vindecări astăzi şi mâine, iar a treia zi voi sfârşi. Însă astăzi şi mâine şi în ziua următoare trebuie să umblu, fiindcă nu este cu putinţă să piară prooroc în afara Ierusalimului. Ierusalime, Ierusalime, care-i omori pe prooroci şi-i ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine, de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, aşa cum îşi adună cloşca puii sub aripi, şi n-aţi vrut. Iată, vi se lasă casa pustie; că adevărat grăiesc vouă: Nu Mă veţi mai vedea până ce va veni vremea când veţi zice: «Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!»".

Drumul Mântuitorului spre Ierusalim

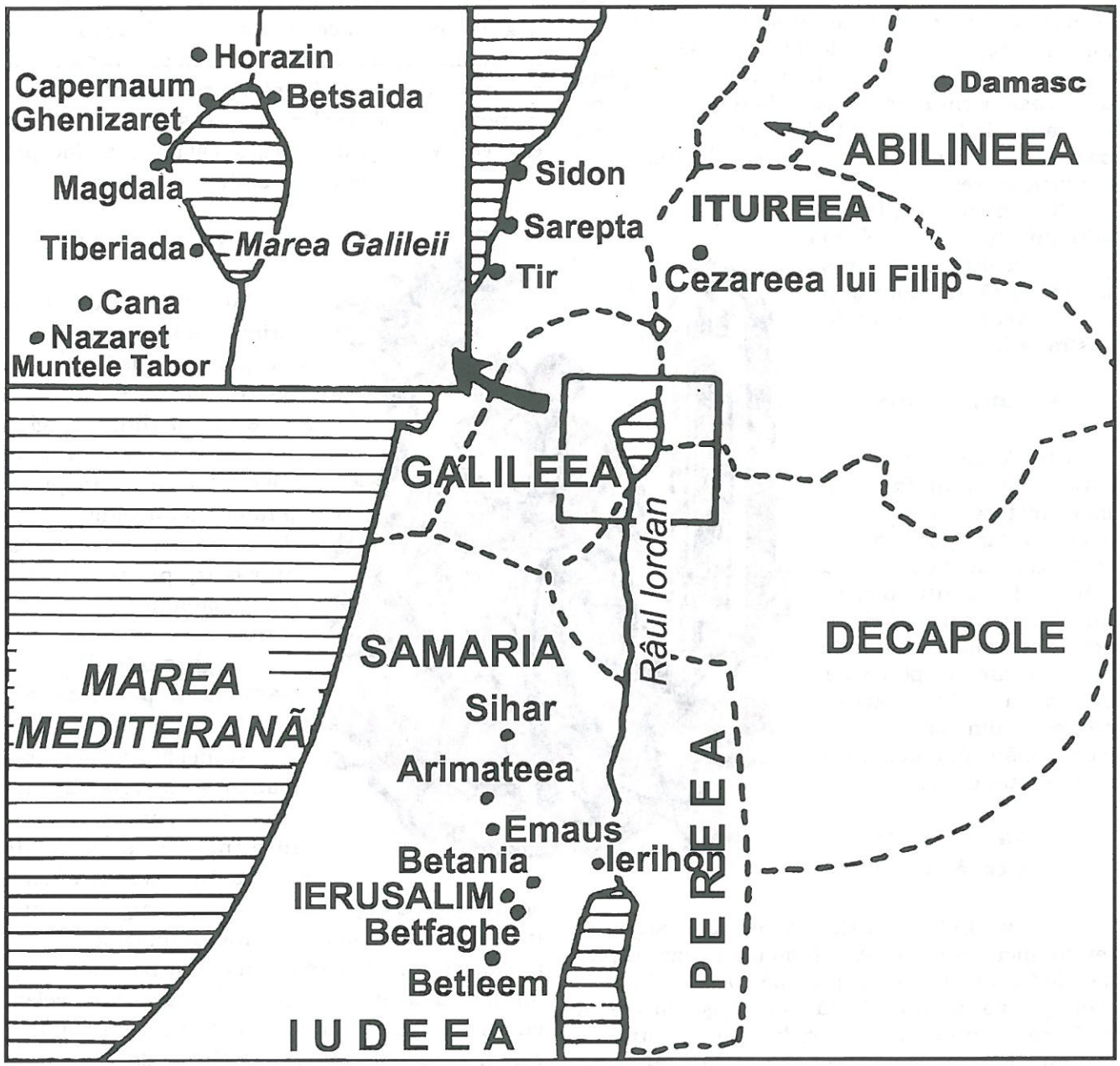

Majoritatea iudeilor treceau *pe lângă* Samaria pentru a evita întâlnirea cu samarinenii. Iisus a trecut însă *prin* Samaria şi chiar a stat de vorbă cu samarinenii.

Un fiu se întoarce la tatăl său

Un tată avea doi fii

Iisus le-a spus ucenicilor o parabolă pentru a le arăta cât de mare şi iertătoare este dragostea lui Dumnezeu-Tatăl faţă de toţi copiii Săi. Şi a zis: Un om avea doi fii. Dorindu-şi tare mult să plece de la casa părintească şi să vadă lumea largă, cel mai tânăr dintre ei a zis tatălui său: „Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere!" Iar tatăl le-a împărţit averea.

Nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o ţară îndepărtată şi acolo şi-a risipit averea, trăind în desfrânări.

Vremuri grele

După ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în ţara aceea, iar el s-a adâncit în lipsuri tot mai mari. Şi, ducându-se, s-a alipit de unul dintre locuitorii acelei ţări, şi acesta l-a trimis la ţarinile sale să-i păzească porcii. Iar el dorea să-şi sature pântecele din roşcovele pe care le mâncau porcii, însă nimeni nu-i dădea.

„Mă voi duce la tatăl meu"

Dar, venindu-şi în sine, a zis: „Câţi argaţi ai tatălui meu sunt îndestulaţi de pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu şi-i voi spune: «Tată, am greşit la cer şi înaintea ta; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argaţii tăi!»". Şi, sculându-se, a venit la tatăl său.

Dar, încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său şi i s-a făcut milă de el şi, alergând, a căzut pe grumazul lui şi l-a sărutat. Însă, cu toate că tatăl său îşi exprimase deja bucuria de a-şi revedea copilul, fiul ştia că trebuie să-şi ceară iertare şi să admită că greşise cheltuindu-şi nebuneşte moştenirea. Deci i-a zis tatălui său: „Tată, am greşit la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău".

Pierdut era şi s-a aflat

Atunci a zis tatăl către slugile sale: „Aduceţi degrabă haina lui cea dintâi şi-l îmbrăcaţi şi daţi inel în mâna lui şi încălţăminte în picioarele lui; şi aduceţi viţelul cel îngrăşat şi-l înjunghiaţi şi, mâncând, să ne veselim; căci acest fiu al meu mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat". Şi au început să se veselească.

Fiul cel mare

Iar fiul cel mare era la ţarină. Când a venit şi s-a apropiat de casă, a auzit cântece şi jocuri. Şi, chemând la sine pe una dintre slugi, a întrebat ce însemnau toate acelea. Iar ea i-a răspuns: „Fratele tău a venit şi tatăl tău a înjunghiat viţelul cel îngrăşat, pentru că l-a primit sănătos".

„Niciodată n-am călcat porunca ta"

Atunci fiul cel mare s-a mâniat şi nu voia să intre în casă ca să se bucure împreună cu ceilalţi de întoarcerea fratelui său. Văzând acestea, tatăl ieşi afară la el şi îl rugă să intre. Însă el, răspunzând, a zis lui: „Iată, de atâţia ani îţi slujesc şi niciodată n-am călcat porunca ta. Şi mie niciodată nu mi-ai dat un ied ca să mă veselesc cu prietenii mei. Dar când a venit acest fiu al tău, care ţi-a mâncat averea cu desfrânatele, ai junghiat pentru el viţelul cel îngrăşat".

„Toate ale mele ale tale sunt"

Tatăl însă i-a răspuns: „Fiule, tu totdeauna eşti cu mine şi toate ale mele ale tale sunt. Trebuia însă să ne veselim şi să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat".

Cum ne putem noi „aduce aminte de Dumnezeu" în acele momente din viața cotidiană când nu ne aflăm în biserică sau în stare de rugăciune, sau în toate minutele și orele dedicate îndeplinirii îndatoririlor zilnice?

Căi de aducere-aminte de Dumnezeu

Una dintre căile cele mai la îndemână este să privim la oamenii din jurul nostru și să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru multele lucruri bune pe care le putem învăța dacă luăm aminte la faptele lor. Să luăm aminte la persoana politicoasă ce ține ușa deschisă pentru ca altcineva să intre în magazin, în loc să i-o trântească în nas. Să privim femeia aceea care se plimbă pe stradă și zâmbește fiecărui copil întâlnit în cale sau pe șoferul de autobuz ce are întotdeauna câte o vorbă caldă și prietenoasă pentru pasagerii săi.

1. Iată în continuare povestea unei mame care a descoperit că și copiii mici ne pot oferi exemple bune:

„Curățam buzunarele paltonului fetiței mele de șase ani, când am descoperit în fiecare dintre ele câte o pereche de mănuși groase. Socotind eu că o singură pereche îi era de-ajuns pentru a-i ține cald la mâini, am întrebat-o de ce avea în buzunarele paltonului două perechi de mănuși. Ea mi-a răspuns: «Vezi tu, mamă, am observat că la noi la școală vin mulți copii fără mănuși și de aceea port la mine două perechi, ca să pot da una din ele unuia dintre copiii care nu au. Astfel, măcar unui copil n-o să-i mai înghețe mânuțele»".

2. Uneori exemplele bune pot veni din partea unor persoane de la care nu ne așteptăm la fapte de altruism:

„De Nașterea Domnului, biserica din parohia noastră a împărțit alimente unor familii nevoiașe, atâtea cât să-și încropească o masă de Crăciun, toate donate de un comerciant din oraș. Ne-am adunat cu toții și am pregătit zece cutii cu alimente, pentru zece dintre familiile de pe lista noastră.

Îndată ce am terminat noi de umplut cutiile pentru cele zece familii care urmau să sosească și să le ridice, iată că la biserică își face apariția, îmbarcată într-o camionetă veche, o familie formată din cinci persoane. Aceasta nu se găsea pe lista întocmită de noi, însă auziseră că distribuim alimente și de aceea veniseră la noi. Mă îngrozea numai gândul că trebuia să le spun că, din păcate, nu mai aveam alte alimente.

Dar nu a fost nevoie s-o fac, fiindcă o familie din cele ce veniseră după alimente a lăsat jos cutia primită de la noi și a găsit repede alta goală pe care îndată, spre marea noastră mirare, au început cu toții să o umple cu lucruri din propria lor cutie. Curând li s-au alăturat și celelalte familii. Și iată că, în scurt timp, a unsprezecea cutie a fost umplută cu alimente, pentru ca încă o familie săracă să aibă o masă bogată de sărbători."

Să urmăm exemplul celorlalți

Bucurați-vă de aceste povestiri împreună cu familia. De ce credeți că Hristos i-a lăudat pe „cei mici" sau „nebăgați în seamă" și ne-a chemat să luăm exemplu de la ei (Lc. 10, 33 ș.u., Lc. 21, 2 ș.u.)? Rugați pe membrii familiei voastre să fie atenți la toate exemplele bune văzute zilnic și să încerce să fie ei înșiși exemple bune pentru alții. Rugați-vă lui Dumnezeu ca în marea Sa iubire de oameni, să vă dea ochi pentru a vedea lucrurile bune făcute de alții și puterea de a dărui și voi celorlalți din bunătatea Lui.

Pierde și câștigă

Aveți mai jos descrierile câtorva oameni întâlniți în lecțiile 20, 21 și 22. Fiecare dintre aceștia „au pierdut" și „au câștigat" anumite lucruri. Identificați aceste persoane și găsiți descrierea potrivită fiecăreia dintre ele.

- Eu mi-am pierdut demnitatea prin faptul că m-am cocoțat într-un copac. Am pierdut și o grămadă de bani, pentru că am promis să-i dau altora sau să-i înapoiez celor nedreptățiți de mine. Am câștigat însă șansa de a-L vedea și a-L găzdui pe Domnul meu. **Numele meu este** ..... .
- Eu am agonisit toată viața multe bogății și le-am prețuit foarte mult, însă am pierdut șansa de a-L urma pe Iisus, pentru că atunci când m-a chemat am preferat să-L părăsesc. **Numele meu este** ..... .
- Eu am câștigat de la împăratul meu iertarea unei datorii imense. Doamne, cât de ușurat m-am simțit atunci! Însă nu mult după aceea am pierdut totul, din cauză că n-am fost în stare să iert, la rândul meu, datoria mult mai mică a unuia la fel de necăjit ca și mine. **Numele meu este** ..... .
- Eu mi-am pierdut toți banii, risipindu-i nebunește în jocuri de noroc, în petreceri organizate de mine și în extravagențe de tot felul, doar ca să mă mândresc cu puterea și curajul meu. Deși mă știam nevrednic de aceasta, am câștigat totuși iertarea tatălui meu, după toate nebuniile pe care le făcusem. **Numele meu este** ..... .
- Eu mi-am pierdut mândria stând smerit în templu și recunoscându-mi păcatele. Sunt sigur că alții m-au privit cu dispreț. Am câștigat în schimb mila lui Dumnezeu, pentru că El mi-a iertat toate păcatele atunci când I-am cerut să aibă milă de mine. **Numele meu este** ..... .

Lista numelor:

- **tânărul bogat;**
- **fiul risipitor;**
- **vameșul;**
- **Zaheu;**
- **datornicul nemilostiv**

Întoarcere

(Luca 15, 11-19)

Domnul a mai spus odată
Pilda fiului pierdut
Care şi-a lăsat părinţii
Şi, luându-şi ce-a avut,
A plecat pustiu prin lume,
Cheltuindu-şi tot ce-avea,
Ajungând porcar şi-n zdrenţe
Până-n starea cea mai rea.

De-acolo s-a-ntors la Tatăl
Care l-a primit în prag
Cu ospăţ de bucurie
Ca pe fiul cel mai drag.
Astfel ne aşteaptă Tatăl
Şi pe noi, cei rătăciţi,
Dacă ne întoarcem sincer,
Transformaţi şi pocăiţi.

*

Vai de cel ce-şi lasă casa lui dintâi
Şi se duce-n lume fără căpătâi;
Dacă-i mai revine gândul sănătos
Şi se-ntoarce sincer – bun va fi Hristos.

Traian DORZ

Iubirea lui Dumnezeu

Că ne iubeşte Dumnezeu cu dragoste curată
În toată vremea o vedem, în toate ni s-arată.
Fulgere, vijelii şi ploi, oblăduiri ascunse,
Ce Providenţa-i îngrijind, sunt tot la vreme-ajunse.

Ş-acele rele ce ne vin, boale şi multe câte
Ce orice limb-ar osteni voind să le arâte,
Ce mult ne folosesc vedem chiar pe nenorocire;
Că Providenţ-adeseori ne-o dă spre fericire.

Iancu VĂCĂRESCU

Rugăciune

Ca un miros suav de micşunea,
Străbate-mi iar cu harul Tău, Iisuse,
Îngenuncherea inimii supuse,
Lumina mea şi mântuirea mea.

Cu simţurile sub zăvoare puse,
Deşert de lume Te voi aştepta,
La mine intri în cămara Ta,
Lumina mea şi dorul meu, Iisuse.

Tu, care vremuieşti în omul dornic
Nemărginirea Ta de Dumnezeu,
Ca-ntr-o pădure sunetul de gornic.

Sau aurul în grunj de minereu,
Rămâi în mine să Te simt statornic
Contemporanul spiritului meu.

Nichifor CRAINIC

Fiul risipitor

Aceasta-i bucuria ce mă ţine
Că-ntors acas-am fost învrednicit
Pe lângă mila dragostei divine
Şi de iertare-a tot ce-am risipit.

Oricât înfăţişarea mea-i de stinsă
Şi de departe semăn a fi mort,
Haina dintâi îmi este-acum întinsă
Cea care n-apucasem să o port.

Inelul mirelui mi se întinde
Şi purpuriul sacrului veşmânt
Şi-n pulbere piciorul mi-l cuprinde
Făgăduinţa celuilalt pământ.

Atâta doar din moarte la viaţă
Când braţele iertării mă cuprind
În lacrimile rostogol pe faţă
Făcliile iubirii se aprind.

Ioan ALEXANDRU

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 19

Învierea și viața

Moarte și viață

Cât suntem tineri, ne gândim la moarte doar atunci când pierdem pe cineva foarte drag și apropiat nouă. Și totuși, peste tot în jurul nostru vedem cum, într-un fel sau altul, moartea își pune pecetea pe existența oricărui om. Astfel, vedem cum unii oameni sunt grav bolnavi, alții nu au un acoperiș deasupra capului și sunt nevoiți să-și cerșească pâinea cea de toate zilele, alții sunt vătămați sau pier în tot felul de dezastre naturale (inundații, incendii, cutremure de pământ, accidente). Televiziunea și ziarele ne oferă zilnic știri despre acest fel de nenorociri. Ne pare rău, desigur, și le compătimim pe toate victimele calamităților naturale sau sociale. Însă compătimirea noastră este oarecum rece, distantă, câtă vreme încă nu simțim că am pierdut ceva ce ne aparține. Știm cu toții că moartea există, că și noi vom muri *într-o bună zi*. Dar atâta vreme cât nenorocirea nu ne atinge în mod direct, preferăm să ne alungăm din minte gândul morții și să trăim ca și când moartea nu ar exista.

Hristos și moartea

Domnul nostru Iisus Hristos nu a ignorat moartea, dar nici nu a văzut în ea sfârșitul inevitabil al vieții. De fapt, El S-a făcut om ca să nimicească moartea și să ne dăruiască în schimb viața. A fost răstignit pe Cruce fiindcă ne-a iubit și a dorit să putem gusta din viața veșnică. Dragostea Lui este mai puternică decât moartea. Ne-a dovedit-o cu prisosință atunci când l-a înviat pe Lazăr din morți! Pentru cei care încă se îndoiau că Iisus Hristos era cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, învierea lui Lazăr a fost dovada cea mai clară că El este viața și învierea tuturor. Doar în Hristos putem avea viață veșnică.

„Lazăre, vino afară!"

„Eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume."

Și i-a zis Iisus Martei: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac."

(Ioan 11, 25-26)

Marta era una din cele două surori ale lui Lazăr din Betania. Ea își iubea fratele tare mult. S-a întâmplat însă ca acesta să se îmbolnăvească subit și să moară. Atunci ea a trimis un om cu o solie pentru Iisus, prin care Îl ruga să vină repede acasă la ei, crezând cu toată puterea că numai Domnul i-ar fi putut salva fratele din gheara morții. La urma urmei, Hristos vindecase mulți bolnavi și chiar înviase câțiva oameni. Marta știa că Dumnezeu îi va învia pe toți oamenii la sfârșitul veacurilor, când va veni să judece lumea. Cu toate acestea, ea a fost tare dezamăgită văzând că, deși trecuseră patru zile de la moartea lui Lazăr, Iisus nu Se arătase încă. După atâta vreme, gândea ea, era imposibil ca fratele ei să mai fie întors la viață. Ajungând în sfârșit în Betania, Iisus i-a grăit Martei, zicând: „Eu sunt învierea și viața. Crezi tu aceasta?" La aceste vorbe ale Mântuitorului, Marta a răspuns: „Da, Doamne. Eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume". Îndată după mărturisirea Martei, Iisus l-a scos pe Lazăr din mormânt.

Israeliții își aduc aminte de Dumnezeu – Psalmul 136

Începând cu duminica a doua din Triod, în Biserică se cântă un imn special numit „La râul Babilonului", al cărui text este preluat din Psalmul 136. Cântarea aceasta a fost cântată mai întâi de către israeliți în timpul robiei babiloniene. Aflându-se departe de casă și știind că se făcuseră vinovați pentru că au ignorat sau au călcat cu bună știință poruncile dumnezeiești, israeliții și-au dat seama că doar Dumnezeu i-ar fi putut salva, precum îi salvase demult pe părinții lor din robia egipteană. Prin pilda fiului risipitor, Mântuitorul i-a învățat pe oameni că este foarte important ca ei să lepede păcatul și să se întoarcă la Tatăl Cel ceresc. La fel, acest imn ne învață că în Vechiul Testament, atunci când poporul lui Dumnezeu a realizat că se împovărase cu o mulțime de păcate, și-a amintit de Dumnezeu și I-a cerut să-l mântuiască din mâna vrăjmașilor care îl prigonea.

La râul Babilonului

(Imn din Postul Mare, preluat din Psalmul 136)

La râul Babilonului, acolo am șezut și am plâns, când ne-am adus aminte de Sion. ***Aliluia!***

În sălcii, în mijlocul lor, am atârnat harpele noastre. ***Aliluia!***

Că acolo ne-au cerut nouă cei ce ne-au robit pe noi cuvinte de cântări. ***Aliluia!***

Și cei ce ne-au robit au zis: „Cântare cântați nouă din cântările Sionului!" ***Aliluia!***

Cum să cântăm cântarea Domnului în pământ străin? ***Aliluia!***

De te voi uita, Ierusalime, uitată să fie dreapta mea. ***Aliluia!***

„Ușile pocăinței deschide-mi mie"

Un alt imn cântat în perioada Postului Mare se numește „Ușile pocăinței". Deși nu este constituit dintr-un singur pasaj biblic, multe dintre expresiile sale sunt luate direct din Sfânta Scriptură. *Citiți textul acestui imn, apoi localizați în Scriptură pasajele de mai jos.*

Subliniați (cu diferite culori) cuvintele din imn asemănătoare cu textele biblice. Faceți apoi legătura între cuvintele imnului și versetele biblice corespunzătoare. (Unele versete biblice pot fi folosite de mai multe ori.)

Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață; că mânecă	**I Cor 6, 19**
duhul meu la Biserica Ta cea sfântă, purtând locaș al trupului, cu	**II Rg 22, 1-7**
totul spurcat. Ci ca un Îndurat curățește-l pre el, cu mila	**Fapte 15, 9**
milostivirii Tale.	**Tit 3, 4**
Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, și după mulțimea	**Ps 50, 1**
îndurărilor Tale, curățește fărădelegile mele!	**Ps 9, 7-8**
La mulțimea faptelor mele celor rele, cugetând eu, ticălosul, mă	**Lc 18, 13**
cutremur de înfricoșata zi a Judecății; ci, îndrăznind spre mila	**Mt 12, 36**
milostivirii Tale, ca David strig Ție: Miluiește-mă, Dumnezeule, după	**Ps 5, 7**
mare mila Ta!	

Învierea şi viaţa

Întristate de suferinţa fratelui lor, Lazăr – prietenul drag al lui Hristos –, Maria şi Marta au trimis după Mântuitorul, zicând: „Doamne, iată, cel pe care-l iubeşti e bolnav". Iar Iisus, auzind, a zis: „Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, pentru ca prin ea să se slăvească Fiul lui Dumnezeu". Şi deşi îi iubea tare mult pe Lazăr şi pe surorile lui, Iisus a mai rămas încă două zile în locul unde Se afla.

Iisus merge să-l învieze pe Lazăr

Curând după aceea, Iisus le-a zis ucenicilor: „Să mergem iarăşi în Iudeea!". Dar aceştia încercau să-L oprească, zicând: „Învăţătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, şi iarăşi Te duci acolo?"

Atunci a răspuns Iisus: „Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi; iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el". Apoi a adăugat: „Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc". Atunci I-au spus ucenicii: „Doamne, dacă a adormit, se va face bine". Iisus însă vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbeşte despre somn ca odihnă. Atunci Iisus le-a spus pe faţă: „Lazăr a murit. Şi Mă bucur, pentru voi, că n-am fost acolo, ca să credeţi. Dar să mergem la el". Deci a zis Toma, care se numeşte Geamănul, celorlalţi ucenici: „Să mergem şi noi şi să murim cu El", pentru că el era sigur că vrăjmaşii vor încerca să-L ucidă pe Hristos.

Cum Betania era situată aproape de Ierusalim, multă lume venise ca să le mângâie pe cele două surori pentru pierderea suferită. Lazăr era deja mort de patru zile când Iisus a sosit în Betania. Auzind Marta că Iisus vine, a ieşit întru întâmpinarea Lui, în vreme ce Maria a rămas acasă.

Marta îşi mărturiseşte credinţa în Hristos

Venind la Iisus, Marta I-a zis: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, El Îţi va da". Iisus i-a zis: „Fratele tău va învia." Marta I-a răspuns: „Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi", referindu-se la învierea de la sfârşitul veacurilor în existenţa căreia majoritatea iudeilor credeau. Însă Hristos i-a spus: „Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?" Zis-a Lui: „Da, Doamne. Eu am crezut că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume".

Zicând aceasta, s-a dus şi a chemat pe Maria, sora ei, spunându-i în taină: „Învăţătorul este aici şi te cheamă". Când a auzit Maria, s-a sculat în grabă şi a venit la El. Şi Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta. Iar iudeii care erau cu ea în casă şi o mângâiau, văzând pe Maria că s-a sculat degrabă şi a ieşit afară, au mers după ea, socotind că a plecat la mormânt ca să plângă acolo. Deci, Maria, când a venit unde era Iisus şi L-a văzut, I-a căzut la picioare, zicându-I: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit".

Iisus plânge pentru prietenul Său

Atunci Iisus, văzând pe Maria şi pe iudeii care veniseră cu ea plângând cu toţii, a suspinat cu duhul şi S-a tulburat întru Sine. Şi a zis: „Unde l-aţi pus?" Zisu-I-au: „Doamne, vino şi vezi!" Iisus a lăcrimat. Atunci au zis iudeii: „Iată cât de mult îl iubea". Iar unii dintre ei ziceau: „Oare El, Care a deschis ochii orbului, nu putea face ca şi acesta să nu moară?"

Deci, suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt. Şi era o peşteră, şi o piatră era aşezată pe ea. Iisus a zis: „Ridicaţi piatra!" Marta, sora mortului, I-a zis: „Doamne, de acum miroase, că e a patra zi". Iisus i-a zis: „Nu ţi-am spus că dacă vei crede vei vedea slava lui Dumnezeu?" Iar ei au ridicat piatra.

Iisus îl învie pe Lazăr din morţi

Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: „Părinte, mulţumescu-Ţi că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis". Şi, zicând acestea, a strigat cu glas mare: *„Lazăre, vino afară!"* Şi a ieşit mortul, fiind legat la mâini şi la picioare cu fâşii de pânză şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: „Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă!"

Văzând aceasta, mulţi dintre iudei au crezut în El. Iar unii dintre ei s-au dus la farisei şi le-au spus cele ce făcuse Iisus. Atunci arhiereii şi fariseii, temându-se de ce-ar fi putut să le facă romanii dacă tot mai multă lume ar fi crezut în Hristos, s-au adunat în sinedriu şi s-au sfătuit ce să facă cu El. Şi proorocind Caiafa, marele arhiereu al anului aceluia, că un om va trebui să moară pentru popor, ei au hotărât să-L prindă şi să-L ucidă pe Iisus.

Parabola Înfricoşătoarei Judecăţi

Pe măsură ce se apropia vremea Patimilor, a morţii şi a Învierii Sale, Domnul dorea din ce în ce mai mult ca ucenicii Săi să cunoască şi să înţeleagă cât mai deplin învăţătura Sa despre mântuire. O astfel de învăţătură, foarte importantă, se referea la Marea Judecată de Apoi, când toţi oamenii se vor înfăţişa şi vor fi judecaţi înaintea lui Dumnezeu.

Fiul Omului va veni pe pământ ca să judece viii şi morţii

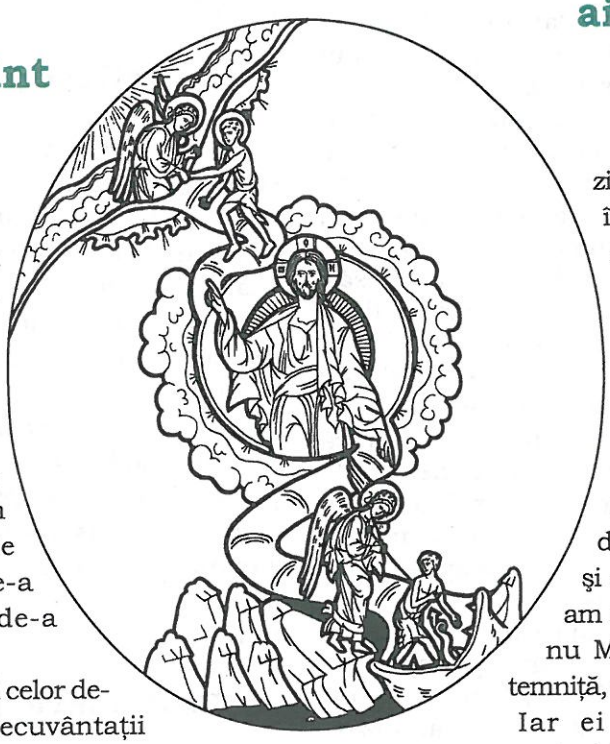

Iisus le-a zis: „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga.

Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: «Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine».

Iar dreptii Îi vor răspunde: «Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine?»".

„Întrucât aţi făcut unora dintr-aceşti prea mici fraţi ai Mei, Mie Mi-aţi făcut"

Şi Împăratul, răspunzând, va zice către ei: „Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unora dintr-aceşti prea mici fraţi ai Mei, Mie Mi-aţi făcut".

Atunci va zice şi celor de-a stânga: „Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi nu M-aţi primit; gol, şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat".

Iar ei vor răspunde, zicând: „Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit?"

Împăratul însă le va răspunde, zicând: „Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut". Şi vor merge aceştia la osânda veşnică, iar dreptii la viaţa veşnică.

Despre istorisirea biblică

1. Subliniaţi cuvintele care sugerează că „Împăratul" din istorisirea de mai sus este Hristos. (O idee: căutaţi-le în paragraful al treilea.)

2. Subliniaţi cuvintele referitoare la ceea ce ne-a pregătit Dumnezeu în veşnicie.

3. Găsiţi şi subliniaţi în text cuvintele referitoare la nevoile oamenilor pe care suntem chemaţi să le satisfacem: foamea, setea, înstrăinarea, lipsa de îmbrăcăminte, boala, întemniţarea.

4. Subliniaţi în text toate locurile unde Împăratul ne cheamă să slujim aproapelui: să dăm, să primim, să îmbrăcăm, să cercetăm, să vizităm. (De exemplu: să dăm – aţi dat)

5. Ce lucruri puteţi face voi înşivă? Daţi exemple.

Domnul Iisus le-a dat ucenicilor câteva criterii clare după care vor fi judecați oamenii la Judecata obștească. Aceste criterii au în vedere comportamentul nostru față de ceilalți, strădaniile noastre de a vedea nevoile lor și de a le ușura prin fapte de iubire.

Iată lucrurile prețuite de Domnul:

- Flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc.
- Însetat am fost și Mi-ați dat să beau.
- Străin am fost și M-ați primit.
- Gol am fost și M-ați îmbrăcat.
- Bolnav am fost și M-ați cercetat.
- În temniță am fost și ați venit la Mine.

Discutați în familie despre cunoștințe de-ale voastre aflate în astfel de nevoi sufletești sau materiale. Încercați să vedeți cum și cu ce ați putea veni în întâmpinarea nevoilor lor. Oamenii pot fi ajutați în multe moduri, unele dintre ele aflate la îndemâna oricui. Astfel, donând alimente sau bani, muncind de bunăvoie la o cantină a săracilor, chiar și voi îi puteți hrăni pe cei flămânzi.

Aduceți-vă aminte că fiecare dintre noi avem talanți dăruiți de Dumnezeu. Nu lăsați nici un membru al familiei voastre să simtă că strădania sa este prea neînsemnată, sau că ajută prin ea prea puțină lume ca să merite să se mai osteneas-că. Luați exemplul Maicii Tereza; când a fost întrebată dacă s-a gândit vreo clipă că ar putea aduce vreo schimbare majoră în viața indienilor, extrem de săraci și nefericiți, ea a răspuns că în nici un caz nu ar fi putut. Un singur lucru îi era la îndemână: să ajute cel puțin persoana ce-i stătea înainte în acel moment.

Există și modalități foarte simple și la îndemâna oricui de a-i ajuta pe oameni și de a le dovedi că îi iubim; și despre acestea ne vorbește Mântuitorul. Câteva din nevoile mai puțin evidente ale aproapelui se află cuprinse în coloana stângă din josul paginii, iar în coloana din dreapta veți găsi sugestii despre modurile potrivite de satisfacere a acestora. Rugați pe ceilalți membri ai familiei voastre să găsească în cuprinsul coloanei din dreapta răspunsul potrivit fiecăreia dintre nevoile înscrise în coloana din stânga. Dacă au cumva idei privitoare la alte posibile nevoi ale oamenilor, să le noteze în continuarea listelor de mai jos. Când ați terminat, lăsați pe fiecare membru al familiei să-și ofere serviciile ca voluntar în cadrul unei misiuni, pentru împlinirea căreia consideră că ar avea timpul și resursele fizice necesare.

Să venim în întâmpinarea nevoilor celorlalți

*Găsiți în coloana din dreapta **Răspunsul posibil** potrivit fiecărei **Nevoi** aflate în coloana din stânga. După ce ați terminat, gândiți-vă la alte nevoi și răspunsuri posibile, apoi adăugați-le celor deja existente în cele două coloane.*

Nevoi

1. Se poate flămânzi și însetoșa după înțelepciunea aflată în cărți.
2. Oamenii sunt flămânzi și însetați de cunoașterea lui Dumnezeu.
3. Unii oameni pot fi „întemnițați" în propria lor neputință fizică de a merge.
4. Oamenii pot să se simtă „goi" atunci când nu sunt plăcuți de alții și nu au prieteni în jurul lor.
5. „Bolile" nu sunt numai trupești, ci și mintale.
6.
7.
8.
9.

Răspunsuri posibile

A. Oferiți-vă să însoțiți la plimbare sau să conduceți cu mașina de acasă până la biserică sau la magazin o persoană care nu poate merge.

B. Oferiți-vă să învățați oamenii să citească.

C. Împrieteniți-vă cu o persoană retrasă, singuratică.

D. Oferiți-vă să-i învățați pe oameni despre Dumnezeu în cadrul unei biserici parohiale.

E. Interesați-vă de instituțiile de recuperare a celor bolnavi psihic, mijlociți pentru obținerea unor condiții bune de tratament, sau oferiți-vă serviciile (voluntare, desigur), în cazul când aveți posibilitatea să-i ajutați cumva pe acești oameni nefericiți.

F.

G.

H.

I.

Înviere

(Ioan 11, 1-45)

Domnul învia astăzi
Pe-al Lui prieten minunat,
Lazăr, mort de patru zile,
Într-o criptă-nmormântat...
E cu Marta şi Maria,
Cele două-a lui surori
Din Betania, la care
A fost El de-atâtea ori.

Lazăr iese din mormântul
În care fusese pus
Şi cu-adâncă mulţumire
Preamăreşte pe Iisus.
El va merge-apoi cu Domnul
Spre-a mărturisi mereu,
Cu-nvierea lui, în lume,
Că Iisus e Dumnezeu.

*

Orice om pe care Domnul l-a-nviat
Trebuie să-I fie martor minunat;
Viaţa lui s-arate tot mai luminos
Că din moartea lumii l-a-nviat Hristos.

Traian DORZ

Maria şi Marta

Maria şi Marta sunt două surori
Alese din lumea cea largă.
Maria-i credinţa ce-nvaţă din zori,
Iar Marta-i credinţa ce-aleargă.

Maria stătea ascultând şi simţea
Că ceru-şi desferecă poarta.
Să stau ca Maria întruna aş vrea,
Dar Domnul iubea şi pe Marta.

Maria şi Marta sunt două surori
Ce-n Rai îşi petrec veşnicia.
Iar eu pe pământ parc-aş vrea, uneori,
Când Marta să fiu, când Maria.

Iisus pe-amândouă surori le iubea,
Şi-n cer împreună li-e soarta.
O, fă-mă, Iisuse, în dragostea Ta,
Să fiu când Maria, când Marta...

Costache IOANID

Mai este-o Judecată

Mai este la sfârşit o judecată,
Cumplita Judecată de Apoi,
Căci trebuie, pe drept, să-şi ia răsplată,
Cum a lucrat, oricare dintre noi.

Noi nu murim când inima-ncetează,
Lăsăm în urmă tot ce-am scris şi spus,
Dar tot ce dăm la cei ce ne urmează
Mereu dă rod când noi demult ne-am dus.

Avem copii şi-i creştem după vrere,
Avem elevi şi-i învăţăm ce vrem,
Avem o turmă-n grijă şi veghere
Şi-ntreaga ei răspundere avem.

Căci ei vor fi în lume şi în viaţă
Aşa cum noi le-am spus şi arătat,
Iar ei, la fel, aşa vor da povaţă;
Şi-un lung popor e-acum de noi format.

Îi creştem buni? La fel şi ei vor face;
Îi creştem răi, aşa vor îndruma;
Noi i-ndreptăm înspre război sau pace
Rând după rând pe câţi ne vor urma.

Şi-abia atunci, la Marea Judecată,
Vedea-vor toţi, uimiţi cu-adevărat,
Cât a salvat o creştere curată,
Cât a ucis un suflet blestemat.

O, voi cei mari răspunzători de gloate,
Părinţi şi-ndrumători pentru urmaşi,
Voi veţi purta răspunderile toate;
Voi creşteţi sfinţi, sau creşteţi ucigaşi.

De-aceea, pentru tot ce ne urmează,
La Marea Judecată de Apoi,
Cu ochi uimiţi, oricare o să vază
Cât rău sau bine a-nceput cu noi.

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 24

Cu șase zile înainte de Paști

Duminica iertării

Duminica iertării este ultima duminică de pregătire pentru intrarea în Postul Mare. Ea are două teme: 1) pomenirea izgonirii lui Adam și a Evei din rai și 2) iertarea.

Întâia temă ne aduce aminte că păcatul și neascultarea au intrat în lume atunci când cei dintâi oameni au căzut în ispita celui rău fiindcă n-au ascultat de Dumnezeu, crezând că astfel li se oferă o cale de viețuire mai bună. Dorindu-și să fie „ca Dumnezeu" sau, mai degrabă, să devină *independenți* față de Dumnezeu, ei au ajuns, din contră, să trăiască fără Dumnezeu, ceea ce nu poate duce decât la moarte.

Numai Dumnezeu dă viață, iar viața pe care o dă El este veșnică.

A doua temă ne asigură încă o dată că Dumnezeu e gata să ne ierte dacă ne căim de păcatele noastre și ne avertizează că și noi trebuie să iertăm păcatele celor ce ne-au greșit sau ne-au făcut vreun rău.

Numai prin *dragoste* suntem iertați de Dumnezeu și de ceilalți, numai prin ea putem și noi ierta pe alții. Dragostea reface comuniunea noastră cu Dumnezeu și cu oamenii.

„Să ne iubim unii pe alții, ca într-un gând să mărturisim: pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea Cea de o ființă și nedespărțită!"

Maria unge picioarele lui Iisus cu mir de mare preț, ca semn al dragostei ei

Cu șase zile înainte de Paști

„Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei... iar Iuda a zis: «Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari?». Iisus a răspuns: «Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.»"

(Ioan 12, 3-5; 7)

Lecția de astăzi aduce în centrul atenției Duminica Iertării, așezată în *ajunul Postului Mare* și evenimentele de la *sfârșitul Postului Mare.* Postul durează patruzeci de zile, terminându-se cu perioada cuprinsă între vinerea dinaintea Sâmbetei lui Lazăr și Duminica Intrării lui Iisus în Ierusalim (Duminica Floriilor). Biserica prefațează de multe ori aceste ultime evenimente care preced Patimile Domnului prin cuvintele: „Cu șase zile înainte de Paști".

Cu șase zile înainte de Paști a venit Iisus în Betania. Și ucenicii L-au întrebat: „Unde voiești să-Ți pregătim să mănânci Paștile?" Iar El a zis: „Iată, când veți intra în cetate, vă va întâmpina un om ducând un urcior cu apă; mergeți după el în casa în care va intra, și spuneți stăpânului casei: Învățătorul îți zice: «La tine vreau să fac Paștile cu ucenicii Mei!»".

Să se îndrepteze rugăciunea mea...

Noi, credincioşii, facem un efort deosebit de a ne ruga şi de a posti pe tot parcursul Postului Mare, pentru a descoperi cum vrea Dumnezeu să ne trăim viaţa. În timpul Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite unită cu Vecernia, o slujbă specială din perioada acestui Post, auzim următoarele versete preluate din Psalmul 140:

Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă; ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine.
Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară.
Pune, Doamne, strajă gurii mele şi uşă de îngrădire împrejurul buzelor mele.
Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să dezvinovăţesc păcatul meu; iar cu oamenii cei care fac fărădelege nu mă voi însoţi cu aleşii lor.

Ele ne îndeamnă să postim într-un mod plăcut lui Dumnezeu: să ne reţinem de la orice lucru rău, de la vorbe fără rost, de la păcate şi să ne îndepărtăm de oamenii care fac fărădelegi. Tot prin ele Îi cerem lui Dumnezeu să ne primească rugăciunile aşa cum primeşte mireasma curată de tămâie ce se ridică spre El în orice slujbă a Bisericii.

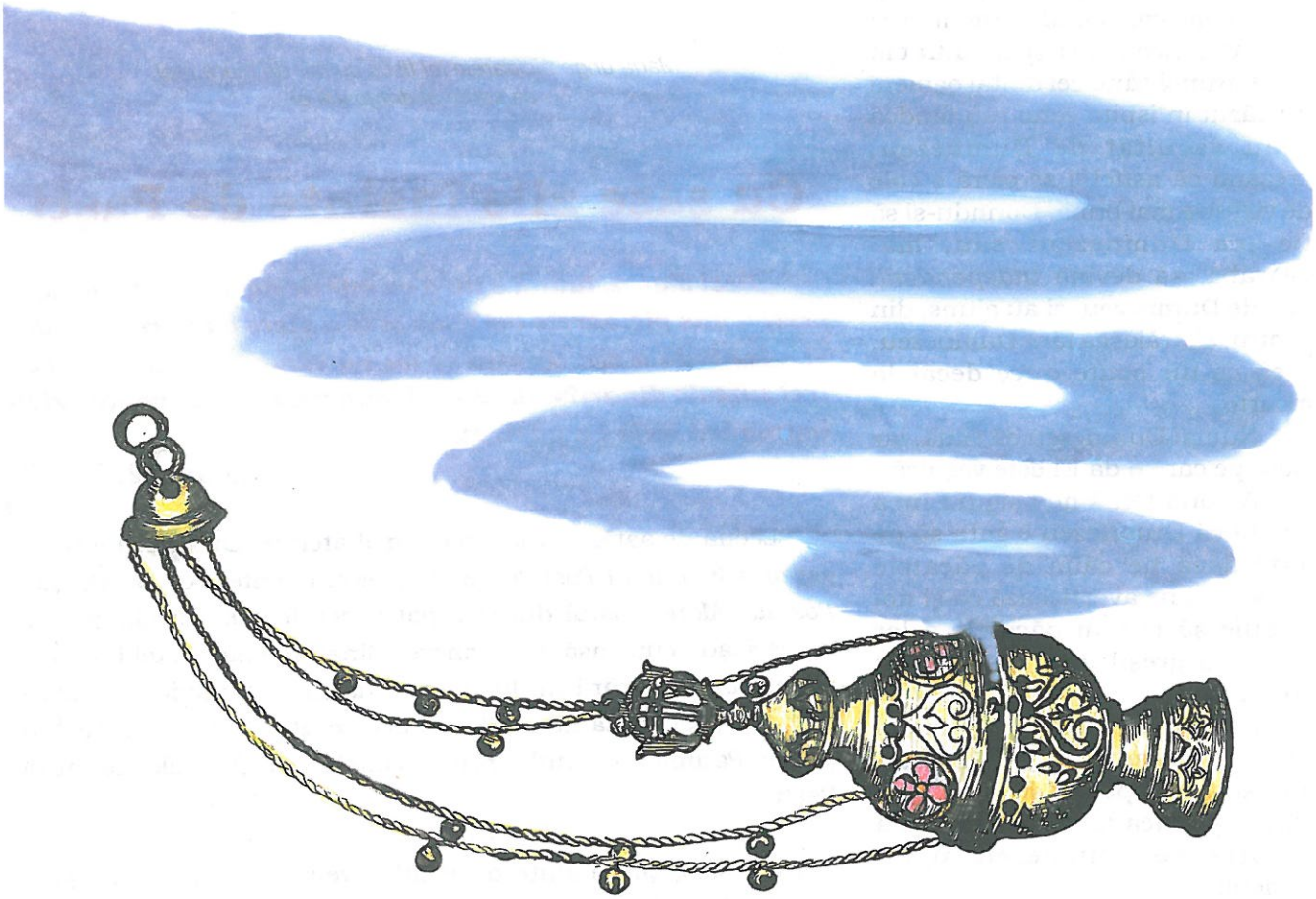

Scrieţi o scurtă rugăciune pe care aţi dori să o înălţaţi la Dumnezeu pe spiralele asemănătoare fumului de tămâie (cuvinte de laudă sau de mulţumire la adresa lui Dumnezeu, rugăciuni pentru ajutor în nevoile voastre sau ale celor dragi, şi orice altceva vă îndeamnă sufletul să aduceţi înaintea lui Dumnezeu).

Cu şase zile înainte de Paşti

Pe măsură ce se apropiau Paştile, se apropia de sfârşit şi timpul pe care Iisus trebuia să-l petreacă pe pământ în mijlocul ucenicilor Săi. Arhiereii, împreună cu fariseii şi cărturarii, încercau să-I găsească vreo vină pentru a-L putea condamna la moarte. Adeseori se apropiau de El şi Îl puneau la încercare prin întrebări-capcană despre Lege şi Profeţi, sperând că-L vor stârni astfel să spună ceva împotriva cuvintelor lui Moise şi ale profeţilor. Prin răspunsurile Sale, Iisus trecea dincolo de ceea ce înţelegeau ei din Lege, arătându-le că Dumnezeu nu doreşte ca poporul să se limiteze la simpla respectare a unor reguli, ci caută să schimbe inimile împietrite şi minţile înguste ale oamenilor.

„Lăsaţi copiii să vină la Mine!"

Într-o zi, oamenii I-au adus lui Iisus nişte copii, ca să-şi pună mâinile peste ei şi să Se roage, dar ucenicii îi certau. Atunci Iisus a zis: „Lăsaţi copiii şi nu-i opriţi să vină la Mine, că a unora ca aceştia este Împărăţia cerurilor." După care a luat copiii în braţe, Şi-a pus mâinile peste ei şi i-a binecuvântat, apoi a zis către ceilalţi: „Adevărat zic vouă: Cine nu va primi Împărăţia cerurilor ca un prunc nu va intra în ea!".

A treia vestire a Patimilor

Ucenicii erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Şi ei erau uimiţi şi cei ce mergeau după El se temeau. Şi, luând la Sine iarăşi pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întâmple: „Iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului va fi predat arhiereilor şi cărturarilor; şi-L vor osândi la moarte şi-L vor da pe mâna păgânilor. Şi-L vor batjocori, şi-L vor scuipa, şi-L vor biciui, şi-L vor omorî, dar a treia zi va învia". Iar ei n-au înţeles nimic din acestea, căci cuvântul acesta era ascuns pentru ei şi nu înţelegeau cele spuse.

Cearta pentru întâietate

Atunci a venit la El mama fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se şi voind să ceară ceva de la El. Iar El i-a zis: „Ce voieşti?" Ea a zis Lui: „Zi ca să şadă aceşti doi fii ai mei, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga Ta, întru Împărăţia Ta". Dar Iisus a răspuns, zicând: „Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi, oare, să beţi paharul pe care-l voi bea Eu?" Ei au zis: „Putem". Şi El a zis lor: „Paharul Meu veţi bea..., dar a şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu".

Când au auzit aceasta, ceilalţi zece ucenici s-au mâniat pe cei doi fraţi, Iacov şi Ioan. Dar Iisus, chemându-i la Sine, a zis: „Ştiţi că ocârmuitorii neamurilor domnesc peste ele şi cei mari le stăpânesc. Nu tot aşa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru. Şi care între voi va vrea să fie întâiul să vă fie vouă slugă. După cum şi Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească El şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi".

Cu şase zile înainte de Paşti

După ce l-a înviat pe Lazăr din morţi, Iisus nu mai umbla pe faţă printre iudei, ci a plecat de acolo într-un ţinut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim, şi acolo a rămas cu ucenicii Săi.

Apoi, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, în casa prietenului Său Lazăr. Şi I-au făcut acolo o cină şi Marta slujea, iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.

Maria a luat o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: „Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-l fi dat săracilor?" Dar el a zis aceasta nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea. A zis deci Iisus: „Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat! Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna". Deci mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să-l vadă şi pe Lazăr pe care-l înviase din morţi. Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare. Căci, din cauza lui, mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus.

Iisus ne învață cum să ne rugăm

Pericopa evanghelică a ultimei duminici dinaintea Postului Mare ne amintește de Învățăturile pe care Mântuitorul ni le-a lăsat cu privire la rugăciune, post și milostenie. Iisus voise ca ucenicii Săi să știe să se închine și să se roage cu sinceritate și smerenie adâncă. Am spune noi că El încerca să-i învețe ce înseamnă „evlavia". De aceea le-a spus: „Luați aminte ca faptele dreptății voastre să nu le faceți înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altfel nu veți avea plată de la Tatăl vostru cel din ceruri".

Milostenia

„Deci, când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii în sinagogi și pe ulițe, ca să fie slăviți de oameni. Adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor. Tu însă, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta." Mântuitorul ne spune că, atunci când ne rugăm lui Dumnezeu fără a încerca să impresionăm pe alții, primim încuviințarea Lui care este o realizare cu mult mai valoroasă decât toată slava ce ne-ar putea-o da oamenii.

Rugăciunea

Iisus a continuat: „Iar când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii cărora le place, prin sinagogi și prin colțurile ulițelor, stând în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor. Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție".

Prin aceasta, Mântuitorul nu ne spune să nu ne mai rugăm în biserică; El Însuși a intrat de multe ori în sinagogă ca să se roage. Dimpotrivă, El ne îndeamnă să luăm parte la toate slujbele bisericești, însă ne cere să luăm aminte la un lucru: să nu preschimbăm rugăciunea, care este o punte de comunicare cu Dumnezeu, într-un mod de etalare a propriei evlavii pentru câștigarea admirației oamenilor.

„Când vă rugați – a continuat Iisus – nu spuneți multe, ca neamurile, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de cele ce aveți trebuință, mai înainte ca să cereți voi de la El."

Rugăciunea domnească

Și a zis Iisus ucenicilor Săi: „Deci voi așa să vă rugați:

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău; vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer, și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi; și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri; și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău".

Rugăciunea aceasta, numită de noi și Rugăciunea Domnească sau *Tatăl nostru*, constituie pentru noi un model de rugăciune. Ea începe cu o adresare directă lui Dumnezeu ca Tată al nostru, Căruia Îi spunem „sfințească-se numele Tău". Într-adevăr, numele lui Dumnezeu este sfințit sau sfânt, fără cusur și foarte deosebit, pentru că El este Cel Unul Sfânt, iar prin rugăciune, noi ne arătăm respectul și dragostea pentru El.

Cerem ca voia Lui să se facă, deoarece avem încredere că El știe să rânduiască lucrurile aici pe pământ, precum o face și în ceruri. Apoi și cerem să ne dea pâinea *noastră* cea de toate zilele, incluzând în rugăciunea noastră și nevoile celorlalți. După aceea Îl rugăm pe Dumnezeu să ne ierte păcatele – lucru de care avem nevoie în toate zilele – și să-i ierte și pe alții, bine știind că, pentru a fi noi înșine iertați, trebuie mai întâi ca noi să-i iertăm pe alții.

Mai apoi Îi cerem lui Dumnezeu să ne dea puterea de a înfrunta și depăși ispitele care ne împresoară, pentru că, fără ajutorul Lui, nimeni nu ar putea trece peste ele.

Postul

Mântuitorul a mai vorbit și despre post. El ne îndeamnă ca, atunci când postim, să nu fim triști, astfel ca oamenii să vadă de la o poștă că postim, ci mai degrabă să ne arătăm lumii cu o față luminoasă și curată. Postirea noastră trebuie să fie un efort interior menit să ne aducă o creștere duhovnicească, iar nu o modalitate de procurare a slavei ce vine de la oameni. Acest fel de postire este bineplăcut înaintea lui Dumnezeu, Care ne va răsplăti boierește truda.

Încrederea în Dumnezeu

Mântuitorul i-a sfătuit pe ucenici să nu își lipească sufletele de lucrurile lumii acesteia. „Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură, ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta."

Mai departe, El le spune că nimeni din cei ce au inima legată de bunătățile lumești nu poate să-L iubească sincer pe Dumnezeu, zicând: „Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi și pe celălalt îl va disprețui; nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona". Dumnezeu ne cunoaște nevoile și nu ne va lăsa de izbeliște dacă ne punem încrederea În El.

Studiați îndeaproape, împreună cu membrii familiei, cuvintele lui Iisus referitoare la modul cum ar trebui să ne rugăm și să slujim lui Dumnezeu și aproapelui (vezi Matei 6, 1-18). Mântuitorul menționează trei componente ale acestei evlavii: rugăciunea, postul și milostenia. Aveți grijă ca fiecare membru al familiei să cunoască aceste elemente cuprinse în versetele 2, 5 și 16. Observați că cele trei fraze au la început cuvântul: „Când te rogi...", „Când faci...", ceea ce dovedește că Iisus consideră de la sine înțeles că noi vom face aceste lucruri. Ele nu sunt opțiuni sau doar „posibilități", ci părți esențiale din viața unui creștin cu adevărat credincios.

Puneți în practică toate cele trei componente ale vieții creștine pe care Iisus ne învață să le includem în viețile noastre.

Prima componentă este *milostenia* făcută în ascuns. A face milostenie nu înseamnă doar a da bani săracilor, și nici nu se limitează numai la bani. Puneți pe toți membrii familiei să sugereze câteva moduri în care pot fi ajutate fie persoane particulare, fie întreaga comunitate. Ascultând ideile celorlalți, vă puteți gândi la un plan propriu pentru ajutorarea semenilor, fără să dezvăluiți nimănui intențiile voastre. (Asigurați-vă că membrii de vârste mai mici din familia voastră vă țin la curent cu planurile lor, astfel încât voi să puteți hotărî dacă ei au nevoie de supravegherea unui adult atunci când vor să facă milostenie.)

A doua componentă importantă este *rugăciunea particulară*, dar aceasta nu înseamnă că ea întrece în importanță sau poate lua locul rugăciunii în comun din biserică. Fiecare membru al familiei își poate alege un loc și un timp anume, doar al lui, pentru rugăciune. Puteți folosi în acest scop cărțile de rugăciuni (pe care le aveți acasă, ori le puteți împrumuta de la preotul paroh sau de la diferite cunoștințe). Este indicat să vă rugați apoi și singuri, adăugând propriile voastre cereri sau cuvinte de laudă la adresa lui Dumnezeu și îmbinându-le, dacă doriți, cu versete din Psalmi sau din altă carte a Sfintei Scripturi.

Al treilea element este *postul* ținut în ascuns. Rugați pe cei ai casei să se hotărască asupra unui mod ascuns de a posti – o înfrânare anume sau un efort mai deosebit pe care să-l facă. Aceasta ar putea fi, de exemplu, renunțarea la o obișnuință plăcută, la desertul preferat sau la unele momente de destindere. Timpul câștigat astfel ar putea fi folosit în mod regulat pentru a ajuta pe cineva ori pentru a citi o carte duhovnicească.

La urmă, rugați-vă cu toată familia și cereți de la Dumnezeu ajutor, har și putere pentru a reuși să duceți la bun sfârșit strădaniile pe care vi le-ați propus.

Voi așa să vă rugați...

Iisus ne-a lăsat învățături precise despre modul cum ar trebui să ne rugăm și despre atitudinile ce trebuie evitate atunci când ne rugăm.

Matei 6, 5

Citiți versetele de mai jos și însemnați răspunsul corect cu un X în căsuța corespunzătoare:

1 Când Iisus ne-a îndemnat să nu ne rugăm ca fățarnicii, voia de fapt să spună:

Adevărat	Fals	
☐	☐	**Nu lăsați pe nimeni să vadă sau să audă cum vă rugați.**
☐	☐	**Nu vă rugați doar pentru a fi văzuți de alții.**
☐	☐	**Nu stați in picioare atunci când vă rugați.**

Matei 6, 7

2 Când Iisus ne îndemna să nu ne rugăm ca neamurile (păgânii), voia să spună:

Adevărat	Fals	
☐	☐	**Nu spuneți decât o singură rugăciune.**
☐	☐	**Nu vă rugați multe ore.**
☐	☐	**Nu repetați iarăși și iarăși aceeași rugăciune, sperând că numai așa veți fi auziți.**

Matei 6, 6

3 Când Domnul a zis să ne rugăm în ascuns, ne îndemna, de fapt:

Adevărat	Fals	
☐	☐	**Nu lăsați pe nimeni să vadă sau să audă cum vă rugați.**
☐	☐	**Căutați un loc doar al vostru, unde să puteți sta în liniște și să vă rugați.**
☐	☐	**Rugați-vă numai într-o cameră cu ușa închisă.**

Mirungere

(Ioan 12, 1-8)

Pân-la Paşti doar şase zile
Au rămas de împlinit,
Când în Casa Prieteniei
Domnul iar a poposit.

Au făcut acolo cină,
Şi tot Marta Îi slujea;
Lazăr sta cu El la masă,
Iar Maria-L „miruia".

Când se umplu Casa Pâinii
De al mirului miros,
Iuda, care-avea să-L vândă,
Izbucni răutăcios:

– De ce nu vândurăm mirul
Cu trei sute de arginţi?...
...Gândul îi era la pungă,
Nu la partea celor sfinţi...

*

Dacă ai prilejul unic şi măreţ
Să petreci cu Domnul – face orice preţ.
Căci nimic sub soare nu-i de-aşa folos
Cum e clipa sfântă când eşti cu Hristos.

Cristian MIHALACHE

Rugăciune

Doamne, încă să nu-mi dai
Frumuseţile din rai.
Şi încă nu-mi dărui
Ale slavei bucurii.
Nu mă-ndemn încă să-Ţi cer
Fericirile din cer.

Până când prin lume-Ţi duci
Tu povara Sfintei Cruci,
Până când, însângerat
Şi lovit şi înspinat,
Treci pe calea cu dureri,
Fericire cum să-Ţi cer?

Dă-mi, Stăpâne, Crucea Ta
Şi mă-nvaţă-a o purta.
Şi în inimă, cu jale,
Dă-mi durerea Maicii Tale,
Şi în piept, cu frângere,
Dă-mi a Maicii plângere.

Dă-mi, Stăpâne, să-Ţi sărut
Urma paşilor în lut
Şi mai dă-mi, cu sârg, s-alerg
Tălpile să Ţi le şterg,
Cu iubirea mea duioasă,
Ca femeia păcătoasă.

Zorica LAŢCU

Te aştept: Intră!

Doamne, inima mea nu mi-e bună de nici o treabă,
Prea am ţinut-o-n piept numai podoabă!...

N-am pus-o la lucru, n-am dat-o la şcoală;
Am cruţat-o... şi mi-a rămas nepricepută, goală.

Am crescut-o mai rău ca pe prinţese:
Nu stăruie-n nimic, nu coase, nu ţese.

Voinică, se plânge că oboseşte-ndată:
Inimă făr' de rost, inimă răsfăţată.

Credeam că aşa trebuie: poeţii
Să-şi poarte inima mai presus de greul vieţii!

Dar, iată, acum mi-e plină de toane şi nazuri,
Stă numai de dragoste, îmi face doar necazuri.

Sare, s-aprinde, o apucă atacuri
Că nu-i dau raiul, scări la cer, punţi peste veacuri...

...Doamne, eu nu mai izbutesc s-o îndrept.
Numai singur Tu de-acum poţi... Te aştept!

Intră, Doamne, acolo, la ea în piept...

Vasile VOICULESCU

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 25
Osana Împăratului lui Israel

Drumul spre Cruce

Începând de săptămâna aceasaceasta, lecțiile noastre se vor ocupa în mod deosebit de două călătorii diferite. Mai întâi, mergând pe *drumul lui Hristos spre Cruce,* vom parcurge prima etapă, cea a intrării Sale triumfale în Ierusalim, călare pe mânzul asinei și aclamat cu bucurie de către popor. Apoi, lecțiile săptămânilor următoare vor străbate, una câte una, zilele Săptămânii Patimilor, astfel încât la sfârșitul călătoriei vom putea lua parte cu tot sufletul la aceste evenimente comemorate în slujbele bisericești din Săptămâna cea Mare și Sfântă. Vom fi în acest fel mai bine pregătiți pentru a cunoaște și a înțelege sensul evenimentelor care au culminat cu moartea și Învierea lui Hristos.

Drumul nostru spre Sfintele Paști

Noi am pornit deja în *drumul nostru spre Sfintele Paști,* o dată cu studierea pericopelor evanghelice din duminicile premergătoare Postului Mare. Acum a venit timpul să punem în practică învățăturile respective și să le facem loc în viața noastră de zi cu zi. Pe tot parcursul Postului Mare, în locul Evangheliilor duminicale vom studia etapele drumului lui Hristos spre Cruce și întâmplările din Săptămâna Patimilor, aplecându-ne atenția asupra unor teme și sărbători speciale, specifice numai acestei perioade. Vom învăța multe lucruri despre slujbele bisericești caracteristice Postului Mare și ne vom opri asupra unor imne minunate, ceea ce ne va ajuta să ne pregătim și să împlinim cu folos sufletesc propria noastră călătorie spre Sfintele Paști.

Iisus este întâmpinat cu mare bucurie la intrarea Sa în Ierusalim

Osana, Fiul lui David!

„Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! Osana întru cei de sus!"

(Matei 21, 9)

Se împlinește acum profeția din cartea profetului Zaharia, care zice: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci, iată, Împăratul tău vine la tine drept și biruitor, smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei".

Poporul ales aștepta mai degrabă un împărat pământesc, unul care va înlocui stăpânirea romană și va reface regatul lui Israel. Ei știau că Mesia, „Unsul" lui Dumnezeu, va veni din casa regelui David ca să domnească în fruntea poporului evreu. Pe de altă parte, ierusalimitenii aflaseră și ei că Iisus înviase pe Lazăr din morți, astfel că, atunci când au auzit că Iisus vine în Ierusalim, s-au adunat cu mic, cu mare, la porțile orașului. Iisus însă nu venea ca un cuceritor, așa cum se așteptau ei, înaintea unei armate de călăreți și de care de război, pentru a prelua puterea politică. El a venit ca un om de rând, călare pe un măgăruș, aducând pacea, nu războiul, și însoțit doar de un mic grup de ucenici. El a venit ***să moară*** pentru mântuirea oamenilor!

Sensurile ascunse ale evenimentelor

Unul din măslinii de odinioară ai Grădinii Ghetsimani

Sărbătoarea Paştilor la iudei

Evreii sărbătoreau la Paşti trecerea prin Marea Roşie, când Dumnezeu a scos pe Moise şi pe poporul evreu din robia Egiptului şi i-a dus într-un pământ nou. Dumnezeu a cerut iudeilor să înjunghie în fiecare familie un miel tânăr, şi cu sângele lui să ungă uşorii şi pragurile de sus ale uşilor, pentru ca, atunci când va veni îngerul Domnului să omoare pe primii născuţi ai egiptenilor, să recunoască semnul şi să „treacă" de casele evreilor. Dumnezeu le-a poruncit să frigă apoi mielul întreg, să-l mănânce cu familiile lor stând în picioare, gata în orice moment să-şi părăsească locuinţele şi să fugă din Egipt (vezi Lecţia 3, din Partea I a manualului).

Osana!

„Osana!" înseamnă „mântuieşte-ne pe noi". Poporul L-a aclamat pe Iisus cu aceste cuvinte pe când intra în Ierusalim, recunoscând astfel demnitatea Sa de Împărat a toate.

Afacerile de la Templu

Întotdeauna se produceau în curtea Templului îmbulzeli mari cu prilejul sărbătorilor iudaice importante, deoarece acolo se adunau atunci mulţi oameni veniţi din diferite ţări de pe întreg cuprinsul Imperiului Roman. Era un prilej nemaipomenit pentru schimbătorii de bani care aveau ocazia să ceară sume foarte mari de la cei ce căutau să schimbe monedele romane în bani evreieşti, singurii acceptaţi la Templu. Fiecare evreu major era obligat să plătească o taxă specială la Templu, dar numai cu bani evreieşti, fiindcă monedele romane nu puteau fi acceptate din pricina imaginilor şi însemnelor păgâne gravate pe ele. Vânzătorii de animale puneau abuziv preţuri foarte mari la animalele sau păsările pe care oamenii le cumpărau spre a le aduce jertfă lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor. De aceea, Iisus i-a alungat din curtea Templului pe schimbătorii de bani şi pe negustorii de animale, spunând că Templul este casă de rugăciune închinată lui Dumnezeu, iar nu casă de tâlhari şi negustori necinstiţi.

Osana Împăratului lui Israel!

Iisus mergea spre Ierusalim împreună cu ucenicii, iar când s-au apropiat de oraş şi au venit la Betfaghe şi la Betania, lângă muntele Măslinilor, Iisus a trimis pe doi dintre ucenici, zicându-le: „Mergeţi în satul care este înaintea voastră şi îndată veţi găsi o asină legată şi un mânz cu ea; dezlegaţi-l şi aduceţi-l la Mine. Şi dacă vă va zice cineva ceva, veţi spune că-I trebuie Domnului; şi le va trimite îndată". Iar toate acestea s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin proorocul, care zice: „Spuneţi fiicei Sionului: Iată, Împăratul tău vine la tine blând şi şezând pe asină, pe mânz, fiul celei de sub jug".

Şi, plecând, cei trimişi au găsit precum le-a spus. Pe când aceştia dezlegau mânzul, au zis stăpânii lui către ei: „De ce dezlegaţi mânzul?" Iar ei au răspuns: „Pentru că are trebuinţă de el Domnul". Şi l-au adus la Iisus şi, aruncându-şi hainele lor pe mânz, L-au ajutat pe Iisus să urce pe el.

Poporul vine la Sărbătoarea Paştilor

Mulţi evrei din toate provinciile Ţării Sfinte veniseră deja în Ierusalim ca să ia parte la sărbătoarea Paştilor, de care îi mai despărţea o săptămână. Drumurile de acces în oraş erau pline cu pelerini. Aceştia îşi împlineau obligaţia de a merge la Templu o dată pe an pentru a se curăţi de păcate, şi de aceea Paştile erau perioada din an când la Ierusalim se aduna numărul cel mai mare de oameni. În acel an însă, mulţi au venit şi ca să-L caute pe Iisus. Pe când stăteau în Templu, ziceau între ei: „Ce vi se pare? Oare nu va veni la sărbătoare?" Iar arhiereii şi fariseii dăduseră porunci că, dacă va şti cineva unde este, să dea de veste, ca să-L prindă.

Iisus Se apropie de oraş

Pe când mergea El, înaintea Lui unii îşi aşterneau hainele pe cale, iar alţii, ramuri tăiate de prin grădini. Apropiindu-se de poalele Muntelui Măslinilor, toată mulţimea ucenicilor, bucurându-se, a început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuse, zicând: „Osana, Fiul lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!".

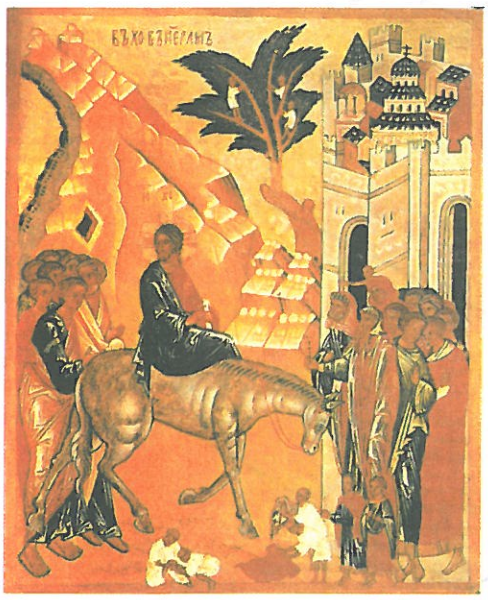

Dar unii farisei din mulţime au zis către El: „Învăţătorule, ceartă-Ţi ucenicii!". Şi El, răspunzând, a zis: „Zic vouă: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga".

Iisus deplânge Ierusalimul

Iar când S-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea, zicând: „Dacă ai fi cunoscut şi tu, în ziua aceasta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tăi. Căci vor veni zile peste tine, când duşmanii tăi vor săpa şanţ în jurul tău şi te vor împresura şi te vor strâmtora din toate părţile. Şi te vor face una cu pământul şi pe fiii tăi care sunt în tine, şi nu vor lăsa piatră pe piatră, pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale de la Dumnezeu".

Deci da mărturie mulţimea care era cu El când L-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi. De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta. Deci fariseii ziceau între ei: „Vedeţi că nimic nu folosiţi! Iată, lumea s-a dus după El!"

Iisus curăţeşte Templul

Şi, intrând El în Ierusalim, toată cetatea s-a cutremurat, zicând: „Cine este Acesta?" Iar mulţimile răspundeau: „Acesta este Iisus, Proorocul din Nazaretul Galileii."

Şi a intrat Iisus în Templu şi a alungat pe toţi cei ce vindeau şi cumpărau în Templu şi a răsturnat mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei. Şi a zis lor: „Scris este: «Casa Mea casă de rugăciune se va chema, iar voi o faceţi peşteră de tâlhari!»".

Şi au venit la El, în Templu, orbi şi şchiopi şi i-a făcut sănătoşi. Şi, văzând arhiereii şi cărturarii minunile pe care le făcuse şi pe copiii care strigau în Templu şi ziceau: Osana Fiului lui David! s-au mâniat. Şi I-au zis: „Auzi ce zic aceştia?".

Iar Iisus le-a zis: „Da. Oare niciodată n-aţi citit că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit laudă?".

Iar când s-a făcut seară, a ieşit afară din cetate, la Betania, şi noaptea a rămas acolo, împreună cu cei doisprezece.

Drumul spre Cruce

proiect pentru următoarele 4-5 săptămâni

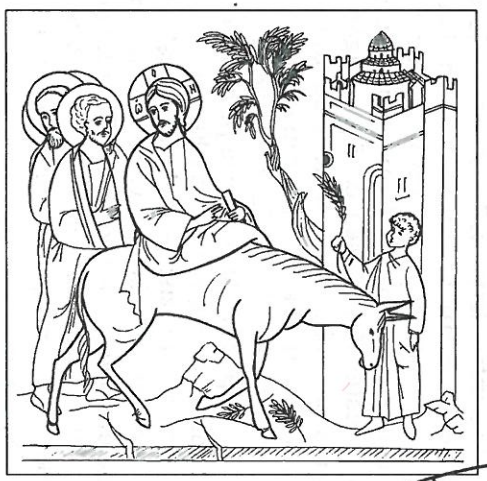

Alcătuiți o planșă *pe care să ilustrați Drumul Crucii.*

1. Citiți pasajele biblice indicate în dreapta, jos.

2. Alegeți principalele evenimente ce ați dori să fie incluse în planșă.

3. Alegeți un mod cât mai simplu pentru ilustrarea fiecărui cadru.

4. La alcătuirea planșei, puteți folosi o coală de hârtie mai mare și puteți, bineînțeles, să formați mai multe echipe de lucru.

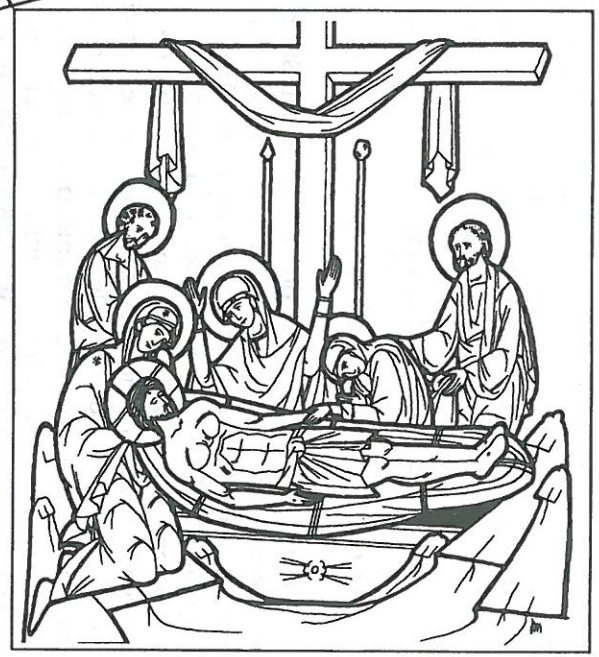

La selectarea evenimentelor alegeți din următoarele referințe biblice:
Ioan 11, 43-44...

Mc 11,7-10
Mc 11, 15-1 21, 18-19
Mt 25, 1-13
Mt 26, 6-12
Mc 14, 15-25
Mc 14, 32-34; 37-42
Mc 14, 42-50
Mc 15, 1-5
Mc 15, 22-30
Mt 27, 45-56
Lc 23, 50-56
Mt 28, 1-7

Teme şi slujbe speciale din timpul Postului Mare

Încercaţi să luaţi parte la slujbele speciale ce se săvârşesc în timpul Postului Mare. Dintre ele, câteva sunt deosebit de frumoase şi se săvârşesc doar în această perioadă a anului bisericesc, unele pe parcursul primei săptămâni, altele doar în zilele de miercuri, vineri şi sâmbătă. După ce aţi luat parte la mai multe dintre slujbele Postului, încercaţi să potriviţi numele slujbei cu descrierea ei.

A. Canonul Sfântului Andrei Criteanul

B. Liturghiile din Sâmbetele morţilor

C. Liturghia Darurilor mai Înainte Sfinţite

D. Denia Acatistului Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

1. O slujbă lungă de laudă închinată celei care L-a născut pe Mântuitorul lumii.

2. O slujbă săvârşită câteva seri la rând, în timpul primei săptămâni a Postului Mare. În imnele ei se amintesc în mod special persoane şi evenimente din Vechiul Testament.

3. O slujbă specifică Postului Mare, care combină Vecernia cu un ritual de Împărtăşire.

4. O slujbă la sfârşitul căreia putem primi colivă (grâu fiert şi îndulcit cu miere).

Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul

În vremea Marelui Post, la rugăciunile zilnice obişnuite adăugăm o rugăciune specială. Aceeaşi rugăciune se adaugă, de altfel, şi la sfârşitul fiecărei slujbe săvârşite în biserică, cu excepţia zilelor de sâmbătă şi duminică.

Rugăciunea la care ne referim a fost compusă de Sfântul Efrem Sirul (născut în Mesopotamia la începutul secolului al patrulea şi mort în 373 d. Hr.) După ce şi-a părăsit oraşul natal, Nisibe, din pricina invaziei persane, Sfântul Efrem s-a stabilit în Edessa (în Turcia de astăzi). Aici a petrecut multă vreme, învăţându-i pe păgâni Sfintele Scripturi şi scriind chiar comentarii la cărţile Vechiului şi Noului Testament. Pe tot parcursul vieţii sale, Sf. Efrem a compus multe poezii şi imne. Una dintre colecţiile sale de cântări, intitulată „Imnele Nisibei", cuprinde 77 de imne formate din foarte multe strofe. Sfântul Efrem este cunoscut mai ales pentru imnele şi rugăciunile sale de pocăinţă.

Completaţi rugăciunea care începe cu cuvintele:

Doamne şi Stăpânul vieţii mele,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Procesiuni cu ramuri înfrunzite

Mare parte din sfintele slujbe şi din sărbătorile Bisericii Ortodoxe sunt însoțite de procesiuni. De pildă, în timpul Sfintei Liturghii se desfăşoară trei procesiuni importante: ieşirea cu Sfânta Evanghelie, ieşirea preotului cu Sfintele Daruri şi procesiunea noastră spre Sfântul Trup şi Prea Curatul Sânge al Domnului pe care le vom primi în Sfânta Împărtăşanie. În Săptămâna Patimilor vom lua parte la multe procesiuni asemănătoare.

În multe biserici ortodoxe, Duminica Intrării Domnului în Ierusalim se sărbătoreşte şi prin procesiuni la care participă copiii însoțiți de părinții lor. Ei merg purtând în mâini ramuri de palmier sau de salcie şi cântând troparul ce cuprinde ambele momente importante ale sărbătorii: învierea lui Lazăr şi intrarea în Ierusalim. În unele părți procesiunea se desfăşoară sâmbăta, în altele, duminica şi, cu toate că parte din cuvinte pot părea grele, toți copiii, chiar şi cei mai mici, cântă:

Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredințând-o, pe Lazăr din mormânt l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinței purtând, Ție, Biruitorului morții, strigăm: Osana Celui dintru înălțime, bine eşti cuvântat Cel ce vii întru numele Domnului!"

Ramurile vor fi binecuvântate de către preot în biserică şi le vom lua cu noi acasă, pentru a le pune la icoane, unde se vor păstra astfel până în Duminica Floriilor din anul următor.

Duminica Ortodoxiei – sărbătoarea biruinței Ortodoxiei

Prima duminică a Postului Mare se numeşte Duminica Biruinței Ortodoxiei, deoarece acum se prăznuieşte readucerea icoanelor în biserici. Împăratul Leon al III-lea a poruncit să se distrugă icoanele şi orice imagine a Domnului Iisus Hristos sau a Sfinților, fiindcă se temea că ele vor favoriza răspândirea mai rapidă a religiei islamice (care interzicea orice folosire a imaginilor în cultul religios). După o dispută aprinsă între împărat şi Biserică, desfăşurată mai întâi în Roma şi apoi în Constantinopol, împăratul a refuzat să dea ascultare îndemnului patriarhului şi al papei de a lăsa icoanele în biserici.

Un tânăr călugăr, Ioan Damaschinul, a scris atunci trei articole intitulate *Despre apărarea Sfintelor Icoane*, care au devenit mai apoi argumente importante pentru cultul icoanelor şi au fost folosite de Sinodul al 7-lea Ecumenic pentru a stabili locul ce se cuvine cinstirii icoanelor în Biserică. Persecuțiile au continuat însă, mai ales după ce, în Duminica Floriilor din anul 815, un grup de călugări a pornit o procesiune cu Sfintele Icoane pe străzile Constantinopolului. Doar după mulți ani de persecuții, chinuiri şi uciderii, Împărăteasa Teodora şi Patriarhul Metodie au restabilit oficial cultul icoanelor, în anul 843. Această zi o sărbătorim noi astăzi, în Duminica Ortodoxiei, prin procesiuni cu sfintele icoane.

Condacul Praznicului

„Cuvântul Tatălui cel necuprins, din tine, Născătoare de Dumnezeu, S-a cuprins, întrupându-Se, şi chipul cel întinat, la chipul cel dintâi întorcându-l, cu dumnezeiasca podoabă l-a amestecat. Deci, mărturisind mântuirea, Îl închipuim cu fapta şi cu cuvântul."

Florii

(Ioan 12, 12-19)

Domnul e acum călare
În Ierusalim intrând;
Cu finici în mâini, copiii
Îl întâmpină cântând;
Îşi pun hainele pe cale
Şi-I aruncă flori în drum...
O, dac-ar ţinea de-a pururi
Bucuria lor de-acum!...

Ei cred azi că Domnul vine
Ca să fie Împărat
Şi nu înţeleg venirea
Domnului cu-adevărat...
În curând, cei care-I cântă
O să strige contra Sa...
– Doamne, ce uşor, pe lume,
Oamenii se pot schimba!

*

Când primeşti pe Domnul fii pân-la sfârşit
Cum ai fost în clipa-n care L-ai primit.
Dacă-ţi schimbi cuvântul, eşti un mincinos
Şi-are să te-alunge faţa lui Hristos.

Traian DORZ

Întâmpinare

Crud, vrăjmaş, făţarnic, sterp ca ţintirimul
Cu trufaşe ziduri fu Ierusalimul...

Ferecat în neagra buche a vieţii
Am ucis în mine solii şi profeţii.

Dar o bucurie soră cu vecia
Îmi surpă-ngrădirea, mistui urgia.

Azi deschid cetatea paşilor asinii:
Intră, Te întâmpin, Doamne al luminii.

N-am stâlpări, nici straie să-Ţi întind la poale,
Zdreanţa unei inimi Îţi aştern în cale.

Vasile VOICULESCU

Părerea de rău a asinului ce purta, la Florii, pe Domnul

Vai, de ce nu mi-aţi spus,
De ce nu mi-aţi spus
Că pe spatele meu adineaori
Călărea chiar Iisus?
Aş fi mers mai ţanţoş,
Ridicând copita-n sus
Şi ce lin, fără să săr,
L-aş fi dus!

De unde era eu să ştiu
Că port în spate
Asemenea Vizitiu?
Tare m-am mirat
Văzând haine-ntinse să le trec,
Bănuiam că-s pentru mine,
Pentru falnice urechi!

Vai mie,
Nemernic ce-am fost şi sec!
Fala mă făcu să nu simt
Coapsele Cui mă petrec.
Ah, de ce nu mi-aţi spus,
De ce nu mi-aţi spus
Că purtai sfântă povară
Adineaori pe Iisus?

Cât de lin şi uşurel, fără salturi,
L-aş fi dus!

Paul STERIAN

Dac-aş fi crezut...

Dac-aş fi crezut, Iisuse, că Tu vii aşa curând,
Cum m-aş fi luptat cu somnul, să mă afli aşteptând,
Cum m-aş fi luptat cu lenea, să fiu voia Ta lucrând;
O, de-aş fi ştiut, Iisuse, că Tu vii aşa curând!

O, de-aş fi crezut, Iisuse, cu adevărat că vii,
Cum Ţi-aş fi ieşit nainte ca la Sfintele Florii,
Cum aş fi-mbrăcat veşmântul sfintei Tale cununii;
O, de-aş fi crezut, Iisuse, cu adevărat că vii!

O, de-aş şti măcar acuma cum mă vrei Tu de curat,
De-aş putea de-acuma crede că Tu vii ne-ntârziat
Să mă pot măcar de-acuma pregăti cu-adevărat,
Ca să nu m-alungi, Iisuse, osândit şi lepădat!

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 26

Semne ale sfârșitului veacurilor

Slujbele Mirelui

Slujbele liturgice din Lunea, Marțea și Miercurea Mare au ca temă centrală venirea Mirelui la miezul nopții, semn nemincinos al „sfârșitului veacurilor". La vecerniile acestor zile, la strană se cântă două imne speciale care ne avertizează de apropierea *sfârșitului*, când ar fi bine să fim găsiți priveghind și gata de a răspunde chemării Domnului. Când ziua se apropie de sfârșit, ne simțim obosiți și lenevim, lăsând pe ziua următoare lucrurile ce ar trebui făcute imediat. Miezul nopții este momentul când o zi ia locul alteia. Mântuitorul ne spune că „nu știți vremea, nici ceasul în care va veni Fiul Omului ca să-i judece pe toți." Deci, de vreme ce nu cunoaștem clipa când Domnul va veni, este necesar să fim oricând pregătiți spre a fi judecați de El.

Hristos este Mirele, iar Biserica este Mireasa Lui

Iisus ne-a lăsat multe parabole despre „sfârșitul timpului". Multe dintre acestea se referă la venirea unui Mire, la un ospăț de nuntă sau la cămara nunții. În fiecare caz însă, Mirele găsește pe unul din slujitori sau oaspeți nepregătit de nuntă ori dormind. Noi suntem aceia care ar trebui să fim pregătiți în toată vremea pentru întâmpinarea Mirelui. Venirea lui Iisus-Mirele la miezul nopții ne arată că omul n-a fost lăsat să doarmă și să moară, ci să își pregătească sufletul pentru viața veșnică. În fond, de felul cum Îl vom primi depinde viața noastră din veșnicie!

Domnul Iisus blestema smochinul pentru nerodirea lui

Cel ce va răbda până la sfârșit se va mântui

Au zis ucenicii către Iisus: „Spune nouă când vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacurilor?" Răspunzând, Iisus le-a zis: „Vedeți să nu vă amăgească cineva. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicând: «Eu sunt Hristos» și pe mulți îi vor amăgi".

(Matei 24, 3-5)

În ultimele zile pe care le mai avea de petrecut împreună cu ucenicii Săi, Mântuitorul a încercat să-i pregătească pe aceștia pentru greutățile ce aveau să vină peste ei în viitor. Le-a spus atunci ce grozăvii urma să se petreacă în lume: că se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție, că vor auzi de războaie și de zvonuri de războaie, că vor fi foamete, ciumă și cutremure pe alocuri; dar toate acestea nu vor fi decât începutul durerilor. Mai pe urmă, le zicea Iisus, mulți se vor sminti, se vor trăda și se vor urî unii pe alții, apoi se vor scula prooroci mincinoși care vor amăgi pe mulți. Auzind toate acestea, am fi tentați să credem că „sfârșitul veacurilor" ne bate la ușă. Însă Mântuitorul adaugă: *„Dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui. Și se va propovădui această Evanghelie a Împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul".*

Oare am împlinit noi tot ceea ce ne cere Domnul? Ce altceva am mai putea noi face?

Lumina lui Hristos luminează tuturor!

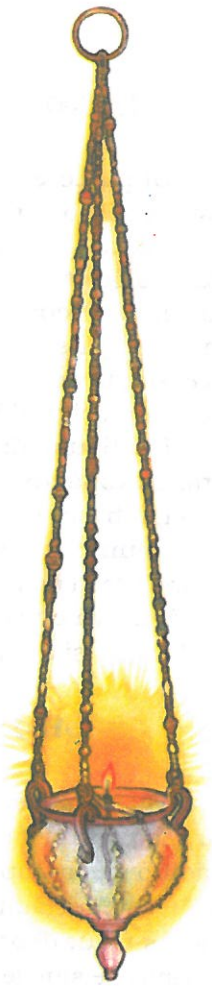

Lumina lui Hristos ne este adusă în atenție de multe ori pe toată durata Postului Mare, reamintindu-ne mereu că singur Domnul împrăştie întunericul păcatului şi întristarea din viața noastră.

O contribuție foarte importantă în această direcție au constituit-o gândirea şi învățătura Sfântului Grigorie Palama, a cărui pomenire se face în cea de-a doua Duminică din Postul Paştilor. Acest sfânt era încredințat, şi învăța pe cei care veneau la el, că toți cei ce se roagă adânc şi sincer pot vedea lumina cea adevărată şi neapropiată a lui Hristos, aşa cum au văzut-o ucenicii Petru, Iacov şi Ioan pe Muntele Taborului, când Domnul S-a schimbat la față înaintea lor. Au fost şi alți sfinți – de pildă, Sfântul Serafim de Sarov – care au văzut şi chiar au reflectat, în propria lor persoană transfigurată, lumina cea dumnezeiască. Aceast fapt ne dovedeşte fără putință de tăgadă că Dumnezeu este cu adevărat prezent în lume şi vrea ca noi să-L căutăm din toată inima şi să dorim să fim în preajma Lui. El a ales să Se descopere pe Sine preaiubiților Săi fii, printre altele, sub forma luminii celei ce dă căldură, luminează şi face să crească.

„Să luăm aminte!“

De lumină ni se aduce aminte de fiecare dată când participăm la Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite (săvârşită doar în perioada Postului Mare), când preotul se arată în cadrul uşilor împărăteşti, în fața credincioşilor, ținând o lumânare aprinsă în mâini, şi rosteşte cuvintele: ***„Lumina lui Hristos luminează tuturor“***. Este momentul când îngenunchem cu toții şi-I mulțumim Domnului pentru darul luminii în viața noastră. Există însă o mulțime de alte imne care ne cheamă să luăm aminte la lumina lui Hristos, ca de exemplu: ***„Lumină lină...“, „Am văzut lumina cea adevărată...“, „Luminează-te, luminează-te, Noule Ierusalime...“***.

Ştiți voi când se cântă aceste imne?

Puteți găsi şi alte referințe la lumina dumnezeiască în cadrul slujbelor Bisericii?

O activitate în familie

Puteți confecționa şi voi, împreună cu familia voastră, un mic lucru care să vă amintească de darul divin al luminii. Pentru aceasta, aveți nevoie de următoarele materiale: câte o lumânare pentru fiecare membru al familiei, bucăți scurte de panglică strălucitoare, mici tăieturi din hârtie de toate formele şi culorile, mărgele mărunte sau cioburi din sticlă colorată (dacă le aveți) şi nişte lipici.

Rugați pe fiecare dintre cei ai casei să decoreze câte o lumânare. Sugerați-le să lase partea superioară a lumânării (cam o treime) neîmpodobită, pentru ca lumânarea să poată arde puțin mai înainte ca modelul de pe ea să dispară.

Aceste lumânări le puteți aprinde mai ales în timpul rugăciunilor comune făcute în familie, la mesele din vremea Postului, sau în serile când vă strângeți împreună toată familia. Lumina lor caldă vă va aduce aminte de prezența tainică a lui Hristos în mijlocul vostru.

Un alt lucru pe care îl puteți face împreună cu familia voastră este să compuneți cu toții o rugăciune de mulțumire închinată lui Dumnezeu pentru că ne-a dăruit lumina şi pe Dătătorul ei, Domnul nostru Iisus Hristos. Rugăciunea aceasta poate fi un bun motiv ca să vă adunați şi să ardeți împreună lumânările. De asemenea, puteți confecționa mai multe astfel de lumânări pe care să le dați ulterior în dar rudelor şi prietenilor apropiați, alături de rugăciunea compusă de familia voastră.

Semne ale sfârşitului veacurilor

Smochinul neroditor

După ce Şi-a petrecut noaptea în Betania, Iisus S-a întors în cetate. Pe drum însă a flămânzit. Şi, văzând un smochin lângă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el, decât numai frunze, şi a zis lui: „De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac!" Şi smochinul s-a uscat îndată. Văzând aceasta, ucenicii s-au minunat, zicând: „Cum s-a uscat smochinul îndată?".

Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: „Adevărat grăiesc vouă; dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, veţi face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: «Ridică-te şi aruncă-te în mare», va fi aşa. Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi". Apoi a intrat în Templu şi a început să înveţe.

Lucrătorii cei răi

După aceea, Iisus le-a spus ucenicilor următoarea pildă: Un om, stăpân al casei sale, şi-a sădit o vie, a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea un teasc, a clădit un turn şi a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe. Când a sosit timpul roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să ia roadele. Dar lucrătorii, punând mâna pe slugi, pe una au bătut-o, pe alta au omorât-o, iar pe alta au ucis-o cu pietre. Din nou a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi, şi au făcut cu ele tot aşa.

La urmă, a trimis la ei pe fiul său, zicând: „Se vor ruşina de fiul meu". Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între ei: „Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi să avem noi moştenirea lui". Şi, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis.

Apoi i-a întrebat Iisus: „Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor lucrători?". Şi oamenii I-au răspuns: „Pe aceşti răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor".

Deci zis-a lor Iisus: „Oare n-aţi citit niciodată în Scripturi: «Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta şi este lucru minunat în ochii noştri»? De aceea vă spun că Împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi şi se va da neamului care va face roadele ei".

Iar arhiereii şi fariseii, ascultând pildele Lui, au înţeles că despre ei vorbeşte. Şi căutau să-L prindă, dar se temeau de popor, pentru că oamenii Îl socoteau prooroc.

Ospăţul de nuntă

În unele dintre parabolele spuse ucenicilor Săi, Mântuitorul Se foloseşte de imaginea unui ospăţ de nuntă, unde mesenii adunaţi acolo îl aşteaptă pe mire. Iisus ne vorbeşte în aceste parabole despre cei ce vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu şi cei ce vor rămâne încuiaţi afară, din pricină că nu sunt pregătiţi să intre. Odată, El le-a spus ucenicilor următoarea pildă:

Împărăţia cerurilor s-a asemănat unui împărat care a făcut nuntă fiului său. Şi a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiţi la nuntă, dar ei n-au voit să vină. Iarăşi a trimis alte slugi, zicând: „Spuneţi celor chemaţi: «Iată, am pregătit ospăţul meu; juncii mei şi cele îngrăşate s-au junghiat şi toate sunt gata. Veniţi la nuntă!»".

Dar ei, fără să ţină seama, s-au dus: unul la ţarina sa, altul la negustoria sa; iar ceilalţi, punând mâna pe slugile lui, le-au batjocorit şi le-au ucis. Şi, auzind împăratul toate acestea, s-a umplut de mânie şi, trimiţând oştile sale, a nimicit pe ucigaşii aceia şi cetăţii lor i-a dat foc.

Apoi a zis către slugile sale: „Nunta este gata, dar cei poftiţi n-au fost vrednici. Mergeţi deci la răspântiile drumurilor şi, pe câţi veţi găsi, chemaţi-i la nuntă!". Şi, ieşind slugile acelea la drumuri, au adunat pe toţi câţi i-au găsit, şi răi şi buni, şi s-a umplut casa nunţii cu oaspeţi.

Dar, când a intrat împăratul ca să privească pe oaspeţi, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă (de obicei, oaspeţilor li se dădea o haină potrivită pentru nuntă). Şi i-a zis: „Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă?" El însă a tăcut. Atunci împăratul a zis slugilor: „Legaţi-l de picioare şi de mâini şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară. Acolo vor fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor". După aceea, Iisus a adăugat: „Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi".

Atunci s-au adunat fariseii şi au trimis la El ca să-L ispitească şi să găsească vreun motiv să-L prindă, însă Hristos nu le-a dat nici unul, aşa încât au plecat cu toţii şi n-au mai îndrăznit să-L provoace la alte discuţii

Să fim pregătiți

Parabolele Împărăției pe care Mântuitorul ni le spune sunt, la drept vorbind, puțin înfricoșătoare. Ne dăm seama cât de mult ne poate costa ignorarea sau nebăgarea în seamă a chemării Domnului de a fi părtași ospățului gătit celor drepți în Împărăția Sa.

Iisus ne spune toate acestea din dragoste și din multa Sa grijă față de noi, pentru că dorește să fim găsiți pregătiți și priveghind atunci când Stăpânul ne va chema la Sine, așa cum au fost găsite și fecioarele cele înțelepte, cu candelele sufletelor umplute cu uleiul nădejdii în Mirele ce va să vină (vezi lecția 27). Mântuitorul vrea ca noi să ascultăm de Dumnezeu și de Biserica Lui și să ne străduim să-I împlinim poruncile. Numai așa vom fi găsiți, atunci când va veni Domnul să ne judece, cu haina sufletului curată, îngrijită și potrivită pentru ospăț, iar nu întinată de păcat. Haina de nuntă este un simbol al vieții noastre și al modului cum am trăit-o. Ea este asemenea veșmântului alb dat nouă la botez. Avem posibilitatea să ni-l păstrăm fără pată, făcând fapte bune, ori putem să-l murdărim, făcând păcate. Alegerea ne aparține, dar judecata este a Domnului.

Pilda smochinului neroditor constituie încă un mesaj urgent pe care Mântuitorul îl transmite Apostolilor și ucenicilor Săi în ultimele zile petrecute în mijlocul lor. Smochinul era considerat un simbol al prosperității și al păcii. În parabolă, el se usucă, întrucât nu are nici un rod să-I ofere lui Iisus. De fapt, avertismentul ni se adresează nouă. Dumnezeu așteaptă să aducem roade „duhovnicești", pentru că noi suntem cei cărora ne-a încredințat Evanghelia Sa și care am văzut minunile săvârșite de Fiul Său. Dumnezeu ne-a dăruit viața și harul Său; creșterea noastră și valorificarea talanților spre aducerea de roade depinde de noi înșine. Roadele sunt criteriul după care vom fi judecați, așa cum cei menționați în pilda Înfricoșătoarei Judecăți au fost judecați după binele sau răul făcut aproapelui lor.

Un plan de acțiune

1. Grupați-vă câte doi (ori, dacă preferați, puteți lucra și singuri) și gândiți-vă, consultându-vă între voi, ce ați putea face pentru a vă îmbunătăți viața. De exemplu: puteți deveni mai grijulii față de ceilalți, mai atenți la școală, mai veseli, mai harnici etc.

2. După aceea, încercați să vă puneți de acord asupra uneia dintre faptele care credeți că vă va ajuta să „ajungeți la Tatăl" sau, cu alte cuvinte, încercați să cultivați acel lucru care considerați că va face din viața voastră o jertfă bineplăcută lui Dumnezeu.

3. Notați în caiete planurile de acțiune. Acasă sau la școală, în timpul fiecărei ore, puteți să vă uitați la planul întocmit și să înregistrați ce progrese ați mai făcut. Cu această ocazie, vă veți da seama câtă importanță acordați schimbării voastre în bine. Copiați condacul de mai jos și puneți-l acasă lângă icoane. Până la sfârșitul Postului Mare, îl puteți folosi ca rugăciune, incluzându-l în pravila voastră zilnică.

Condac

(din a doua Duminică a Postului Mare)

„Acum s-a arătat vremea cea de lucrare, lângă uși stă judecata; să ne sculăm, dar, postind, să aducem lacrimi de umilință, împreunate cu milostenie, strigând: Greșitam mai mult decât nisipul mării. Ci slăbește, Făcătorule al tuturor, ca să luăm cununile nestricăciunii."

Exercițiu:

Multe situații din viață necesită o pregătire mai deosebită. Pentru efectuarea acestui exercițiu, împărțiți-vă în câteva grupuri mici, fie că sunteți în clasă ori acasă, alături de familie. Încercați să interpretați pe roluri următoarele situații (schimbând din când în când rolurile între voi), scoțând în același timp în evidență modul în care s-ar pregăti o persoană înțeleaptă să le facă față, și cum ar eșua o persoană neînțeleaptă în pregătirea sa pentru confruntarea cu aceeași împrejurare. Membrii fiecărui grup pot să joace orice rol în cadrul situației prezentate.

1. Ai fost chemat să citești un eseu scris de tine, pentru care ai primit un premiu, în cadrul unei adunări școlare unde vor fi prezente și câteva oficialități locale.

2. Trebuie să ai grijă de copilul surorii tale în timp ce ea și soțul ei sunt plecați la o aniversare. Copilul are doar patru anișori.

3. Îți dorești foarte mult să ajungi unul dintre conducătorii mișcării de tineret de la tine din școală sau din parohie.

4. Ai fost invitat, într-o seară geroasă de iarnă, să iei parte la o întrunire prietenească; unul dintre lucrurile pe care va trebui să le faci va fi acela de a ieși afară în frig pentru a admira constelațiile de pe cer.

5. Te pregătești să mergi la slujba din noaptea de Înviere.

După ce ați terminat, rugați-vă ca Domnul să vă ajute să fiți pregătiți pentru toate împrejurările și evenimentele vieții, dar mai ales ca El să vă facă vrednici de a fi primiți în Împărăția Sa.

Parusia

(Matei 24, 3, 44)

Domnul, şezând sus, pe munte,
Către ucenici grăi:
– S-aveţi grijă-ntotdeauna,
Căci mulţi pot a v-amăgi.

Vor veni în al Meu nume,
Căutând a vă-nşela
Că Hristosul ba e colo,
Ba-n cămară, pe-undeva...

Însă voi nu luaţi seama,
Căci minciună-i tot ce zic
Şi din marile lor semne
Voi să nu credeţi nimic...

Căci venirea Mea e fulger
De la răsărit spre-apus...
Şi pe cer, cu slavă mare,
Cu-al Meu Semn vin Eu, Iisus...

*

Cine crede-n Domnul şi-n al Său Cuvânt
Are pace-n toată viaţa-i pe pământ.
Căci Cuvântul Vieţii e nemincinos,
Pentru că ni-l spuse gura lui Hristos.

Cristian MIHALACHE

Înserare

Cum se întoarce pasărea
Pe pe meleaguri străine
Clădindu-şi din paie şi lut
Un nou cuib sub streaşina veche a Casei,
Aşa se întoarce
Lumina Ta în mine, Doamne!

Şi nu mai văd în jur
Decât pace şi bucurie.

...Acolo unde ieri
Era întuneric şi întristare
Azi răsună un dulce cântec de pasăre.
De ce mă răsfeţi
Cu lumina Ta, Doamne?

Nichita DANILOV

Vine seara

Vine seara neştiută,
Uşa ochilor s-o-ncuie,
Seara asta nu e dată
Să şi-o ştie nimănuie.
Fericiţi sunt ochii care
Au aflat lumina dulce
Care-o să-i închidă-n pace
Când vor merge să se culce...

Vine ziua ce va frânge
Cerul lumii la amiază,
Prăbuşind un val pe altul
Şi o groază pe-altă groază.
Unde ai să fugi atuncea,
Tu, cel ce-astăzi fugi de toate,
Şi când toţi vor fi-n osândă
Cine crezi că te vor scoate?

Vine clipa ce va face
Luna ca un cheag de sânge
Şi pe soare-l va aprinde
Ca un trăsnet ce-l va frânge
Şi pământul îl va pierde
Un vârtej, într-o-nnoptare,
Numai sufletele toate
Vor privi nemuritoare.

N-au să fie munţi să cadă
Peste cei ce-or vrea să moară,
Nici morminte să-i înghită
De ce văd şi-i înfioară,
Nici mări unde să se-arunce
Dinaintea Celui Care
Ei L-au răstignit odată,
Şi-acum iată-L ca un Soare!

Vine! E aproape! Iată-L!
Toate semnele arată
Că-i aici, că-i chiar la uşă
Faţa Lui înfricoşată...
Vino-n braţele-I deschise,
Azi, cât mai aşteaptă încă,
Peste-o clip-o să te-nghită
Poate noaptea cea adâncă...

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 27

Venirea Mirelui

Duminica Sfintei Cruci

Am ajuns la jumătatea Postului Mare, când Crucea, împodobită cu flori, este scoasă în mijlocul bisericii. Credincioşii vin şi se închină, în vreme ce la strană se cântă acelaşi tropar ca şi la sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci.

Un nou sens al Postului

Pe toată perioada primei jumătăți a Postului ne-am cercetat cu atenție păcatele şi am analizat cu seriozitate faptele vieții noastre de zi cu zi. De aceea, cântările şi rugăciunile specifice săptămânilor trecute ne-au ajutat să înțelegem ce anume aşteaptă Dumnezeu de la noi, ne-au învățat să cerem iertare pentru păcatele noastre şi să iertăm noi înşine pe alții. De aici înainte, preocupările ni se vor îndrepta spre o altă direcție, căci a venit vremea să ne întoarcem privirile asupra lui Hristos, Care porneşte de acum pe drumul Crucii.

Drumul spre Cruce

Pasajele din Sfintele Evanghelii tratate în ultimele lecții au evidențiat drumul parcurs de Iisus din Galileea, prin Samaria, până în Iudeea. Pe când Iisus pătrundea în Ierusalim, a fost primit cu entuziasm de către mulțimea care-L întâmpina, strigând „Osana!". Timpul vieţuirii Sale pe pământ a ajuns însă la capăt. Domnul încearcă să-i avertizeze pe ucenici asupra vremurilor grele ce vor veni, dar mesajul Său se adresează tuturor creştinilor, îndemnându-i să fie întotdeauna pregătiți, căci nimeni nu poate şti când viața pe pământ se va sfârşi, iar Domnul va veni din nou ca să judece lumea şi pe noi împreună cu ea. Iisus ne arată acum că a merge pe drumul Crucii înseamnă a împlini neclintit, din toată inima, voia lui Dumnezeu-Tatăl.

Fecioarele înțelepte intră în cămara de nuntă a mirelui, iar cele neînțelepte rămân afară, căci au ajuns prea târziu!

Bine, slugă bună şi credincioasă!

„Şi, apropiindu-se cel care primise cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat; iată alți cinci talanți am câştigat cu ei. Zisu-i-a stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău."

(Matei 25, 20-21)

În cele două pilde citite astăzi, Iisus a promis că cei ce îşi împlinesc datoriile şi îşi folosesc într-un mod creativ şi înțelept darurile cu care au fost înzestrați de Dumnezeu, făcându-le să rodească, vor fi răsplătiți cu daruri încă şi mai mari. Sfatul Său se adresează fiecăruia dintre noi. Dumnezeu ne-a dat viață, punând în noi felurite aptitudini şi talente. Nu toți suntem artişti, poeți, oameni de ştiință pricepuți sau matematicieni. Nu oricine are darul deosebit de a-i vindeca pe cei bolnavi cu trupul sau cu sufletul. Fiecăruia însă ne-a fost dată putința de a iubi, de a ne purta cu bunătate, de a ne folosi mintea la capacitatea ei maximă şi, mai ales, ne-a fost dată puterea de a face voia lui Dumnezeu. Dacă ne îngropăm darurile, asemeni slujitorului din pilda de astăzi, nu împlinim voia lui Dumnezeu şi, drept răsplată, vom fi aruncați afară din Împărăția Cerurilor!

Iisus Se întoarce în Iudeea

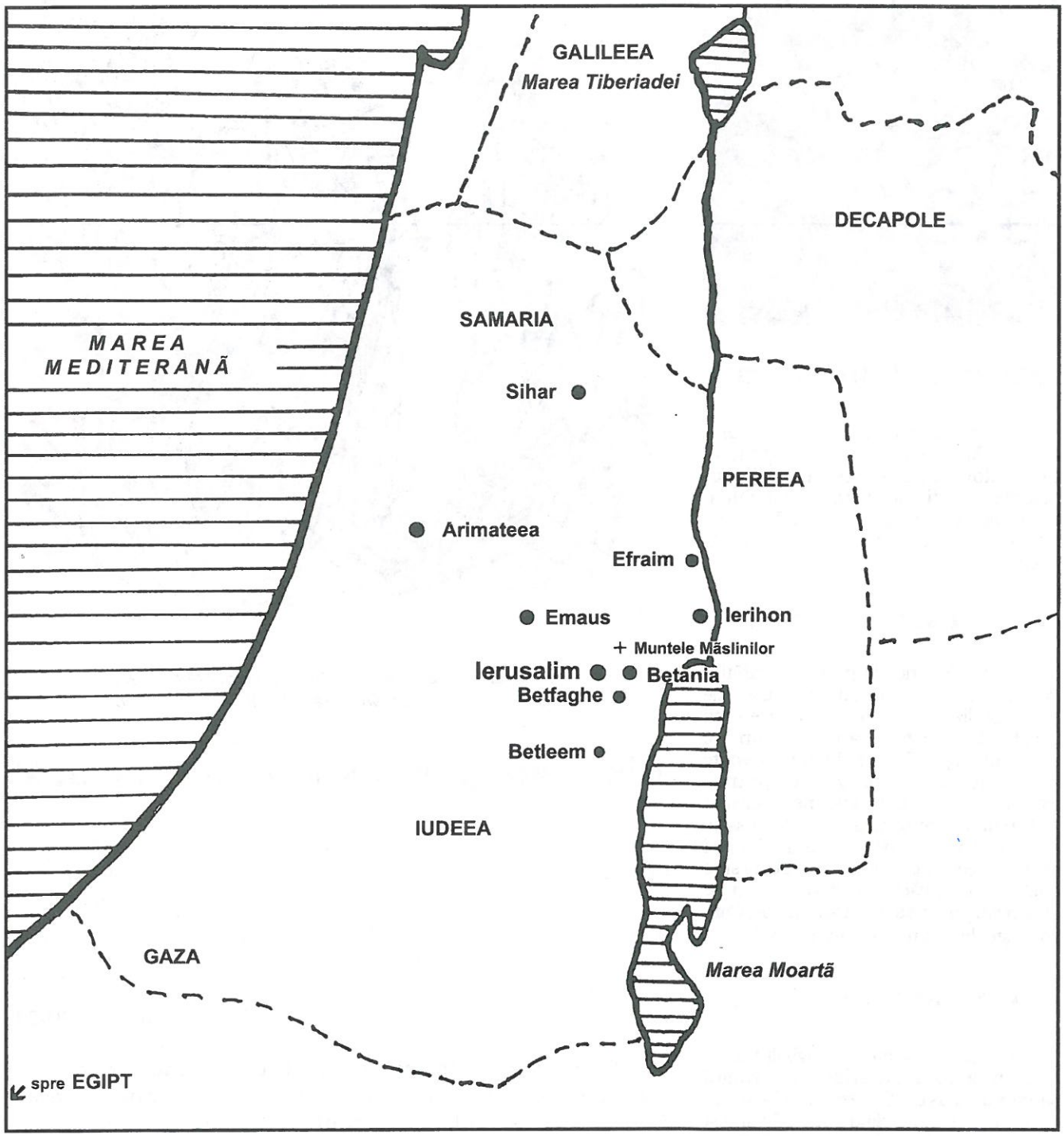

Urcarea în Ierusalim

Parcurgeți cu atenție lecțiile 23 și 24. Trasați cu un creion drumul parcurs de Iisus împreună cu ucenicii din Galileea până în Iudeea. Povestiți ce s-a întâmplat la fiecare popas.

Mărturia dată lumii

Analizați cu atenție lecțiile 34-36. Luați un creion colorat sau o carioca și trasați săgeți de la Ierusalim la locurile unde ucenicii au mers să vestească lumii Învierea lui Hristos și să propovăduiască venirea Duhului Sfânt.

Venirea Mirelui

Iisus a început să vorbească poporului despre Împărăția Cerurilor, punându-i în față o altă pildă:

Pilda celor zece fecioare

Împărăția Cerurilor se va asemăna cu zece fecioare care, luându-şi candelele, au ieşit întru întâmpinarea mirelui. Dar cinci dintre ele erau nebune şi cinci înțelepte. Cele nebune, luându-şi candelele, n-au luat cu ele şi untdelemn. Iar cele înțelepte, o dată cu candelele, şi-au luat şi untdelemn în vase. Dar, zăbovind mirele, au ațipit toate şi au adormit. Iar la miezul nopții s-a făcut strigare: „Iată, vine mirele! Ieşiți întru întâmpinarea lui!". Atunci s-au sculat toate fecioarele acelea şi şi-au împodobit candelele. Iar cele nebune le-au zis celor înțelepte: „Dați-ne din untdelemnul vostru, că ni se sting candelele". Dar cele înțelepte le-au răspuns, zicând: „Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vând şi cumpărați-vă". Deci, plecând ele să cumpere, a venit mirele, iar cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă şi uşa s-a închis. Mai pe urmă, au sosit şi celelalte fecioare, zicând: „Doamne, Doamne, deschide-ne!". Iar el, răspunzând, le-a zis: „Adevăr vă spun, pe voi nu vă ştiu!".

Drept aceea, privegheați, că nu ştiți ziua şi nici ceasul când vine Fiul Omului.

Pilda talanților

Iisus a continuat cu o nouă pildă referitoare la un om care şi-a lăsat averea slujitorilor, ca aceştia să aibă grijă de ea câtă vreme el va fi plecat într-o călătorie.

Un om, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuția sa sub forma unor talanți (talantul era o cantitate mare de aur sau argint, măsurată pe cântar; un talant putea reprezenta echivalentul venitului unei persoane pe zece ani). Unuia dintre slujitori i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi apoi a plecat. Plecând îndată cel ce primise cinci talanți, i-a folosit bine şi a izbutit să câştige alți cinci talanți. De asemenea, şi cel cu doi a câştigat încă doi. Iar cel ce primise un talant s-a dus, a săpat în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său. După multă vreme, a venit şi stăpânul acelor slugi şi s-a socotit cu ele. Şi, apropiindu-se cel care primise cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: „Doamne, cinci talanți mi-ai dat; iată alți cinci talanți am câştigat cu ei". Zisu-i-a stăpânul: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău". Apropiindu-se şi cel care primise doi talanți, a zis: „Doamne, doi talanți mi-ai dat; iată alți doi talanți am câştigat cu ei". Zisu-i-a stăpânul: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău". Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: „Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai răspândit şi, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău". Şi, răspunzând, stăpânul său i-a zis: „Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am răspândit. Se cuvenea deci să dai argintul meu la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ceea ce este al meu cu dobândă. Aşadar, luați de la el talantul şi dați-l celui care are zece talanți. Că tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce nu are se va lua şi ceea ce i se pare că are. Iar pe sluga cea netrebnică aruncați-o în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinților".

Iisus le-a înfățişat apoi celor ce-L ascultau pilda despre Judecata viitoare (vezi lecția 26), arătându-le că roadele cele bune se pot obține în multe feluri. La Judecată vom fi întrebați ce am făcut cu darurile oferite nouă de Dumnezeu. Dacă am abuzat de ele sau nu le-am folosit deloc, Domnul va fi aspru cu noi şi vom avea parte de osânda veşnică. În schimb, cei care îşi folosesc darurile încredințate, aducând roade bune, vor intra cu drepții în viața veşnică.

După ce a sfârşit toate acestea, a zis Iisus către ucenicii Săi: „Ştiți că peste două zile vor fi Paştile, şi Fiul Omului va fi dat să fie răstignit".

Slujbele din Săptămâna Patimilor oferă posibilitatea excelentă de a constata cum preia Biserica pasajele din Sfânta Scriptură (pilde, întâlniri ale Mântuitorului cu diferiți oameni) și le pune înaintea ochilor noștri ca pe niște oglinzi unde ne vedem așa cum suntem în realitate. Reușim astfel să ne distingem foarte clar atitudinile, capacitățile, precum și răspunderea pentru propria noastră mântuire care depinde în mare măsură de ceea ce facem și de ceea ce nu reușim să facem. Fragmentele din Scriptură apar în cântările și rugăciunile din cultul bisericesc și oferă credincioșilor exemple, avertismente sau îndemnuri pline de bucurie pentru o viețuire creștină adevărată.

Aceste pilde și istorisiri au fost incluse în lecțiile din săptămânile anterioare. Următoarele tropare și rugăciuni din Săptămâna Patimilor se bazează pe câte un fragment din Sfânta Scriptură, pus alături de indicația referitoare la slujba propriu-zisă din care sunt preluate.

Parcurgeți-le împreună cu familia, apoi meditați asupra următoarelor probleme:

1. De ce credeți că Biserica a ales să folosească într-o slujbă pasajul respectiv?

2. Ce mesaj ne transmite imnul sau rugăciunea respectivă? Cum se raportează acest mesaj la pasajul biblic aflat la baza imnului?

3. Căror condiții sau împrejurări anume din viețile noastre li se adresează acest mesaj?

4. Ce putem face pentru a lua aminte la mesajul pe care Biserica ni-l transmite?

Imnele din Săptămâna Patimilor

Slujbele Mirelui

1. Iată, Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; iar nevrednic este iarăși cel pe care-l va afla lenevindu-se. Vezi, dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreuiezi, ca să nu te dai morții și afară de Împărăție să te încui; ci te deșteaptă, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeule; pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi! *(Utrenia din Sfânta și Marea Zi Luni; Matei 25, 1-13.)*

2. Întru strălucirile Sfinților Tăi cum voi intra eu, nevrednicul? Că, de voi cuteza să intru împreună în cămară, haina mă vădește că nu este de nuntă, și legat mă vor scoate îngerii afară. Curățește-mi, Doamne, întinăciunea sufletului meu, și mă mântuiește, ca un iubitor de oameni! *(Utrenia din Sfânta și Marea Zi Marți; Matei 22, 1-14.)*

3. Veniți, credincioșilor, să lucrăm Stăpânului cu osârdie, că împarte slugilor bogăție; și fiecare dintre noi să înmulțim talantul harului, după măsură. Unul să aducă înțelepciune prin fapte bune; iar altul să săvârșească slujba luminării; credinciosul să împărtășească cuvântul său celui ce nu știe tainele, și altul să-și împartă bogăția săracilor. Că așa vom înmulți împrumutul. Și, ca niște economi credincioși ai harului, ne vom învrednici de bucuria Stăpânului. De care învrednicește-ne pe noi, Hristoase, Dumnezeule, ca un iubitor de oameni! *(Utrenia din Sfânta și Marea Zi Marți; Matei 25, 14-30.)*

4. Păcătoasa, ștergând cu căldură Preacuratele Tale picioare cu părul capului ei, și din adânc suspinând, a strigat cu plângere: Îndurate, nu mă lepăda, nici nu mă urî, Dumnezeul meu, ci mă primește pe mine, ceea ce mă pocăiesc, și mă mântuiește, ca un iubitor de oameni! *(Utrenia din Sfânta și Marea Zi Miercuri; Matei 26, 6-13.)*

Talanții

(Matei 25, 20-30)

Domnu-arată-mpărăția
Semănând c-un om bogat
Ce și-a împărțit averea
Între slugi... și a plecat.

Cinci talanți cel ce primise
Mai făcu alți cinci cu ei,
Cel cu doi, alți doi aduse,
Căci lucrase cu temei.

Dar cel ce primise unul
În pământ l-a îngropat,
Ticluind să-ntoarcă-ntocmai
Cât stăpânul său i-a dat...

...Când bogatul se întoarse,
Luă talantul celui rău
Și-l dădu celui cu zece...
...Iar pe leneș, la călău.

*

Când veni-va-n Slavă Fiul Omului,
Cu toți Sfinții Îngeri stol în jurul Lui,
Pe-acel care-n slujba-I fost-a credincios
Stăpân pe-ale Sale-l va numi Hristos.

Cristian MIHALACHE

Ca Ioan

Ca Ioan aș vrea – la Cina cea de Taină –
Să rezem capul meu de sfântul umăr;
Să m-odihnesc de zbucium și de luptă;
Să uit de tot, simțindu-Te pe Tine
Aproape, auzindu-Ți răsuflarea.
Ca Ioan aș vrea să simt cum a Ta mână
Ia cupa, frânge pâinea și-mpărțește
Împărtășania în jurul mesei;
Să se dezmierde părul dulce; vocea
Asemeni foșnetului nopții fie.
Ca Ioan aș vrea să mă proptesc de Tine,
Să fiu iubitul Tău. Aș vrea, Iisuse,
Să m-odihnesc ținându-Te în brațe
Și-mbrățișat de Tine să visez.

Ștefan I. NENIȚESCU

Cântecul Potirului

Când holda tăiată de seceri fu gata,
Bunicul și tata
Lăsară o chită de spice-n picioare,
Legând-o cucernic c-un fir de cicoare,
Iar spicele-n soare sclipeau mătăsos
Să-nchipuie Barba lui Domnul Hristos.

Când pâinea-n cuptor semănă cu arama
Bunica și mama
Scoțând-o sfielnic cu semnele crucii,
Purtau parcă moaște cinstite și lucii,
Că pâinea, dând abur cu dulce miros,
Părea că eFața lui Domnul Hristos.

Și, iată, potirul la gură Te-aduce,
Iisuse Hristoase, Tu, Jertfă pe Cruce,
Hrănește-mă, mană de Sfânt Dumnezeu...
Ca bobul în spice și mustu-n ciorchine
Ești totul în toate și toate-s prin Tine,
Tu, Pâinea de-a pururi a neamului meu.

Din coarda de viță ce-nfășură crama,
Bunica și mama
Mi-au rupt un ciorchine, spunându-mi povestea:
– Copile, grăiră, broboanele-acestea
Sunt lacrimi de mamă vărsate prinos
La Caznele Domnului nostru Hristos.

Apoi, când culesul de struguri fu gata,
Bunicul și tata,
În joc de călcâie zdrobind nestemate
Ce lasă ca rană șuvoaie-nspumate:
– Copile, grăiră, e must sângeros
Din Inima Domnului nostru Hristos.

Și, iată, potirul la gură Te-aduce,
Iisuse Hristoase, Tu, Jertfă pe Cruce,
Adapă-mă, sevă de Sfânt Dumnezeu!
Ca bobul în spice, ca mustu-n ciorchine
Ești totul în toate și toate-s prin Tine,
Tu, vinul de-a pururi al neamului meu.

Podgorii bogate și lanuri mănoase
Pământul acesta, Iisuse Hristoase,
E raiul în care ne-a vrut Dumnezeu...
Privește-Te-n vie și vezi-Te-n grâne
Și sângeră-n struguri și frânge-Te-n pâine,
Tu, viața de-a pururi a neamului meu.

Nichifor CRAINIC

Lecția 28

Cina cea de Taină

Săptămâna Patimilor

În săptămâna de la sfârșitul Postului Mare, numită și Săptămâna Patimilor, retrăim ultimele zile și evenimente din viața Mântuitorului. Fiecare zi a acestei săptămâni este numită în Triod *„Sfânta și Marea Zi..." (Luni, Marți, Miercuri* etc.)

Am studiat deja temele acestor prime trei zile: ele ne atrăgeau atenția asupra Judecății de Apoi și asupra celei de-a Doua Veniri a lui Hristos, când Fiul lui Dumnezeu va veni iarăși ca Judecător, iar viii și morții vor fi judecați și își vor lua răsplata: unii, viața veșnică, alții, osânda veșnică.

Tot atunci, Iisus Hristos va veni ca Mire pentru a-Și lua Mireasa, Biserica Sa, și a o duce la nunta veșnică, în Împărăția Cerurilor. Cei care s-au pregătit de pe acum, din viața pământească, vor fi întâmpinați de Hristos și primiți în lumina și bucuria veșnică a Împărăției Cerurilor, unde vor trăi în comuniune cu El în veci.

Patimile Domnului

Zilele din urmă ale Săptămânii Patimilor au drept puncte centrale de interes Cina cea de Taină (masa pascală pe care Iisus a mâncat-o împreună cu ucenicii), trădarea Lui de către Iuda, procesul și Moartea Domnului pe Cruce. O dată cu aceste ultime evenimente, intrăm în perioada numită în slujbe „Paștele cel de trei zile". Cuvântul „Paște" înseamnă „trecere"; iar aceste zile sunt timpul în care noi celebrăm trecerea Mântuitorului de la moarte la viață. Prin moartea Lui pe Cruce, Iisus ne-a dăruit o nouă viață și S-a făcut pentru noi o nouă trecere, un nou Paște!

Iisus mănâncă împreună cu ucenicii un nou Paște

Paștile cele vechi și Paștele cel nou

„Cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paști, mai înainte de Patima Mea. Căci zic vouă că de acum nu-l voi mai mânca, până când nu va fi desăvârșit în Împărăția lui Dumnezeu."

(Luca 22, 15-16)

Iisus venise împreună cu ucenicii în Ierusalim pentru sărbătoarea anuală a Paștilor, asemeni multor alți evrei care încercau să prăznuiască cea mai sfântă sărbătoare a lor în Orașul Sfânt. La Paștile iudaic se comemora prima „trecere", aceea în care Dumnezeu a trecut de casele evreilor, ucigând doar pe cei întâi-născuți ai egiptenilor, astfel încât Faraon, înspăimântat, le-a dat drumul evreilor să plece, iar aceștia au fugit în grabă, ieșind din Egipt. Apoi, cu ajutorul lui Dumnezeu, Moise și poporul ales au trecut Marea Roșie, în vreme ce Faraon împreună cu oastea sa au pierit înecați în mare, cu tot cu căruțele lor, pe când îi urmăreau pe evrei ca să-i prindă și să-i ucidă. Dumnezeu a eliberat pe poporul Său din robie și l-a călăuzit într-un pământ nou. De fapt, când Iisus a sărbătorit ultimul Său Paște a dat ucenicilor o nouă Cină pascală, iar pâinii și vinului le-a dat un nou înțeles și o nouă întrebuințare, zicând: „Acesta este Trupul Meu; ...Acesta este Sângele Meu, al legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor."

Paştile cele vechi şi Paştele cel nou

„Iată vin zile, zice Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel şi cu casa lui Iuda un legământ nou. Însă nu ca legământul pe care l-am încheiat cu părinţii lor în ziua când i-am luat de mână, ca să-i scot din pământul Egiptului. Acel legământ ei l-au călcat, deşi Eu am rămas în legătură cu ei, zice Domnul.

Dar iată legământul pe care-l voi încheia cu casa lui Israel, după zilele acelea, zice Domnul: Voi pune legea Mea înăuntrul lor şi pe inimile lor le voi scrie şi le voi fi Dumnezeu, iar ei Îmi vor fi popor. Şi nu se vor mai învăţa unul pe altul şi frate pe frate, zicând: «Cunoaşteţi pe Domnul!», că toţi de la sine Mă vor cunoaşte, de la mic până la mare, zice Domnul, pentru că Eu voi ierta fărădelegile lor şi păcatele lor nu le voi mai pomeni" (Ier 31, 31-34).

1. Primul Paşte: Dumnezeu izbăveşte pe poporul Său din robia Egiptului şi îl călăuzeşte spre un pământ nou (Ieş 12, 1-14; 24-27).

2. Iisus mănâncă ultima masă de Paşti împreună cu ucenicii Săi (Mt 26, 20-29).

3. Noi mâncăm Paştele cel nou spre pomenirea Morţii şi a Învierii lui Iisus din morţi (I Cor 11, 23-26).

Ilustraţi în fiecare căsuţă evenimentul biblic ori modul cum este el pomenit în Biserică. Spre a vă uşura munca, revedeţi lecţia 3 din Partea I a Manualului (pentru prima căsuţă).

Pentru a doua căsuţă consultaţi lecţia de faţă. În cazul celei de-a treia imagini, gândiţi-vă la felul cum Biserica zilelor noastre pomeneşte faptele mântuitoare ale Domnului Iisus Hristos.

Iisus la Cina cea de Taină

Iuda unelteşte să-L vândă pe Mântuitorul

Bătrânii şi preoţii s-au adunat în palatul lui Caiafa pentru a se sfătui cum să-L prindă şi să-L omoare pe Iisus, fără ca poporul să afle. Şi s-au hotărât să aştepte până vor trece Paştile, ca să nu stârnească tulburare în rândul poporului şi să se lipsească astfel de sprijinul şi consideraţia lui. Aflându-se Iisus în Betania, în casa lui Simon Leprosul, a venit la El o femeie având un alabastru cu mir de nard curat şi l-a turnat pe capul lui Iisus. Dar Iuda a cârtit împotriva femeii, zicând că mai bine s-ar fi vândut acel mir şi banii obţinuţi s-ar fi dat săracilor, fiindcă mirul acela era de mare preţ. Întrucât Iisus l-a mustrat pentru vorbele sale, Iuda s-a dus la arhierei şi le-a zis: „Ce vreţi să-mi daţi, şi eu vi-L voi da în mână?" Iar ei i-au dat treizeci de arginţi. Şi de atunci el căuta un prilej potrivit ca să-L dea în mâna lor, fără ca poporul să ştie.

Ucenicii pregătesc Paştile

În ziua cea dintâi a Azimelor, pe când jertfeau Paştile, ucenicii L-au întrebat: „Unde vrei să mergem să-Ţi gătim, ca să mănânci Paştile?" Iisus le-a zis: „Mergeţi în cetate şi vă va întâmpina un om ducând un urcior cu apă; mergeţi după el; şi acolo unde va intra el, spuneţi stăpânului casei că Învăţătorul zice: Unde este odaia în care să mănânc Paştile împreună cu ucenicii Mei? Iar el vă va arăta un foişor mare, gata aşternut". Şi au ieşit ucenicii şi au venit în cetate şi au găsit aşa cum le spusese El şi au gătit Paştile.

Iisus spală picioarele ucenicilor

În seara dinaintea Paştilor, cunoscând Domnul că a sosit ceasul să treacă din lumea aceasta la Tatăl, le-a dat prietenilor Săi o cutremurătoare dovadă de dragoste. Cina fiind pusă, Iisus S-a sculat de la Cină, S-a dezbrăcat de haine şi, luând un ştergar, S-a încins cu el. După aceea, a turnat apă în vasul de spălat, a îngenuncheat şi a început să spele picioarele ucenicilor Săi. Văzând aceasta, ei s-au mirat. Spălarea picioarelor musafirilor era un obicei des practicat în Iudeea, însă treaba aceasta era îndeplinită de sluga cea mai măruntă din casă. Deci, când a venit Iisus la Simon Petru, acesta I-a zis: „Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele?" Iisus i-a răspuns, zicând: „Ceea ce fac Eu, tu nu ştii acum, dar vei înţelege după aceasta". Petru I-a zis: „Niciodată nu-mi vei spăla Tu mie picioarele!" Iisus i-a răspuns. „Dacă nu te voi spăla, nu ai parte cu Mine". Zisu-I-a Simon Petru: „Atunci, Doamne, spală-mi nu numai picioarele, ci şi mâinile şi capul..." Dar Iisus i-a spus că cel ce s-a îmbăiat nu are nevoie să-i fie spălate decât picioarele, căci e curat tot. Apoi, cunoscând că nu toţi aveau inimile curate, a adăugat: „Şi voi sunteţi curaţi, dar nu toţi...", că îl ştia pe cel care avea să-L vândă.

„Să vă iubiţi unul pe altul aşa cum v-am iubit Eu pe voi"

După ce le-a spălat picioarele şi Şi-a luat hainele, S-a aşezat iar la masă şi le-a zis: „Înţelegeţi ce-am făcut Eu cu voi? Voi Mă numiţi pe Mine Învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi, fiindcă sunt. Deci dacă Eu, Domnul şi Învăţătorul, v-am spălat vouă picioarele, şi voi sunteţi datori să vă spălaţi picioarele unii altora; că pildă v-am dat, ca şi voi să faceţi aşa cum am făcut Eu cu voi". Mai târziu, Iisus le va spune: „Aceasta este porunca Mea: Să vă iubiţi unul pe altul aşa cum v-am iubit Eu pe voi. Mai mare iubire decât aceasta nimeni nu are, să-şi pună cineva viaţa pentru prietenii săi. Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi, fiindcă sluga nu ştie ce face stăpânul său; ci v-am numit prieteni, pentru că pe toate pe care le-am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute".

„Unul dintre voi Mă va vinde"

Diavolul pusese dinainte în inima lui Iuda Iscarioteanul gândul de a-L vinde pe Domnul. Dar, întrucât Iisus ştia că Tatăl I-a încredinţat Lui toate, că de la Dumnezeu a ieşit şi la Dumnezeu urma să meargă în curând, le-a zis celor doisprezece ucenici pe când şedea la masă cu ei: „Adevăr vă grăiesc că unul dintre voi Mă va vinde". Şi ei, întristându-se foarte, au început să-I zică fiecare: „Doamne, nu cumva sunt eu?..." Iar El, răspunzând, a zis: „Cel care a întins cu Mine în blid, acela Mă va vinde. Fiul Omului merge precum este scris despre El. Dar vai acelui om prin care Fiul Omului e vândut; bine-i era aceluia de nu s-ar fi născut". Atunci a zis şi Iuda: „Nu cumva sunt eu, Învăţătorule?...". Răspunsu-i-a Iisus: „Tu ai zis".

„Luaţi, mâncaţi, acesta este Trupul Meu..."

Şi, pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine şi binecuvântând, a frânt şi le-a dat-o ucenicilor, zicând: „Luaţi, mâncaţi, acesta este Trupul Meu". Apoi, luând paharul şi mulţumind, le-a dat, zicând: „Beţi dintru acesta toţi, că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor. Şi vă spun Eu vouă că de acum nu voi mai bea din acest rod al viţei până în ziua aceea când îl voi bea cu voi, nou, în Împărăţia Tatălui Meu". Şi, după ce au cântat imne de laudă, au ieşit la Muntele Măslinilor.

Biblia în Săptămâna Mare

Completați căsuțele cu câteva însemnări asupra unor teme, evenimente sau rânduieli liturgice speciale din Săptămâna Patimilor, incluzând și citatele biblice corespunzătoare acestora:	**Teme și evenimente biblice**	**Citate biblice corespunzătoare**	**Imne liturgice speciale**	**Rânduieli liturgice deosebite**
Sfânta și Marea Luni				
Sfânta și Marea Marți				
Sfânta și Marea Miercuri				
Sfânta și Marea Joi				
Sfânta și Marea Vineri				
Sfânta și Marea Sâmbătă				
Ziua Învierii: Paștile				

1. Scrieți următoarele cuvinte pe cartonașe sau pe bucățele de hârtie: ***credincios, înspăimântat, sigur pe mine, laș, iubitor, curajos, pocăit, mândru, puternic, slab, neclintit în credință, neînțelegător, irascibil.***

2. Adunați-vă toată familia și puneți aceste cuvinte în mijloc, pe o masă, unde vor putea fi văzute de toți. După ce le-ați analizat pe toate, decideți care dintre ele reprezintă atributele unui bun creștin și care nu. Este posibil ca nu toți cei prezenți să fie de acord cu anumite cuvinte ce conțin o nuanță de „neutralitate", dar aceasta nu constituie o problemă majoră. Discutați apoi despre alegerile voastre și găsiți exemple de comportament potrivite cu fiecare cuvânt în parte.

3. Citiți cu toții următoarele fragmente biblice referitoare la Sfântul Apostol Petru: ***Ioan 1, 40-42, Matei 16, 21-23, Marcu 14, 32-37, Luca 22, 31-34, Ioan 18, 3-11, Luca 22, 54-62****. Urmăriți apoi dacă vreun cuvânt din cele de pe cartonașe se potrivește cu evenimentele biblice. Printre cele considerate de voi a nu fi atributele unui bun creștin, găsiți unul care să descrie ceea ce a făcut Sfântul Apostol Petru. Nu este nevoie ca toată lumea să facă aceleași alegeri și nici nu trebuie să căutați să găsiți câte un cuvânt potrivit pentru fiecare eveniment din viața Apostolului Petru. Este foarte probabil însă ca familia dumneavoastră să afle că unele dintre cele mai rele atribute sunt aplicabile faptelor Apostolului Petru.*

4. Discutați cu familia despre ceea ce s-a întâmplat în cele din urmă cu Apostolul Petru: a ajuns unul dintre Apostolii de frunte, L-a mărturisit pe Hristos în fața multor categorii de oameni și a suferit moarte martirică, asemeni altor Sfinții Apostoli.

5. Luând aminte la faptele Apostolului Petru, ne dăm seama că nici noi nu avem toate calitățile unui bun creștin. Dimpotrivă, de multe ori oamenii văd la noi fapte nu tocmai creștinești, iar alteori descoperim noi înșine trăsături nu tocmai bune, dar destul de puternice ca să ne determine o mare parte din comportamentul nostru cotidian. Cu toate acestea, Hristos va continua să ne iubească la fel ca și până acum, să ne ierte și să ne dea șansa de a-I sluji și de a fi împreună cu El. Domnul așteaptă, din dragoste de oameni, să ne întoarcem la El prin pocăință și să ne înnoim viața prin lucrarea faptelor bineplăcute Lui. Mântuitorul nu ne va îndepărta de la Sine – deși suntem imperfecți, neputincioși și zăbavnici în a-I împlini voia până la capăt –, ci ne va socoti întotdeauna copiii lui Dumnezeu, frații Săi mai mici, pentru mântuirea cărora El a venit în lume.

O poruncă nouă

În Evanghelia de la Ioan citim despre ceea ce Mântuitorul a făcut pentru ucenicii Săi la Cina cea de Taină.

Citiți și voi capitolul 13 al acestei Evanghelii, mai ales versetele 12-17, și notați ce a făcut Iisus și ce explicație le-a dat ucenicilor cu privire la fapta Sa.

.....

.....

- *De ce au fost uimiți ucenicii când au văzut ce a făcut Iisus?*

.....

- *Care este porunca cea nouă dată de Hristos ucenicilor Săi? (vezi versetul 34)*

.....

- *De ce credeți că Iisus numește porunca „nouă"? (vezi Lecția 3 sau Ieșire 12)*

.....

- *Cum vor cunoaște oamenii (cei care se vor întâlni cu ucenicii Mântuitorului) că ucenicii respectă porunca aceasta? (vezi versetul 35)*

.....

- *Cum poți tu împlini în viața ta de zi cu zi porunca cea nouă dată de Hristos?*

.....

Cina cea de Taină

(Luca 22, 14-20)

Acum Domnul e la Cina
Cea de Taină, cu ai Săi;
În curând se vor desparte
Şi-o să-L prindă toţi cei răi.
El ia Pâinea şi le-o frânge,
Zicând: „Iată Trupul Meu
Şi Paharu-acesta este
Sângele ce-Mi dărui Eu...

Să mâncaţi şi beţi din Mine,
Ca să Mă aveţi în voi,
Eu în voi şi voi în Mine,
Asta-i Taina Vieţii Noi...
Cu cel ce se-mpărtăşeşte
Cu-al Meu Trup şi Sânge Sfânt
Şi trăieşte-n curăţie
Eu fac veşnic Legământ..."

*

Veniţi cu credinţă şi vă-mpărtăşiţi,
Domnu-n voi să fie, voi în El să fiţi.
Cine este-n Domnul arde luminos,
Viaţa lui arată Viaţa lui Hristos.

Traian DORZ

Vizita

Eu nu ştiu dacă voi putea urca vreodată la Tine,
Tu însă, Doamne, cobori când vrei: măcar în treacăt.
Vino, Te-aştept în cămăruţă la mine...
...Cum n-am pe nimeni, nici zăvor, nici lacăt,

Pune straja Ta la uşă şi la fereastră,
Să nu intre peste noi nici bine nici rău
Care să tulbure petrecerea noastră,
O zi întreagă, Doamne, să fiu numai al Tău.

Vasile VOICULESCU

Iisus

Ai fost un om şi-ai pătimit ca dânsul...
Un Dumnezeu – cum Te credeau părinţii –
Pluteşte-n veci deasupra suferinţii:
El nu ne poate înţelege plânsul.

Pe Dumnezeu, de L-am vedea în cuie,
Cu pieptul plin de lănci, cu pieptul supt,
A spune că-i un joc, dar jertfă nu e:
El din fiinţa Lui nimic n-a rupt.

Dar Tu ai sângerat pe negre căi,
Subt umilinţi ce nu le ştie cerul;
Tu ai gemut, când Te pătrunse fierul,
De-au tremurat şi ucigaşii Ţăi.

Şi ochii Tăi cei blânzi se înnoptară,
Şi gura Ta s-a-nvineţit de chin,
Şi duhul Tău ce nu putea să moară,
A strâns din trup suspin după suspin...

Un om, un om, prin patimile Tale!
Şi totuşi cât de sus, Lumina mea,
Te-a înălţat răbdarea sfânt-a Ta!
De mila Ta, de glasul Tău de jale,

Să se deştepte morţi de mii de vremi
Şi-adâncul lumii să se înfioare,
Iar Tu să ai privirea iertătoare,
Un om să fii şi tot să nu blestemi!

Cum au putut să steie laolaltă
Atâta chin ş-atâta bunătate?
Se răsuceşte mintea şi nu poate
Să Te urmeze-n lumea Ta înaltă...

Panait CERNA

Taină de Primăvară

În alb întregul pomişor e îmbrăcat
Ca o fetiţă care mândră s-a gătit
Să meargă la biserica din sat.
(În Săptămâna-Mare toţi copiii au postit.)
Altarul cerului de stele mici luceşte,
Potir de-argint acuma luna se apleacă
Pe buzele-i ating o tremurată cracă.
În şoaptă, pomişorul alb se spovedeşte.

Adrian MANIU

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 29

A sosit ceasul

Iisus Se roagă Tatălui

Iisus ştia că sfârşitul era aproape, de aceea S-a dus în Grădina Ghetsimani ca să Se roage: „Părinte, a venit ceasul! Preaslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul să Te preaslăvească. Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viaţă veşnică tuturor acelora pe care Tu i-ai dat Lui. Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis. Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac l-am săvârşit. Şi acum, preaslăveşte-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuţi, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea" (In. 17, 1-5).

Am învăţat în urmă cu multe lecţii că Iisus S-a făcut om, pentru a mântui lumea din păcat şi din moarte. Păcatul rupe legătura noastră cu Dumnezeu şi ne îndepărtează de El. Ştim din exemplul lui Adam şi al Evei că nimeni nu poate trăi fără Dumnezeu, căci numai Dumnezeu ne aduce la viaţă şi ne menţine în viaţă.

Iisus dă viaţă

Citiţi rugăciunea lui Iisus din pasajul biblic de mai sus şi dezbateţi următoarele întrebări:

1. Ce vrea să spună Iisus prin cuvintele: „A venit ceasul"? Ce este pe cale să se întâmple?

2. Pentru săvârşirea cărui lucru L-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său pe pământ?

3. Ce cuvinte dovedesc că Iisus era cu adevărat Fiul lui Dumnezeu?

4. Cum Îl numeşte Iisus pe Dumnezeu?

Ucenicul Iuda Îl trădează pe Iisus în grădina Ghetsimani

Ucenicii şi trădătorii

„Simone, Simone, iată, satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu, dar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară credinţa ta. Şi tu, oarecând, întorcându-te, întăreşte pe fraţii tăi". Iar Petru a zis: „Doamne, cu Tine sunt gata să merg şi în temniţă, şi la moarte!" Iisus i-a zis: „Zic ţie, Petre, nu va cânta astăzi cocoşul până ce de trei ori te vei lepăda de Mine."

(Luca 22, 31-34)

Adeseori în viaţă facem promisiuni pe care jurăm să nu le încălcăm, dar devenim slabi, ne lăsăm ispitiţi, sau uităm şi călcăm pur şi simplu jurământul. Iisus Îşi avertizează prietenii cei mai apropiaţi că vor fugi, ori vor tăgădui că-L cunosc, atunci când va fi arestat, judecat şi condamnat să moară pe Cruce. În lecţiile următoare şi în slujbele din toată Săptămâna Patimilor vom vedea pe Iuda trădându-L pe Iisus, pe ucenici părăsindu-L şi pe Petru lepădându-se de El. Dar vom vedea şi pe mulţi alţii care vor rămâne cu Iisus până la capăt, căci El, murind pe Cruce, ne dă în schimb viaţa Lui. Să ne gândim fiecare cum putem fi credincioşi următori ai lui Hristos.

Sfânta Maria Egipteanca – un model de pocăință

În Postul Mare din anul 526, un părinte al pustiei, pe nume Zosima, a trecut Iordanul și s-a retras în pustie, să se roage în singurătate. Tot ce a trăit acolo a scris mai târziu, pentru a putea fi de folos și fraților săi de mănăstire. Parcurgând sute de generații, cuvintele lui Zosima au ajuns și la noi ca să aducă înaintea noastră relatarea uimitoarei sale întâlniri cu Maria Egipteanca, marea sfântă pe care o sărbătorim an de an în duminica a cincea din Postul Mare.

O întâlnire ciudată în pustie

Într-o zi, pe când umbla în adâncul pustiei de dincolo de râul Iordan, Zosima a văzut în depărtare o persoană foarte slabă, îmbătrânită, cu trupul gol și părul alb ca lâna curgându-i până pe umeri. La vederea lui Zosima, arătarea aceea a început să fugă de el. Zosima a alergat după ea și, în ciuda bătrâneții, a ajuns-o, până la urmă, lângă un pârâu secat. Atunci ființa aceea a strigat către Zosima: „Părinte Zosima, iartă-mă, dar nu pot să mă întorc și să mă arăt în fața ta astfel. Sunt femeie și, după cum vezi, goală..." Călugărul i-a aruncat haina sa veche și roasă, iar femeia s-a învelit în ea și s-a întors spre el.

În robia unei vieți păcătoase

Uimit că femeia îi cunoștea numele, Zosima a rugat-o să-i spună cine este. Deși se rușina, femeia a început să istorisească povestea vieții ei. Născută în Egipt, de la vârsta de doisprezece ani a fugit de acasă și s-a prostituat vreme de șaptesprezece ani. Își ura viața și pe ea însăși, totuși aceasta nu o împiedica să ademenească tinerii spre păcat și să caute neîncetat plăcerea.

Într-o zi, pe când căuta victime printre marinari, s-a îmbarcat pe un vas ce se îndrepta spre Ierusalim. Ajungând acolo, a vrut să intre în biserică, însă o putere nevăzută o împiedica. Atunci s-a înspăimântat și s-a întors spre icoana Maicii Domnului aflată în pridvorul bisericii, rugând-o pe Fecioara să-i îngăduie să intre în biserică pentru a se închina Sfintei Cruci. I-a mărturisit păcatele și a promis că va merge oriunde o va îndruma Maica Domnului. A putut atunci să intre și să se închine Sfintei Cruci. La ieșire, s-a dus în fața icoanei Născătoarei de Dumnezeu și i-a mulțumit. Atunci a auzit o voce spunându-i: „Dacă vei trece Iordanul, bună odihnă vei găsi!"

Pocăința adevărată și viața cea nouă în Hristos

Căindu-se de păcatele săvârșite, Maria a cumpărat trei pâini și s-a îndreptat spre Iordan, nu mai înainte de a se opri la prima mănăstire întâlnită în cale pentru a primi Sfânta Împărtășanie. A trecut apoi Iordanul și a ajuns la acel loc pustiu unde a petrecut vreme de patruzeci și opt de ani luptându-se cu poftele și cu gândurile păcătoase. A reușit să reziste amintirilor din trecutul ei desfrânat și să sporească într-o viață de curăție sufletească prin rugăciune și hrană puțină (mâncând doar plantele găsite de ea în pustie). Primul om pe care l-a întâlnit în toți acești ani a fost Zosima. Călugărul a văzut-o în timpul rugăciunii ei înălțată ca de un cot de la pământ, încât se ruga stând în văzduh.

Ultima împărtășanie și moartea Sfintei

Maria s-a rugat de Zosima să revină peste un an ca să-i aducă Sfânta Împărtășanie. În seara respectivă, Zosima a zărit-o venind, în lumina lunii, dinspre malul îndepărtat al Iordanului. Sfânta a făcut semnul Sfintei Cruci deasupra apelor, a pășit și s-a îndreptat spre Zosima mergând pe deasupra apelor ca și cum s-ar fi aflat pe pământ uscat. După ce s-a împărtășit, a rugat pe Zosima să vină iarăși peste un an la locul de lângă pârâul secat unde s-au întâlnit întâia oară.

În anul următor, călugărul a găsit pe cuvioasa zăcând moartă și la căpătâiul ei a aflat o însemnare scrisă pe pământ: „Îngroapă, părinte Zosima, în acest loc, trupul smeritei Maria. Dă țărânei țărâna. M-am săvârșit în luna lui aprilie, pe 1, chiar în noaptea Patimii celei mântuitoare, după împărtășirea cu Sfintele Taine". Astfel a aflat și Zosima numele ei și a îngropat trupul acestei mari sfinte. Ea a murit în anul 530 și Biserica o cinstește ca pe un model de pocăință.

Pas cu pas pe urmele lui Iisus

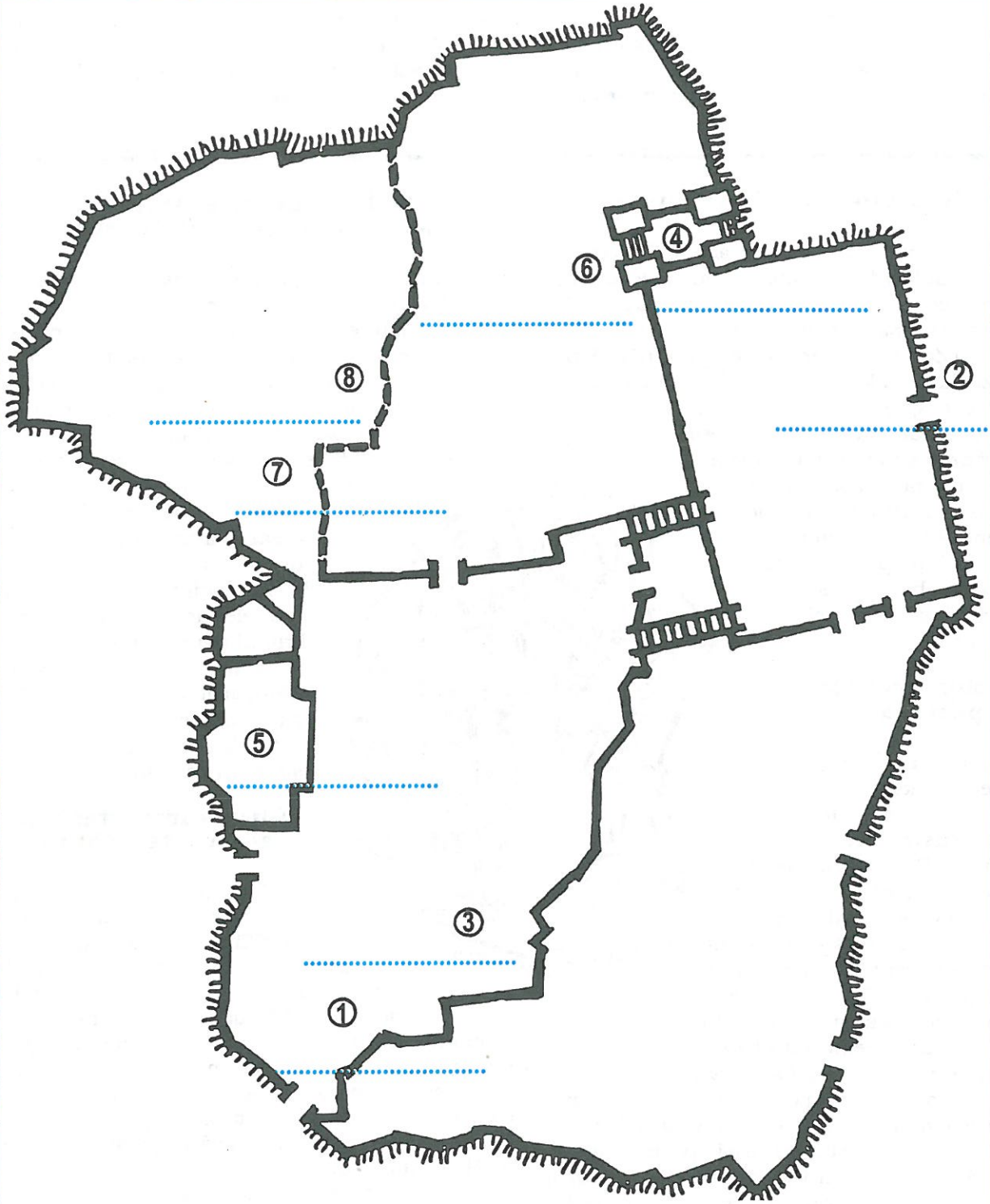

Matei 26, 30-27, 14 *Alcătuiți traseul parcurs de Iisus, numerotând etapele, începând de la 1. De vreme ce studiați împreună fragmentele biblice, căutați fiecare verset care conține o nouă etapă, apoi scrieți numele locului respectiv (pretoriu, sinedriu etc.) la locul cuvenit lui, pe traseu.*

A sosit ceasul

Iisus a mers cu ucenicii pe Muntele Măslinilor şi apoi le-a spus: „Iată, toţi Mă veţi părăsi în noaptea aceasta". Petru I-a zis: „Eu nu Te voi părăsi". Dar Iisus a răspuns: „Adevărat grăiesc ţie, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta de două ori cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine". Şi tot aşa ziceau toţi ucenicii.

Iisus Se roagă Tatălui

Apoi Iisus S-a dus dincolo de Pârâul Cedrilor, unde era o grădină numită Ghetsimani, şi a rugat pe ucenici să-L aştepte până merge El să Se roage. I-a luat cu El doar pe Petru, pe Iacov şi pe Ioan şi le-a spus: „Întristat este sufletul Meu până la moarte. Rămâneţi şi privegheaţi împreună cu Mine". Şi, mergând puţin mai înainte, a căzut cu faţa la pământ, rugându-Se şi zicând: „Avva, Părinte, toate sunt Ţie cu putinţă. Depărtează paharul acesta de la Mine. Dar nu ce voiesc Eu, ci ceea ce voieşti Tu să fie".

Iisus S-a întors la ucenici şi, găsindu-i dormind, i S-a adresat lui Petru: „N-ai avut tărie ca să veghezi cu Mine un ceas? Privegheaţi şi vă rugaţi ca să nu intraţi în ispită. Căci duhul este osârduitor, iar trupul, neputincios".

Domnul S-a rugat a doua oară, cu aceleaşi cuvinte, după care i-a găsit iarăşi pe ucenici dormind, căci ochii lor erau îngreuiaţi de somn. Şi, lăsându-i, S-a dus şi S-a rugat a treia oară. Apoi a venit la ei a treia oară şi le-a zis: „Dormiţi de-acum şi vă odihniţi. E gata! A sosit ceasul. Iată, Fiul Omului este dat în mâinile păcătoşilor. Sculaţi-vă să mergem. Iată, cel ce M-a vândut s-a apropiat".

Iuda Îl vinde pe Iisus

Atunci Iuda a venit la Iisus cu o mulţime de oameni, cu săbii şi cu ciomege, de la arhierei, de la cărturari şi de la bătrâni. Iuda s-a apropiat de Iisus şi L-a sărutat. Sărutarea era semnul prin care promisese mulţimilor că-L va arăta pe Cel ce trebuia arestat.

Citiţi cum s-au întâmplat acestea în Evanghelia după Matei 26, 47-56.

Arhiereii aduc martori

Cei care L-au prins pe Iisus L-au dus la casa lui Caiafa, arhiereul. Membrii Sinedriului încercau să găsească martori mincinoşi dispuşi să mărturisească împotriva lui Iisus, astfel încât să-L poată condamna la moarte. Până la urmă, au găsit doi bărbaţi care au depus mărturie că Iisus a afirmat că poate distruge Templul lui Dumnezeu şi apoi să-l construiască în doar trei zile. Arhiereul, sculându-se de pe scaun, I-a zis: „Nu răspunzi nimic la ceea ce mărturisesc aceştia împotriva Ta?" Iisus tăcea. Atunci Caiafa, nerăbdător, a zis: „Te jur pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de eşti Tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu". „Tu ai zis", a răspuns Iisus. „Şi de acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta Puterii (Dumnezeu-Tatăl) şi venind pe norii cerului".

Caiafa a strigat: „Ce ne mai trebuie martori? Iată, acum aţi auzit hula Lui", căci pentru arhiereu şi pentru ceilalţi acuzatori „pretenţia" lui Iisus că El este Dumnezeu era cel mai mare păcat. Ceilalţi au răspuns indignării lui Caiafa prin verdictul: „Este vinovat de moarte". Apoi au scuipat în obrazul Lui, bătându-L cu pumnii, iar unii Îi dădeau palme. Alţii Îl batjocoreau, spunând: „Prooroceşte-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit".

Petru se leapădă de Hristos

Între timp Petru, care-L urmase pe Iisus de la distanță, a fost întâmpinat de către o slujnică tânără prin cuvintele: „Și tu erai cu Iisus Galileeanul".

Citiți în continuare răspunsul lui Petru din Evanghelia după Matei 26, 69-75, pentru a vedea ce s-a întâmplat cu profeția lui Iisus.

În zorii zilei următoare, mai-marii preoțimii și bătrânii poporului au ținut sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare. Și, legându-L, L-au dus și L-au predat guvernatorului Pilat. Când Iuda a văzut cele petrecute, s-a căit și a adus înapoi arhiereilor și cărturarilor cei treizeci de arginți, zicând: „Am greșit, vânzând sânge nevinovat". Ei au răspuns: „Ce ne privește pe noi? Tu vei vedea". Iuda a aruncat atunci arginții în Templu, a plecat și, ducându-se, s-a spânzurat. Arhiereii n-au vrut să păstreze acești bani în vistieria Templului, căci erau preț de sânge, așa încât au cumpărat cu ei Țarina Olarului pentru îngroparea străinilor și a săracilor.

Iisus, judecat înaintea lui Pilat și a lui Irod

Iisus stătea înaintea lui Pilat, care era foarte mirat că Prizonierul nu răspundea la nici una dintre acuzațiile ce I se aruncau în față. Pilat știa că mai-marii iudeilor încercau să condamne un om nevinovat pe Care Îl pizmuiau, deoarece poporul Îl urma și asculta cuvintele Lui.

Pilat știa că Iisus este Galileean, ceea ce-L plasa sub o altă jurisdicție – cea a lui Irod Antipa. Acesta din urmă se afla în Ierusalim în acele zile. Deci Pilat L-a trimis la Irod. Irod auzise multe despre Iisus și spera să vadă vreo minune săvârșită de El. Și L-a întrebat Irod multe lucruri, dar El nu i-a răspuns nimic. Atunci Irod, împreună cu ostașii săi, batjocorindu-L și luându-L în râs, L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare și L-a trimis înapoi la Pilat. Guvernatorul a chemat arhiereii și poporul și le-a zis: „Nici o vină nu am găsit în acest Om, și nici Irod. N-a săvârșit nimic vrednic de moarte. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera".

Pilat încearcă să-L elibereze pe Iisus

Potrivit unui vechi obicei, guvernatorul roman avea dreptul ca la Paștele iudaic să elibereze un condamnat la moarte pe care îl alegea poporul. Pilat face și el apel la acest obicei când întreabă pe iudei: „Pe cine voiți să vă eliberez, pe Baraba sau pe Iisus Care se zice Hristos?". Pilat știa că din invidie L-au dat iudeii pe Iisus pe mâna lui și că poporul va cere să-l elibereze pe Baraba, deși acesta era un tâlhar binecunoscut. Pe de altă parte, Pilat era neliniștit, deoarece soția lui avusese un vis despre Iisus și-l avertizase să nu-L condamne pe acest Prizonier nevinovat. Mulțimea a strigat atunci să fie eliberat Baraba, iar când Pilat l-a întrebat ce să facă cu Iisus, poporul a strigat: „Răstignește-L!" Deși Pilat a insistat și i-a intrebat: „De ce? Ce rău a săvârșit Acesta?", ei strigară încă și mai tare: „Răstignește-L!"

Mulțimile Îl trimit pe Iisus la moarte

Dându-și seama că mulțimea nu mai poate fi stăpânită, Pilat și-a spălat mâinile în fața tuturor și a spus: „Nevinovat sunt de sângele Dreptului Acestuia". Apoi le-a eliberat pe Baraba, a pus să fie biciuit Iisus și L-a predat ca să fie răstignit. Soldații săi L-au dus pe Iisus în pretoriu și L-au biciuit, după care au pus pe umerii Lui o mantie roșie și pe capul Lui o coroană de spini. I-au dat în mână o trestie și au îngenuncheat înaintea Lui, spunându-I batjocoritor: „Bucură-Te, regele iudeilor!" L-au bătut, L-au scuipat și L-au lovit cu trestia, apoi L-au îmbrăcat cu hainele Lui și L-au dus să-L răstignească.

Povestea Sf. Maria Egipteanca ne permite să stabilim un contrast între o persoană care se căiește cu adevărat de păcatele sale și Iuda, ucenicul care L-a vândut pe Însuși Stăpânul său, Iisus Hristos. O astfel de comparație se face și în cadrul Deniei din Sfânta și Marea Joi a Săptămânii Patimilor (săvârșită Miercuri seara). Iuda este comparat acolo cu femeia păcătoasă care a uns picioarele lui Iisus. Imnele din această zi au în centrul atenției lor dragostea: dragostea femeii păcătoase pentru Domnul ei și iubirea de arginți a lui Iuda.

Citiți stihurile de mai jos și discutați următoarele întrebări:

1. Găsiți în stihuri vreo contradicție între atitudinea lui Iuda și cea a femeii? Dar în sufletul lui Iuda? Explicați prin câteva exemple.
2. Ce ne transmit stihurile? Cum ne ajută să ne recunoaștem propriile virtuți și slăbiciuni?

. ***„Când păcătoasa aducea mirul, atunci s-a înțeles ucenicul cu cei fărădelege. Aceea se bucura, turnând mirul cel de mult preț, iar el se grăbea să vândă pe Cel fără de preț; aceea a cunoscut pe Stăpânul, iar acesta se despărțea de Stăpânul; aceea se mântuia, iar Iuda se făcea rob al vrăjmașului. Rea este lenevirea, mare este pocăința, pe care dăruiește-o mie, Cel ce ai pătimit pentru noi, și ne mântuiește pe noi."***

. ***„Întins-a păcătoasa părul său Ție, Stăpânului, întins-a și Iuda mâinile sale la cei fărădelege. Aceea, ca să ia iertare, iar acesta ca să ia arginți. Pentru aceasta strigăm Ție, Celui ce ai fost vândut și ne-ai mântuit pe noi: Doamne, slavă Ție!"***

. ***„Iuda cel fărădelege, Doamne, care și-a întins mâna în blid, la Cină, împreună cu Tine, și-a întins mâinile fărădelege ca să ia arginții; și cel ce socotea prețul mirului, nu s-a temut a Te vinde pe Tine, Cel fără de preț; cel ce și-a întins picioarele să i le speli Tu, Stăpânul, Te-a sărutat cu vicleșug, ca să Te dea celor fărădelege. Și lepădându-se din ceata Apostolilor, și aruncând cei treizeci de arginți, n-a văzut Învierea Ta cea de a treia zi, prin care miluiește-ne pe noi."***

La Matei 14, 24-31 citim că Apostolul Petru a mers pe apă, asemeni Sfintei Maria Egipteanca. *Cu ce se deosebește experiența lui Petru de cea a Sfintei Maria? De ce credeți că se deosebesc?*

Parte din Troparul închinat Sfintei Maria Egipteanca spune despre ea următoarele: *„...Ne-ai învățat să nu ne uităm la trup, căci este trecător, ci să purtăm grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!"*

Cum ne dă exemplu Cuvioasa prin însăși viața ei de adevărul acestor cuvinte despre trup și suflet?

Cuviosul Zosima împrătășind pe Sfânta Maria Egipteanca

Trădare

(Luca 22, 47)

Acum Domnul stă şi-aşteaptă
Lângă cei trei ucenici,
Iuda-vânzătorul vine,
Cu de-ai lui, să-L lege-aici.
Vânzătorul le spusese:
– Cel pe Care-am să-L sărut
E Iisus, iar voi legaţi-L
Şi-apoi ştiţi ce-i de făcut...

Domnul le-a ieşit 'nainte,
Întrebându-i: – Ce căutaţi?
Ei, când L-au văzut, deodată
Au căzut înspăimântaţi.
Iuda sare să-L sărute,
Ceilalţi sar asupra Lui...
...În acest fel începură
Patimile Domnului.

*

Când ţi-aştepţi vrăjmaşii, ieşi 'naintea lor,
Nu te teme, Tatăl îţi va fi-ajutor!
Cât ar fi prezentul greu şi neguros,
Viitorul este tot al lui Hristos.

Traian DORZ

Solul Golgotei

Iisus veni şi-n casa mea-ntr-o seară,
Era-ntr-un tainic şi suav apus...
Şi-am stat în casă singur cu Iisus...
Şi-afară era blândă primăvară.

Atunci mi-a spus cu vocea Lui cea clară
Că oamenii sunt buni, deşi L-au dus
Să-L bată-n cuie pe Golgota, sus,
Fiindcă i-a iubit din cale-afară.

Şi mi-a mai spus că poate fi iertat
Chiar Iuda ce-L vându c-un sărutat,
Ca să-şi sporească, cu treizeci, arginţii.

Apoi, plecând, din prag mi-a spus aşa:
– Comoara sufletului, ca şi a minţii
E să iubeşti, pentru-a putea ierta.

Mihai CODREANU

De la iesle...

De la iesle, pân-la Cruce,
Cât amar, ce suflet frânt!
Ce alean, ce milă dulce
Te-a putut din cer aduce
Pe pământ?

De la staul, la Golgota,
Numai zbucium şi colind!
Trist privea spre Cruce bolta,
Munţii grei porneau revolta
Clocotind...

De pe fân şi pân-la cuie,
Numai răni şi vânătăi!
Ce cuvinte pot să spuie
Cum plângeai pe-o cărăruie
Pentru-ai Tăi?

Din Egipt, în Ghetsimanii,
Numai plâns şi privegheri!
Crunt pândeau în drum duşmanii,
Până n-au mai fost Betanii
Nicăieri.

De la iesle, pân-la mine,
Câte lacrimi, câţi martiri!...
Unde voi găsi suspine,
Doamne, să-ţi aduc depline
Mulţumiri?

Costache IOANID

Judecata

Te-am urmat cu frică... Sanhedrinul, iată,
Ferecându-şi poarta, te-a-nhăţat de ceafă.
Mintea, mare preot, strălucit caiafă,
Te târăşte-n faţa-i iar la judecată.

Mint, mişel, afară-n preajma stinsei vetre.
Doamne, dă-mi şi mie, cu puteri ne-nfrânte
De trei ori cocoşul inimii să-mi cânte
Ca atunci, în toiul tăgadei lui Petre.

Vasile VOICULESCU

Lecția 30

De la moarte la viață

Paştile celor trei zile

Ultimele zile ale Patimilor lui Hristos se numesc „Paştile celor trei zile", sau „Cele trei zile ale Trecerii Domnului nostru Iisus Hristos". Ele încep cu Cina Domnului şi se continuă cu Răstignirea, moartea şi Învierea Sa din morți. Unul din primele imne ale Paştilor, care anunță Învierea Sa, spune:

„Ziua Învierii, popoare, să ne luminăm! Paştile Domnului, Paştile! Că ***din moarte la viață*** şi ***de pe pământ la cer*** Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-i cântăm cântare de biruință: Hristos a înviat din morți!"

Paştile ca trecere

Cuvintele acestui imn ne aduc aminte că Pascha este o ***trecere*** dintr-un loc în altul sau dintr-un stadiu de existență în altul. Hristos n-a murit pe Cruce pentru ca în momentul imediat următor să învieze. A trecut câtva timp între ziua morții Sale şi ziua Învierii. De acel timp ne amintim în Sâmbăta Mare când Hristos, Dumnezeu-Omul, a coborât în adâncul iadului, în locaşul morților. El a intrat chiar pe tărâmul morții, unde stăpânea prințul întunericului şi al răului şi i-a distrus puterea, căci Dumnezeu, Care este Viață, este mai tare ca moartea. De fapt, aici începe cu adevărat Învierea...

Hristos stă în picioare deasupra porților sfărâmate ale iadului şi ridică pe cei morți la viață

De la moarte la viață Hristos ne-a trecut pe noi!

„Iisus, strigând iarăşi cu glas mare, Şi-a dat duhul. Şi, iată, catapeteasma templului s-a sfâşiat în două de sus până jos, şi pământul s-a cutremurat şi pietrele s-au despicat. Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat. Şi, ieşind din morminte, după Învierea Lui, au intrat în cetatea cea sfântă şi s-au arătat multora."

(Matei 27, 50-53)

Iisus l-a înviat pe Lazăr cel mort de patru zile, vrând astfel să arate că El are putere asupra celor vii şi a celor morți şi că, într-o zi, la învierea tuturor, va veni din nou şi va judeca pe toți oamenii. Doar în Evanghelia după Matei citim despre morții ieşiți din morminte după Învierea Domnului nostru Iisus Hristos. Era încă un semn că Fiul lui Dumnezeu avea cu adevărat puterea să învieze morții şi să dăruiască viața veşnică tuturor celor care cred în puterea Lui. Iisus a distrus puterea morții prin moartea Sa pe Cruce. A călcat moartea pentru a ne dărui o viață nouă, minunată şi strălucitoare!

Sfânta şi Marea Sâmbătă

Utrenia Sâmbetei Mari (săvârşită Vineri seara sub formă de Denie) şi Liturghia legată de Vecernie (săvârşită în Sâmbăta Mare) anunţă începutul Învierii, căci acum Hristos intră în iad, sălaşul Morţii.

Utrenia din Sâmbăta Mare

Când intrăm în biserică în seara Vinerii Mari, mormântul lui Hristos, înconjurat cu flori, se află în mijlocul bisericii, închipuit printr-o icoană mare pe pânză a punerii în mormânt a Domnului (numită ***Sfântul Epitaf***). Credincioşii intră şi se închină *înaintea* ***Sfântului Epitaf***, în timp ce strana cântă iarăşi imnul „Iosif cel cu bun chip..." pe care l-am auzit şi la slujba Vecerniei Sâmbetei Mari săvârşită Vineri după-amiază.

Psalmul 118

În prima parte a Deniei de Vineri seara – când se cântă şi Prohodul Domnului – se citeşte din Psaltire Catisma a 17-a (Psalmul 118, cel mai lung psalm biblic). Psalmul este o laudă adusă poruncilor lui Dumnezeu şi exprimă dorinţa omului de a le împlini întocmai. El vorbeşte despre plăcerea pe care o aflăm în Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce luminează paşii noştri. Psalmul ne aminteşte că Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a împlinit în chip desăvârşit poruncile dumnezeieşti. El le-a iubit întrucât Îl iubea pe Dătătorul lor, Tatăl Său, şi dorea să urmeze de bunăvoie şi neabătut voia lui Dumnezeu întru toate, până la moarte.

Tânguirile Prohodului

Strofele Prohodului meditează asupra morţii lui Hristos accentuând taina morţii Fiului lui Dumnezeu – *„Dătătorul de viaţă care* acum *zace mort!"* – şi aratându-L pe Hristos pogorându-Se acum în adâncurile iadului, locaşul morţilor unde stăpâneşte satana. Aici începe lupta dintre Hristos şi satana.

Oamenii mor din cauza păcatului. Rupându-se de Dumnezeu, omul a pierdut viaţa veşnică, întrucât fără Dumnezeu nu poate exista viaţă. Iadul a ţinut pe toţi oamenii prizonieri în moarte. Dumnezeu însă L-a trimis pe Fiul Său pe pământ ca să-l elibereze pe Adam şi pe urmaşii săi din păcat şi din moarte. Iisus, Fiul lui Dumnezeu, e fără de păcat. El Se face om şi moare pe Cruce pentru a pătrunde în iad şi a nimici puterea morţii. Hristos coboară în moarte ca să-l ridice pe Adam şi să-i readucă pe toţi la viaţă, căci în „Adam" sunt cuprinşi toţi oamenii, din toate timpurile.

Hristos intră în iad ca un biruitor. Moartea nu mai poate exista acolo unde intră Izvorul vieţii. Dumnezeu fiind, Iisus este Viaţă şi Iubire. Puterea vieţii Sale care sparge închisoarea iadului se poate asemăna cu cea a puiului ajuns la maturitate în coaja oului. Pe măsură ce el creşte, devine tot mai puternic şi mai plin de viaţă. Coaja nu-l mai încape şi puiul o sparge, ieşind din ou spre o nouă viaţă.

Dragostea este mai tare decât moartea!

Înconjurând biserica în seara Vinerii Mari, pe întuneric, ne gândim la Hristos Care intră în iad, sfărâmând puterea morţii. Răscolind iadul în căutarea lui Adam, El umple tot locul cu Viaţa şi cu Iubirea Sa. Îl goleşte şi-l sfărâmă chiar din interior (ca şi puiul când sparge coaja oului). Iubirea şi puterea lui Dumnezeu sunt mai tari decât moartea!

Păcatul şi moartea ne despart pe unii de alţii. Dragostea însă naşte viaţă şi uneşte. Când ne unim toţi în iubirea lui Dumnezeu, păcatul şi moartea nu au nici o putere asupra noastră. Numai Răul încearcă să ne despartă pentru a ne putea apoi distruge.

În dimineaţa Sâmbetei celei Mari şi Sfinte, pe când Vecernia e pe sfârşite şi începe Liturghia – căci în această zi cele două sfinte slujbe sunt unite –, perdelele şi acoperămintele negre din Sfântul Altar sunt înlocuite cu altele albe, luminoase. Învierea a început deja din iad şi se aude cântarea îngerilor: *„Scoală-te, Dumnezeule, judecă pământul, că ale Tale sunt toate neamurile!"*

Astăzi Iadul strigă şi geme:
„Nu trebuia să-L primesc
pe Omul născut din Maria.
Acesta a venit şi mi-a distrus puterile.
A sfărâmat porţile de aramă.
I-a înviat ca un Dumnezeu
pe cei pe care-i ţineam închişi".

Slavă Crucii Tale şi Învierii!

De la moarte la viață

Pe când Iisus Se îndrepta cu crucea în spate spre locul răstignirii Sale, soldații care-L escortau au luat pe un om ce trecea pe acolo și l-au pus să ducă crucea în locul Lui. Acesta se numea Simon și venea din Cirene la Ierusalim. Soldații i-au pus-o pe umeri, obligându-l să o poarte, fiindcă devenise prea grea pentru Iisus Care obosise.

Iisus este răstignit pe Cruce

Când au ajuns la Golgota (care înseamnă Locul Căpățânii) L-au întins pe Iisus pe cruce, I-au bătut cuie în mâini și-n picioare, țintuindu-L astfel pentru a putea sta atârnat pe cruce. I-au dat să bea vin amestecat cu mir, folosit drept sedativ, însă Iisus l-a refuzat. Apoi și-au împărțit hainele Lui între ei, trăgându-le la sorți. Pe când Îl păzeau, au pus deasupra capului Său o tăbliță pe care au scris acuza ce I se aducea: „Acesta este Iisus, Regele iudeilor". Era ora nouă dimineața.

Ucenicii credincioși și martorii

Lângă Crucea lui Iisus stăteau Mama Sa și sora Mamei Lui, Maria, soția lui Cleopa, și Maria Magdalena. Deci Iisus, văzând pe Mama Sa și pe ucenicul pe care îl iubea stând alături, a zis Mamei Sale: „Femeie, iată fiul tău!" Apoi a zis ucenicului: „Iată mama ta!" Și din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine.

Atunci au fost răstigniți împreună cu El doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga. Iar trecătorii Îl huleau, clătinându-și capetele și zicând: „Tu, Cel ce dărâmi Templul și în trei zile îl zideşti, mântuieşte-Te pe Tine Însuți!" Arhiereii, împreună cu bătrânii și cărturarii, Îl batjocoreau și ei. Iar unul dintre făcătorii de rele răstigniți Îl hulea, zicând: „Nu eşti Tu Hristosul? Mântuieşte-Te pe Tine Însuți și pe noi". Și celălalt, răspunzând, îl certa, zicând: „Noi primim cele cuvenite pentru faptele noastre; Acesta însă n-a făcut nici un rău". Și zicea lui Iisus: „Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni în Împărăția Ta". Și Iisus i-a zis: „Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în rai".

Întuneric și moarte

S-a făcut atunci întuneric peste tot pământul, până la trei după-amiaza. Soarele s-a stins și pământul s-a întunecat. Iisus a strigat cu glas mare: „Eli, Eli, lama sabahtani?" adică: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?" Unii dintre cei ce stăteau acolo credeau că-l cheamă pe Ilie și se întrebau batjocoritori dacă nu cumva va veni Ilie să-L mântuiască. Iisus a zis: „Mi-e sete!". Iar unul dintre cei prezenți a înmuiat un burete în oțet, l-a pus într-o trestie și I-a dat să bea, în loc de sedativ, pentru ușurarea durerii. Și Iisus, strigând cu glas mare, a zis: „Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul Meu". Apoi a zis: „Săvârșitu-s-a!". Și plecându-Și capul, Și-a dat duhul.

Mormintele s-au deschis

În acel moment, catapeteasma Templului s-a sfâșiat în două de sus până jos, pământul s-a cutremurat și pietrele s-au despicat. Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți au înviat. Și ieșind din morminte, după Învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă și s-au arătat multora. Iar sutașul și cei ce-L păzeau pe Iisus, văzând cele întâmplate, s-au înfricoșat foarte, zicând între ei: „Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu era Acesta!". Și erau acolo multe femei; între ele era Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov cel tânăr și a lui Iosi, și Salomeea. Pe când era El în Galileea, ele mergeau după El și Îi slujeau Lui și ucenicilor Lui. Și multe alte femei se suiseră cu El la Ierusalim.

Fiindcă era Ajunul paștelui iudaic, iudeii n-au vrut să rămână trupurile sâmbăta pe cruce; deci l-au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierele picioarelor și să îndepărteze trupurile. Soldații au făcut aceasta cu tâlharii dar, venind la Iisus, dacă au văzut că murise deja, nu I-au zdrobit fluierele. Ci unul dintre ostași a împuns coasta Lui cu sulița și îndată a ieșit sânge și apă. Acestea s-au făcut ca să se împlinească Scriptura care zice: „Nu I se va zdrobi nici un os". Și iarăși: „Vor privi la Acela pe Care L-au împuns".

Îngroparea Domnului

În acea seară, un bărbat bogat din Arimateea, pe nume Iosif, s-a dus la Pilat. Iosif era membru al Sinedriului iudaic, dar devenise pe ascuns ucenicul lui Iisus. El l-a rugat pe Pilat să-i dea voie să ridice trupul lui Iisus. Și Pilat i-a dat voie. I s-a alăturat și Nicodim, cel care venise la Iisus noaptea, aducând ca la o sută de litre de amestec de smirnă și aloe. Au luat deci trupul lui Iisus și l-au înfășurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormântare la iudei. Apoi L-au pus într-un mormânt nou, săpat în stâncă, pe care Iosif îl pregătise pentru propria lui înmormântare și au prăvălit o piatră mare la ușa mormântului. Iar Maria Magdalena și cealaltă Marie priveau unde L-au pus.

Conducătorii iudeilor se temeau că ucenicii ar putea veni să fure trupul lui Iisus. De aceea i-au cerut lui Pilat să păzească mormântul, iar acesta le-a poruncit lor să pună strajă la ușa mormântului și să-l pecetluiască.

Hristos a înviat!

Duminică, dis-de-dimineață, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, şi Salomeea au cumpărat miresme ca să vină să ungă trupul Domnului. Şi iată că s-a făcut cutremur mare, căci îngerul Domnului, coborând din cer şi venind, a prăvălit piatra şi şedea deasupra ei. Şi înfăţişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. Şi de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau şi s-au făcut ca morţi.

Iar femeile ziceau între ele: „Cine ne va prăvăli nouă piatra de la uşa mormântului?". Dar, ridicându-şi ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată. Deci îngerul le-a zis: „Nu vă temeţi! Căutaţi pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus. Dar mergeţi şi spuneţi ucenicilor Lui că a înviat şi va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo Îl veţi vedea". Şi, plecând ele în grabă de la mormânt, cu frică şi cu bucurie mare, au alergat să vestească ucenicilor Lui.

Dar, pe când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată, Iisus le-a întâmpinat, zicând: „Bucuraţi-vă!" Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui şi I s-au închinat. Atunci Iisus le-a zis: „Nu vă temeţi! Duceţi-vă şi vestiţi fraţilor Mei ca să meargă în Galileea, şi acolo Mă vor vedea".

Profeţiile Vechiului Testament despre Patimile Domnului

Când citim Vechiul Testament din perspectiva Noului Testament, găsim multe pasaje care indică evenimente ce au avut loc doar mai târziu. Deoarece multe dintre ele vorbesc despre Mesia, Izbăvitorul Care va aduce cuvântul lui Dumnezeu şi mântuirea, ele nu pot fi înţelese decât raportate la evenimente din viaţa lui Hristos.

Găsiţi în Vechiul Testament versetele din coloana aflată în stânga paginii şi potriviţi-le cu descrierile din coloana din dreapta.

A. Isaia 50, 6

B. Isaia 52, 13; 53, 3

C. Isaia 53, 6

D. Isaia 53, 7

E. Psalmul 21, 1

F. Isaia 53, 9

G. Isaia 53, 11-12

H. Psalmul 21, 14-18

I. Isaia 61, 1-2

1. Iisus Îşi începe propovăduirea şi învăţătura cu aceste cuvinte.

2. Mântuitorul a fost batjocorit, lovit şi scuipat de cei ce căutau să-L umilească şi să-L omoare.

3. Domnul nostru Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce între doi tâlhari, dar aşezat în mormântul unui om bogat.

4. Când Iisus a fost arestat, toţi ucenicii şi prietenii Săi L-au părăsit.

5. Hristos a citat aceste cuvinte chiar înainte de a muri pe cruce.

6. Pentru suferinţele Lui, mulţi oameni vor crede că El este Dumnezeu şi se vor mântui.

7. Fiul lui Dumnezeu a fost înălţat şi a murit pe cruce.

8. Mântuitorul a fost judecat, dar n-a rostit nici un cuvânt pentru a Se apăra.

9. Acestea s-au petrecut în timp ce-L răstigneau.

Fiindcă se apropie Sfintele Paşti, pregătiţi-vă din timp împreună cu familiile voastre pentru întâmpinarea praznicului. Poate că în familia voastră sunt preferinţe pentru anumite activităţi în această perioadă. Tocmai acum este timpul potrivit să vă gândiţi şi să vă faceţi planuri.

Puteţi pregăti, de pildă, un coş plin cu mâncăruri – preparate din carne, produse lactate, ouă, produse de patiserie – de la care v-aţi abţinut în perioada Postului Mare. În dimineaţa Învierii, coşul va fi binecuvântat la biserică şi conţinutul lui îl puteţi împărţi cu cei împreună cu care aţi postit. Gândiţi-vă să invitaţi şi câţiva oaspeţi pe durata sărbătorii.

În coş puteţi pune şi promisiunile fiecărui membru al familiei că până la Paştile viitoare va fi un om mai credincios. Pentru aceasta, pregătiţi câte o bucată de hârtie tăiată în formă de ou, destul de mare ca să poată cuprinde câteva propoziţii. Ele vor fi legămintele voastre scrise. Dacă doriţi, puteţi cumpăra sau confecţiona (din hârtie) coşuleţe pentru fiecare membru al familiei, unde să aşezaţi „ouşoarele" împăturite. Coşuleţele se pot pune apoi în coşul mare pregătit pentru binecuvântare.

Martorii credincioşi

Gândiţi-vă cu cei din familia voastră la „martorii credincioşi" ai Învierii lui Iisus. Ştim că unele dintre femeile care mergeau cu El şi Îi slujeau I-au stat alături şi în momentul răstignirii. Ştim, de asemenea, că ele au fost de faţă şi când Iosif din Arimateea şi cu Nicodim puneau trupul Domnului în mormânt. În sfârşit, ştim că femeile au mers la mormântul Domnului ca să ungă trupul Lui, cu toate că se temeau şi că era periculos să fie văzute în preajma unui Om considerat de mulţi drept criminal.

Analizaţi în familie cum şi-au dovedit aceşti oameni curajul, hotărârea şi iubirea – virtuţi ale unui adevărat ucenic al lui Hristos. Alegeţi apoi modurile în care puteţi şi voi încerca să fiţi ucenici credincioşi. Scrieţi fiecare, pe ouşorul propriu, alegerile făcute. Ele vor fi promisiunile voastre că vă veţi strădui să deveniţi ucenici credincioşi ai Mântuitorului.

Cum putem deveni ucenici credincioşi ai lui Hristos

Trasaţi linii verticale sau orizontale pe „ouşoarele" voastre. Pe unele scrieţi promisiunile, iar pe altele folosiţi-le la împodobirea oului. Dacă doriţi, luaţi ca model ouăle de mai jos, trasaţi contururi asemănătoare pe coli de hârtie colorată, decoraţi-le şi apoi decupaţi-le. Le puteţi face puţin mai mari, apoi să le îndoiţi cu deschizătura în sus, pentru a le da forma de ou.

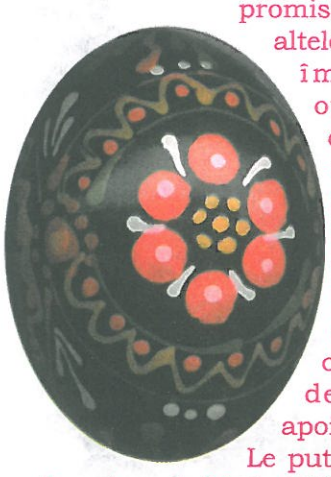

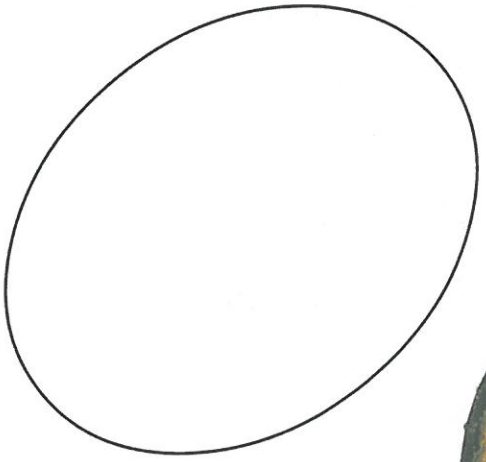

Hristos a înviat!

(Marcu 16, 1-8)

Cele trei mironosiţe,
La mormântul gol venind,
Au aflat de strajă-un înger
Minunat şi strălucind:
– Hristos a-nviat! – le zise
Îngerul biruitor –
Bucuraţi-vă şi mergeţi,
Spuneţi asta tuturor!...

S-au dus ele fericite
Şi, cu glas cutremurat,
Au spus tuturora-n cale
Că Hristos a înviat.
Şi s-a dus tot mai puternic
Vestea Învierii Lui,
„Hristos a-nviat!" spunându-şi
Fiecare, fiecui...

*

Cânte tot pământul: „Hristos a-nviat!"
Şi răspundă cerul, tot: „Adevărat!"
Şi se-mbrăţişeze toate-n cor voios...
Slavă, slavă, slavă: A-nviat Hristos!

Traian DORZ

Hristos a înviat!

E-o primăvară plină
De aur scuturat;
Mi-e sufletu-n lumină –
Hristos a înviat!

Râd florile, natura,
Văzduhu-nmiresmat;
Să nu mai ştiu ce-i ura –
Hristos a înviat!

Mi-s ochii numai rouă,
De moarte am scăpat;
S-ajung făptură nouă,
Hristos a înviat!

Acesta e misterul
Ce azi l-am dezlegat:
Ca să ne deie Cerul,
Hristos a înviat!

Sergiu GROSSU

Înviere

E zi de Sărbătoare
Scăldată-n rai de soare!
Şi lin, mai lin,
Splendori de crin
Cireşul risipeşte;
Din tril în tril
În imn febril
Grădina ciripeşte.

E ziua Biruinţei
Şi moartea suferinţei!
Viu, viu vibrând
Şi val, şi vânt
Dau lumilor de ştire:
– E-nvins, e-nvins
Al morţii-ntins
Prin viaţă şi iubire!

E ziua Izbăvirii
A omului şi-a firii!
Şi cresc, tot cresc
Şi înfloresc
Vieţi de ceruri pline.
Iubind, iubind,
Azi toate prind
A semăna cu Tine...

E ziua desfătării!
Pe-aripile cântării
Suim, suim
Şi-n salt sublim,
Cu inimile noastre,
Sonor, sonor,
Zoresc în zbor
Popoarele de astre...

E zi de sărbătoare!
Pământ şi cer şi soare,
Şi timpul sting
Şi spaţiu-nving
Şi-n veşnica-Ţi lumină,
Strigând, cântând,
Nou nume-având,
Isuse, Ţi se-nchină!

Gheorghe PRECUPESCU

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 31

Vederea și credința

Căutăm dovezi

De câte ori nu ați răspuns, atunci când cineva a venit grăbit să vă povestească un lucru uluitor pe care tocmai l-a văzut sau l-a auzit: „Și vrei să te cred? Așa ceva este de necrezut!"; sau: „Asta nu se poate!"; ori: „Las-o baltă! Pe mine nu mă duci așa ușor!"

Cu cât o veste este mai neobișnuită sau mai neașteptată, cu atât este mai greu de crezut, chiar dacă vine de la un prieten căruia îi acordăm cea mai mare încredere. Noi avem nevoie de fapte sau dovezi concrete, lipsite de orice urmă de îndoială, care să confirme că ceea ce vedem și auzim este adevărat.

Nu este întotdeauna un lucru rău să pretindem o astfel de confirmare sau garanție. Prea des noi înșine credem sau facem lucruri pe care le luăm drept bune, fiindcă nu ne oprim să le cercetăm puțin și să ne asigurăm că nu suntem duși de nas.

Dovezi spirituale

Dumnezeu ne cunoaște puterile și slăbiciunile. De multe ori ne arată ceea ce noi nu putem vedea, iar alteori Se arată El Însuși și explică ceea ce pentru noi pare de neînțeles și de neacceptat. Puterea de a-L vedea pe Dumnezeu și de a crede în El depinde de credința și nădejdea în El, precum și de dragostea noastră pentru El. Doar prin acestea trei primim noi „dovezile spirituale" despre Adevărul lui Dumnezeu.

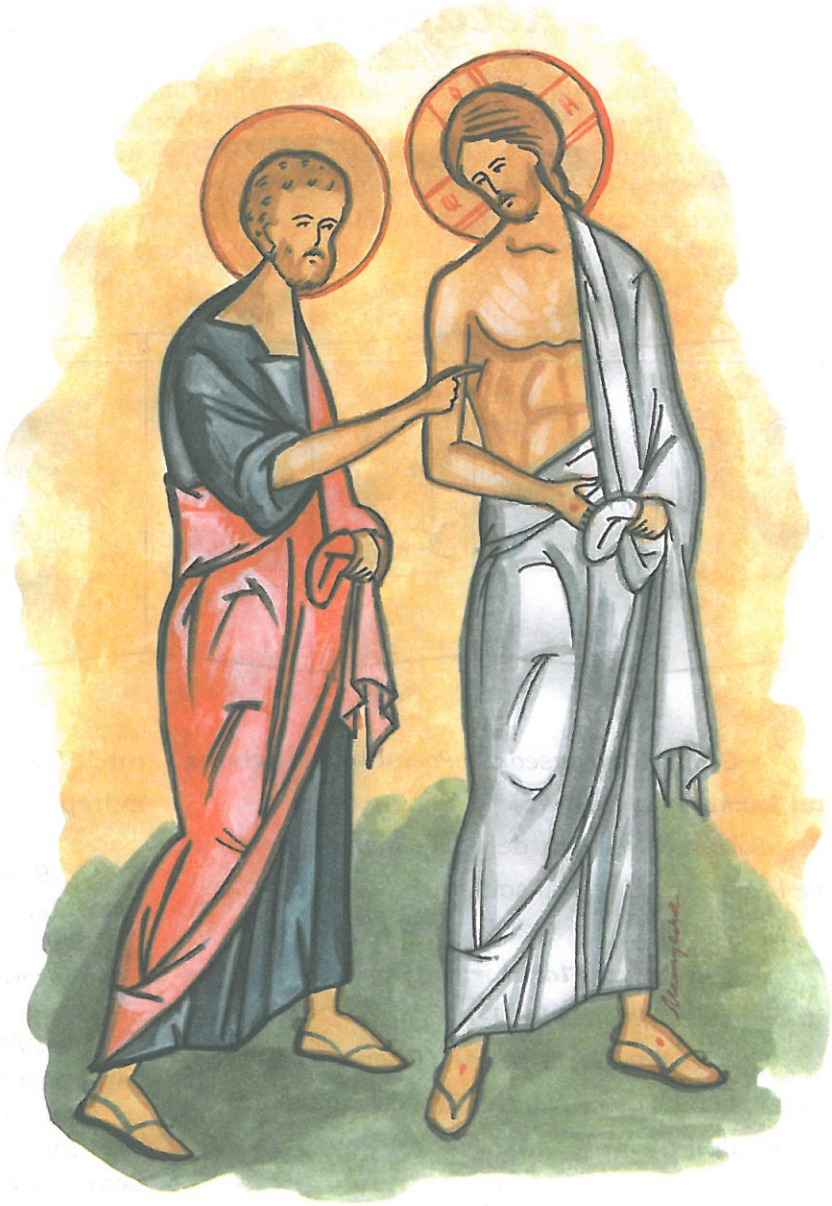

„Domnul meu și Dumnezeul meu!"
Toma vede și crede în Învierea Domnului

A cunoaște înseamnă a crede

„Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!"

(Ioan 20, 29)

Poate ați auzit pe alții spunând: „Nu cred până nu văd!" Întotdeauna suntem gata să credem doar ceea ce auzim sau vedem noi înșine. Apostolul Toma nu fusese de față când Domnul Cel Înviat a intrat prin ușile încuiate și S-a arătat ucenicilor. Când s-a întors, a spus că nu va crede până ce nu-L va vedea el însuși pe Iisus și nu-I va pipăi rănile. La venirea lui Iisus, Apostolul Toma a crezut, iar Iisus i-a zis: **„Nu fi necredincios, ci credincios!"** Cei care au credință puternică în Dumnezeu cred în El pentru că Îl cunosc. Aceștia au ajuns să-L cunoască și să simtă prezența lui Dumnezeu în fiecare zi în viața lor, fiindcă se roagă, citesc și aud cuvintele Sale din Sfânta Scriptură, primesc Sfântul Lui Trup și Sânge în Sfânta Euharistie și trăiesc potrivit învățăturilor Sale.

Recapitulare: Săptămâna Mare

Alcătuiţi un calendar al Săptămânii Patimilor pe care să-l puteţi păstra acasă. Folosiţi pentru aceasta opt dreptunghiuri mari, nescrise, confecţionate dintr-o coală mare de carton. Pentru aceasta, tăiaţi coala în lungime, pe la mijloc, apoi împărţiţi fiecare fâşie în alte patru dreptunghiuri. Aveţi mai jos textele celor opt fâşii. Aplicaţi pe ele ilustraţii corespunzătoare, fie copiind icoane, fie creând imagini pentru fiecare eveniment, apoi aşezaţi-le în poziţie verticală. Puneţi-le în ordinea potrivită, una lângă alta, lipind marginile astfel încât să poată sta în picioare sub formă de armonică.

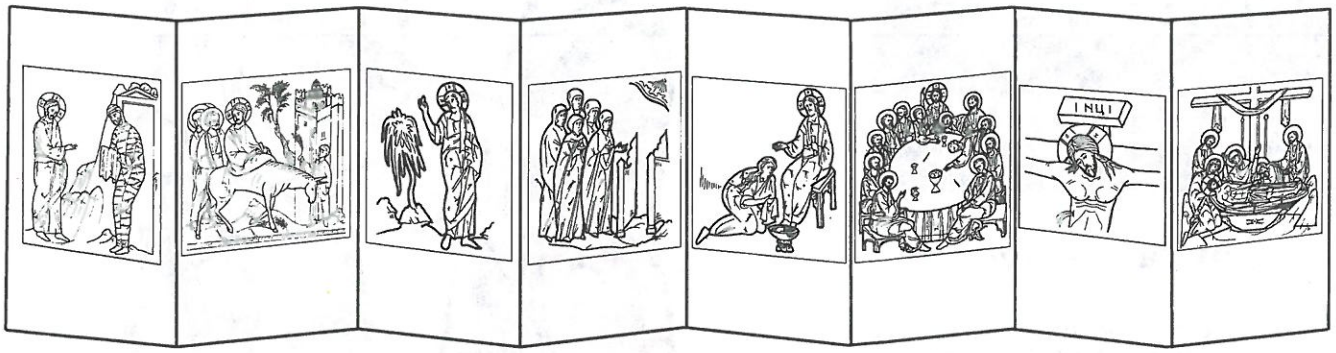

1. ***Sâmbăta*** *a şasea din Postul Mare:* **Învierea lui Lazăr** *(Ioan 11, 1-45)*

Stih: Învierea cea de obşte încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat...!

2. ***Duminica Floriilor:*** **Intrarea lui Hristos în Ierusalim** *(Marcu 11, 1-10)*

Stih: Te lăudăm şi cântăm: Osana celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului!

3. ***Sfânta şi Marea Luni:*** **Smochinul neroditor** *(Matei 21, 18-20)*

Stih: Temându-ne, fraţilor, de pedeapsa smochinului celui uscat pentru nerodire, să aducem lui Hristos roade vrednice de pocăinţă.

4. ***Sfânta şi Marea Marţi:*** **Pilda celor zece fecioare** *(Matei 25, 1-14)*

Stih: De lenea sufletului meu dormitând eu..., m-am asemănat fecioarelor neînţelepte, trândăvind în vremea lucrării.

5. ***Sfânta şi Marea Miercuri:*** **Ungerea din Betania** *(Matei 26, 6-16)*

Stih: Mirul cel de mult preţ l-a amestecat păcătoasa cu lacrimi şi l-a turnat peste preacuratele Tale picioare... Precum pe aceea îndată ai îndreptat-o, dăruieşte-ne şi nouă iertare!

6. ***Sfânta şi Marea Joi:*** **Cina cea de Taină** *(Luca 22, 7-23)*

Stih: Cinei Tale celei de taină, astăzi, Fiul lui Dumnezeu părtaş mă primeşte...)

7. ***Sfânta şi Marea Vineri:*** **Moartea şi Îngroparea Domnului** *(Luca 23, 26-56)*

Stih: Toată făptura s-a schimbat de frică, văzându-Te pe Tine, Hristoase, pe Cruce răstignit. Soarele s-a întunecat şi temeliile pământului s-au cutremurat.

8. ***Sfânta şi Marea Sâmbătă:*** **Petrecerea Domnului în mormânt şi Pogorârea la iad** *(Matei 27, 50-54)*

Stih: Astăzi iadul strigă suspinând: „Stricatu-s-a puterea mea!... Sufletele pe care le ţineam întru mine mai dinainte, Dumnezeu fiind, le-a înviat".

Dacă doriţi, puteţi adăuga o ultimă bucată de carton, ceva mai mare, de care să uniţi cele două capete, formând astfel un cerc de cartonaşe şi conţinând textul următor:

Sfintele Paşti: **Învierea Domnului** *(Ioan 20, 1-18)*

Stih: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Voi îi cunoaşteţi pe sceptici şi pe credincioşi?

Toma nu este deloc primul „necredincios" de care am învăţat anul acesta. Mulţi alţii s-au îndoit de cuvântul lui Dumnezeu. El S-a îngrijit de îndoielile fiecăruia în parte şi i-a ajutat să creadă.

Aveţi mai jos o listă cu îndoieli. *Citiţi-le pe rând, apoi înlocuiţi spaţiile libere cu numele necredincioşilor din* lista numelor. *La urmă, trasaţi câte o linie de la fiecare îndoială la fapta deosebită, din coloana cu* Intervenţiile lui Dumnezeu, *pe care El a făcut-o ca să le înlăture şovăielile.*

Lista numelor: ***Zaharia; Natanael; Sarra; soldaţii şi mulţimea de privitori; ucenicii; Faraon; israeliţii.***

Îndoieli:

1. Poate o femeie bătrână să nască prunc? Mă îndoiesc! De aceea am râs când îngerul mi-a spus că la vârsta mea voi avea un copil. Numele meu este .....

2. Ne-am îndoit că Omul Acesta Care moare pe cruce este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu şi l-am batjocorit. Noi suntem .....

3. Iată-ne şi pe noi, rătăcind prin pustie fără nimic de mâncare. Ne îndoim că am putea supravieţui, chiar dacă Moise ne-a spus că Dumnezeu ne va purta de grijă. Noi suntem .....

4. Soţul meu era preot, dar chiar şi el s-a îndoit de cuvântul îngerului Gavriil, trimisul Domnului. El este .....

5. Eu m-am îndoit că ar putea să iasă ceva bun din Nazaret. Eu sunt .....

6. Ne-am îndoit că bruma noastră de mâncare ar putea ajunge pentru toţi care veniseră să asculte cuvântul Domnului în ziua aceea. Noi suntem .....

7. Am pus la îndoială puterea lui Dumnezeu de a scoate pe poporul Său din mâna mea. Ei erau robii mei, iar eu, cel mai puternic stăpân de pe pământ şi n-aveam de gând să-i eliberez. Eu sunt .....

Intervenţiile lui Dumnezeu

- *Dumnezeu a despărţit Marea Roşie în două pentru a-l scăpa pe poporul Său din mâna egiptenilor.*
- *„Am venit şi am văzut" eu însumi şi m-am făcut unul din ucenicii lui Iisus.*
- *Fiul nostru Ioan s-a născut.*
- *Dumnezeu a înmulţit pâinile şi peştii, pentru ca toţi să se sature, şi încă a mai şi rămas.*
- *În momentul morţii Lui, Dumnezeu „a zguduit pământul" prin cutremure, spintecări de stânci, întuneric şi învieri din morţi. Din spaima noastră am înţeles cine era Omul de pe cruce.*
- *Dumnezeu ne-a dat mana.*
- *S-a născut fiul nostru Isaac.*

Icoana Învierii ne arată pe primii doi necredincioşi, Adam şi Eva. *Scrieţi aici prin ce fapte şi-au arătat îndoiala faţă de cuvântul lui Dumnezeu:*

.....

.....

.....

Icoana ni-L înfăţişează pe Iisus înviind pe dreptii Vechiului Testament: profeţi, regi, bărbaţi şi femei credincioase. Chiar în prim-plan Iisus îi scoate afară din iad, cu mâinile Sale, pe Adam şi pe Eva. Astfel, Dumnezeu le dă şi acestora, ca tuturor necredincioşilor, dovada că nu trebuie să se îndoiască, ci să creadă.

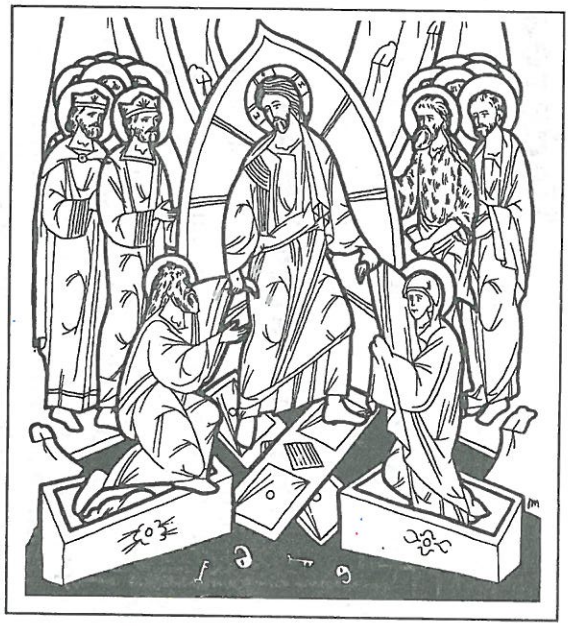

Vederea şi credinţa

Duminica, în prima zi a săptămânii, Iisus S-a arătat ucenicilor şi femeilor care-I slujiseră. Unii însă nu i-au crezut pe cei ce văzuseră mormântul gol şi pe Domnul Însuşi înviat.

Drumul spre Emaus

Doi dintre ucenici mergeau în aceeaşi zi spre un sat aflat departe de Ierusalim, ca la şaizeci de stadii. Şi aceştia vorbeau între ei despre tot ce văzuseră şi auziseră după moartea lui Iisus. Pe când vorbeau ei, Iisus S-a apropiat şi mergea împreună cu ei, dar nu L-au recunoscut.

Iisus a zis către ei: „Ce sunt cuvintele acestea pe care le schimbaţi unul cu altul?" Iar ei s-au oprit, cuprinşi de întristare. Răspunzând, unul cu numele Cleopa a zis către El: „Tu singur eşti străin în Ierusalim şi nu ştii cele ce s-au întâmplat în el zilele acestea?" El le-a zis: „Care?" Iar ei I-au răspuns: „Cele despre Iisus Nazarineanul, Care era prooroc puternic în faptă şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a întregului popor, cum L-au osândit la moarte şi L-au răstignit arhiereii şi mai-marii noştri".

Şi, mergând mai departe, au continuat zicând: „Iar noi nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; şi, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de când s-au petrecut acestea. Dar şi nişte femei de ale noastre ne-au înspăimântat ducându-se dis-de-dimineaţă la mormânt şi, negăsind trupul Lui, au venit zicând că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că El este viu! Iar unii dintre noi s-au dus la mormânt şi au găsit aşa precum spuseseră femeile, dar pe El nu L-au văzut".

Iisus a răspuns: „O, nepricepuţilor şi zăbavnici cu inima ca să credeţi toate câte au spus proorocii! Nu trebuia, oare, ca Hristos să pătimească acestea şi să intre în slava Sa?"

Ochii lor s-au deschis!

Şi s-au apropiat de satul unde se duceau, iar El Se făcea că merge mai departe. Ei L-au oprit, zicând: „Rămâi cu noi că este spre seară şi s-a plecat ziua". Atunci a intrat să rămână cu ei. Şi, pe când stătea cu ei la masă, a luat pâinea, a binecuvântat-o şi, frângând, le-a dat lor. Şi s-au deschis ochii lor şi L-au cunoscut. Şi El S-a făcut nevăzut de la ei. Apoi au zis unul către altul: „Oare nu ardea în noi inima noastră când ne vorbea pe cale şi ne tâlcuia Scripturile?" Şi, în ceasul acela sculându-se, s-au întors la Ierusalim şi au găsit adunaţi pe cei unsprezece şi pe cei care au adus vestea Învierii Sale. Atunci le-au istorisit cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii.

Iisus Se arată ucenicilor

În acea seară, când ucenicii erau adunaţi şi uşile fiind încuiate, a venit Iisus şi a stat în mijlocul lor şi le-a zis: „Pace vouă!". Apoi le-a arătat mâinile Lui cu semnul cuielor şi coasta Sa împunsă de suliţă, ca ei să vadă că El este, nu o nălucă.

Iar ei au crezut că Domnul este şi s-au bucurat văzându-L. Şi Iisus le-a zis iarăşi: „Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, aşa vă trimit şi Eu pe voi". Zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: „Luaţi Duh Sfânt! Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute".

Dar Toma, unul din Cei Doisprezece, nu era cu ei când a venit Iisus. Deci au zis lui ceilalţi ucenici: „Am văzut pe Domnul!". Dar Toma le-a zis: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor, şi nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede".

Toma vede şi crede

După opt zile, ucenicii Lui erau iarăşi înăuntru, şi Toma împreună cu ei. Şi a venit Iisus, uşile fiind încuiate, şi a stat în mijloc şi a zis: „Pace vouă!" Apoi a zis lui Toma: „Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios".

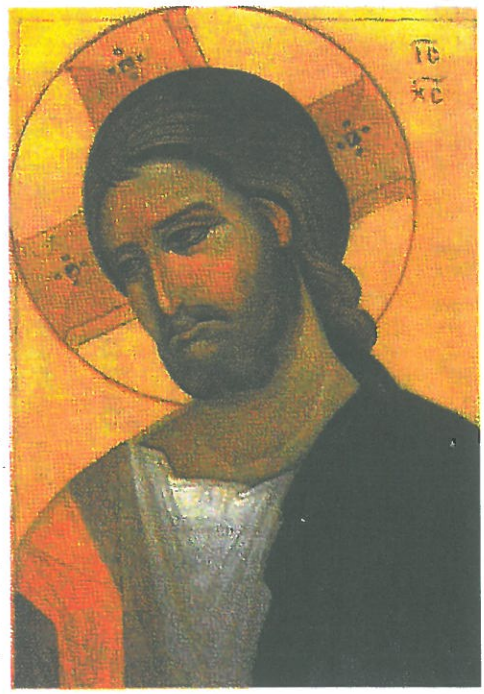

Iisus S-a arătat de mai multe ori ucenicilor şi le-a tâlcuit Scripturile, apoi S-a suit la Tatăl.

În timpul perioadei pascale, Biserica oferă ochilor și urechilor noastre multe dovezi concrete ale biruinței vieții asupra morții. Culorile din veșmintele Sfântului Altar și ale preoților sunt strălucitoare, cântarea bisericească este senină și plină de bucurie, iar în timpul slujbelor nu se îngenunchează.

Noi ducem aceste dovezi și dincolo de zidurile bisericilor, în toate celelalte segmente ale vieții, așa cum înaintașii noștri au făcut dintotdeauna. De aceea preoții, îmbrăcați în veșmintele liturgice, merg în cimitir și binecuvântează mormintele în zilele de Paști. Vestea biruinței din Troparul Învierii se repetă iarăși și iarăși: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le!"

Cum putem și noi, în familiile noastre, să întărim mesajul de bucurie și speranță al Învierii?

Iată câteva posibile sugestii:

1. Rugați preotul să vină și să binecuvânteze mormintele celor adormiți din familia voastră. Mergeți cu toată familia și încercați să cântați împreună cu preotul, pentru a simți mai puternic legătura strânsă dintre Biserică și cei adormiți pentru care ea se roagă.

2. Discutați despre membrii decedați ai familiei. Ajutați-i pe cei mai mici decât voi să-i cunoască, povestindu-le ce fel de persoane au fost, ce meserie au avut, unde au locuit, ce fapte deosebite făcute de ei au rămas adânc întipărite în memoria și sufletele rudelor și ale prietenilor.

3. Poate ați păstrat obiecte ce au aparținut vreunuia dintre ei. Arătați-le și rudelor, pentru a le ajuta să se simtă mai aproape de cei plecați dintre voi. V-ar putea fi de folos orice fotografie, o scrisoare care conține un mesaj adresat unei rude, însemnări, suveniruri, obiecte colecționate... Toate acestea pot dezvălui preocupările sau talentele acelei persoane. Puteți alcătui chiar un album de familie sau îl puteți îmbunătăți pe cel vechi.

4. Dacă aveți prieteni ori rude care plănuiesc să cheme preotul ca să binecuvânteze mormintele celor dragi ai lor, ajutați-i să se pregătească: să curețe pământul din jurul mormintelor, să aranjeze florile, să aprindă candelele, pentru ca totul să dovedească grija și dragostea voastră. Oferiți-vă să-i duceți la mormânt și pe cei în vârstă sau neputincioși care nu se pot deplasa singuri.

5. Mărturisiți celor din propria familie convingerea voastră că Dumnezeu Se milostivește și de cei vii și de cei morți. Ajutați-i să înțeleagă că noi, creștinii, ne întristăm când moare cineva drag nouă, dar întristarea noastră este plină de nădejde. Noi credem că în viața de apoi vom fi împreună cu ei în preajma lui Dumnezeu.

În perioada Paștilor și mai ales în Duminica Tomii sau la Cincizecime, noi vizităm cimitirele și binecuvântăm mormintele celor dragi, fiindcă știm că Hristos va veni a doua oară ca să învieze toți morții!

Îngerul a strigat către cea plină de daruri: „Curată Fecioară, bucură-te". Și iarăși zic: „Bucură-te, căci Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt. Și pe morți i-a ridicat, veseliți-vă, popoare!"

Încredințare

(Ioan 20, 24-29)

După ce-nviase Domnul
Şi veni-ntre-nvăţăcei,
Numai Toma, cel zis Geamăn,
Nu fusese printre ei.

Iar când toţi ceilalţi îi spuse
Că-L văzură pe Hristos,
Toma se-arătă de-odată
Că era necredincios.

Apoi, când, după opt zile,
Toma între ei veni,
Apăru şi Domnu-n mijloc:
– Pace vouă! le grăi.

Pune-ţi degetul în rană,
Şi-a ta mână-n coasta Mea...
...Fericit e cel ce crede
Chiar de nu M-ar şi vedea!

*

Cine crede-n Domnul făr' a-L fi văzut
Plin de pace merge-n drum necunoscut.
Iar când viaţa asta-şi va sfârşi frumos,
Veşnică odihnă va afla-n Hristos.

Cristian MIHALACHE

Anotimpuri

Pe-acest mormânt – al cui o fi? – a nins.
Nu plânge, heruvimul nu s-a stins.

Pe-acest mormânt a răsărit o floare,
Nu plânge, heruvimul n-o să zboare.

Pe-acest mormânt se scutură cucută.
Nu plânge, heruvimul o sărută.

Pe-acest mormânt s-a veştejit o fragă.
Nu plânge, heruvimului i-i dragă.

Pe-acest mormânt se cântă o colindă.
Nu plânge, heruvimul e-n oglindă.

Pe-acest mormânt nu s-a-ntâmplat nimic.
O lacrimă se-aprinde-n cerul mic...

Valeriu ANANIA

N-aş vrea...

N-aş vrea decât, când vine seara,
Să-mi fi sfârşit ce-aveam să fac,
Să-mi pot lăsa-mpăcat povara
Când aripile-o să-mi desfac.

N-aş vrea decât, când Îţi voi cere
Un loc de-odihnă, obosit,
Să mă primeşti cum cu plăcere
Primeşti un oaspe mult-dorit.

N-aş vrea decât, când la picioare
Îţi voi aduce harfa mea,
Să-mi fi sfârşit a ei cântare
Cum Tu ai vrut s-o cânt cu ea.

N-aş vrea decât, când, la-nviere,
Mă vei chema de unde-aştept,
Să mă cuprinzi ca pe-o tăcere
De dup-un cântec înţelept.

Traian DORZ

Rugăciunea din amurg

Mă rog pentru viii şi morţii mei.
Totuna-mi sunt acuma părtaşii şi duşmanii,
Cu ei deopotrivă mi-am sfărâmat eu anii,
Şi dragostea şi vrajba le-am împărţit cu ei.

Pe morţi în rugăciunea de seara mi-i culeg:
Aceştia sunt, Doamne, iar eu, printre morminte.
Au fost şi ei avânturi şi-au fost pogoraminte.
Puţin din fiecare, în toţi am fost întreg.

De viforele vieţii ei sunt acum deşerţi,
Dar dragostea, dar vrajba... din toate ce rămâne?
Zdrobita rugăciune la mila Ta, Stăpâne,
Sunt şi eu printre morţii, rugându-mă să-i ierţi.

Şi, adunându-mi viii, la mila Ta recurg,
Când crugul alb al zilei pământul încununa:
Tu, dă-le, Doamne, dă-le cu toată mâna bună
Târzia-nţelepciune din tristul meu amurg.

Nichifor CRAINIC

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 32
O reîntâlnire lângă mare

Evangheliile Învierii

Relatările evanghelice ale Învierii sunt citite în biserici la vecernia din Duminica Învierii şi la toate liturghiile din Săptămâna Paştilor (numită Săptămâna Luminată). Există 11 pericope care istorisesc Învierea Domnului. Ele se citesc în tot cursul anului bisericesc: la privegherile de sâmbătă seara în mănăstiri şi la utreniile săvârşite în fiecare duminică dimineața în bisericile de mir.

Duminicile de după Sf. Paşti

Fiecare duminică ce urmează Sfintelor Paşti are o temă specială. Prima îl are în centrul atenției pe Apostolul Toma şi nevoia lui de a vedea cu ochii proprii că Iisus Hristos, Domnul nostru, a înviat cu adevărat din morți. A doua duminică aminteşte de credința şi iubirea femeilor mironosițe care, împreună cu Iosif şi cu Nicodim, au pregătit pentru îngropare trupul lui Iisus. Următoarele trei duminici revin la activitatea lui Iisus de propovăduitor şi tămăduitor. Fiecare pericopă este luată din Evanghelia după Ioan şi are legătură cu tema Botezului. Tema luminii, a apei şi a vieții celei noi ne învață că Botezul ne dăruieşte o nouă viață – viața veşnică a Împărăției lui Dumnezeu.

Iisus arătându-Se ucenicilor la Marea Tiberiadei

„Mă iubeşti tu pe Mine? Paşte oile Mele!"

„Iisus a zis lui Simon Petru: «Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti tu mai mult decât aceştia?» El I-a răspuns: «Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc». Zis-a lui: «Paşte mieluşeii Mei». Iisus i-a zis iarăşi, a doua oară: «Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?» El a zis: «Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc». Zis-a lui: «Păstoreşte oițele Mele». Iisus i-a zis a treia oară: «Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?» Petru s-a întristat că i-a zis a treia oară: «Mă iubeşti?» şi I-a zis: «Doamne, Tu ştii toate, Tu ştii că Te iubesc». Iisus i-a zis: «Paşte oile Mele...»; apoi: «Urmează Mie»."

(Ioan 21, 156, 17-19)

Pe când Iisus era arestat şi judecat, Petru s-a lepădat de El de trei ori, exact aşa cum profeţise Iisus. Petru s-a întristat foarte tare că în acele momente de prigoană nu a avut curajul să admită că era prietenul şi ucenicul lui Iisus. Dar acum Iisus, Domnul Cel Înviat, îi dă lui Petru încă o şansă. Prin răspunsurile Sale, Domnul îi arată că dragostea nu este o simplă declarație. Doar iubindu-i pe oameni dovedim că-L iubim pe Hristos.

Iisus este viu

Matei 28, 1-15; Luca 24, 1-43; Ioan 20, 1-29

Ucenicii lui Iisus au reacționat în mod diferit la auzul veștii despre Învierea lui Hristos.

Citiți în clasă relatările Învierii, urmărind reacția oamenilor la aflarea veștii. Înlocuiți apoi spațiile libere de sub referințele biblice cu literele aflate înaintea propozițiilor ce descriu reacția persoanelor respective. Puteți colora imaginile. (Notă: una dintre litere se va folosi de două ori.)

Cum am reacționat când am auzit prima dată că Iisus a înviat?

A. Eu / noi am vrut dovezi că este adevărat.

B. Eu / noi am alergat să spunem ucenicilor.

C. Eu / noi am alergat la mormânt să ne convingem.

D. Eu / noi ne-am întors la mormânt și am plâns.

E. Eu / noi am crezut că este o nălucă.

Femeile mironosițe
Matei 28, 8

.....

Petru și Ioan
Ioan 20, 3-7

.....

Maria Magdalena
Ioan 20, 11-13

.....

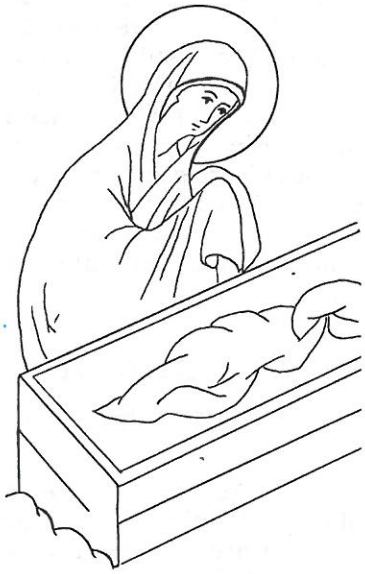

Ucenicii Domnului
Luca 24, 37-39

.....

Călătorii spre Emaus
Luca 24, 33-35

.....

Apostolul Toma
Ioan 20, 24-29

.....

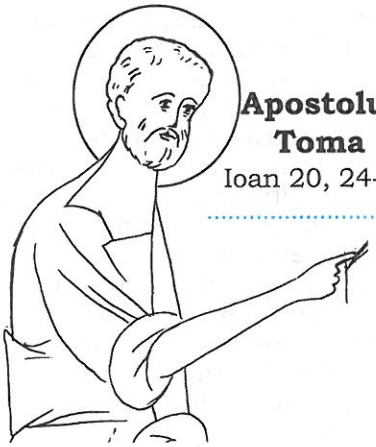

O reîntâlnire lângă mare

Iisus a fost răstignit în afara zidurilor oraşului Ierusalim, în Iudeea. După Înviere, S-a arătat mai întâi la mormântul gol, iar mai pe urmă pe drumul către satul Emaus, aflat cam la unsprezece kilometri la nord de Ierusalim. Când cei doi ucenici pe care i-a întâlnit pe cale s-au întors în oraş, Iisus S-a arătat celor unsprezece aflaţi în Ierusalim. Dar femeile vestiseră deja ucenicilor că Iisus vorbise cu ele: „Nu vă temeţi! Mergeţi şi vestiţi fraţilor Mei ca să meargă în Galileea, şi acolo Mă vor vedea".

După o noapte de pescuit

Ucenicii s-au întors în nord, în Galileea. Într-o noapte, câţiva ucenici erau adunaţi lângă Marea Tiberiadei (sau a Galileei): Simon Petru, Toma, Natanael, Iacov şi Ioan, fiii lui Zevedeu, şi alţi doi. Simon Petru le-a zis: „Mă duc să pescuiesc". „Mergem şi noi cu tine", i-au zis ei. Şi au ieşit şi s-au suit în corabie, dar în noaptea aceea n-au prins nimic. Făcându-se dimineaţă, Iisus a stat la ţărm, dar ucenicii n-au ştiut că este Iisus. Deci le-a zis Iisus: „Fiilor, nu cumva aveţi ceva de mâncare?" Ei I-au răspuns: „Nu". Iar El le-a zis: „Aruncaţi mreaja în partea dreaptă a corabiei şi veţi afla". Deci au aruncat-o şi nu mai puteau să o tragă de mulţimea peştilor.

Iisus Îşi întâlneşte prietenii

Ioan, ucenicul acela pe care îl iubea Iisus, a zis lui Petru: „Domnul este!" Deci Simon Petru, auzind că este Domnul, şi-a încins haina, căci era dezbrăcat, şi s-a aruncat în apă. Şi ceilalţi ucenici au venit cu corabia, căci nu era departe de ţărm, ci la două sute de coţi şi au tras mreaja cu peşti.

Când au ieşit la ţărm, au văzut jar pus jos şi peşte pus deasupra, şi pâine. Şi Iisus le-a zis: „Aduceţi din peştii pe care i-aţi prins acum". Simon Petru s-a suit în corabie şi a tras mreaja la ţărm, plină de peşti mari: o sută cincizeci şi trei şi, deşi erau atâţia, mreaja nu s-a rupt. Iisus le-a zis: „Veniţi de prânziţi". Nici unul nu îndrăznea să-L întrebe: „Cine eşti Tu?", ştiind că este Domnul. Iisus a luat pâinea şi le-a dat lor, şi de asemenea şi peştele. Aceasta era a treia oară când Iisus S-a arătat ucenicilor după scularea Sa din morţi.

Petru este reprimit ca apostol

După ce au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti tu mai mult decât aceştia?" El I-a răspuns: „Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc". Zis-a lui: „Paşte mieluşeii Mei". Iisus i-a zis iarăşi, a doua oară: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?" El I-a zis: „Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc". Şi i-a zis Iisus: „Păstoreşte oiţele Mele".

Iisus i-a zis a treia oară: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?" Petru s-a întristat că l-a întrebat a treia oară. Şi a zis el: „Doamne, Tu ştii toate, Tu ştii că Te iubesc". Iisus a zis: „Paşte oile mele. Adevărat, adevărat zic ţie: Când erai mai tânăr, te încingeai singur şi umblai unde voiai; dar, când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale şi altul te va încinge şi te va duce unde nu voieşti". Iar aceasta zicea arătând cu ce moarte va slăvi pe Dumnezeu. Şi, spunând aceasta, i-a zis: „Urmează Mie".

Întorcându-se, Petru a văzut venind după el pe ucenicul pe care-l iubea Iisus – acela care la Cină s-a rezemat de pieptul Lui şi I-a zis: „Doamne, cine este cel ce Te va vinde?". Pe acesta deci, văzându-l, Petru a zis: „Doamne, dar cu acesta ce se va întâmpla?" Zis-a lui Iisus: „Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie".

Ioan şi Matei: finalul Evangheliilor

Şi a ieşit cuvântul acesta între fraţi că ucenicul acela nu va muri; dar Iisus nu i-a spus că nu va muri, ci: „Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu?" Acesta este ucenicul care mărturiseşte şi care a scris acestea, şi ştim că mărturia lui este adevărată. Dar sunt şi alte lucruri pe care le-a făcut Iisus. De s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărţile ce s-ar fi scris.

La sfârşitul Evangheliei sale, Sfântul Evanghelist Matei istoriseşte că ucenicii s-au dus în Galileea, la un munte, unde Iisus le-a spus că-L vor vedea. Când L-au văzut, I s-au închinat, dar unii se îndoiau că era Domnul. Iisus însă le-a zis: „Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer şi pe pământ. Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă. Şi, iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului".

Sfintele Mironosiţe, Iosif din Arimateea şi Nicodim

În Duminica a treia după Paşti prăznuim pe slujitorii credincioşi ai Domnului care nu L-au părăsit în momentul răstignirii. Câteva femei L-au urmat, aşa cum istoriseşte Sf. Ioan în Evanghelia sa: Maria, Mama lui Iisus, a stat lângă Cruce împreună cu Maria, femeia lui Cleopa şi cu Maria Magdalena. După ce Iisus a fost declarat mort, Iosif din Arimateea (un oraş din Iudeea) a cerut de la Pilat trupul lui Iisus. Nicodim, ucenicul tainic al Domnului, a adus un amestec de smirnă şi aloe. Aceştia doi au coborât de pe Cruce trupul Domnului, L-au înfăşurat într-un giulgiu cu miresme şi L-au pus într-un mormânt nou.

Maria Magdalena, Ioana, Maria, mama lui Iacov, şi alte femei au mers la mormânt duminica dimineaţa pentru a împlini obiceiul evreilor de a unge cu miresme trupul celui mort. Deşi se aflau în pericol fiindcă fuseseră ucenicele Lui, aceasta nu le-a oprit să-şi arate şi atunci iubirea şi devotamentul pentru Iisus. Pentru dragostea lor au fost răsplătite de Domnul, căci lor li S-a arătat mai întâi după Înviere.

Femeile mironosiţe vin la mormântul Domnului

Miresmele şi tămâia în Biserică

Mirosurile şi miresmele pot constitui „semne" importante pentru noi. Imaginaţi-vă că v-aţi acoperit ochii şi că încercaţi să vă daţi seama unde vă aflaţi. Dacă s-ar simţi miros de pâine coaptă, aţi deduce că vă găsiţi într-o brutărie sau în bucătăria cuiva. Mirosul de lipici sau de cretă v-ar spune că vă aflaţi într-o sală de clasă. O mireasmă puternică de flori diferite v-ar semnala că sunteţi într-o florărie sau într-o seră. Dar dacă aţi simţi miros de tămâie? Aţi şti atunci că vă aflaţi într-o biserică.

Tămâia, asemeni altor tipuri de miresme, se extrage din răşina unor arbori care cresc, în mare parte, în zonele orientale – India, Etiopia şi Orientul Mijlociu. Nu se ştie cum s-a ajuns la folosirea tămâiei în slujirea lui Dumnezeu, dar ne putem uşor imagina un om care aruncă la un moment dat pe foc lemne din aceşti arbori şi rămâne surprins şi încântat de fumul dulce mirositor ce se ridică din ele. Oamenii au simţit că un astfel de fum aromat era un dar dumnezeiesc şi l-au folosit pentru a- I mulţumi şi a-I sluji dumnezeiescului Dăruitor.

De-a lungul întregului Vechi Testament, vedem că poporul evreu folosea mult tămâia. Pe când Moise îi conducea prin pustie, de la robie la libertate, Dumnezeu i-a învăţat cum să construiască un cort al slujirii, numit Cortul Mărturiei. Aici, le-a spus Dumnezeu, vor ridica un altar pentru tămâiere. Tămâia înmiresmată s-a folosit şi mai târziu, în măreţul Templu Sfânt construit de către Solomon, de unde rugăciunile poporului se ridicau la Dumnezeu asemeni fumului de tămâie. *(Vezi Lecţia 24.)*

În oraşul Ravena din Italia se găsesc multe mozaicuri bizantine minunate. Unul dintre ele, datând din secolul al şaselea, îl înfăţişează pe împăratul Iustinian cu suita, alături de episcopi şi de preoţi. Un diacon aflat în partea dreaptă a mozaicului ţine în mână o cădelniţă. Ne dăm seama astfel că în întreaga epocă creştină, de la Roma imperială şi Imperiul Bizantin până astăzi, Biserica nu a încetat să folosească tămâia pentru slujirea lui Dumnezeu.

La binecuvântarea cădelniţei, preotul ortodox rosteşte cuvintele: „Tămâie Îţi aducem Ţie, Hristoase, Dumnezeul nostru, întru miros de bună mireasmă duhovnicească, pe care primind-o în jertfelnicul cel mai presus de ceruri, trimite-ne nouă harul Preasfântului Tău Duh". Apoi tămâiază pâinea şi vinul pe care I le aducem lui Dumnezeu, altarul, icoanele, pe credincioşi şi întreaga biserică. Fumul bine-mirositor de tămâie ce se ridică la Dumnezeu împreună cu rugăciunile noastre ne aduce în suflete frumuseţea cea veşnică a Împărăţiei Cerurilor.

Uneori ne întrebăm: „Oare cum va fi Raiul?". Unele religii necreştine îl văd ca pe un loc plin de aceleaşi plăceri existente aici, pe pământ, numai că mult mai sporite. Alte religii îl consideră drept o stare în care ființele individuale nu mai există, fiindcă sunt absorbite într-un gol imens. Omul şi-a închipuit raiul în multe feluri, dar nici o imagine gândită de el nu este atât de bogată şi plină de sens precum cea adevărată, pe care Hristos ne-o pune înainte pe toată durata perioadei pascale.

Revedeți, împreună cu membrii familiei voastre, unele dintre cele mai importante învățături despre rai propovăduite de Biserica Ortodoxă:

a) Vom fi veşnic în prezența lui Dumnezeu împreună cu îngerii şi cu cei ce şi-au dovedit prin fapte, aici pe pământ, dragostea lor față de Dumnezeu.

b) La slujba înmormântării auzim cântându-se (bazat pe versetul din Cartea Apocalipsei 21, 4) că raiul este un loc „de unde a fugit toată durerea, întristarea şi suspinul".

c) Viața pe care o vom trăi în comuniune cu Dumnezeu va întrece în bogăție şi în fericire tot ce am trăit pe pământ sau ce am visat că am putea trăi vreodată. Aceasta este doar o mică parte din ceea ce Hristos vrea să ne dezvăluie prin cuvintele: „Iată, pe toate le vom face noi" (Apocalipsa 21, 5).

Noi alegem raiul sau iadul încă de pe acum. Unii oameni nu vor să-L primească pe Dumnezeu în viața lor. Ei aleg să-şi fie ei înşişi dumnezeu, să nu-şi ajute semenii, să nu asculte şi să nu iubească pe altcineva decât pe ei înşişi. Aceşti oameni vor experimenta veşnica absență a lui Dumnezeu, care este cea mai potrivită definiție a iadului. Dar, dacă alegem să fim cu Dumnezeu, putem gusta de pe acum viața veşnică. Prin rugăciune, prin prezența la biserică, prin împărtăşirea cu Sfintele Taine şi prin lecturi duhovniceşti ne putem zidi o viață care să-L aibă în centrul ei pe Dumnezeu.

Având aceste idei în minte, citiți cu toți ai casei din Isaia 65, 17-25 (prima parte a fragmentului respectiv este folosită în lecție). Deşi profetul nu intenționează să descrie raiul, el vorbeşte despre multe lucruri care ar putea fi considerate drept stări „cereşti" ale vieții celei noi în Dumnezeu.

Le puteți găsi?

În Vechiul şi Noul Testament se pomeneşte adesea despre tămâie şi mireasma ei.

Descoperiți fragmentele biblice şi potriviți-le în dreptul descrierilor de mai jos.

Apocalipsa 8, 3-4
Maleahi 1, 11
II Corinteni 2, 14-16
Isaia 1, 12-17
Ieşire 30, 34-37
Luca 1, 8-9

1. Sfântul Pavel îi numeşte pe credincioşi „mireasmă a lui Hristos": .....

2. Dumnezeu îl învață pe Moise cum să facă tămâie: .....

3. Tămâia simbolizează rugăciunile sfinților: .....

4. Datoria lui Zaharia este de a tămâia Templul: .....

5. Dumnezeu îi laudă pe cei care-L cinstesc cu sinceritate, aducându-I jertfe de tămâie: .....

6. Dumnezeu îi respinge pe cei care-L cinstesc doar cu tămâie, nu şi cu fapte bune: .....

Noul Ierusalim

În oraşul Ierusalim s-au petrecut cele mai multe evenimente majore din viaţa lui Iisus: suferinţele de tot felul, răstignirea şi Învierea. Ucenicii care L-au întâlnit pe Domnul în drumul spre Emaus s-au întors repede în Ierusalim ca să istorisească cele văzute de ei şi celorlalţi ucenici ce se aflau împreună şi discutau despre arătarea lui Iisus către Petru. Ei rămăseseră în Ierusalim ca să aştepte pogorârea Duhului Sfânt asupra lor, aşa cum Domnul îi învăţase să facă. Şi tot în Ierusalim, în ziua Cincizecimii, Duhul Sfânt S-a pogorât asupra lor şi s-a născut astfel Biserica.

Dar, în anii de după Învierea Domnului, ucenicii Săi au început să vorbească despre Ierusalim într-un cu totul alt mod. Apostolul Ioan (cel care a scris a patra Evanghelie şi trei epistole) a primit de la Domnul o revelaţie (o viziune) pe când se afla pe insula Patmos. El a lăsat mărturie despre această viziune în Cartea Revelaţiei sau a „Apocalipsei" (după cuvântul de origine greacă – *apokalipsis* – care înseamnă descoperire). Cartea s-a scris în a doua jumătate a secolului întâi, pe când Biserica era prigonită şi creştinii începuseră să creadă că se apropia sfârşitul lumii. În unele epistole din Noul Testament creştinii sunt de asemenea încurajaţi să stea tari în faţa persecuţiilor şi să se pregătească pentru venirea Domnului la sfârşitul veacului (a se vedea Iacov 1, 2; I Petru 5, 12; 5, 6-10; II Petru 3, 11-13).

Cartea Apocalipsei

Apocalipsa conţine câteva scrisori cuprinzând mesajele lui Hristos către şapte dintre bisericile Asiei Mici, precum şi o serie de profeţii şi viziuni despre cele ce se vor întâmpla cu oamenii buni sau răi de pe pământ. Toate acestea conturează o imagine impresionantă a Împărăţiei lui Dumnezeu. În vedenia avută de Sf. Ioan Teologul, Domnul apare şezând pe tronul Său ceresc, înconjurat de cetele îngerilor care-I înalţă imne de slavă. Credincioşii se află şi ei împreună cu îngerii, bucurându-se că sunt în preajma lui Dumnezeu. Această Împărăţie este ***„Noul Ierusalim"*** proorocit de profeţii Vechiului Testament şi împlinit prin Învierea lui Hristos.

Apocalipsa, ultima carte a Noului Testament, este singura scriere biblică ce nu se citeşte în slujbele Bisericii, fiindcă se consideră mai degrabă o profeţie decât un eveniment petrecut deja în istorie.

1. Citiţi Apoc. 21, 1-7 şi 22, 8-9. Ţineţi minte că „eu" din versetele respective se referă la povestitor, adică la Sf. Apostol Ioan, şi că el îşi descrie propria vedenie.

2. Citiţi profeţia lui Isaia (Isaia 65, 17-19) din Vechiul Testament şi scrieţi apoi mai jos câteva expresii din Isaia similare celor din Apocalipsa.

.....

.....

În Duminica Învierii şi pe tot parcursul perioadei pascale, în biserici se cântă Canonul Paştilor – o serie de nouă cântări (ode) de laudă. Imnele descriu faptele minunate săvârşite de Hristos pentru mântuirea noastră. Cele nouă ode din Canonul Paştilor conţin şi unele dintre ideile cuprinse în Isaia şi în Apocalipsa. *(Vezi căsuţa alăturată.)*

Înlocuiţi cuvintele care lipsesc din imn: ***Ierusalime, slava, învierea, saltă, veseleşte-te.***

„Luminează-te, luminează-te, noule ..... că ..... Domnului peste tine-a răsărit. ..... acum şi te bucură, Sioane! Iară tu, Curată Născătoare de Dumnezeu, ... întru ..... Celui născut al tău."

Reabilitare

(Ioan 21, 1-17)

Lângă țărmul Galileii,
Pe-ai Săi ucenici, Iisus
Îi îndeamnă să prânzească
Din merindea cea de Sus...

Însă, după prânz, lui Petru
Domnu-i adresă cuvânt,
Ca-ntreit să-şi re-nnoiască
Al iubirii legământ...

...Astfel, l-aşeză-n cinstirea
Ce-n căderea-i şi-a pierdut,
Dar pe care şi-o spălase
Şi-ntr-un plâns cu-amar gemut.

Şi avea să mai plătească
Legământul înnoit
Cu o moarte pe măsura
Adevărului grăit.

*

Dacă-n neveghere, sau în frică, laş,
Vei cădea vreodată-n cursă la vrăjmaş,
Mai e o salvare să te-nalți de jos:
Plânsul pocăinței; şi mergi la Hristos.

Cristian MIHALACHE

Pasha

Pe la încă un Iosif prin brațe mort trebuia să treacă,
Precum Pruncul la început într-ale bătrânului,
În ieslea săracă.
Toți cei pe care-i întâlnise în taină în câteva rânduri
Veniră să-L ia de pe cruce în giulgiuri.
Iosif, oferindu-i propriul său mormânt aflat în grădină,
Ştia că moartea n-are cum pe la el să mai vină.
Osemintele lui,
Dac-au luat de la miel oasele în Egipt putere,
Din rănile Lui în mormânt, acum, Înviere.

Ioan ALEXANDRU

Mai vin şi-ndoieli

Mai vin şi-ndoieli adesea,
Nu pot să nu vină,
Dar credința să ne fie
Vie şi deplină,
Iar iubirea să ne ardă
'Naltă şi frumoasă,
Căci credința şi iubirea
Duhul nu ni-l lasă.

Mai vin şi ispite-adesea,
Nu pot să nu vie,
Dar prin post şi rugăciune
Scapi de-a lor robie;
Rugăciunea cea fierbinte
Şi-nfrânarea sfântă
Cu iubire şi putere
Sufletu-nveşmântă.

Mai vin şi vrăjmaşi adesea,
Şi ei au o vreme,
Dar când eşti deplin în Domnul,
N-ai de ce te teme.
Bizuindu-te puternic
Pe-al Său Nume mare,
Harul Lui va fi cu tine
Şi-ți va da scăpare.

Mai sunt şi-ncercări adesea,
Trebuie să fie,
Căci prin ele ni se ține
Viața-n curăție
Şi prin ele ni se face
Dragostea frumoasă...
Fericit cel care-n ele
Calea nu şi-o lasă.

Vin şi lupte, au şi ele
Sfânta lor menire,
Ca-nvingându-le, s-ajungem
Dulcea mântuire.
Astfel, toate ni-s spre bine
Şi spre-ncununare,
Numai dac-avem în Domnul
Temelie tare.

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 33

Născut din apă și din Duh

Apă, Lumină și Botez

În duminicile de după Paști, pericopele din Sfânta Evanghelie reiau, rând pe rând, trei teme importante: apa, lumina și viața cea nouă. Toate trei se află în strânsă legătură cu Sf. Taină a Botezului, prin care devenim membri ai Trupului lui Hristos, adică ai Bisericii.

În lecția de astăzi vom învăța că fără ajutorul lui Dumnezeu nimeni nu poate gusta viața cea nouă. Slăbănogul aștepta lângă scăldătoare să vină cineva și să-l arunce în apa cea tămăduitoare, însă nimeni nu îl lua în seamă și astfel alții intrau înaintea lui în apă. Toată nădejdea lui se îndrepta mai degrabă spre puterea miraculoasă a apei, decât spre Dumnezeu. Atunci a venit Iisus și i-a poruncit să se ridice; iar el, neștiind că Cel din fața lui era Domnul, ci numai ascultând porunca Lui, a fost tămăduit.

Dumnezeu ne dă viața și ne-o înnoiește când ne întoarcem la El. O dată intrat în viața noastră, Hristos ne vindecă de toate neputințele. Exemplele biblice sunt grăitoare. Astfel, după întâlnirea cu Mântuitorul, cel paralizat umblă; în lecțiile următoare vom vedea un orb din naștere recăpătându-și vederea și o femeie samarineancă recunoscându-și păcatele și potolindu-și setea cu adevărata „apă vie".

Iisus ne cheamă – precum l-a chemat pe Nicodim – să ne naștem din nou „din apă și din Duh". Botezul întru Hristos ne oferă șansa unei vieți noi, curată și veșnică. Dar Botezul va crește roadele virtuților în viețile noastre numai dacă noi împlinim faptele credinței.

Iisus vindecând pe slăbănogul de la Scăldătoarea Siloam

Nașterea din nou întru Hristos

„Iisus a zis: «Adevăr, adevăr îți spun: De nu se va naște cineva de Sus, nu va putea să vadă Împărăția lui Dumnezeu...; de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este».“

(Ioan 3, 3; 5-6)

Astfel îi vorbea Iisus într-o seară lui Nicodim – un iudeu râvnitor din gruparea fariseilor, prieten și ucenic de taină al Mântuitorului – pentru ca acesta să priceapă că Legea nu era de ajuns pentru mântuire. Domnul voia ca el să înțeleagă că viața cea nouă pe care El o dăruiește lumii se cere trăită într-un duh nou, un duh al iubirii ce preschimbă cu adevărat viața. În cea de-a doua epistolă a sa către Corinteni, Sfântul Apostol Pavel spune: „Deci, dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut; iată, toate s-au făcut noi".

Cu toții ne naștem a doua oară atunci când suntem botezați. Chiar dacă trupurile noastre rămân neschimbate, Duhul Sfânt primit la Botez ne dă posibilitatea și puterea înnoirii vieții.

Imne la Înjumătățirea Praznicului

Tropar (Glasul al 8-lea)

Înjumătățindu-se Praznicul, sufletul meu cel însetat adapă-l cu apele dreptei cinstiri de Dumnezeu, Mântuitorule; că tuturor ai strigat: „Cel însetat să vină la Mine şi să bea!" Izvorule al vieții, Hristoase Dumnezeule, slavă Ție!

Condac (Glasul al 4-lea)

Înjumătățindu-se Praznicul Legii, Făcătorule a toate şi Stăpâne, ziceai către cei ce erau de față, Hristoase Dumnezeule: „Veniți şi scoateți apa nemuririi!" Pentru aceasta, la Tine cădem şi cu credință strigăm: Dăruieşte nouă îndurările Tale, că Tu eşti Izvorul vieții noastre!

Iisus-Copil stând cu învățătorii de Lege în Templu

Înjumătățirea Praznicului Cincizecimii

„Iar în ziua cea din urmă – ziua cea mare a sărbătorii – Iisus a stat între ei şi a strigat, zicând: «Dacă însetează cineva, să vină la Mine şi să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecele lui». Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească acei ce cred în El. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus nu fusese preaslăvit."

Peste patru săptămâni vom sărbători Cincizecimea – Pogorârea Duhului Sfânt peste cei ce cred în Hristos. Ziua Cincizecimii marchează sfârşitul perioadei pascale în Biserică. În centrul săptămânii în care ne aflăm stă ziua ce se află la jumătatea intervalului de timp dintre Paşti şi Rusalii. Această zi este numită „înjumătățirea Praznicului" şi are drept temă centrală apa. Hristos, Apa cea vie, nu ne potoleşte numai setea trupească, ci stinge şi setea noastră după Dumnezeu şi după viața cea nouă întru Duhul Lui Cel Sfânt. În săptămânile rămase până la Duminica Rusaliilor, vom studia câteva lecții despre: apă, botez, lumină şi viața cea nouă. Duminicile şi zilele speciale corespunzătoare sunt:

- Duminica vindecării slăbănogului de la scăldătoarea Siloamului (Vitezda);
- Înjumătățirea Praznicului, sărbătoarea de la jumătatea perioadei pascale, care ne vorbeşte despre Iisus ca „Izvor al vieții noastre";
- Duminica femeii samarinence, cea care a cerut de la Hristos „apa vie";
- Duminica orbului căruia Mântuitorul i-a dăruit lumina vieții.

Sărbătoarea înjumătățirii Praznicului evocă trei evenimente din viața Mântuitorului: icoana Îl înfățişează pe Domnul la vârsta de doisprezece ani vorbind în Templu cu preoții şi bătrânii (Lc 2, 41-52); pericopa evanghelică ni-L prezintă pe Iisus învățând Scripturile pe cei aflați în Templul din Ierusalim la jumătatea Sărbătorii iudaice a Corturilor (In 7, 14-17); în ziua cea din urmă a sărbătorii, Iisus a stat în mijlocul lor şi a rostit cuvintele de mai sus (In 7, 37-39), citite şi în biserici în ziua Cincizecimii.

Născut din apă şi din Duh

În lecţia precedentă, am văzut cum i-a reîntâlnit Iisus pe Apostolii Săi lângă Marea Tiberiadei, după Învierea Sa din morţi. În Duminica a Treia după Paşti i-am prăznuit cu toţii pe ucenicii care L-au pregătit pe Domnul pentru îngropare, după răstignirea Lui pe cruce. Unul dintre aceşti ucenici era fariseul Nicodim, un mare conducător al iudeilor.

Nicodim, ucenicul de taină

Nicodim era în taină ucenic al Mântuitorului. Şi el îşi dorea tare mult să vorbească cu Domnul şi să Îi pună o mulţime de întrebări. Un lucru nu dorea însă: să fie văzut de ceilalţi farisei care se împotriveau învăţăturii lui Hristos şi ar fi putut să-i facă multe probleme. De aceea, Nicodim a ales să meargă la Mântuitorul noaptea, pentru a-L întreba despre semnele şi minunile făcute de El în popor. Fiind un fariseu respectat, Nicodim ţinea legile iudaice cu stricteţe însă, în acelaşi timp, dorea să afle şi să înţeleagă toate câte le predica Iisus oamenilor.

Ajungând la Mântuitorul, Nicodim I-a zis: „Rabbi, ştim că de la Dumnezeu ai venit învăţător; că nimeni nu poate face aceste minuni pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el". Iisus i-a răspuns: „Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva de Sus, nu va putea să vadă Împărăţia lui Dumnezeu". Neînţelegând însă vorbele Mântuitorului, Nicodim I-a replicat: „Cum poate omul să se nască, fiind bătrân? Oare, poate să intre a doua oară în pântecele mamei sale şi să se nască?".

„Născut din apă şi din Duh"

Iisus i-a răspuns: „Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în Împărăţia lui Dumnezeu". Domnul i-a explicat apoi că naşterea noastră fizică din părinţii pe care Dumnezeu ni i-a rânduit este o naştere trupească, iar naşterea din Duhul este una spirituală.

Iisus a asemănat apoi Duhul cu vântul care suflă unde vrea; el poate fi auzit, dar nimeni nu vede de unde vine şi încotro se duce. Lucrarea Duhului Sfânt este asemenea mişcării nevăzute a vântului: oamenii nu pot vedea o persoană născându-se din nou, ci numai schimbările produse de această renaştere spirituală în viaţa acesteia.

Botezul – o naştere din nou

Atunci când primim Sfântul Botez, iar prin ungerea cu Sfântul Mir ni se dă darul Sfântului Duh, noi împlinim în noi înşine porunca Mântuitorului de a ne naşte din nou „din apă şi din Duh". Această naştere din nou prin Botez ne înnoieşte viaţa şi ne deschide larg porţile raiului.

O viaţă nouă pentru slăbănog

În timpul unei sărbători a iudeilor, Iisus S-a suit în Ierusalim şi, trecând prin Poarta Oilor, a ajuns la Scăldătoarea Vitezda. Această scăldătoare avea cinci pridvoare unde zăceau o mulţime de bolnavi: orbi, şchiopi şi slăbănogi. Unul dintre ei era paralizat de treizeci şi opt de ani şi zăcea acolo de multă vreme. Iisus l-a întrebat: „Voieşti să te faci sănătos?". Acela I-a răspuns: „Doamne, om nu am, ca să mă arunce în scăldătoare, când se tulbură apa; că, până când vin eu, altul se coboară înaintea mea". Atunci Hristos i-a zis: „Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă". Iar omul s-a făcut îndată sănătos, şi-a luat patul şi a început să umble.

Iisus „încalcă" rânduiala Sabatului

Minunea aceasta s-a petrecut însă într-o zi de Sabat, când Legea iudaică nu îngăduia nimănui să lucreze, nici măcar să transporte ceva. Deci, când l-au văzut iudeii pe slăbănogul vindecat umblând, au spus: „Este zi de sâmbătă şi nu-ţi este îngăduit să-ţi iei patul". El le-a răspuns: „Cel ce m-a făcut sănătos, Acela mi-a zis: «Ia-ţi patul şi umblă!»". Ei l-au întrebat cine era omul acela, însă cel vindecat nu-L cunoştea pe Iisus, Care deja Se făcuse nevăzut în mulţime.

Iisus l-a aflat mai târziu în Templu şi i-a zis: „Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu-ţi fie ceva mai rău". Omul a plecat îndată şi a spus iudeilor că Iisus îl tămăduise. Vindecarea slăbănogului în zi de sâmbătă a constituit unul dintre motivele pentru care evreii L-au prigonit pe Domnul. Hristos le-a răspuns însă iudeilor, zicând: „Tatăl Meu până acum lucrează; şi Eu lucrez". Iar iudeii plănuiau cum să-L prindă şi să-L omoare, nu doar pentru că nu respecta rânduiala Sabatului, ci şi fiindcă Îl numea pe Dumnezeu Tată al Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu.

Iisus este Domn şi al Sâmbetei

Iisus a intrat în sinagogă într-una din sâmbete şi a găsit acolo un om a cărui mână dreaptă era uscată. Iar cărturarii şi fariseii Îl pândeau ca să vadă dacă nu cumva îl va vindeca şi pe acesta, încălcând astfel rânduiala Sabatului. Atunci Domnul i-a întrebat: „Ce se cade sâmbăta: a face bine, sau a face rău? A scăpa un suflet, sau a-l pierde?" Şi privind la toţi cei din jur, i-a zis omului: „Întinde mâna ta!". Iar el L-a ascultat şi mâna lui s-a tămăduit îndată. Iisus explicase cu altă ocazie că „Sâmbăta a fost făcută pentru om, şi nu omul pentru sâmbătă; iar Fiul Omului* este domn şi al sâmbetei".

** În Sfânta Scriptură, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, este numit şi Fiul Omului*

Ziua aflată la jumătatea intervalului de timp dintre Paşti şi Rusalii este o sărbătoare importantă a Bisericii şi poartă numele de Înjumătățirea Praznicului. În această zi se cântă următorul tropar:

Înjumătățindu-se Praznicul, sufletul meu cel însetat adapă-l cu apele dreptei cinstiri de Dumnezeu, Mântuitorule; că tuturor ai strigat: „Cel însetat să vină la Mine şi să bea!" Izvorule al vieții, Hristoase Dumnezeule, slavă Ție!

Vă mai amintiți, desigur, cele învățate despre sfințirea Aghezmei Mari în Biserică, la sărbătoarea Botezului Domnului, şi discuția referitoare la importanța covârşitoare a apei în viața noastră. Ştim din propria noastră experiență de viață că apa este necesară susținerii vieții, că fără ea nu ne-am putea spăla, vindeca, împrospăta sau răcori. Apa poate deveni însă, de multe ori, o puternică forță distructivă. Mulți oameni şi-au găsit sfârşitul în vâltoarea apei şi multe recolte sau chiar clădiri întregi au fost distruse în inundații. Apa are multe utilizări de diferite semnificații în viața noastră.

Pentru a vă aminti mai uşor ce importanță are apa, citiți pasajele biblice aflate în coloana din stânga paginii. Găsiți în coloana din dreapta descrierea potrivită fiecărui fragment, apoi uniți-le printr-o linie dreaptă.

Matei 27, 24	**Puterea lui Dumnezeu în creație**
Psalmul 123, 1-5	**Fragment dintr-o profeție**
Ioan 2, 1-11	**Exemplu de slujire smerită**
Zaharia 14, 16-17	**Fuga de responsabilitate**
Ioan 13, 12-14	**Puterea distructivă a apei**
Psalmul 103, 6-9	**Semn al iubirii Mântuitorului**
Facere 24, 15-20	**Dovedirea unei ospitalități generoase**

Scăldătoarea Siloamului

La aproximativ 100 de metri depărtare de Templul din Ierusalim, arheologii au descoperit cele două bazine ale Scăldătorii Vitezda, despre care pomeneşte pericopa evanghelică din Duminica Slăbănogului (In 5, 1-15). Oamenii au crezut în puterea tămăduitoare a apei acestei scăldători încă din vremuri foarte îndepărtate. În Ierusalim erau şi alte scăldători (rezervoare de apă). Cea mai veche dintre ele era Scăldătoarea Siloamului. Ştim astfel că în Vechiul Testament regele Ezechia a poruncit să fie săpat un tunel de la izvorul Gihon până în cetate, pentru a se asigura că oamenii vor fi aprovizionați cu apă proaspătă, chiar în cazul unui asediu al asirienilor. Tunelul are 513 metri lungime şi a fost săpat manual în piatră solidă, doar cu ajutorul câtorva unelte de fier. El face legătura între izvorul Gihon şi Scăldătoarea Siloamului.

Citiți istorisirea biblică despre vindecarea slăbănogului. Imnele şi rugăciunile Bisericii vorbesc despre asemănarea dintre bucuria şi uşurarea sufletească simțite de un om atunci când este vindecat de o boală şi bucuria tainică şi luminoasă trăită în momentul Botezului. De ce credeți că există această asemănare? Notați răspunsul în caiete.

Iată câteva idei utile la formularea răspunsului:

- Vindecarea prin apă
- O viață nouă
- Apropierea de Mântuitorul Iisus Hristos
- Nevoia de a ne păzi viața cea nouă liberă de orice păcat şi întinăciune

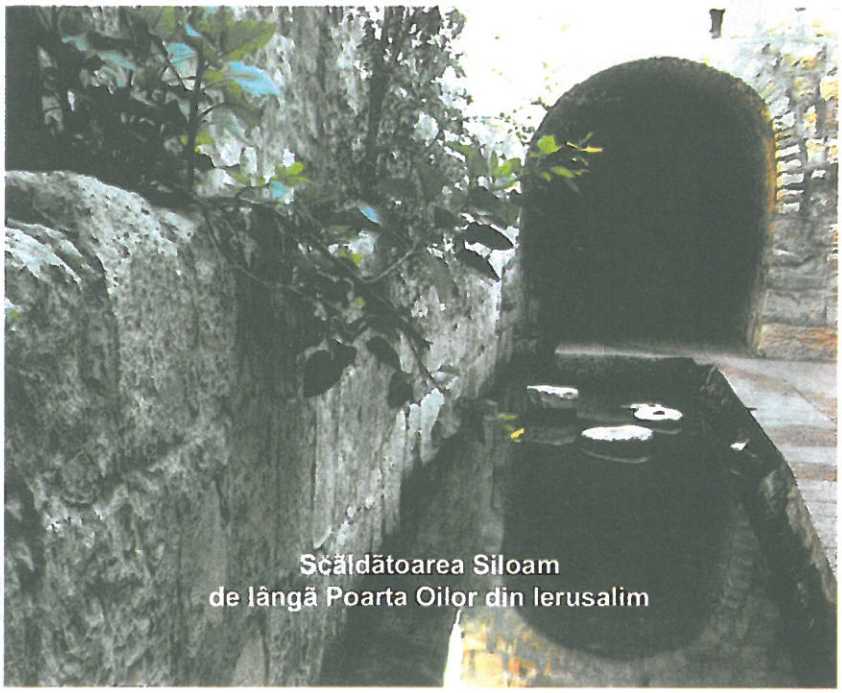

Scăldătoarea Siloam
de lângă Poarta Oilor din Ierusalim

Naştere din nou

(Ioan 3, 1-5)

Acum Domnul stă de vorbă,
Noaptea, în Ierusalim,
Ca să înţeleagă taina
Mântuirii Nicodim.
Domnul i-a vorbit, vestindu-i
Naşterea din nou prin har
Şi iertarea ce e-n Jertfa
Crucii Lui de pe Calvar.

Asta-i singura salvare,
Nu e alta nicăieri,
În ea-i Preţul Ispăşirii
Şi-al Eternei Înfieri.
Cine crede şi primeşte
Jertfa Lui pentru păcat
Poate fi – şi sigur este –
Mântuit şi înfiat.

*

Crede-n Preţul Jertfei Domnului Iisus
Şi primeşte-n suflet Naşterea de Sus
Şi trăieşte-n totul voia Lui frumos...
Şi-asta-i mântuirea veşnică-n Hristos.

Traian DORZ

Apa

Nu stânca-i vulturului gând
Putinţa zborului mai la vedere
Ca-n ou s-ajungă soarele cuvânt
E numai apa rod de înviere.

Oricât se depărtează de izvor
Ea îşi păstrează murmurele-n unde
Iar cerul frânt în legănarea lor
I-ajunge-o picătură să inunde.

Neprihănita apa tuturor
La îndemână tainică se lasă
Şi tot îndură miel ispăşitor
Până rămâne faţa cuvioasă.

Ioan ALEXANDRU

Raza de soare

O rază de soare, o rază
De lotca luminii purtată,
Veni într-o zi să mă vază
În lumea ce-o ţin încuiată,
În cosmosul meu cu lăcată.

Tronam peste false imperii
Ascunse în noaptea odăii:
Tronam peste răni şi mizerii,
Cinstind tâlhăria şi răii,
Străin de căldura văpăii.

Dar, iată, că-mi trece hotarul
Şuviţa de aur, discretă,
Săltându-şi cu sârg felinarul,
Să-mi tulbure mica planetă
Fantastica ei siluetă...

Şi raza pluteşte, uşure,
Pătrunde-n adânc de abise
Şi-n mine pătrunde, să-mi fure
Comorile mele, închise
Nu-n viaţă, ci-n hârburi de vise...

Şi scoate şi dă la iveală
Fantome, dorinţi costelive
Şi-a vieţii perfidă spoială,
Grămezi de rebuturi şi stive
De triste valori negative.

Şi-apar mucegaiuri, gunoaie,
În lumea ce-o ţin încuiată;
Şi lacrimi pornit-au şiroaie...
O, biată fiinţă ciudată!
O, cosmosul meu cu lăcată!

Deschide-ţi ferestrele toate
Şi scaldă-ţi în lacrimi făptura!
Se poate, se poate, se poate
Să-nvingi deznădejdea şi ura!
Şi-n lacrimi purifică-ţi zgura!...

Şi-n beznă fii însuţi o rază
Purtată de lotca luminii,
Sfidând omenirea emfază
Şi patosul sterp al ruşinii;
Fii albul ce-l leagănă crinii,

Fii raza sublimului, raza
De slăvi şi minuni născătoare,
Ce stă ca o stâncă, la baza
Trăirii; fii raza de soare
Ce luptă şi-nvie, când moare!

Sergiu GROSSU

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 34
Iisus Se întoarce la Tatăl

„Îngerii se minunează văzând un Om mai presus decât ei."

Praznicul Înălțării la Ceruri a Domnului nostru Iisus Hristos evocă două evenimente majore din istoria mântuirii:

1. Pogorârea din ceruri și Întruparea Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu pentru izbăvirea oamenilor din păcat și din moarte;

2. Suirea Domnului „cu trupul" Său cel înviat la ceruri pentru refacerea comuniunii noastre cu Dumnezeu-Tatăl.

Unul din imnele Praznicului zice următoarele:

De sânurile Părintelui nedespărțindu-Te, Preadulce Iisuse, și cu cei de pe pământ laolaltă viețuind, ca un om, astăzi Te-ai înălțat întru slavă, de pe Muntele Măslinilor; și, cu milostivire înălțând firea noastră cea căzută, ai făcut-o să șadă împreună cu Tatăl. Pentru aceasta, cetele cerești ale celor fără de trupuri, de minune spăimântându-se, cu frică se mirau; și, de cutremur fiind cuprinse, măreau iubirea Ta de oameni.

Iar altul zice:

Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță, ca să ridice chipul cel căzut al lui Adam și să trimită pe Duhul Cel Mângâietor, ca să sfințească sufletele noastre.

Primii oameni, Adam și Eva, au fost creați de Dumnezeu pentru a-L iubi, a fi în permanentă comuniune cu El și a se bucura de creație și de tot ceea ce El le-a dăruit, dar mai ales de neprețuitul dar al vieții. Când însă protopărinții au încetat să asculte de Dumnezeu, legătura lor cu Izvorul vieții s-a rupt și ei au murit. La vremea rânduită mai înainte de veci de Tatăl, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, îmbrăcându-Se cu veșmântul cel stricăcios al omului căzut (trupul), a venit să locuiască printre noi. A murit pentru păcatele noastre, nimicind astfel păcatul și moartea și dăruindu-ne viață veșnică.

Iisus Hristos Se înalță de pe pământ la Tatăl

Eu cu voi sunt în toate zilele

„Iisus le-a grăit, zicând: «Datu-Mi-s-a toată puterea în cer și pe pământ. Drept aceea, mergeți și învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit Eu vouă. Și, iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin»."

(Matei 28, 18-20)

La sfârșitul activității Sale pe pământ, Iisus a dat câteva învățături Apostolilor Săi cu privire la dificila lor misiune de a propovădui Evanghelia în lume, apoi S-a înălțat cu trupul la cer. Totuși, suindu-Se la Tatăl, El nu i-a lăsat pe prietenii Săi orfani. Nu doar că le-a promis că le va trimite Duhul Sfânt, Care să-i călăuzească la tot adevărul, ci i-a și asigurat că ***El Însuși*** va fi cu ei în toată vremea până la sfârșitul veacurilor. Imnul următor, cântat în joia marelui Praznic al Înălțării Domnului la Cer, ne amintește promisiunea Domnului că va rămâne mereu în mijlocul nostru:

Plinind rânduiala cea pentru noi, și pe cele de pe pământ unindule cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, de unde nicidecum nu Te-ai despărțit, ci ai rămas nedepărtat, strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.

Propovăduirea Cuvântului

Apostolii au propovăduit Cuvântul lui Dumnezeu începând din Ierusalim, prin toată Iudeea, Gaza, Samaria, Siria (în Damasc), Asia Mică, Grecia, până la Roma. Despre călătoria lor aflăm din cartea Faptele Apostolilor.

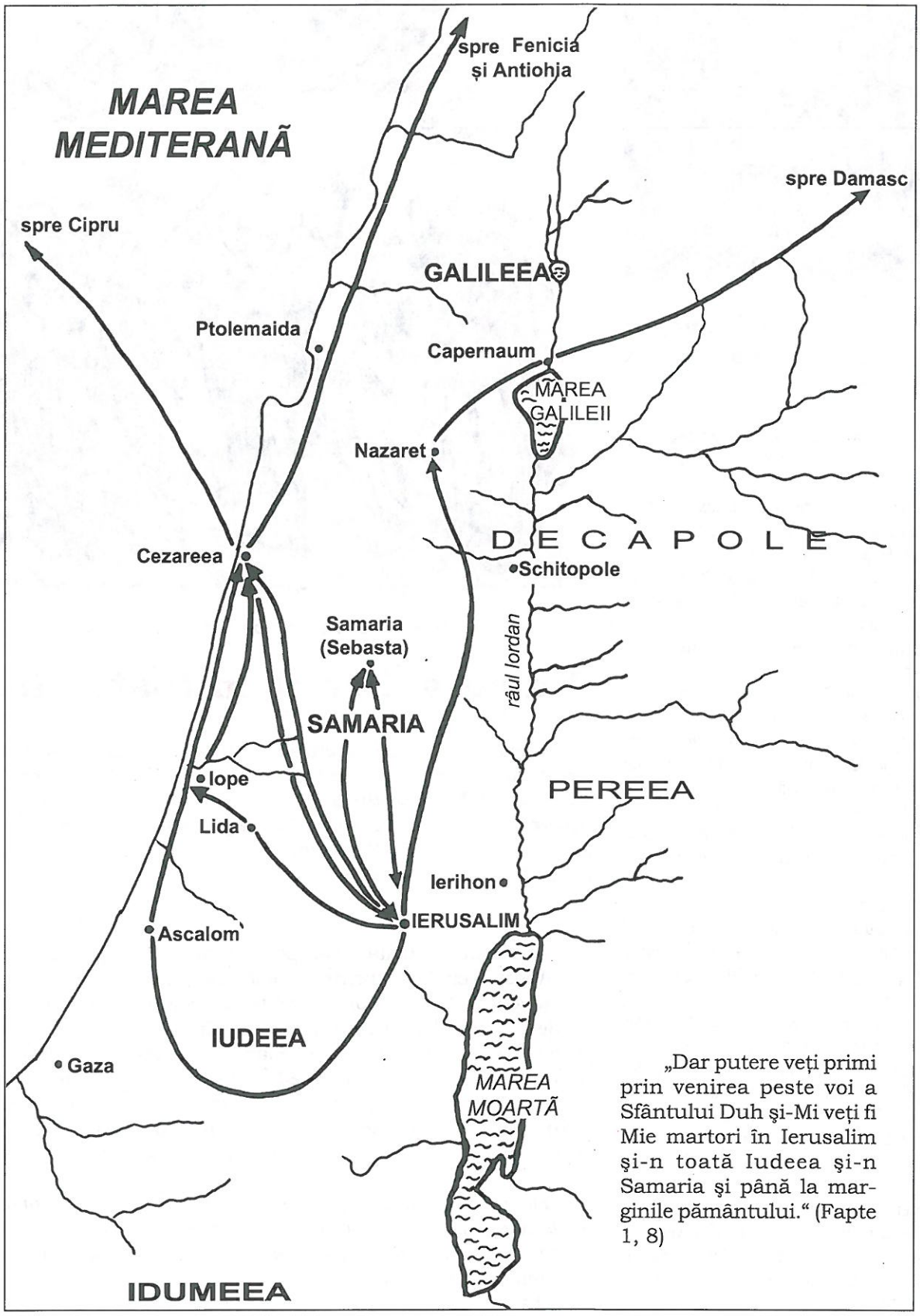

„Dar putere veți primi prin venirea peste voi a Sfântului Duh și-Mi veți fi Mie martori în Ierusalim și-n toată Iudeea și-n Samaria și până la marginile pământului." (Fapte 1, 8)

Mântuitorul Se întoarce la Tatăl

Vreme de patruzeci de zile de la Învierea Sa din morți, arătându-Se pe Sine viu ucenicilor Săi, Iisus le-a vorbit acestora despre Împărăția lui Dumnezeu. I-a învățat tot ceea ce aveau nevoie să știe despre Scripturi, le-a explicat de ce a venit în lume și pentru ce a făcut atâtea minuni, descoperindu-le multe din tainele Împărăției.

Iisus tâlcuiește din Scripturi

Mântuitorul dorea ca ucenicii Săi să pătrundă sensurile adânci ale Răstignirii și Învierii Sale. De aceea le-a zis: „Acestea sunt cuvintele pe care vi le-am grăit pe când încă eram cu voi, că toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci și în Psalmi trebuie să se plinească". Atunci le-a deschis mintea ca să înțeleagă Scripturile. Și le-a zis: „Așa este scris și așa trebuia să pătimească Hristos și a treia zi să învie din morți și întru numele Său să se propovăduiască pocăința și iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Voi sunteți martorii acestora".

Făgăduința Duhului Sfânt

După acestea, Mântuitorul le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui ***„pe care (a zis El) ați auzit-o de la Mine; că Ioan a botezat cu apă, dar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile"***.

„Iar ei, adunându-se, L-au întrebat, zicând: Doamne, oare în acest timp vei așeza la loc împărăția lui Israel? Iar El le-a zis: Nu este al vostru să știți anii sau vremile pe care Tatăl întru a Sa stăpânire le-a pus; dar putere veți primi prin venirea peste voi a Sfântului Duh și-Mi veți fi Mie martori în Ierusalim și-n toată Iudeea și-n Samaria și până la marginea pământului".

Înălțarea la cer

Acestea zicându-le, Iisus i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și, în timp ce ei priveau, S-a înălțat, și un nor L-a luat din ochii lor. Și privind ei, în timp ce El mergea la cer, iată că lângă ei au stat doi bărbați în haine albe, care au și zis: „Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus, Care S-a înălțat de la voi la cer, așa va și veni cum L-ați văzut voi mergând la cer".

Atunci ei s-au întors cu bucurie mare în Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim cale de o Sâmbătă (cam 2000 de pași – singura distanță pe care iudeii aveau permisiunea să o parcurgă într-o zi de Sabat, fără să încalce regula de a nu face nimic Sâmbăta). Și-n toată vremea erau în Templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu.

Despre istorisirea biblică

1. *Recitiți povestirea din lecția 31 și observați că ceea ce Iisus le spune celor doi călători spre Emaus seamănă foarte bine cu ceea ce le spune ucenicilor în istorisirea de față. De ce credeți că Domnul a considerat spusele Sale atât de importante, încât să fie nevoie să le repete mereu?*

2. Sfânta Scriptură menționează că Hristos S-a arătat ucenicilor Săi timp de patruzeci de zile după Învierea Sa. De multe ori citim în Scriptură despre evenimente importante din istoria mântuirii care au durat patruzeci de zile. *Citiți Facere 8, 6-7 și Matei 4, 1-2, după aceea notați în caiete evenimentele descrise acolo. Mai multe amănunte puteți afla în Lecția 12 (căutați detalii despre numărul 40).*

3. În istorisirea de față, la întrebarea unui ucenic, Iisus dă un răspuns similar celui dat mamei fiilor lui Zevedeu (Vezi lecția 24). *Cu ce se aseamănă cele două răspunsuri?* Mântuitorul dorește și așteaptă ca oamenii să Îi pună întrebări, dar răspunsul Său îi îndeamnă să cugete la un cu totul alt lucru și să-l împlinească. *Ce lucru credeți că are Domnul în vedere aici?*

4. Hristos le cere ucenicilor să mărturisească pentru El, să ducă Vestea cea Bună oamenilor începând din Ierusalim, în toată Iudeea, Samaria și până la marginile pământului. *Localizați Ierusalimul pe harta Palestinei (p 98). Cu ajutorul unui compas sau al unor farfurioare, trasați câteva cercuri concentrice: unul mai mic în jurul Ierusalimului, unul mai mare unde să cuprindeți toată Iudeea, altul și mai mare unde veți include Samaria și Gaza (cu centrul tot în Ierusalim); iar la sfârșit, unul care va cuprinde Galileea. Ce a vrut Iisus să spună prin „marginile pământului"? Cum a ajuns în țara noastră cuvântul lui Dumnezeu? Numiți pe noii Apostoli propovăduitori ai Cuvântului lui Dumnezeu.*

Femeia samarineancă, un martor neobişnuit al lui Hristos

Părăsind Iudeea şi îndreptându-Se către Galileea, Iisus a fost nevoit să treacă prin Samaria. Deci a venit la o cetate numită Sihar, aproape de locul pe care Iacob i l-a dat lui Iosif, fiul său; şi era acolo fântâna lui Iacob. Iar Iisus, ostenit de călătorie, S-a aşezat lângă fântână. Şi, fiind ca la al şaselea ceas din zi, afară era foarte cald.

O convorbire lângă fântână

Atunci a venit o femeie din Samaria ca să scoată apă. Iisus i-a zis: „Dă-Mi să beau!" Ucenicii Săi se duseseră în cetate să cumpere merinde şi El era singur. Surprinsă, femeia I-a zis: „Cum, Tu, care eşti iudeu, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă? (Pentru că iudeii n-au amestec cu samarinenii.) Iisus i-a răspuns, zicând: «Dacă ai fi cunoscut darul lui Dumnezeu şi Cine este Cel ce-ţi zice: Dă-Mi să beau!, tu ai fi cerut de la El, şi El ţi-ar fi dat apă vie»".

Apa cea vie a lui Hristos

Pusă în încurcătură de cuvintele Mântuitorului, femeia I-a zis: „Doamne, nici găleată nu ai şi fântâna este adâncă; de unde, dar, ai apa cea vie? Eşti Tu cumva mai mare decât părintele nostru Iacob, care ne-a dat această fântână şi el însuşi a băut din ea, ca şi fiii lui şi turmele lui?" Iisus, răspunzând, i-a zis: „Tot cel ce va bea din apa aceasta, iarăşi va înseta; dar cel ce va bea din apa pe care Eu i-o voi da, nu va mai înseta în veac, că apa pe care i-o voi da Eu se va face într-însul izvor de apă săltătoare spre viaţă veşnică". Femeia I-a zis: „Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot". Iisus i-a zis: „Du-te şi cheamă-l pe bărbatul tău şi vino aici". Femeia a răspuns că nu avea bărbat. Atunci El i-a adus aminte că avusese cinci bărbaţi înainte de cel cu care trăia acum. Uimită de faptul că străinul ştia tot ceea ce făcuse ea, femeia a exclamat: „Doamne, văd că Tu eşti prooroc".

Închinarea în Duh şi în Adevăr

Samarineanca L-a întrebat apoi care este locul cel mai potrivit pentru închinare, Ierusalimul sau muntele Garizim, considerat sfânt de către samarineni. Mântuitorul i-a zis: „Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veţi închina Tatălui. ...Dar vine ceasul, şi acum este, când adevăraţii închinători se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr; că astfel sunt închinătorii pe care Tatăl îi caută. Duh este Dumnezeu, şi cei ce I se închină trebuie ca-n duh şi-n adevăr să I se închine". I-a zis femeia: „Ştim că vine Mesia Care se cheamă Hristos; când va veni El, pe toate ni le va spune". Iisus i-a zis: „Eu sunt, Cel care-ţi grăieşte".

Nu cumva acesta este Hristosul?

Atunci s-au întors ucenicii Săi din cetate şi se mirau că vorbea cu o femeie, dar nimeni nu I-a zis: „Ce întrebi?", sau: „Ce vorbeşti cu ea?" Iar femeia şi-a lăsat găleata şi s-a dus degrabă în cetate şi le-a zis oamenilor: „Veniţi să vedeţi un om care mi le-a spus toate câte le-am făcut! Nu cumva acesta este Hristosul?" Şi au ieşit oamenii din cetate şi veneau spre El.

Mulţi au crezut în Iisus

Mulţi samarineni din oraşul acela au crezut în El pentru cuvântul femeii care mărturisea: „Mi le-a spus pe toate câte le-am făcut". Deci, când au venit la El, samarinenii Îl rugau să mai rămână la ei. Şi a rămas acolo două zile. Şi mult mai mulţi au crezut pentru tăria cuvântului Său, iar femeii îi ziceau: „Credem nu numai pe temeiul cuvântului tău; noi înşine am auzit şi ştim că acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii".

Povestirea despre întâlnirea lui Iisus cu femeia samarineancă este una din pericopele evanghelice incluse în duminicile Penticostarului. Ea se concentrează, asemenea celorlalte pericope evanghelice ale perioadei luminate, asupra temelor apei și vieții veșnice. În plus, ea constituie o pildă prin care Iisus ne arată că și o persoană nebăgată în seamă de către lume poate fi aleasă spre a împlini lucrarea lui Dumnezeu.

Citiți împreună cu familia fragmentul din Ioan 4, 5-42. Discutați asupra următoarelor puncte:

1. Ora a șasea din zi (amiaza) nu este o oră obișnuită pentru a scoate apă din fântână. Cu siguranță că femeia nu dorea să le întâlnească pe celelalte femei care preferau să vină la fântână pe o vreme mai răcoroasă, ori poate că se temea că nu s-ar fi simțit binevenită în mijlocul lor.

2. Doar, vorbind cu acea femeie, Iisus făcea ceva neobișnuit, pentru că se considera un lucru necuviincios ca un bărbat să stea de vorbă cu o femeie necunoscută. De aceea, ne spune Evanghelia, ea a rămas uimită când Hristos, un bărbat iudeu, nu numai că i S-a adresat, ci i-a și cerut o favoare ei, o samarineancă. Știm deja că „iudeii nu aveau nici un amestec cu samarinenii", întrucât modul de închinare al celor din urmă era considerat nepotrivit.

3. Ne dăm seama foarte ușor că femeia dusese o viață imorală care i-ar fi făcut pe mulți să se încrunte: avusese cinci bărbați, iar cel cu care trăia acum nu îi era soț legiuit. Cu toate acestea, Hristos i Se descoperă tocmai ei, îi vorbește despre misiunea Sa pe pământ și despre posibilitatea de a dobândi „apa vie, cea curgătoare spre viața veșnică" din Împărăția lui Dumnezeu. Ea este prima vestitoare a Mântuitorului înaintea oamenilor, prima „evanghelistă" a lui Hristos. Unii dintre cei cărora ea trebuia să le vestească adevărul Întrupării lui Mesia erau iudei fideli, care s-ar fi simțit jigniți și numai dacă ea ar fi îndrăznit să le vorbească, dar acest lucru nu L-a împiedicat pe Mântuitorul să o aleagă tocmai pe ea pentru misiunea aceasta extrem de importantă.

Discutați cu cei ai casei despre semnificația acestui lucru. Ce învățătură folositoare pentru viața noastră cotidiană putem desprinde din cele discutate anterior? Gândiți-vă la motivele ce ne fac adeseori să ne uităm cu dispreț la anumite persoane: lipsa lor de educație sau rafinament, un mod de viață cu care nu suntem de acord, apartenența lor la un grup cu manifestări foarte diferite de cele ale noastre. Există în această povestire vreun avertisment cu privire la obiceiul de a judeca pe cineva după astfel de criterii?

Sfânta Tradiție ne spune că, după Înviere, „femeia samarineancă de la fântână" a fost botezată și i s-a dat numele de Fotini, după care a plecat împreună cu copiii săi – cinci fete și doi băieți – în Cartagina, pentru a răspândi Evanghelia lui Hristos. Acolo, ei au fost arestați, persecutați și, în cele din urmă, martirizați de marele prigonitor al creștinilor, împăratul Nero.

Rugați-vă cu întreaga familie ca Domnul Dumnezeu să vă ajute să nu judecați pe nimeni. Cereți-I să vă pună în minte acest gând: că fiecare persoană este valoroasă în fața Lui și că nimeni nu este lipsit de șansa mântuirii.

Drumul pelerinilor prin Samaria

Drumul pelerinilor trecea prin Samaria

În Legea iudaică exista rânduiala ca toți iudeii să meargă de trei ori pe an la Ierusalim ca să se închine și să aducă jertfe înaintea lui Dumnezeu. Pelerinajele erau prilejuite de trei mari sărbători: Paștele (sărbătoarea Azimelor), Cincizecimea și Sărbătoarea Corturilor (vezi și Ieșire 23, 14- 17). Iisus a mers împreună cu ucenicii Săi din Galileea la Ierusalim de mai multe ori, pentru a aduce rânduita închinare și jertfă lui Dumnezeu la Templu. Drumul dinspre Galileea spre Ierusalim trecea însă prin Samaria. O asemenea călătorie se dovedea adeseori periculoasă, fiindcă iudeii nu voiau să audă de samarineni, din cauză că aceștia din urmă practicaseră căsătoriile mixte cu păgânii în timpul exilului. Cu toate acestea, samarinenii credeau și țineau în continuare Legea și tradițiile iudaice.

Înălțare

(Faptele Apostolilor 1, 9-11)

Acum Domnul Se înalță
Dintre ucenicii Lui,
Cum le-a spus că Se va duce
Iar la Dreapta Tatălui,
Spre-a le mijloci-mplinirea
Rugăciunilor ce-I fac
Şi să le gătească locul
Fericirii lor, în veac...

Ce încredere slăvită
Pot avea ai Lui, mereu,
Că Mântuitorul dulce
Este-n cer cu Dumnezeu,
Că le-ascultă rugăciunea
Şi-o-mplineşte iubitor
Şi că poate-n orice vreme
Să le vină-n ajutor!...

*

Slavă veşnic Ţie, Scump Iisus 'nălţat,
Fii pe veci cu Tatăl binecuvântat!
Pregăteşte locul nostru luminos
Şi ne ia la Tine, Drag Iisus Hristos!

Traian DORZ

Doar gândul

Doar gândul la Tine mă face să sper
În drumul acesta ce duce la cer;
Doar dorul de Tine, de chipul Tău blând
Îmi spune mereu: În curând! În curând...

La poarta cetății odată voi sta,
Acolo, departe, în Patria Ta.
De dorul acesta ce-mi arde în piept
Veghez şi tresar şi Te-aştept... Şi Te-aştept...

În lumea aceasta mereu călător
Mă-nalț către stele pe scări de fior.
La orice sclipire tresar îngânând:
„O, vino, Te rog... Mai curând... Mai curând..."

Costache IOANID

Să nu Te duci...

Să nu Te duci departe
De mine, Drag Iisus,
Ispita vine-ndată
Ce simte că Te-ai dus.
Mi-e teamă de ispita
Ce ştie că Tu pleci;
N-aş vrea să mergi, Iisuse,
De lângă mine-n veci...

Rămâi mereu pe-aproape,
Ca duhul pânditor
Să simtă şi să fugă,
Iubite-nsoțitor!...
Tu, Paza mea cea dulce,
Fereşte-mă mereu,
Căci, iată, ce ispită
Pândeşte-n jurul meu!...

O, nu Te du departe
Şi vino mai degrab!
Ispita iarăşi vine
Şi ştie unde-s slab,
Mă tem fără de Tine,
M-am învățat păzit,
Nu ştiu să mai lupt singur,
Însoțitor Iubit...

Doar ieri Te-ai dus şi, iată,
Ispita vine fin,
Să-mi afle paza dusă,
Să-mi strecure venin...
Întoarce-Te degrabă,
Iubită Paza mea,
Mi-e teamă fără Tine,
Să nu mă laşi la ea!

Să nu Te duci departe,
Să nu Te duci, Iisus,
Ispita prinde veste
Îndată ce Te-ai dus...
Mă tem fără de Tine
M-am învățat păzit,
Nu ştiu să mai lupt singur,
Însoțitor Iubit...

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 35

O alegere importantă

Nevoia de martori

Ce înseamnă de fapt a mărturisi? Potrivit definiției din dicționar, *martorul* este persoana care a văzut sau a auzit ceva și poate depune mărturie că acel lucru s-a petrecut cu adevărat. El poate afirma că un fapt este real, iar nu o înșelăciune, căci l-a văzut personal și-l poate descrie cu propriile cuvinte.

Bărbații și femeile care au fost martori direcți ai vieții și activității Domnului pe pământ au știut mult mai multe lucruri despre El decât lăsau să se înțeleagă cuvintele sau învățăturile Sale. Ei Îl cunoșteau cum era ca Persoană și-L vedeau iubindu-i și ajutându-i pe oameni. Ei Îl urmăreau cu atenție când le arăta cum să se poarte cu ceilalți oameni, dându-Se exemplu pe Sine sau pe alții (de pildă, pe văduva cea săracă ce a pus singurul bănuț pe care-l mai avea în vistieria Templului).

Ni se întâmplă câteodată să ni se sugereze că un lucru ar fi foarte bun sau foarte rău. Cum verificăm adevărul celor auzite? La cine mergem ca să ne spulbere îndoielile? Apelăm, poate, la părinți, ori întrebăm un prieten sau un profesor, un preot sau un specialist. Oricine am fi, căutăm o persoană în care avem mare încredere și care știm că ne va spune adevărul, poate fiindcă prin modul său de viață a câștigat admirația și respectul nostru. Hristos ne cheamă pe noi să-I fim martori.

Vreți să deveniți și voi, dragi copii, prin viața voastră întreagă, martori de nădejde ai lui Hristos?

Matia, un ucenic credincios al lui Iisus, este ales al 12-lea în ceata Apostolilor

Un martor al Domnului

„Deci trebuie ca din acești bărbați, care s-au adunat cu noi în timpul cât Domnul Iisus a fost cu noi – începând de la botezul lui Ioan, până în ziua în care S-a înălțat de la noi –, unul din ei să fie împreună cu noi martor al Învierii Lui."

(Fapte 1, 21-22)

După moartea, Învierea și Înălțarea la ceruri a Domnului nostru Iisus Hristos, ucenicii s-au întors în Ierusalim, așa cum le poruncise El. Mai rămăseseră doar unsprezece dintre ei, căci Iuda, ucenicul trădător, căzând în deznădejde, se spânzurase. Trebuia deci să fie ales un altul în locul său, pentru ca numărul Apostolilor să fie complet. Deși mulți oameni merseseră după Domnul în toți anii în care El propovăduise Evanghelia Împărăției, urmându-L cu credință, cel de-al doisprezecelea Apostol trebuia ales dintre cei ce L-au însoțit pe Domnul și au luat parte la întreaga Sa activitate, vreme de trei ani, de la botezarea Sa în Iordan de către Ioan și până la răstignirea și moartea Sa pe Cruce. Matia I-a fost credincios, la fel și Iustus, celălalt candidat. După ce Apostolii au tras la sorți, pentru a vedea pe care dintre cei doi îl alege Dumnezeu, sorțul a căzut pe Matia și el a fost numărat ca apostol printre ceilalți unsprezece. Astfel s-a completat numărul celor doisprezece Apostoli.

Iisus vindecă un orb din naştere

Pericopa referitoare la vindecarea orbului din naştere ni-L prezintă pe Domnul dând tuturor de ştire că Legea Veche a fost întrecută de o Lege Nouă; El Însuşi este un exemplu grăitor al acestui fapt.

Citiţi istorisirea despre vindecarea orbului din Evanghelia după Ioan, împreună cu toţi membrii familiei voastre. Aceasta începe cu întrebarea pusă de apostoli Mântuitorului (şi pe care mulţi dintre noi o punem): „Cine a păcătuit, el sau părinţii lui, de s-a născut orb?", pentru că spunem de obicei că bolile sau necazurile ne vin din cauza păcatelor.

Iisus răspunde într-un mod surprinzător, zicând că nici el n-a păcătuit, nici părinţii lui, ci era orb pentru ca prin vindecarea lui să se arate slava lui Dumnezeu. Într-adevăr, păcatele oamenilor au adus suferinţa şi moartea în lume, dar nu orice nenorocire ce se abate pe capul unei persoane este neapărat consecinţa păcatelor sale.

Mântuitorul scuipă jos, face tină din scuipat şi unge ochii orbului, trimiţându-l să meargă şi să se spele în scăldătoarea Siloam. Fiind însă zi de Sabat, nu era îngăduit să scuipi, să faci tină din scuipat şi să te speli. Ce face Domnul în cazul acesta? Demonstrează că a vindeca un orb era o faptă de iubire cu mult mai importantă decât respectarea strictă a prescripţiilor Vechiului Testament.

Ne putem imagina ce privelişte cutremurătoare a uimit mulţimea când bietul orb îşi pipăia drumul afară din Templu înspre scăldătoare, cu ochii murdari de tină! Şi mai mare a fost însă mirarea oamenilor când, de îndată ce a împlinit porunca Mântuitorului, l-au văzut pe acelaşi om întorcându-se între ei vindecat.

Pe măsură ce povestirea înaintează, omul „vede" tot mai clar că Iisus este Mesia. Însă, cu cât vede mai bine cine este Iisus, cu atât intră şi mai mult în conflict cu autorităţile iudaice de la Templu. La început, el vorbeşte despre Hristos ca despre „omul care se numeşte Iisus"; mai târziu Îl va numi „prooroc", pentru ca în final să mărturisească: „De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu, n-ar putea să facă nimic". Pentru această mărturisire autorităţile îl vor da afară din sinagogă.

Auzind Iisus că l-au dat afară, l-a găsit şi i-a zis: „Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?", ştiind că putere avea omul acela să creadă şi să-L recunoască pe El drept Domn şi Stăpân al său. Chiar răspunsul celui odinioară orb confirmă acest lucru fiindcă, atunci când Iisus spune că El este Fiul lui Dumnezeu, omul Îi zice: „Cred, Doamne!". După acestea însă, Iisus spune ceva care ne pune pe gânduri: *„Spre judecată am venit în lumea aceasta, pentru ca cei ce nu văd să vadă, iar cei ce văd să fie orbi".*

Cuvintele „am venit... pentru ca cei ce nu văd să vadă" nu mai ridică nici o dificultate de înţelegere;

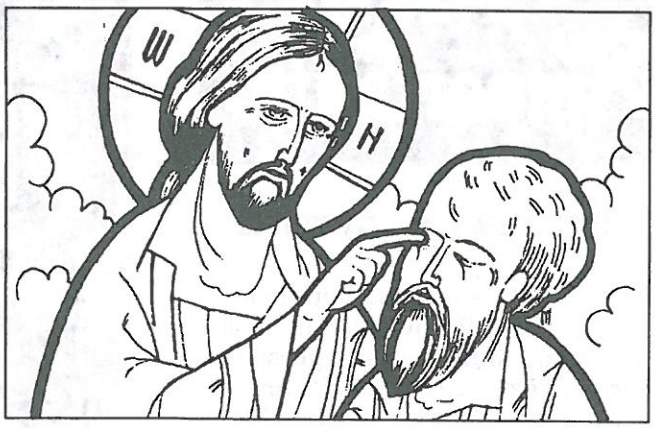

exemplul vindecării orbului din naştere ne stă înainte. Dar cine sunt cei ce văd care vor deveni orbi?

Sunt cei foarte legaţi de Legea Veche – pe care o înţeleg aşa cum vor ei –, astfel încât nu pot vedea Legea cea Nouă a iubirii, adusă în lume de Mântuitorul Iisus Hristos. Autorităţile iudaice n-au văzut în fapta Mântuitorului nimic altceva decât încălcarea rânduielii Sabatului. Ei au refuzat să vadă iubirea lui Dumnezeu ascunsă în vindecările sau actele de milostenie făcute de Hristos. Mai mult, şi-au închis ochii în faţa adevărului evident că toate profeţiile mesianice îşi găseau împlinirea în Hristos.

Să împlinim poruncile cu dragoste

Rugaţi pe cei din familia voastră să se gândească ce înseamnă această povestire pentru ei. Suntem oare pregătiţi să credem că Dumnezeu ar putea acţiona într-un mod care să ne surprindă? Nu suntem şi noi dintre cei preocupaţi mai mult de respectarea unor legi sau reguli, decât de iubirea datorată aproapelui?

Categoric, Mântuitorul nu a îndemnat niciodată pe cineva să încalce legile sau să facă lucruri nepermise. El doreşte să avem tot timpul ochii sufletului deschişi, încât să putem vedea iubirea Lui indiferent unde s-ar manifesta aceasta – chiar şi în locuri unde nu ne-am aştepta să existe.

Rugaţi pe Dumnezeu să vă dăruiască „ochi ca să vedeţi" nevoile celor din faţa voastră. Pentru aceasta, includeţi între celelalte rugăciuni ale voastre şi Condacul acestei Duminici:

Orbit fiind cu ochii sufletului, la Tine vin, Hristoase, ca orbul cel din naştere, cu pocăinţă strigând Ţie: „Tu eşti lumina cea prea strălucitoare, a celor dintru întuneric".

Angajăm martori pentru Hristos!

Calități: ***Persoane cu credință tare, foarte hotărâte, prietenoase și iubitoare, cu principii morale sănătoase, puternice și răbdătoare, dispuse să ajute pe alții, capabile să colaboreze și să lucreze într-o echipă.***

(Confidențial)

Cerere de angajare

*Vă rugăm să **prezentați în fiecare rubrică** aptitudinile personale ce vă permit să deveniți un bun martor. Puteți folosi exemple din propria voastră experiență de viață. Puteți, de asemenea, menționa lucrurile în care credeți și pentru care sunteți dispuși să luptați în viață.*

Temelia credinței

Ce credeți despre Dumnezeu? .....

.....

Principiile de viață

Ce valori morale sunt importante pentru viața dumneavoastră? .....

.....

Dăruirea pentru Hristos

Ce sunteți dispus(ă) să faceți pentru Hristos și Biserica Sa? Ați mai fost implicat(ă) în viața Bisericii? Dacă da, în ce mod? .....

.....

Dragostea de aproapele

Numiți câteva moduri în care v-ați arătat iubirea și compasiunea față de alți oameni .....

.....

.....

Slujirea aproapelui

Numiți câteva moduri în care ați ajutat de bunăvoie pe alții, fără să cereți nimic în schimb: .....

.....

.....

Relațiile cu colegii

Numiți câteva locuri unde ați lucrat împreună cu alții, în Biserică, la școală sau într-o comunitate. Aveți mai degrabă calități de conducător sau de subaltern? Sunteți o persoană conciliantă sau încăpățânată? (Vezi Efeseni 4, 1-7) .....

.....

Răbdarea

Ați putea continua să-L mărturisiți pe Hristos chiar și atunci când sunteți batjocorit(ă) sau insultat(ă)? (Vezi Efeseni 6, 10-20) .....

.....

„Și El i-a dat pe unii să fie apostoli, pe alții profeți, pe alții evanghelişti, pe alții păstori și învățători, ca să-i pregătească pe sfinți pentru lucrarea slujirii, spre zidirea Trupului lui Hristos, până ce toți vom ajunge la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea de bărbat desăvârșit, la măsura vârstei plinătății lui Hristos; ca să nu mai fim copii, clătinați de valuri și purtați de orice vânt de învățătură încoace și încolo prin viclenia oamenilor, prin meșteșugul lor de a atrage-n rătăcire; ci-n iubire, trăind după adevăr, în toate să creștem întru El Care este Capul, Hristos, dintru Care este întregul trup, bine alcătuit și bine încheiat prin toate legăturile care-L hrănesc după lucrarea fiecărei părți la măsura ei, și își face creșterea spre a se zidi el însuși întru iubire." **(Efeseni 4, 11-16; vezi și versetele 25-32; și 5, 1-2, 8-10)**

Semnătura .....

O alegere importantă

În zilele de după Înălțarea Sa la cer, Apostolii s-au întors de la Muntele Măslinilor la Ierusalim, unde Domnul le poruncise să aștepte făgăduința Tatălui, zicând: „Nu după multe zile, veți fi botezați cu Duhul Sfânt". Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la Muntele Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o Sâmbătă. Și, când au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde se adunau, de obicei, Petru și Ioan, Iacob și Andrei, Filip și Toma, Bartolomeu și Matei, Iacob al lui Alfeu și Simon Zelotul și Iuda al lui Iacob. Toți aceștia într-un cuget stăruiau în rugăciune, împreună cu femeile și cu Mama lui Iisus, și cu frații Lui.

Necesitatea alegerii altui apostol

În zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul fraților (iar numărul lor era ca la o sută douăzeci), a zis: „Bărbați frați, trebuia să se plinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfânt, prin gura lui David, mai dinainte a spus-o despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus. Că numărat era cu noi și luase sorțul acestei slujiri. Așadar, el a dobândit o țarină din plata nedreptății; și, căzând, a plesnit pe la mijloc și toate măruntaiele i s-au vărsat. Și s-a făcut aceasta cunoscută tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim, așa încât în limba lor s-a numit țarina aceasta *Hacheldamah*, adică *Țarina Sângelui*. Că scris este în Cartea Psalmilor: „Facă-se curtea lui pustie și să nu aibă cine s-o locuiască". Și: „Slujba lui s-o ia altul!" (Ps 68, 29; 108, 7).

Iar Petru a continuat, zicând: „Deci trebuie ca din acești bărbați care s-au adunat cu noi în timpul cât Domnul Iisus a fost cu noi – începând de la botezul lui Ioan, până în ziua în care S-a înălțat de la noi –, unul din ei să fie împreună cu noi martor al Învierii Lui".

Cele două nume propuse

Mulți oameni își lăsaseră casele și-L urmaseră pe Mântuitorul, dar puțini au rămas cu ucenicii tot timpul când Iisus predica și învăța mulțimile, când făcea semne și minuni în popor. Dintre aceștia, Apostolii au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba, zis și Iustus, și pe Matia. Și, rugându-se, au zis: „Tu, Doamne, Care cunoști inimile tuturor, arată pe care dintre aceștia doi l-ai ales să ia locul acestei slujiri și al apostoliei din care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui". Și au tras la sorți, iar sorțul a căzut pe Matia și el a fost numărat împreună cu ceilalți unsprezece Apostoli.

Meditație asupra istorisirii biblice

În împrejurarea alegerii lui Matia ca Apostol în locul lui Iuda Iscarioteanul, vedem că Sfântul Apostol Petru a preluat rolul de conducător, fiind cel mai în vârstă dintre cei doisprezece.

Vă mai aduceți aminte cât de multe eforturi făcea Petru ca să înțeleagă ce-i spunea Iisus? Când Domnul le vestea că trebuia să pătimească și să moară, ideea i s-a părut lui Petru atât de înspăimântătoare, încât a izbucnit: „Fie-Ți milă de Tine, să nu Ți se întâmple Ție aceasta!". Atunci Iisus l-a mustrat, spunându-i că nu trebuie să cugete la lucrurile lumii, ci la cele ale lui Dumnezeu. Aceasta ni se întâmplă și nouă câteodată, atunci când avem dificultăți să înțelegem și să acceptăm fără cârtire voia lui Dumnezeu. Însă este necesar să credem în înțelepciunea Sa și să facem ceea ce El ne cere.

Din modul cum Sfântul Petru vorbește despre moartea lui Iuda Iscarioteanul, trădătorul lui Iisus, ne dăm seama că el nu mai este același om șovăitor. Sfântul Petru înțelege acum că Dumnezeu a descoperit în Vechiul Testament planul Său de mântuire și citează astfel versetele din Psalmi care se referă la trădarea și moartea lui Iuda. Mai mult, Apostolul Petru s-a împăcat acum cu ideea că trebuie să facem voia lui Dumnezeu, chiar dacă împlinirea ei ne-ar aduce în viața aceasta doar necazuri și suferințe.

Deși era un bărbat matur atunci când L-a întâlnit pe Hristos, Sfântul Petru avea totuși nevoie să se maturizeze sufletește și să privească viața tot mai mult prin ochii credinței. Și voi vă veți schimba și veți crește duhovnicește. Lucrurile care azi vă par neclare se vor limpezi. Rugați pe Dumnezeu să vă ajute să creșteți, ca și Petru, spre o înțelegere mai profundă a vieții și poate spre un moment când veți fi capabili să-i călăuziți la rândul vostru pe alții.

Să ne îndreptăm acum atenția spre cei doi bărbați care i-au însoțit neabătut pe ucenici și au lăsat totul pentru a-I urma lui Hristos. Trei ani L-au urmat pe Domnul, I-au ascultat învățăturile și au văzut faptele Sale bune. Deși știau că nu fac parte dintre Cei Doisprezece aleși și nu au vreo poziție mai deosebită printre ucenici, ei și-au dăruit trei ani din viață Domnului, cu credință și cu dragoste, rămânând alături de ucenici chiar și după moartea Învățătorului lor. Astfel au ajuns acum să fie considerați și numărați printre Cei Doisprezece care urmau să binevestească Cuvântul lui Dumnezeu ca niște martori direcți ai Lui. De aceea trebuie să avem totdeauna în minte faptul că Dumnezeu ne cheamă pe fiecare să facem voia Lui. Nu putem ști niciodată când ne poate încredința o slujire specială.

Am cunoscut mulți Apostoli și câțiva alți următori ai lui Hristos în lecțiile noastre. Despre unii dintre ei știm câteva lucruri: ce fel de oameni erau, cu ce se ocupau etc. Am fi putut crede că acești oameni erau perfecți sau aproape perfecți, de vreme ce fuseseră instruiți de Însuși Fiul lui Dumnezeu. Bineînțeles că lucrurile nu stăteau astfel, căci aveau, ca și noi, căderile și neputințele lor. Totuși, Dumnezeu privea la inimile lor, le cunoștea puterile și posibilitățile, exact așa cum ne cunoaște pe fiecare dintre noi.

Îi puteți identifica pe acești ucenici și următori ai lui Hristos, alegând dintre numele cuprinse în coloana din dreapta paginii persoana potrivită?

· Această persoană se îndoiește de orice și nu acceptă nici o mărturie până nu vede dovada cu ochii proprii. Dar el învață din chiar îndoielile sale, astfel că, după ce s-a îndoit și a crezut în Iisus, a avut îndrăzneala să-L mărturisească înaintea altora, cu convingere și curaj.

Marta

· Acest bărbat a fost vameș, un om ce colecta taxele datorate stăpânirii. El și-a folosit probabil inteligența pentru a inventa diverse moduri de a-i escroca pe alții (mulți vameși făceau astfel, de aceea oamenii îi disprețuiau atât de mult). De când a devenit însă ucenicul lui Iisus, el a căutat să-și folosească mintea sa pătrunzătoare pentru a găsi căile cele mai potrivite prin care să aducă poporul al cărui mădular era – adică poporul evreu – la credința în Iisus Hristos. El a scris prima carte a Noului Testament.

Toma

Iacov

· Fiind mare vorbăreț, faptele acestui bărbat nu se ridică întotdeauna la înălțimea cuvintelor sale. Ba, adeseori, vorbește și acționează înainte de a se gândi mai bine, ceea ce poate să-i creeze neplăceri. Este însă foarte harnic și dispus să riște. Îi pare întotdeauna rău pentru greșelile sale și este gata să mai încerce o dată.

Matei

· Ea are tendința de a fi cam iute la mânie și de a-și face griji din toate: dacă e casa aranjată cum se cuvine, dacă oamenii au suficientă mâncare, dacă ceilalți își fac datoria așa cum trebuie. Este însă o prietenă iubitoare, foarte primitoare și capabilă de o credință atât de mare, încât mărturisește cu tărie că Iisus este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu.

Maria Magdalena

· El și fratele său sunt ambițioși și nerăbdători să ajungă „în frunte". El este uneori cu totul lipsit de îngăduință cu cei ce nu cred în învățătura lui Hristos. *(Vezi Luca 9, 51-62.)* Domnul i-a ajutat însă pe amândoi să-și folosească asprimea pentru a deveni conducători curajoși ai Bisericii Sale din primele secole.

Petru

· Această femeie a avut cu siguranță multe probleme sentimentale în viața de dinaintea întâlnirii ei cu Hristos (Luca 8, 2). Dar ea a dovedit o râvnă și o iubire atât de mare pentru Dumnezeu, încât a devenit prima persoană căreia i s-a vestit și care a crezut în Învierea Domnului. Tot ea a fost aceea care a vestit Apostolilor Scularea din morți a Mântuitorului, de aceea Biserica o numește „întocmai cu Apostolii".

Luați aminte la propriile voastre putințe și neputințe. Care dintre talentele și capacitățile voastre v-ar putea ajuta să deveniți un bun apostol sau martor al lui Hristos? Ce neputințe ar trebui să depășiți pentru a da o mărturie eficientă?

Alegere

(Fapte 1, 12-26)

După ce Se înălțase
Domnu-n Slavă de la ei,
Spre Ierusalim porniră
Unsprezece-nvățăcei:

Petru, Ioan, Simon și Iacov,
Matei și Bartolomeu,
Andrei, Toma, Iuda, Filip
Și Iacov al lui Alfeu.

Dintre toți, se scoală Petru,
Spunând că unul din cei
Ce-au umblat mereu cu Domnul
Se cuvine-a fi-ntre ei.

Și-au tras sorți, dar înainte
Către Domnul s-au rugat...
...Și-ntre doisprezece-apostoli
Pe Matia-au numărat.

*

Când din cei statornici cade-un lepădat,
Altul – drept și vrednic – e-n locu-i 'nălțat;
Nu rămâne-n ceruri golul dureros,
Că-l va umple-n grabă solul lui Hristos.

Cristian MIHALACHE

Orbul

Ochiul lăuntric l-a străluminat,
Cel din carne cearcă să răspundă,
Și de moarte fi-va dezlegat
Căci în suflet este de osândă!

Să nu rămână parte lecuit
Cu mila începu să-l ungă
În iubire lacrimi a stârnit
Sufletul cu Duhul să-i străpungă.

Nu elemente din scuipat și lut
Din amestecarea lor deplină...
Din gura Logosului absolut
Orbului i-a izvorât lumină.

Ioan ALEXANDRU

Supremă rugă

– Oh! Dă lumină ochilor mei orbi,
Să nu adorm furat de somnul morții:
Tu poți în Tine Însuți să mă sorbi,
Descătușând un rob de-osânda sorții!

Și-atunci, o Doamne, plin de bucurie,
În mântuirea îndurării Tale,
Vedea-va cel ursit din morți să-nvie
Eterna, luminoasa vieții cale?

Un spin s-apleacă... se va scutura,
Abia mai țin uscatele-i petale...
Dă cupei veștezi roua milei Tale,

Și după dâra ce-o undi parfumul,
Când floarea lui se va înviora,
Prin noapte chiar, voi recunoaște drumul
Ce duce către-mpărăția Ta...

D. NANU

O, unde sunt...?

O, unde sunt aleșii dintre atâți chemați?
De ce prea rari sunt astăzi eroii minunați?
De ce așa puține sunt sfintele vieți,
Când Slava ce le-așteaptă e-așa de mare preț?

Cei de la ceasul șase în lene stau și zac,
Cei de la ceasul zece în umbră dorm și tac,
Cei de la ceasul ultim abia se văd mișcând,
Și noaptea, iată, noaptea sosește-așa curând...

O, scutură-i, Iisuse, pe cei ce dorm mereu:
– Treziți-vă, e vremea, sculați din somnul greu!
Hristos apare, iată-L, ieșiți și-L așteptați!
Alege-i, Doamne-alege-i pe toți câți sunt chemați!

Traian DORZ

CU NOI ESTE DUMNEZEU

Lecția 36

Pogorârea Duhului Sfânt

Sfânta Treime

Când mărturisim credința noastră în Dumnezeu, spunem: **„Tatăl și Fiul și Duhul Sfânt – Treimea cea de o ființă și nedespărțită“.** Cuvintele acestea se cântă în Biserică în timpul Dumnezeieștii Liturghii, chiar înaintea Crezului. Mai mult, noi lăudăm neîncetat, în toate slujbele din Biserică și mai ales în Sf. Liturghie, pe Dumnezeul Cel Unul în Ființă și întreit în Persoane. Aceasta este prima și cea mai importantă învățătură a credinței ortodoxe, dar oare ce sens poate avea ea pentru noi?

Tatăl și Fiul și Duhul Sfânt

În primul rând, știm că Dumnezeu este o Persoană, de fapt, Trei Persoane. El ne-a creat și pe noi ca să fim persoane – nu obiecte și nici măcar animale –, fiindcă ne-a făcut după chipul Său. De aceea, El vrea mai ales să fim persoane iubitoare care pot viețui *împreună* cu alte persoane, și în mod deosebit vrea să ne petrecem viața împreună cu El.

Treimea cea de o ființă și nedespărțită

În al doilea rând, știm că Dumnezeu este **Un** Dumnezeu și că cele Trei Persoane ale Sfintei Treimi sunt cu adevărat Un Dumnezeu. Ele nu sunt despărțite niciodată și gândesc și acționează întotdeauna împreună, ca Un singur Dumnezeu – într-o perfectă unitate, armonie și iubire. Noi înșine, ca persoane umane create după chipul lui Dumnezeu, suntem chemați să viețuim cu toții împreună în aceeași unitate, armonie și iubire, așa cum Sfânta Treime ne arată.

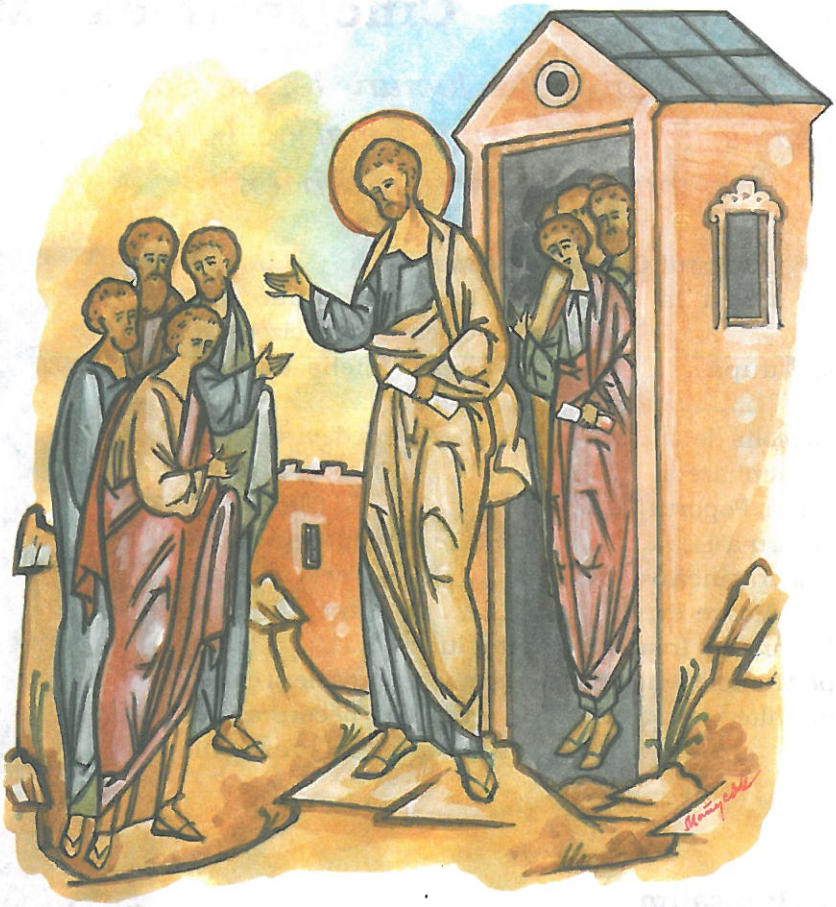

Trimis de Duhul Sfânt, Apostolul Petru propovăduiește în Ierusalim

Duhul Sfânt și Biserica

„Iisus S-a rugat Tatălui, spunând: «Mă rog pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor, ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una... și slava pe care Tu Mi-ai dat-o, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una suntem; Eu întru ei și Tu întru Mine, ca ei să fie desăvârșit întru unime, și să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit pe ei, precum M-ai iubit pe Mine».“

(Ioan 17, 20-23)

Iisus Se roagă apoi Tatălui să trimită pe Duhul Sfânt tuturor oamenilor care vor crede în El. De aceea, Duhul Sfânt vine și Se sălășluiește în noi și ne dă posibilitatea și puterea de a ne apropia tot mai mult de Dumnezeu, de a ne trăi viața în iubire și în comuniune cu Dumnezeu și cu toți oamenii. Sfântul Duh este tot timpul prezent în Biserică și noi Îl primim mai întâi la Botez, iar mai apoi ori de câte ori suntem în biserică, rugându-ne lui Hristos împreună cu ceilalți membri ai Bisericii, într-un singur glas. Duhul Sfânt ne unește pe unii cu alții și pe toți cu Dumnezeu, făcându-ne astfel un singur Trup, Trupul lui Hristos, adică Biserica.

Veți aduce oare și voi în lume, ca mădulare ale Trupului Său, iubirea lui Dumnezeu, pacea și unitatea de care lumea are atâta nevoie?

Cincizecimea este...

Aflați mai multe lucruri despre Sărbătoarea Cincizecimii, completând spațiile libere din textul de mai jos. La rezolvarea exercițiului, folosiți cuvintele din coloana aflată imediat sub text.

Cuvântul ***Cincizecime*** înseamnă ..... . Ea a fost la origine sărbătoarea iudaică a ....., care se celebra la cincizeci de zile după ..... . La temelia acestei ..... se aflau două ..... . Recolta de ..... era deja strânsă în hambare şi ..... începeau să se coacă. Poporul ..... îşi făcea timp pentru a-i ..... lui Dumnezeu că i-a asigurat încă o dată ..... . Tot la această sărbătoare evreii ..... timpul când Dumnezeu Însuşi S-a arătat lui ..... pe Muntele Sinai. Oameni din toate oraşele şi chiar din alte ..... veneau în fiecare an la ..... pentru a sărbători praznicul ..... .

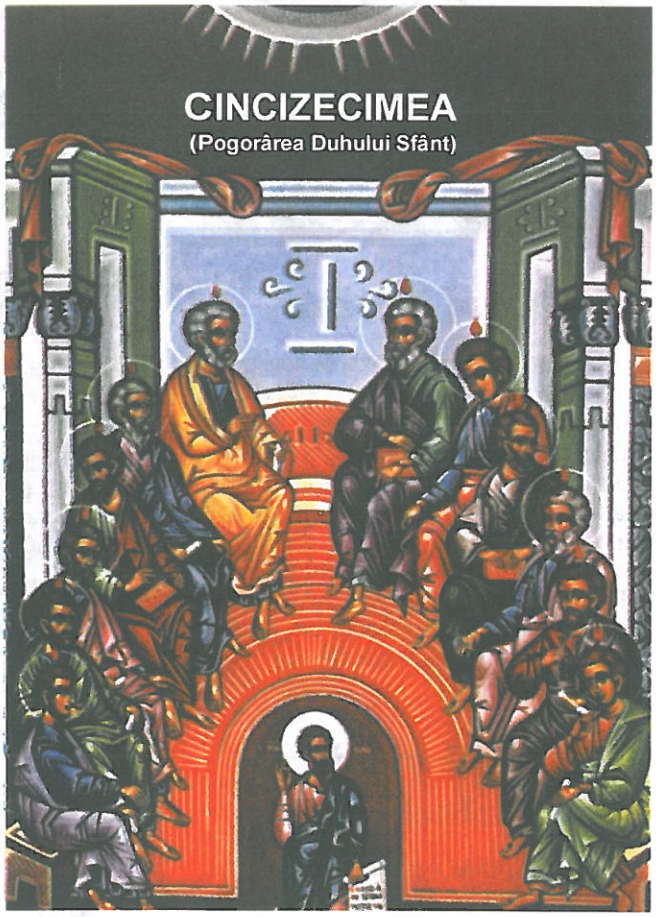

A. Ierusalim

B. al cincizecilea

C. comemorau

D. sărbători

E. Cincizecimii

F. recoltei

G. Moise

H. fructele

I. Paşti

J. țări

K. hrana

L. grâu

M. motive

N. mulțumi

O. evreu

Când Cel Preaînalt, pogorându-Se, a amestecat limbile, despărțit-a neamurile; iar când a împărțit limbile cele de foc, la unire pe toți i-a chemat; şi cu un glas slăvim pe Duhul Cel Preasfânt.

(Condacul Praznicului Cincizecimii – vezi şi Fac. 11, 1-9)

Vezi rezultatele mai jos

Cuvintele ce lipsesc din text, în ordine, sunt cele de la literele următoare: B-F-I-D-M-L-H-O-N-K-C-G-J-A-E

Duhul Sfânt în Biserică

Rugăciune către Duhul Sfânt

„Împărate ceresc, Mângâietorule,
Duhul Adevărului,
Care pretutindeni eşti
şi pe toate le plineşti,
Vistierul bunătăţilor
şi Dătătorule de viaţă,
vino şi Te sălăşluieşte întru noi,
şi ne curăţeşte pe noi de toată întinăciunea şi
mântuieşte, Bunule, sufletele noastre!"

Duhul Sfânt este una dintre cele trei Persoane ale Sfintei Treimi. Prin imnele slujbelor de la sărbătoarea Pogorârii Duhului Sfânt (Cincizecimea), Biserica îi învaţă pe credincioşi cine este Duhul Sfânt şi cum lucrează El în viaţa noastră:

„Duhul Sfânt era din veac, şi este şi va fi, nici început având şi nici sfârşit; ci pururea cu Tatăl şi cu Fiul este unit şi împreună socotit; Viaţă şi de viaţă făcător; Lumină şi de lumină dătător; Binele Însuşi şi Izvor de bunătate; prin Care Tatăl Se cunoaşte şi Fiul Se preaslăveşte, şi de toţi se ştie: o putere, o unime şi o închinare a Sfintei Treimi."

„Duhul Sfânt este Lumină şi Viaţă şi Izvor viu, înţeles cu mintea, Duhul înţelepciunii, Duhul înţelegerii, bun, drept, înţelegător, stăpânitor, curăţitor de păcate; Dumnezeu şi îndumnezeitor, foc din foc purcezător, grăitor, lucrător, împărţitor de daruri; prin Care toţi proorocii şi dumnezeieştii Apostoli împreună cu mucenicii s-au încununat. Uimitoare auzire, neobişnuită privelişte, foc care se împarte spre dăruirea de haruri."

Ce ştiţi despre Duhul Sfânt?

1. Încercuiţi litera **(A)** *sau litera* **(F)** *pentru a arăta dacă propoziţiile despre Duhul Sfânt sunt adevărate* **(A)** *sau false* **(F)**.

a. Viaţa Sfântului Duh a început în ziua Cincizecimii. **A** **F**

b. Duhul Sfânt ne învaţă tainele dumnezeieşti. **A** **F**

c. Duhul Sfânt a vorbit prin gura profeţilor şi a Apostolilor. **A** **F**

2. Descoperiţi şi subliniaţi cuvintele care descriu în rugăciunile de mai sus cine este Duhul Sfânt şi cum lucrează El.

3. Căutaţi într-o carte care cuprinde textul Sf. Liturghii (sau al altor slujbe bisericeşti) cuvinte referitoare la Sfânta Treime.

Pogorârea Duhului Sfânt

Trecuseră cincizeci de zile de la Paştile în care evreii Îl răstigniseră pe Iisus şi poporul se pregătea pentru o altă sărbătoare iudaică – cea a Cincizecimii, numită şi Shavuoth, sărbătoarea anuală a recoltei.

Oraşul Ierusalim era împânzit de mulţimile venite să ia parte la sărbătoare. O sută douăzeci dintre ucenicii lui Iisus se aflau adunaţi împreună într-o casă, când s-a petrecut un lucru uimitor. Un vuiet, ca de suflare de vânt ce vine repede, a umplut toată casa unde şedeau ei şi li s-au arătat, împărţite, limbi ca de foc şi au şezut peste ei. Şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi au început toţi să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi.

O minune a Duhului Sfânt

Oamenii aflaţi în apropiere au devenit curioşi şi au început să se adune tot mai mulţi, nerăbdători să-i audă pe ucenici, căci fiecare îi auzea vorbind în limba sa. Şi erau uimiţi toţi şi se minunau, zicând: „Iată, nu sunt aceştia care vorbesc, toţi, galileeni? Cum deci auzim noi fiecare limba noastră, în care ne-am născut? Parţi şi mezi şi elamiţi şi cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea şi în Capadocia, în Pont şi în Asia, în Frigia şi în Pamfilia, în Egipt şi în părţile Libiei cea de lângă Cirene, şi romani în treacăt, iudei şi prozeliţi, cretani şi arabi, îi auzim pe ei vorbind în limbile noastre despre faptele minunate ale lui Dumnezeu!" Şi toţi erau nedumeriţi şi ziceau unii către alţii: „Ce vrea să însemne aceasta?" Iar alţii, batjocorindu-i, ziceau: „Sunt plini de must şi nu ştiu ce vorbesc!"

Petru se adresează mulţimii

Stând Petru cu cei unsprezece, a ridicat glasul şi le-a vorbit: „Bărbaţi iudei şi toţi care locuiţi în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscută şi luaţi în urechi cuvintele mele; că aceştia nu sunt beţi, cum vi se pare vouă, căci este doar ora nouă dimineaţa, ci aceasta este ce s-a spus prin proorocul Ioil", apoi Petru a citat din Ioil 2, 28-32 (vezi şi Fapte 2, 17-21).

Petru a continuat: „Iisus Nazarineanul a venit să locuiască printre voi, a avut putere mare şi v-a arătat multe semne şi minuni. Pe Acest Bărbat trimis de Dumnezeu voi L-aţi răstignit şi L-aţi omorât prin mâinile celor fărădelege. Dar Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morţii, căci nu era cu putinţă ca El să fie ţinut de ea". Petru a citat din Psalmi, a amintit profeţiile regelui David referitoare la venirea lui Iisus, apoi a zis: „Bărbaţi fraţi, adevărat vă spun, dacă David n-ar fi murit şi ar fi azi cu noi aici, v-ar spune că Iisus era cu adevărat Mesia, căci Dumnezeu L-a înviat pe Acest Iisus pe Care voi L-aţi răstignit. Şi vreme de patruzeci de zile noi L-am văzut şi am vorbit cu El. El şade de-a dreapta Tatălui şi a trimis acum pe Duhul Sfânt Care ne dă putere să vorbim în toate limbile".

Primii convertiţi

Când oamenii au auzit acestea, au fost pătrunşi la inimă şi au zis către Petru şi ceilalţi Apostoli: „Bărbaţi fraţi, ce să facem?" Iar Petru a zis către ei: ***„Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt.*** Căci vouă vă este dată făgăduinţa şi copiilor voştri şi tuturor celor de departe, celor pe care îi va chema Domnul Dumnezeul nostru". Şi în ziua aceea s-au botezat ca la trei mii de suflete.

Naşterea Bisericii

Biserica s-a născut în acea zi a Cincizecimii, iar membrii nou-botezaţi stăruiau în învăţătura Apostolilor şi în părtăşie, în frângerea pâinii (Sfânta Euharistie) şi în rugăciuni. Şi erau cuprinşi de teamă, căci multe minuni şi semne se făceau în Ierusalim prin Apostoli.

Iar toţi cei ce credeau erau laolaltă şi aveau toate împreună. Şi îşi vindeau bunurile şi averile şi le împărţeau tuturor, după cum avea nevoie fiecare. În fiecare zi stăruiau într-un cuget în templu şi, frângând pâinea în casă, luau împreună hrana, cu bucurie şi cu inimă curată, lăudând pe Dumnezeu şi având cinste la tot poporul. Iar Domnul adăuga zilnic Bisericii pe cei ce se mântuiau.

Apostolii şi noii creştini răspândeau Evanghelia (Vestea cea Bună), propovăduind Cuvântul lui Dumnezeu şi trăind potrivit cu învăţătura lui Hristos. Mulţi erau atraşi de dragostea lor pentru Hristos şi de iubirea pe care şi-o arătau unii altora. Iar Biserica creştea şi se răspândea în toată lumea, aşa cum spusese Iisus: „Şi-Mi veţi fi Mie martori în Ierusalim, şi în toată Iudeea şi în Samaria şi până la marginile pământului".

Duhul Sfânt S-a pogorât la Cincizecime asupra ucenicilor lui Iisus sub forma unor limbi de foc ce s-au așezat deasupra lor. Această imagine cu limbile de foc oprindu-se deasupra creștetelor Apostolilor poate fi văzută pe cupolele multor biserici ortodoxe.

Discutați în familie unele pasaje din Biblie unde se vorbește despre foc:

· Dumnezeu i-a vorbit lui Moise dintr-un rug aprins – probabil o mimoză sau o specie de salcâm sălbatic, având mulți ghimpi pe el (Ieșire 3, 2). Nu era nimic neobișnuit ca un arbust să se aprindă în deșert din cauza căldurii excesive. Acesta însă, deși ardea, nu se mistuia, ceea ce dovedește că Dumnezeu a vorbit în foc, întrucât focul din rug nu avea puterea distrugătoare pe care o are în natură focul obișnuit.

· Puterea lui Dumnezeu asupra naturii create de El este menționată și în Psalmul 103: „Cel ce faci pe îngerii tăi duhuri și pe slugile Tale pară de foc".

· Dumnezeu promite poporului Israel prin profetul Isaia (Isaia 43, 2): „Dacă vei trece prin foc, nu vei fi ars și flăcările nu te vor mistui". Știm apoi că cei trei tineri, prieteni ai proorocului Daniel n-au fost arși de flăcările din cuptorul aprins de regele Nabucodonosor și că Domnul i-a protejat și i-a scăpat de la moarte, aducând astfel pe mulți la credința în Adevăratul Dumnezeu.

· În Noul Testament, inimile celor doi ucenici aflați pe drumul spre Emaus „ardeau" în ei atunci când L-au întâlnit pe Iisus, chiar dacă în momentul respectiv n-au știut că era Domnul. Focul acesta lăuntric nu le provoca durere, ci dorința după sfințenia răspândită pe chipul și în jurul Dumnezeului aflat atunci în mijlocul lor.

· Iisus folosește puterea obișnuită a focului când le pregătește Apostolilor micul dejun la un foc pe care El îl aprinsese și unde ucenicii urmau să se încălzească după o noapte istovitoare de pescuit. În altă parte însă, Domnul a spus că va aduce „foc pe pământ" – un foc curățitor, nicidecum unul obișnuit. Nici o ființă umană n-ar putea aduce un astfel de foc prin care să fie curățiți de păcate toți oamenii de pe pământ.

Deci focul este un semn al puterii lui Dumnezeu, dar și un semn că El ne poate apăra de puterea distrugătoare a focului obișnuit (în cazul celor trei tineri). Este un instrument ce ne descoperă voia Sa (ca noi să fim sfinți, precum simțeau ucenicii în drum spre Emaus) și, deopotrivă, un mijloc prin care El curăță păcatul și alungă întunericul din lume.

La Cincizecime, focul a fost un semn că Duhul Sfânt ne dă putere să facem ceea ce înainte nu puteam face, întocmai cum ucenicii lui Iisus s-au putut face înțeleși de către ceilalți, vorbind limbi pe care înainte nu le vorbeau.

Activități pentru familie

1. Alegeți împreună cu membrii familiei voastre două sau trei moduri potrivite de a vă îmbunătăți această viață nouă în Duhul Sfânt. De pildă, puteți încerca să faceți ceva ce n-ați mai făcut până acum. Puteți stabili un program permanent de rugăciune familială, punctând nevoile speciale ce necesită ajutorul lui Dumnezeu. Străduiți-vă să fiți prezenți cu toții la aceste momente deosebite și să nu întrerupeți programul stabilit.

2. Puneți-vă împreună cu întreaga familie în slujba comunității, încercând să găsiți diverse modalități de a vă oferi ajutorul unui vecin sau unei rude. De pildă, faceți-vă utili având grijă de o persoană în vârstă sau rămasă văduvă; ajutați pe cineva să-și facă cumpărăturile; aveți grijă de un copil mic ai cărui părinți sunt foarte ocupați sau împrieteniți-vă cu o persoană pe care ați mai văzut-o, dar n-o cunoașteți încă personal.

3. Decupați din hârtie galbenă sau portocalie o formă de flacără suficient de mare, după modelul de mai jos. Scrieți pe ea activitățile asupra cărora v-ați decis la punctul 2. Puneți „flacăra" într-un loc vizibil, eventual în bucătărie ori în sufragerie, unde se adună întreaga familie. Ea vă va aminti, ori de câte ori o veți zări, că trebuie să vă rugați, cerând lui Dumnezeu să mențină vie această nouă flacără a iubirii de aproapele prin care numai El poate lumina inimile voastre.

Cincizecime

(Fapte 2, 1-12)

Se-nălțase Domnu-n ceruri
Și, întocmai cum a spus,
Se dusese să trimită
Duhul Dragostei de Sus.

Ucenicii, împreună,
Erau toți în acel loc,
Când din ceruri pogorâse
Duhul Sfânt în limbi de foc.

Și toți s-au umplut de Duhul
Și-au vorbit cuvânt cu rost
În atâtea limbi, cât neamuri
La Ierusalim au fost.

Toți bărbații Cincizecimii
Se-ntrebau ce poate fi...
...Da, era a mântuirii
Binecuvântată zi!

*

Dacă împreună cu cei vrednici stai,
Chiar și viața asta ți se face rai...
N-a mințit Cuvântul cel victorios:
Când doi-trei se roagă, acolo-i Hristos.

Cristian MIHALACHE

Preasfinte Duh

Preasfinte Duh de viață darnic,
Preasfinte-mpărțitor de har,
În fața Ta îngenunchează
A noastră mulțumire iar.

O, Tu ai dat vieții noastre
Botezul minunat de foc
Ce-a cununat în noi durerea
Cu fericirea la un loc.

O, Tu ne-ai răsărit în suflet
Lumina altei noi vieți,
Descoperindu-ne atâtea
Necunoscute frumuseți.

În inimi ne-ai aprins statornic
Înflăcăratele trăiri,
Ca să-Ți putem aduce jertfa
Deplinei noastre dăruiri.

Făcut-ai sufletele noastre
Potir de aur minunat
Și darnic le-ai umplut adâncul
Cu harul Tău nemăsurat.

Dezvăluitu-ne-ai frumsețea
Cerescului Ierusalim;
Părtași la dulcea-i fericire
Chiar de pe-acum ne faci să fim.

În fața Ta întreaga noastră
Recunoștință vine iar
Și-Ți mulțumim... O, slavă Ție,
Preasfinte-mpărțitor de har!

Traian DORZ

O, Duhule Preasfinte

O, Duhule Preasfinte, adânc Îți mulțumim
De tot ce noi, cu toții, prin harul Tău primim!
Îți mulțumim că sfânta Lumină ne-ai adus
Și ne-ai aprins să ardem în slujba lui Iisus!

Îți mulțumim că râvna și dragostea ne crești,
Că pentru noi cu multe suspinuri mijlocești!
Că ne aduci aminte Cuvântul lui Iisus
Și ne-ntărești credința în tot ce El ne-a spus!

Că-n greul drum al vieții ne-ajuți și ne păzești,
Spre rod de fapte bune ne-ndemni și ne-ntărești!
De tot ce noi, cu toții, prin harul Tău primim,
O, Duhule Preasfinte, din suflet mulțumim!...

Traian DORZ

Biserica, Mireasa Mea

'Nainte de-a fi fost vecia,
Nimic când încă nu era,
Eu te-am văzut prin vremi 'nainte
Şi te-am iubit cu dor fierbinte,
Biserică, Mireasa Mea...

De-atunci, Eu te-am dorit întruna,
Că M-a răpit frumseţea ta,
Şi-am aşteptat cu-aşa iubire
Dorita Noastră întâlnire,
Biserică, Aleasa Mea.

De-atunci, am auzit, Iubito,
Iubirea ta cum Mă chema,
Simţeam fiinţa ta curată
Răpindu-Mi inima Mea toată,
Biserică, Iubirea Mea.

Te-am aşteptat cu nerăbdare
Atâţia ani câţi trebuia,
S-arăt cu-o jertfă peste fire
Cum te iubesc, cu ce iubire,
Biserică, Lumina Mea.

Ne-am întâlnit pe Dealu-acela
Când trupu-n cuie-Mi sângera,
Şi ne-a unit iubirea care
Nici moarte-n veci, nici seamăn n-are,
Biserică, Cununa Mea.

De-atunci, Mi-ai dăruit întreagă
Viaţa ta şi inima,
De-atunci chemăm cu-nflăcărare
A Nunţii Noastre Sărbătoare,
Biserică, Comoara Mea.

O, fericită Veşnicia
Când Cerul te va-ncununa,
Când prin Nemărginiri Divine
Tu vei umbla pe veci cu Mine,
Biserică, Mireasa Mea.

Traian DORZ

Cuprins

Dragi copii 3
Carte Sfântă 4
1. Lecția 19: Cine zic oamenii că sunt Eu? 5
2. Lecția 20: Mântuitorul Îşi descoperă Slava Sa 11
3. Lecția 21: Păcatul şi iertarea 18
4. Lecția 22: Întoarcerea la Dumnezeu 24
5. Lecția 23: Învierea şi viața 31
6. Lecția 24: Cu şase zile înainte de Paşti 37
7. Lecția 25: Osana, Împăratului lui Israel 43
8. Lecția 26: Semne ale sfârşitului veacurilor 50
9. Lecția 27: Venirea Mirelui 55
10. Lecția 28: Cina cea de Taină 60
11. Lecția 29: A sosit ceasul 66
12. Lecția 30: De la moarte la Viață 73
13. Lecția 31: Vederea şi credința 79
14. Lecția 32: O reîntâlnire lângă mare 85
15. Lecția 33: Născut din apă şi din Duh 92
16. Lecția 34: Iisus Se întoarce la Tatăl 97
17. Lecția 35: O alegere importantă 103
18. Lecția 36: Pogorârea Duhului Sfânt 109
Cuprins 116

Editura «OASTEA DOMNULUI» – Sibiu
telefon: 069 / 216677; tel. fax: 069 / 216914; e-mail: oasteado@rdslink.ro

Bun de tipar: 26 septembrie 2001
Tiraj: 5000 ex.
Tiparul executat la POLSIB S.A. Sibiu
sub comanda nr. 1 A 488